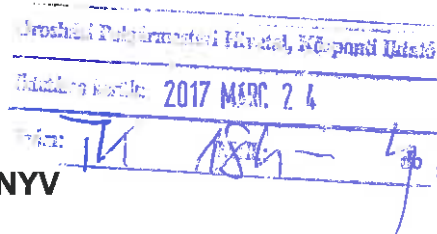

4/2017. TKB.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Orosházi Polgármesteri Hivatal I. emeleti tanácskozó termében 2017. március 08-án 8⁰⁰ órakor megtartott **Társadalmi Kapcsolatok Bizottság nyilvános** üléséről.

<u>Jelen vannak:</u>	Lövei Ferenc	a Bizottság elnöke
	Tóth Zoltánné	a Bizottság elnökhelyettese
	Kovács Endre	bizottsági tag
	Sándor Zoltánné	bizottsági tag
	Füvesi Sándor	bizottsági tag
	Lénárt Zoltán	bizottsági tag

Meghívottként megjelentek:

a jegyzőkönyv részét képező jelenléti ív szerinti személyek

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Köszöntötte a megjelenteket. Jelezte, hogy a Bizottság 7 főből áll, de Sándor Enikő bizottsági tag lemondott így a mai napon a Bizottság 6 fővel határozatképes, az ülést megnyitotta. Jelezte, hogy az új bizottsági tag személye a következő képviselő-testületi ülésen lesz megválasztva. Jegyzőkönyv-hitelesítőnek Tóth Zoltánnét, a Bizottság elnökhelyettesét javasolta. Megkérdezte vállalja-e?

(Tóth Zoltánné a Bizottság elnökhelyettese a felkérést elfogadta.)

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Szavazásra bocsátotta a jegyzőkönyv-hitelesítő személy elfogadását.

A döntéshozatalban részt vevők száma 6 fő.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta Tóth Zoltánnét jegyzőkönyv-hitelesítőnek.

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte, hogy a napirendi pontokkal kapcsolatban van-e valakinek, észrevétele, kérdése, javaslata, módosító indítványa?

(Észrevétele, kérdése, javaslat nem volt.)

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Szavazásra bocsátotta a napirendi tárgysorozatot.

A döntéshozatalban részt vevők száma 6 fő.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 6 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül elfogadta a 2017. március 08 - i nyilvános bizottsági ülés napirendi tárgysorozatát az alábbiak szerint:

- 1.) **Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának támogatása (2016/2017. tanév)**
Előadó: Bojtor István alpolgármester
- 2.) **Orosháza Város Önkormányzat Időügyi Koncepciója 2017.**
Előadó: Dávid Zoltán polgármester
- 3.) **Beszámoló az átruházott hatáskör gyakorlásáról**
Előadó: Dávid Zoltán polgármester
- 4.) **Orosháza Város Önkormányzat 2016. évi költségvetési rendelete IV. számú módosítása**
Előadó: Dávid Zoltán polgármester
Dr. Horváthné dr. Barta Edit jegyző
- 5.) **Óvodai beíratás időpontjának meghatározása**
Előadó: Bojtor István alpolgármester
- 6.) **Egyebek**

- 1.) **Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának támogatása (2016/2017. tanév)**

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte az előterjesztőt, hogy kívánja-e az előterjesztést kiegészíteni.

Bojtor István alpolgármester: Az előterjesztést nem kívánta kiegészíteni, a szót átadta Dr. Blahó János igazgatónak.

Dr. Blahó János igazgató: A Gimnázium bekerült a Szent-Györgyi Programba, amely egy nemzetközi program. Ebbe az elit körbe azon budapesti és nagyvárosi iskolák tartoznak, amelyek a biológiai, kémiai, orvosi képzésekre készítik fel a tanulókat. Nobel díjasok által támogatott program. A legutóbb az iskola 2 tanulójának akkreditációja történt meg ebbe a programba. Az Önkormányzat támogatását megköszönte.

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte, hogy van-e valakinek további kérdése, észrevétele.

(További kérdés, észrevétel nem hangzott el.)

Szavazásra bocsátotta az előterjesztés határozati javaslatát.

A döntéshozatalban részt vevők száma 6 fő.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

24/2017. (III.08.) TKB határozat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága dönt arról, hogy a Képviselő-testületnek elfogadásra javasolja:

- „1. az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium 2016/17. tanévre vonatkozó Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának céljára a *Scola Humanitatis Alapítvány* ((székhelye: 5900 Orosháza, Táncsics M. utca 2., statisztikai számjele: 19057763-9499-569-04, adószáma: 19057763-1-04; képviseli: Makuláné Gulicska Valéria kuratóriumi elnök) részére 2017. június 30. napjáig történő elszámolási kötelezettséggel - annak elmulasztása, vagy nem szerződés szerinti felhasználása esetén visszafizetési kötelezettséggel - *bruttó 5.000.000,- Ft* forrást biztosít az Önkormányzat 2017. évi költségvetéséről szóló 6/2017. (I. 30.) önkormányzati rendeletének 2. Tájékoztató tábla XVI. fejezet *Oktatási tevékenység* 4. sor *Tehetséggondozó Program* előirányzatán;
2. felhatalmazza a Polgármestert a kötelezettségvállaláshoz szükséges szerződések, dokumentumok aláírására.

Végrehajtásért felelős:

Dávid Zoltán polgármester a támogatási szerződés aláírásáért;
Dr. Horváthné dr. Barta Edit jegyző a támogatási szerződés aláírásra történő előkészítéséért;
Godár Andrea irodavezető a fedezet biztosításáért, a pénzügyi beszámoló ellenőrzéséért.

Határidő:

szerződéskötésre 30 nap.”

Felelős: Lövei Ferenc a Bizottság elnöke, a Bizottság véleményének ismertetéséért
Határidő: értelem szerint

2.) Orosháza Város Önkormányzat Időügyi Konceptiója 2017.

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte van-e valakinek kiegészítése, javaslata, észrevétele az előterjesztéssel kapcsolatosan.

Tóth Zoltánné a Bizottság elnökhelyettese: Megköszönte munkáját a Szociális Kerekasztal résztvevőinek, az Igazgatási iroda munkatársainak és Szokolai-Olasz Mónikának az ESZK részéről.

Füvesi Sándor bizottsági tag: Elismerte a koncepcióban résztvevők munkáját. A koncepciót a rövid határidő miatt nem tudta átnézni. Megjegyezte, hogy a koncepció dátuma az 2016. december 28. az előterjesztés dátuma 2017. február 21. így nem értett azzal egyet, hogy a Bizottság tagjai nem kapták meg előbb ezt az előterjesztést átnézésre. Kérte, hogy a Szociális Kerekasztalra kapjanak meghívót az ellenzéki képviselők is.

Dr. Horváthné dr. Barta Edit jegyző: A Várost érintő koncepciókra a továbbiakban az ellenzéki képviselők is kapnak meghívót.

Kovács György irodavezető: Megköszönte Vargáné Szluka Izabella és Szokolai-Olasz Mónika munkáját a 2017. évi Időügyi Koncepció kidolgozásáért.

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte, hogy van-e valakinek további kérdése, észrevétele.

(További kérdés, észrevétel nem hangzott el.)

Szavazásra bocsátotta az előterjesztés határozati javaslatát.

A döntéshozatalban részt vevők száma 6 fő.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 4 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

25/2017. (III.08.) TKB határozat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága dönt arról, hogy a Képviselő-testületnek elfogadásra javasolja:

- „1. a jelen határozat mellékletét képező „Orosháza Város Önkormányzat Időügyi Koncepciója 2017.” munkaanyagot elfogadja,
2. felkéri a polgármestert és a jegyzőt az „Orosháza Város Önkormányzat Időügyi Koncepciója 2017.”-ben összefoglalt válaszadói kérések, vélemények áttekintésére és a feladatkörökbe tartozó intézkedések megtételére,
3. az „Orosháza Város Önkormányzat Időügyi Koncepciója 2017.” felülvizsgálata 2019. december hóban történjen meg és az anyag Szociálpolitikai Kerekasztal ülésén történő megvitatása után az a soron következő képviselő-testületi ülésen kerüljön előterjesztésre.

Végrehajtásért felelős: Dr. Horváthné dr. Barta Edit jegyző a 2. pont végrehajtásáért;
Dávid Zoltán polgármester a 2. és 3. pont végrehajtásáért

Határidő: 1. pont vonatkozásában: azonnal
2. pont vonatkozásában: értelemszerű és folyamatos;
3. pont vonatkozásában: 2019. december – 2020. február”

Felelős: Lövei Ferenc a Bizottság elnöke, a Bizottság véleményének ismertetéséért

Határidő: értelem szerint

**„OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
IDŐSÜGYI KONCEPCIÓJA
2017.**

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS	
Az Időügyi Konceptió létrejötte, jelentősége, szerepe	3.
Az időskor fogalma	5.
Vélekedés az idősekről	6.
II. HELYZETÉRTÉKELÉS	
Települési környezetünk	7.
Demográfiai helyzet	7.
Lakáshelyzet, külterületi életkörülmények	9.
Foglalkoztatási aktivitás, jövedelmi viszonyok	10.
III. SZOLGÁLTATÁSOK	
Egészségügy	16.
Szociális ellátások	17.
2/A Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások	21.
Aktív korúak ellátása	21.
Ápolási díj	23.
Lakásfenntartási támogatás/Lakhatási települési támogatás	23.
Átmeneti/ és Szemétszállítási települési támogatás	24.
Temetési települési támogatás	25.
Köztemetés	26.
Adósságkezelési célú települési támogatás	26.
Közügygyógyellátás és Gyógyszerkiváltás települési támogatás	27.
2/B Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások	28.
2/B1. Szociális alapellátások	29.
Étkeztetés	29.
Házi segítségnyújtás	30.
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	31.
Családsegítés	32.
Tanyagondnoki ellátás	32.
Idősek nappali ellátása	33.
Nappali melegedő	35.
2/B2. Átmeneti ellátások	36.
Éjjeli menedékhely	36.
Hajléktalanok átmeneti szállása	37.
2/B3. Tartós bentlakást nyújtó ellátás (idősek otthonai)	38.
2/C Egyéb intézményi részvétel az időspolitika megvalósításában	43.
IV. CIVILSZERVEZETEK TÁMOGATÁSA	44.
V. Kérdések és válaszok	46.
VI. Célkitűzés és önkormányzati stratégia	59.
Átfogó cél	59.
Horizontális cél	60.
Önkormányzati stratégia	60.
VII. A MEGVALÓSÍTÁS ESÉLYEI – SWOT – ANALÍZIS	62.

*„Idejekorán gondolnunk kell öregségünkre,
foglalkoznunk kell vele, mert korántsem mindegy,
hogy azt felelősen és bölcsen mi magunk formáljuk-e,
vagy az formál-deformál bennünket.”*

(Fritz Rieman)

I. B E V E Z E T É S

Az Idősügyi Konceptió létrejötte, jelentősége, szerepe

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete a város Idősügyi Konceptióját a 17/2010. (II. 05.) Kt. számú határozattal fogadta el. A határozat szerint a Konceptió felülvizsgálatára 2013. évben kellett először sort keríteni. Az idős embereket érintő fokozott figyelem miatt a Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 2011. évi munkatervébe felvette, hogy tájékoztatást kér a Konceptióban foglalt feladatok végrehajtásában történt előre haladásról. A tájékoztatót a Bizottság a 248/2011. (XI. 22.) számú határozatával elfogadta. 2013. évben a konceptió felülvizsgálatra került. A jelenlegi változatot a Képviselő-testület 328/2013. (XII.21.) K.t. számú határozatával fogadta el és a következő felülvizsgálat időpontját 2016. december hóban határozta meg. A felülvizsgálat megtörtént, melynek során kérdőíves módszerrel kikértük az orosházi idős és idősödő polgárok véleményét is.

Az Idősügyi Konceptió 2016. évi felülvizsgálatában meghatározó dokumentumok, adatok

- Az Országgyűlés a 81/2009. (X.02.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi Nemzeti Stratégiát (2010-2034 időszakra), amely irányt mutat a helyi érdekeket és sajátosságokat megjelenítő települési idősügyi konceptióknak.
- Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének a 250/2015. (XI. 26.) Kt. számú határozatával elfogadott, felülvizsgált Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
- Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének a 153/2015. (VI. 26.) Kt. számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program
- Nyilvános, interneten is elérhető adatok, pld: KSH, Polgármesteri Hivatali, Törzskönyvi adatok, stb.
- Idősellátás (Módosított változat) – infojegyzet 2015/34. 2015. június 8. Készítette: Máté Olga (infoszolga@parlament.hu)
- Udvari Andrea: Az idősellátás helyzete Magyarországon (kutatási jelentés) 2013.
- 646 db kérdőív Orosháza idős, idősödő lakosaitól
- Idősbarát Önkormányzat Díj 2015. – pályamunka
- Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ (ESZK) Szervezeti és Működési Szabályzata, egyes szociális ellátási formákra vonatkozó Szakmai Programok, ESZK éves beszámoló

A város idősügyi konceptiója a helyi időspolitikai alapidokumentuma, amelynek célja a helyi társadalom idős tagjai társadalmi, gazdasági, kulturális, jóléti helyzetének javítását szolgáló, továbbá romlását megakadályozó célok,

tevékenységek meghatározása. Általános célkitűzéseit tekintve része a kormányzati időspolitikának, melynek hosszú távú célkitűzéseit a már hivatkozott „Idősellátás” 2015. évi munkaanyag az alábbiakban foglalja össze:

- a születéskor várható élettartam növekedésének elősegítése,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartása,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése, a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális, stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembe vételével,
- az idősek digitális írástudatlanságának csökkentése és élethosszig tartó tanulásának támogatása a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az aktív idősödés feltételeinek erősítése, amely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsméntjének” elterjesztése már fiatal korban,
- a társadalmi szemléletváltás az idősödésnek mind a gazdasági, mind a társadalmi megítélését illetően.

A célkitűzések kulcsszava az aktív időskor, amely magában foglalja azt, hogy az évek múltával ne kevésbé, hanem még jobban éljünk mindazzal, amit az élet tartogat a munkahelyen, a családban, a közösségekben vagy a társadalomban.

Tudatosítani szükséges, hogy a társadalomban milyen hasznos szerepet töltenek be az idősebb emberek, és ki kell használni az értük hozott intézkedésekben rejlő lehetőségeket aktivitásuk fenntartása érdekében.

Az aktív időskor jogosultságok és kötelezettségek összessége, az egyénre is ró feladatot. Az aktivitást magának az idős személynek is vállalnia és akarnia kell. Küzdeni is kell érte szükség esetén a rossz társadalmi beidegződések ellenében mindaddig, míg a kölcsönös tiszteleten és együttműködésen alapuló „minden generáció társadalma” létre nem jön. A negatív társadalmi megítélés miatt általános az idősek negatív önértékelése. Elhiszik magukról, hogy elveszítették kompetenciáikat, társadalmi hasznosságukat. Ezt a tévhitet le kell rombolni!

Az időspolitika nagy kihívása a demográfiai trendekből fakad. Nemzetközi társadalmi jelenségről van szó. Egyre több az idős ember, akik hosszú életűek. Ugyanakkor egyre több fiatal választja az egyedülálló életformát, csökken a házasságkötések száma, a gyermekvállalások száma. Mindezek eredője az előregedő társadalom. 2011. évben a 65 éveseknek a 14 éves és fiatalabb gyermekekre jutó – 100 főre számított – száma 115 volt. A népesség-előreszámítások szerint 2050-re 29,4%, 2060-ra 31,9% lesz az idősek aránya.

Ez a tendencia szükségessé teszi a szociális ellátórendszer, a nyugdíjrendszer, az egészségügyi ellátás átszervezését, a segélyek és támogatások többletkiadásának megteremtését és kezelését. Mindezeknek nemzetközi jogi alapja is van: az Európai Unió közösségi jogszabálya – Közösségi Charta (1987) – deklarálja az idősek önálló életvitelhez való jogát, mellyel kifejezésre juttatja az emberi méltósághoz való

alapjogukat. Kapcsolódó irányelvek meghatározzák a szükséges feltételeket: tisztességes életszínvonal fenntartása, speciális szükségletek kielégítése, szociális segítséghez szükséges források biztosítása.

Az Amszterdami szerződés (1997) az idősokkal szembeni diszkrimináció megszüntetését célozza meg.

Magyarországon idősüggyel foglalkoznak: az állam és szervei, az önkormányzatok, az egyházak, a civilszervezetek, a magánszemélyek. Az állam a jogalkotás és a nagy ellátórendszerek működtetése során arra törekszik, hogy az idősök azonos feltételekkel és egyformán jó minőségben részesüljenek szükségleteik kielégítésében. Ennek ellenére jelentősek a területi, életminőségbeli, társadalmi különbségek. Az önkormányzat jelentős szerepet vállal abban, hogy részben vagy egészben kompenzálja a lemaradásokat, melynek legtöbbször költségvetési, anyagi vonzata van. Továbbá a helyi társadalmi viszonyokat igyekszik oly módon alakítani, hogy lehetőséget nyújtson önszerveződő helyi közösségek, civilszervezetek létrejöttéhez és eredményes működéséhez az idősök körében, továbbá teret engedjen az egyházak, magánvállalkozások szolgáltatásnyújtásának, az önkéntesek tevékenységének, ugyancsak az idősök érdekében.

Az önkormányzat időspolitikáját összefoglaló Idősügyi Konceptió már 2010. évben kijelölte azt az utat, azokat a feladatokat, amelyek mentén haladva sikerült olyan eredményeket felmutatni, hogy 2015. évben elnyertük az Idősbarát Önkormányzat Díjat. Ez természetesen nem egyedül az önkormányzat érdeme. Elsősorban azoknak az idős vagy idősödő személyeknek köszönhető, akik közösségbe tömörülve vagy egyéneként kibontakoztatva tehetségüket, tenni akarásukat, nem engedték el maguk mellett az önkormányzat és a közösség által nyújtott lehetőségeket, hanem éltek azt az *aktív életet*, amely az időspolitika egyik legfontosabb célkitűzése.

Az időskor fogalma

Nincs egységes, általánosan használt definíciója az időskornak. Az ember milyen idős, az minden aspektusból más, és más:

- *kronológiai* szempontból kifejezhető az évek számával,
- *biológiai* értelemben függ az egészségi állapottól,
- *szubjektív* is lehet: „mindenki annyi idős, amennyinek érzi magát”,
- *társadalmi* szempontból köthető ahhoz, hogy az egyén mit élt át, pld: a II. világháborút,
- szokás a *nyugdíjrendszer* alapján megítélni: az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az idősödés határaként a 62. év nyugdíjkorhatár szerepel, amely folyamatosan félévenként emelkedik, amíg a 65. életévet el nem éri,
- a *foglalkoztatáspolitikában* már 45 évtől idősödik az ember,
- az *Egészségügyi Világszervezet (WHO)* szerint az
 - 50-59 éves: az áthajlás kora,
 - 60-74 éves: az idősödés kora,
 - 75-89 éves: öregkor,
 - 90-99 éves: aggkor,
 - 100 év felett: matuzsálemi kor.
- Demográfiai osztályozást használ a KSH
 - 65-74 éves: időskorú,
 - 75-84 éves: öregkorú,

- 85 éves és idősebb: aggastyánkorú.

Az Időügyi Koncepcióban nincs kitüntetett értelmezése az időskornak azon praktikus okból, hogy egyiket sem lehet következetesen végigvinni, pld. a helyzetelemzéshez is különböző életkorhoz tartozó adatok találhatók.

Vélekedés az idősekről

A különböző generációk eltérő szokásai, gondolkodásmódja olyan feszültségforrások, amelyek folyamatosan próbára teszik a társadalmi szolidaritás fenntarthatóságát. A fiatalok időnként kiváltságosokként tekintenek a nyugdíjasokra, akik szerintük nagyobb mértékben részesülnek a szociális juttatásokból, az állami ellátórendszerből. Egyes vélekedések szerint a fiatalokat kellene támogatni, hogy új szegények már ne jelenjenek meg a társadalomban.

Szubjektív értékitélet alapján a köztudatban, a más generációk által megfogalmazott sztereotípiák az idősekről az alábbiakban foglalhatók össze:

- *pozitívumok*: derű, bölcsesség, nyugalom, alkalmazkodás, kiegyensúlyozottság, segítőkészség;
- *negatívumok*: betegség, sértődöttség, szellemi hanyatlás, beszűkült életmód, zsörtölődés.

Az Európai Unió időspolitikájával összefüggésben az aktív idősödés évében (2012) mottóként választott gondolat szerint

„Az öregedés nem csupán a képességek hanyatlása, hanem új tulajdonságok keletkezésének folyamata is, amelynek van célja, értelme és tartalma, ha az öregedés elfogadása pozitív értelmű.”

Ezt támasztják alá Fritz Riemann német pszichoanalitikus megfigyelései az egészséges öregedés személyiséget építő jótékony hatásairól:

- bölcsebbé válunk,
- edzettebbek leszünk,
- erőnk teljébe jutunk,
- érzelmeink elmélyülnek,
- önmagunkra találhatunk,
- önzetlenebbé válhatunk,
- élvezhetjük a nagyszülőség örömeit,
- a világ kitárul előttünk,
- késztetéseink, törekvéseink tisztultabbak,
- lelki életünk gazdagodhat. *(Az öregedés művészete)*

A személyiség ezen nyereségei lehetőségek. Ha az idősödés és időskor tekintetében pozitív gondolkodásra váltunk, akkor elérhető olyan egyéni és társadalmi részvételi aktivitásnövekedés, amely szélesíti a lehetőségeket a munka világában, fokozza a közösségi, közéleti részvételt, kibontakoztatja az alkotókészséget és mindezek tovább segítik az idősekről a pozitív kép kialakulását, önmagát erősítő folyamatként.

II. HELYZETÉRTÉKELÉS

Települési környezetünk

Orosháza város a Dél-alföldi Régióban, Békés Megyében, az Orosházi Kistérségben fekvő település. Igazgatási, adminisztratív, pénzügyi, gazdasági, szolgáltató, kereskedelmi, oktatási, egészségügyi, egyes gyermekjóléti és szociális ellátások, kulturális és egyházi funkciói tekintetében központi szerepkörű, a térségi városhierarchiában elfoglalt helye, lélekszáma és fejlődése figyelembevételével jellegformáló méretű iparral rendelkező középváros, kistérségi és járási központ. Belterülete 2.318 ha, külterülete 17.904 ha.

1. Demográfiai helyzet

A várost lassan fogyó lakosságszám jellemzi. Oka részben az elvándorlás és bevándorlás különbözetéből adódó veszteség, részben a természetes fogyás, miszerint a halálozások meghaladják az élveszületések számát. Az alábbi táblázatok adatai ezt támasztják alá.

Lakosságszám felosztása korcsoportok szerint Orosházán (december 31.)

	2012	2013	2014	2015
állandó népesség száma	30 916	29 584	29 342	29 203
0-14 évesek száma	3 986	3 730	3 773	3 477
15-18 évesek száma	1 226	1 109	1 017	1 303
19-62 évesek száma	19 115	18 158	17 783	17 662
62-X évesek száma	6 589	6 587	6 769	6 761
62-X évesek aránya a népességen belül (%)	21,3	22,3	23,1	23,2

(Forrás: Polgármesteri Hivatal)

Orosháza lakónépességének csökkenése a felülvizsgálati időszakban tovább folytatódott. 2012 – 2015. év között a csökkenés 1.713 fő volt. Az előregedés folyamata ugyancsak jól mérhető: míg 2012. évben a 62 éves és idősebb népesség aránya az összlakosságon belül 21,3 % volt, ez az arány 2015. végére 23,2 %.

Az előregedés mértékének további mutatója az öregedési index. A KSH a Dél-Alföld egészére tette közzé erre vonatkozó adatait, melyhez képest Orosháza adatai nagy eltérést nem mutathatnak.

Öregedési Index Dél-Alföld

Év	2012	2013	2014	2015	2016
%	128,4	131,9	135,4	138,8	142,3

(Forrás: KSH)

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány 65 év feletti fő jut. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiiek vannak többen és a település előregedő.

**Természetes szaporodás
Orosháza**

Év	élveszületések száma (fő)	halálozások száma (fő)	természetes szaporodás (fő)
2011	241	440	-199
2012	231	474	-243
2013	220	410	-190
2014	229	380	-151
2015	226	394	-168

(Forrás:KEKKH)

Az előregedést támasztja alá évente az élveszületések és halálozások számából megállapított *negatív* természetes szaporodási mutató. Úgy tűnt a 2012-2014. között mutatkozó trendből, hogy pozitív változás várható a természetes szaporodásban, mivel a negatív természetes szaporodási mutató folyamatosan csökkenő értékű volt. Ez az egyirányba mutató változás 2015. évben megfordult, tehát legjobb esetben is az látható, hogy az előregedési folyamat továbbra is fennáll, de az üteme több év távlatában stagnáló.

**Házasságkötések száma
Orosháza**

Év	2011	2012	2013	2014	2015
Házasságkötés db	103	120	113	126	149

(Forrás:KEKKH)

A házasságkötések száma emelkedő tendenciát mutat.

Szeretnénk, ha ez a születések számának alakulásában is megjelenne. Az önkormányzat a rendelkezésre álló eszközökkel igyekszik változtatni a negatív demográfiai mutatókon. Miközben arra törekszik, hogy minél inkább hosszítsa az idősek életkorát – lehetőleg egészségben - a számukra szükséges feltételek biztosításával, a generációk egyensúlyának megteremtése érdekében gyermek- és családbarát intézkedésekkel és szolgáltatásokkal emeli a város vonzerejét a fiatalok számára. 2016. évben bekerült az életkezdési támogatás a pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokról szóló rendeletbe, amely szerény (18 000,-Ft értékű Erzsébet-utalvány) segítséget nyújt a gyermekvállalás első felében. A helyi lakásjogszabály változatlanul preferálja a gyermekes családokat, sőt nagycsaládokat. Az önkormányzati bölcsőde és az óvodák, a magánvállalkozásban működő családi napközik, a város sokszínű iskolarendszere kedvező feltételeket teremtenek a fiatalok életkezdéséhez, családalapításához és gyermekvállalásához. A kötelező ingyenes szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat kiterjeszti valamennyi rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekre. Karácsony előtt a gyermekes családok több támogatást kapnak pénzben és természetben egyaránt. Az oktatási rendszer kiemelt figyelmet fordít a tehetséggondozásra. Mind a művészeti, mind a sportéletben lehetőség nyílik a készségek és képességek kibontakoztatására. A gyermekes családok számára is megnyugtató, hogy az egészségfejlesztés és az egészségügyi ellátás érdekében az önkormányzat teljes körű egészségügyi alapellátás megszervezéséről gondoskodott

és a városban kórház is működik. Az idősügy kezelése, az öregedés okozta kihívások megoldása elképzelhetetlen a fiatalok nélkül. Ezért igen fontos minden olyan intézkedés, amely a város demográfiai szerkezetében képes az arányokat a fiatalok irányában eltolni.

A társadalom idősödésének jellemző adatait az Idősügyi Nemzeti Stratégia az alábbiak szerint prognosztizálja:

A magyarországi népességváltozás lehetséges forgatókönyve

Jellemző(1000 fő, %)	2020	2030	2040	2050
Népesség száma	9358,1	8987,3	8512,5	8036,3
65-X évesek száma	1730,3	1803,8	1918,7	2106,2
65-X évesek aránya	18,5	20,1	22,5	26,2

(Forrás: A magyarországi népességváltozás lehetséges forgatókönyve (Habicsek László) in: H/10500. számú országgyűlési határozati javaslat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról Budapest, 2009. augusztus)

2. Lakáshelyzet, külterületi életkörülmények

A város szinte egész területén a lakosság életkor szerinti megoszlása nem releváns, az igencsak véletlenszerű és nagyjából egyenletes. Ugyanez mondható el arról is, hogy telepszerű többszintes lakóépületben vagy egyedi beépítésű lakóingatlanokban laknak az idősek. Orosházán kb. 60:40 % arányban található egyedi beépítésű lakás és tömb-lakás.

Ismereteink szerint az idős emberek legalább 90 %-a saját tulajdonú lakásban él. A belterületen és a centrumhoz közel élők számára a szükséges szolgáltatások viszonylag könnyen elérhetők és hozzáférhetők. A távolabb vagy külső városrészben lakók nehezebben jutnak el közintézményekbe, hivatalos helyekre, üzletbe. Számukra fontos, hogy van-e kellő gyakorisággal helyi közlekedési lehetőség, megfizethető-e, van-e a közelben megállóhely, vagy egyszerűen van-e pad a hosszú utcákon megpihenni.

A lakosok életkor szerinti egyenletes eloszlásáról szóló megállapítás külterület-belterület relációjában nem teljesen helytálló. A külterület lakosságában az idős emberek sokkal nagyobb arányt képviselnek. Itt az előregedéssel együtt járó problémák még hatványozottabban jelentkeznek, köztük a lakosság fogyása, a tanyák elnéptelenedése.

A Tanyagondnoki Szolgálat Szakmai Programjában a külterületi lakosok helyzetét az az alábbiak szerint jellemzik:

„A külterületeken, illetve a tanyavilágban sok az idős, egyedülálló, kevés nyugdíjjal rendelkező ember, akik közül különösen magas számban fordulnak elő a már évtizedek óta egyedül, elszigetelten élő 80 év feletti özvegyasszonyok. A tanyán, illetve a külterületen élő idősekre is jellemző, hogy „röghöz kötöttek”, nehezen hagyják el otthonaikat, és csak a legvégső esetben választják az idősotthoni ellátást. A fiatalokra, középkorúakra az alacsony iskolai végzettség, a szakképzettség hiánya

és a munkanélküliség jellemző. Sokan még a közmunka programban sem tudnak részt venni, elsősorban megromlott egészségi állapotuk miatt.

A külterületi lakosok hátrányos helyzete megmutatkozik az általuk lakott lakások minőségében is. Az épületek kb. 70 %-a komfort nélküli, nagyrészt régi építésű, jelentősebb felújításra szoruló egy-, illetve kétszobás ingatlan. Villamos energiaellátás a tanyák 90 %-ában megtalálható. Az ingatlanok megközelíthetősége – jórészt a szilárd útburkolat hiánya miatt – szintén problémát jelent az itt élőknek.

Főbb problémátípusok:

- Magány, személyes kapcsolatok hiánya.
- Alacsony iskolázottság, szakképzetlenség.
- Munkanélküliség.
- Alacsony jövedelemviszonyok, megélhetési problémák.
- Elszigetelődés.
- Hiányos vagy gyér infrastrukturális ellátottság.
- Rendszeres rendőri jelenlét hiánya.

A szolgáltatást igénybe vevők átlagéletkora 60 év feletti (2015. évi adatok). A nemek szerinti megoszlásban a női kliensek vannak többségben. A lakosság fogyásának és elöregedésének tendenciája itt is megfigyelhető. A halálozás, költözés, vagy esetlegesen más szociális ellátásba kerülés (idősek otthonába költözés) miatt szinte kéthavonta elnéptelenedik egy-egy tanya.”

3. Foglalkoztatási aktivitás, jövedelmi viszonyok

Az idős korosztálynál a megélhetés szempontjából nem számottevő forrás a bérjövdelem, az legfeljebb a nyugdíjak és egyéb ellátások kiegészítéséül szolgál. Az érintett korosztály elsődleges forrásai a felülvizsgálati időszak alatt a biztosítási alapú nyugdíj és egyéb ellátások. A KSH rendszerezésében:

Öregségi nyugdíjak

- Korbetöltött öregségi nyugdíj
- Korhatár alatti öregségi nyugdíj
- Nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjak

Életkoron alapuló (korhatár alattiaknak járó) ellátások

- Korhatár előtti ellátások
- Szolgálati járandóság
- Átmeneti bányászjáradék
- Balettművészeti életjáradék

Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátások

- Korbetöltötté vált rokkantsági ellátások
- Korhatár alatti rokkantsági ellátások
- Rehabilitációs ellátások
- Rehabilitációs járadékok
- Bányászok egészségkárosodási járadéka

Özvegyi és szülői nyugdíj

- Özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj
- Szülői nyugdíj

Árvaellátás

Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok

Baleseti járadék

Rokkantsági járadék

Házastársi pótlék, jövedelempótlék
Egyéb járandóságok

A felülvizsgálati időszakban váltak nyilvánvalóvá a nyugdíjrendszer átalakításának hatásai, amelyek az idős vagy idősödő korosztályt jelentős arányban érintették. „2012. január 1-jével gyökeresen átalakult a magyar társadalombiztosítási nyugdíjrendszer. A változások lényege, hogy nyugellátásban csak az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részesülhetnek, és a nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető nyugdíján kívül saját jogú nyugdíj a korhatár betöltése előtt már nem állapítható meg, továbbá a 2011. december 31-ig megállapított korhatár előtti nyugdíjak átalakulnak életkoron alapuló ellátásokká. A változások eredményeként a nyugdíjak és az egyéb ellátások jelentősen átstrukturálódtak, miközben a teljes ellátotti kör létszáma alig változott.

A nyugdíjban részesülők köre jelentősen szűkült, mivel a megváltozott munkaképességgel kapcsolatos ellátásokat 2012 előtt elsősorban nyugdíjként, a változást követően viszont egyéb ellátásként, azon belül is főként rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásként kapják az érintettek. A nyugellátottak körén belül ugyanakkor megnőtt az öregségi nyugdíjasok aránya, aminek csak részben oka a rokkantsági nyugdíjak egyéb ellátások közé sorolása. Az öregségi nyugdíjasok számának emelkedése két tényezőre vezethető vissza: egyrészt új ellátási formaként 2011-ben bevezették a nőknek 40 év jogosultsági idő alapján folyósítható ellátást, másrészt a korábbi rokkantsági és egyéb (korengedményes és korkedvezményes) nyugdíjasok egy része is átkerült az öregségi nyugdíjasok közé, amennyiben megfelelő szolgálati idővel rendelkeztek és betöltötték a rájuk vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt.”¹

(¹Nyugdíjak és egyéb ellátások, 2013 Központi Statisztikai Hivatal 2013. szeptember, 2. oldal Bevezetés)

Elérhető: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/orsz/nyugdij/nyugdij13.pdf>

A lakónépesség elöregedésének természetes velejárója, hogy az aktív évek után jelentős számban élnek nyugdíjból vagy nyugdíjszerű ellátásból. A KSH közzétett adatai Békés megyére vonatkoznak, melytől kirívó különbséggel nem térhet el Orosz-háza sem, mint a megye egyik települése.

***Nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők ellátástípus szerinti megoszlása
Békés megyében (január)***

Ellátás típusa (%)	2013	2014	2015
Öregségi nyugdíj	62,5	65,7	67,3
Életkoron alapuló ellátás	4,0	2,4	2,1
Megváltozott munkaképességűek ellátása	22,5	21,9	21,7
Hozzá tartozói ellátás	8,0	7,0	6,6
Egyéb ellátás	3,0	3,0	2,3

(Forrás: KSH)

A táblázatban szereplő megnevezések értelmezése (Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság adatai alapján):

- öregségi (teljes) nyugdíjban részesül, aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik; a korbetöltött öregségi nyugdíjasok mellett ide tartoznak a korhatár alatti öregségi nyugdíjasok (1955.

előtt született fegyveresek) és a 40 év szolgálati idő megszerzésével nyugdíjas nők;

- életkoron alapuló ellátást kapnak a karkedvezményes vagy előrehozott öreg-ségi nyugdíjasok, illetve azok a személyek, akik a hatályos szabályozás szerinti életkort betöltötték és a szolgálati időt megszerezték; ellátások formái: korhatár előtti ellátások, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, balettművészeti életjáradék;
- megváltozott munkaképességűek ellátása: rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás, rehabilitációs járadék, bányászok egészségkárosodási járadéka;
- hozzátartozói ellátások: özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj, szülői nyugdíj, árvaellátás;
- egyéb ellátás: mezőgazdasági szövetkezeti, baleseti, rokkantsági járadékosok ellátása, házastársi pótlék, jövedelempótlék, egyéb járandóságok.

A megye lakosságának megromlott egészségi állapotát mutatja, hogy a nyugellátásban részesülők egyötöde a megváltozott munkaképességűek ellátására jogosult. A vizsgált időszakban ugyan arányukban némi csökkenés mutatkozik, de ennek kevésbé oka az állapotjavulás, mint az, hogy megtörtént valamennyi ellátott jogosultságának folyamatos felülvizsgálata némileg átstrukturált, vélhetően szigorúbb feltételrendszer alapján.

Nyugdíjak és egyéb ellátások átlagos összege (január)

Év	Nyugdíjak és egyéb ellátások egy főre jutó átlagos összege országos adat Ft/hó	Nyugdíjak és egyéb ellátások egy főre jutó átlagos összege - Békés megyei adat Ft/hó	Emelés mértéke egy évvel korábbihoz képest %
2013	100 533	87 400	8,0
2014	103 406	103 867	2,9
2015	106 462	106 320	3,0

(Forrás: KSH)

Békés megyében a nyugdíjak és egyéb ellátások átlagos összege – különösen az elmúlt két évben - az országos átlaghoz közelít. A főváros vagy Nyugat-Magyarország nyugdíjasai átlagosan ennél magasabb juttatásokban részesülnek. Oka a mienknél versenyképesebb gazdasági szerkezetre, a magasabb kereseti viszonyokra, a több munkalehetőségből adódó hosszabb szolgálati időre és a lakosság kedvezőbb egészségi állapotára vezethető vissza.

Az a tapasztalat, hogy a nők rosszabb jövedelmi helyzetben vannak. A KSH tárgyban közzétett adatai azt mutatják, hogy lényegesen magasabb ellátásban részesülnek ugyanolyan státuszú férfiak, mint a nők. Ez visszavezethető az aktív foglalkoztatás időszakára, oda, hogy ugyanazért a munkáért a női munkaerőnek a munkáltatók többsége kevesebb bért fizetett (és fizet).

A foglalkoztatást érintő, az aktív idősor irányába ható intézkedés a nyugdíjkorhatár emelése 65 évre. A lépcsőzetes áttérés a megemelt nyugdíjkorhatárra jelenleg is zajló folyamat, és a 65. életévben nyugdíjazás az 1957. évben születetteknél válik majd általánossá 2020. évben. A nyugdíjkorhatár emelésével viszont nem tart lépést a foglalkoztatóknál a munkaszervezés és a munkafeltételek „idősbarát” kialakítása.

Idősnél, fiatalnál ugyanazok a munkafeltételek és elvárások, pedig nem nehéz belátni, hogy egy 30 éves vagy egy 60 évet betöltött munkavállaló másban és másként tud helytállni, hatékony és értékteremtő lenni. Az EU legtöbb tagállamában működnek erre jó megoldások, mint pl.: atipikus foglalkoztatás, rugalmas munkaidő, extra szabadságok.

A nyugdíjasok foglalkoztathatóságát a jogszabályi keretek határok között tartják. A nyugdíjkorhatárra vonatkozó merev szabályok nem teszik lehetővé a munkavállaló számára az elhúzódó átmenetet az aktív foglalkoztatás és a pihenés évei között. A nyugdíjasok munkahelyi aktivitásának további gátja az egészségromlás.

Társadalmi hasznosságát tekintve nem hagyható figyelmen kívül, hogy foglalkoztatási aktivitásnak tekinthető a családon belüli munkamegosztásból vállalt rész és a közösségi önkéntes munka is.

Az aktív időszak ellen ható társadalmi jelenség – sok éves tapasztalati megfigyelés alapján – , hogy az *50 év feletti munkanélküliek*, még ha egészségi állapotuk alapján munkavégzésre alkalmasak is, *életkoruk miatt versenyképtelenek* fiatalabb társaikkal szemben. Esélyegyenlőségüket pozitív diszkriminációval igyekeznek biztosítani a kormányhivatalok munkaügyi szervei. Támogatási szerződést kötnek az 50 év feletti munkanélkülieket foglalkoztatókkal bér és járulékok támogatására. További módszer, hogy az idősödő munkanélkülieket szervezett képzésekbe vonják be, és alkalmassá teszik őket a magasabb technikai, technológiai tudást igénylő munkák elvégzésére. A közfoglalkoztatás során az önkormányzat, mint az egyik legnagyobb foglalkoztató, életkorra tekintet nélkül foglalkoztat minden kiközvetített munkanélküli személyt. Cél az, hogy minden potenciális munkavállaló számára adódjon lehetőség minél hosszabb, munkával töltött jogszerező idő összegyűjtésére, saját jogú nyugdíj megszerzésére.

Időskorúak járadéka

Elgondolkodtató, hogy az időskorúak járadéka a koncepció mely részében szerepeljen, mert egyfelől a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek hiányzó nyugdíját pótolja, másfelől az a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.) szabályozott rendszeres szociális ellátás.

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatásként definiálható. Ez az ellátás 1998. évben, a nyugdíjreform elindításának évében került be az Szt.-be azon személyek rendszeres jövedelemhez való juttatása érdekében, akik a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt betöltötték, de a nyugdíj vagy nyugdíjszerű ellátás megállapításához szükséges szolgálati idővel nem rendelkeztek. Számítani kell rá, hogy – változatlan jogszabályi környezet esetén – az időskorúak járadékában részesülők száma növekszik, mert a kevesebb munkalehetőség miatt egyre többen lesznek a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek között, akik a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati időnél kevesebbel rendelkeznek. Az Szt.-be már be is épült egy automatizmus, miszerint az aktív korúak ellátására (munkanélküliek) való jogosultságnak a nyugdíjkorhatár betöltésére való tekintettel történő megszüntetése esetén a járási hivatal hivatalból indít eljárást az időskorúak járadékának megállapítására.

Kezdetben a települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző, 2013. január 1-jétől a járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

***Időskorúak járadékában részesülők száma (december 31.)
Orosháza***

Év	Időskorúak járadékában részesülők száma
2011	28
2012	28
2013	35
2014	31
2015	28

(Forrás: önkormányzati és járási hivatali adatok)

Az időskorúak járadékának összege az

- a) pont szerinti személyek esetében az öregségi nyugdíjminimum 80 %-a, 22 800,- Ft,
- b) pont szerinti személyek esetében az öregségi nyugdíjminimum 95 %-a, 27 075,- Ft,
- c) pont szerinti személyek esetében az öregségi nyugdíjminimum 130 %-a, 37 050,- Ft.

A szabályozásban megnyilvánult az a szándék, hogy a legidősebbek – 75 év felettiek, általában egyedülállók - , akik koruknál és egészségi állapotuknál fogva már nem tudnak munkát vállalni megélhetésük biztosításáért, magasabb összegű ellátásban részesüljenek. Tekintettel arra, hogy 2008. óta az öregségi nyugdíjminimum 28 500,- Ft/hó összege nem változott, az időskorúak járadékának reálértéke már nem a régi, ezért a napi szükségletek kielégítéséhez további segítségre van szüksége a járadékosoknak. Ebben az önkormányzat tud segíteni különböző települési támogatások nyújtásával.

III. SZOLGÁLTATÁSOK

Az életkorból és az azzal együtt járó fizikai és pszichés állapotból adódik, hogy az idősök a szolgáltatások közül leginkább az egészségügyi és a szociális szolgáltatásokra vannak ráutalva. Az önkormányzatnak mindkét szolgáltatás területén vannak feladatai.

Az egészségügyi alapellátásban önkormányzati rendeletben megállapítja és kijelöli az alapellátási körzeteket, területi ellátási kötelezettséggel bízva meg az itt praktizáló háziorvosokat, biztosítja a rendelő céljára alkalmas ingatlant, gondoskodik központi orvosi ügyelet működtetéséről az alapellátásban. Gazdája az egészségfejlesztés feladatának.

- A szociális ellátásokban az önkormányzat az Szt. felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletet alkot a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, a pénzbeli és természetbeni ellátásokról, a lakókörnyezet rendezettségének fenntartásáról.

Fenntartóként működteti a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi alapellátásokat és szolgáltatásokat, egyes szociális szakellátásokat.

A más szakágazatokba sorolható szolgáltatások idősügyi vonatkozásai ennyire közvetlen feladatként nem jelennek meg az önkormányzatnál. Ezeken a területeken – pl. kultúra, oktatás, sport, stb. – az idősök társadalmi bevonódása, aktivitásuk fokozása, szükségleteik kielégítése elsősorban *civiliszervezetek és informális közösségek* révén valósul meg. Az önkormányzat a partnerség elve alapján tarja fenn kapcsolatát, és lehetőségei szerint pályázat útján nyújt pénzbeli támogatást e szervezeteknek munkájuk eredményes megvalósítása érdekében.

1. Egészségügy

Az önkormányzati törvény, az egészségügyi törvény és az egészségügyi alapellátásról szóló törvény szerint az egészségügyi alapellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata. Az önkormányzat rendeletben szabályozza a háziorvosi körzetek számát, típusát és területi beosztását. E rendelet újraalkotása 2016. évben történt meg azzal a céllal, hogy a teljes egészségügyi alapellátási tevékenységi körre kiterjedően történjen meg a rendeleti szabályozás. Az önkormányzat a lakosságszám folyamatos csökkenése ellenére sem változtatott az alapellátási körzetek számán. Így javulhat az ellátás minősége, mert kisebb betegszám mellett hosszabb idő jut egy-egy orvos-beteg találkozóra.

Az önkormányzat a háziorvosokkal kötött feladat-ellátási szerződés útján gondoskodik az egészségügyi orvosi alapellátásról.

**Háziorvosi alapellátás
Orosháza**

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett (vegyes) házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok részére szervezett szolgálatok száma	Fogorvosi szolgálatok száma az alapellátásban
2013	2	10	5	7
2014	2	10	5	7
2015	2	10	5	7

(Forrás: önkormányzati adatok)

A felülvizsgálati időszakban orvosváltás történt a 7. számú (rendelő: Könd u. 59.), a 8. számú (rendelő: Szent István u. 25., legújabban Szüret u. 2.), a 9. számú (rendelő: Dénes tanító u. 2.) körzetben. A 11. számú vegyes körzet (rendelő: Lórántffy u. 50.) háziorvosa már csak helyettesítő orvosként végzi feladatát, a körzet tartósan betöltetlenné vált. Tárgyalás folyik a háziorvosi körzet iránt érdeklődő orvossal.

A háziorvosi ellátás a jelenlegi körzetszámban és körzethatárok között működőképes és ki tudja elégíteni a lakossági igényeket.

Tekintettel arra, hogy az aktív idős kor céljának megvalósításáért szükség van minél több egészségben megélt évre, erősíteni kell az egészségfejlesztés iránti igényt és tudatosságot. A háziorvosi szolgálatoknak – a népegészségügyi szolgálat mellett – ebben nagy szerepe van. A háziorvosok praxisprogramja hangsúlyt fektet a megelőzési célú ellenőrzésekre (vérnyomás, vércukor, koleszterinszint mérés) és szűrésekre (emlő-, méhnyak-, vastagbél-, prosztataszűrés), védőoltások (influenza) adására.

A központi orvosi ügyelet Orosháza székhellyel kistérségi szintű.

A járóbeteg- és fekvőbetegellátó egészségügyi intézmények fenntartásában és működtetésében nincsenek már fenntartói feladatai az önkormányzatnak, mert azok 2012. évben az államhoz kerültek. Azóta a diagnosztikai részleg megújult, új technológiai tömb létesült.

Az önkormányzat a lakosok érdekében teljesítőképességétől függően támogatja a kórházat, pl.: 2015. évben egy személyesen használt eszköz megvásárlásához nyújtott egymillió forint támogatást.

Nem közvetlenül az idősellátás része, de említésre méltó a támogatás, amelyet az önkormányzat a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosok rendelőinek kialakításához nyújtott a Rendelőintézetben.

Különösen sok idős beteget szolgál ki a kórház Gyopárosfürdőre kihelyezett részlege, amely rehabilitációs és mozgásterápiás kezeléseket nyújt, kihasználva a gyógyvíz adta lehetőségeket.

Egyfajta sürgősségi ellátást és a mentést szolgálja a mentőállomás az Országos Mentőszolgálat fenntartásában.

A városban nyolc gyógyszertár működik. Némelyek szolgáltatásukat kiegészítik egyes egészségügyi szűrővizsgálatokkal, természetgyógyászathoz és más alternatív gyógy módokhoz való hozzájárulás elősegítésével, tanácsadással.

A gyógyszertárakra vonatkozó hatályos jog szerint a város egésze lefedett ezen szolgáltatás tekintetében. Lakossági igény alapján korábban „rá kellett szervezni” Rákóczi telepen, ahol az ESZK Reménység Klubjába bevitt receptek alapján szervezték a gyógyszerkiváltást a Fehér Kígyó Gyógyszertár közreműködésével. Egy idő óta erre már nincs igény, de a klub bármikor visszaállítja ezt a segítségnyújtást.

2. Szociális ellátások

„A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak feladata.” (Szt. 2. §)

Jogszabályalkotás

Orosháza Város Önkormányzata az Szt. alapján végrehajtási rendeleteket alkotott, amelyek közül az alábbi hatályos rendeletek érintik a idősödő és idős személyek ellátását:

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról,
- a szociális szolgáltatásokról,
- egyes szociális ellátások feltételeként a lakókörnyezet rendezettségének biztosításáról.

A rendeletek felülvizsgálata és aktualizálása folyamatos. A felülvizsgálati időszak alatt csökkent le ennyire a helyi szociális rendeletek száma, mert a központi jogszabályváltozás, a hatásköri viszonyok átrendeződése miatt két helyi rendeletet is hatályon kívül kellett helyezni:

- az adósságkezelési szolgáltatásról szóló rendelet megszüntetését követően e jogcímen a segélyezési lehetőség adósságkezelési célú települési támogatásként beépült a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletbe, tehát a támogatási forma valójában nem szűnt meg,
- a rendszeres szociális segélyre jogosult, egészségkárosodottnak nem minősülő személyek együttműködési kötelezettségéről szóló önkormányzati rendelet okafogyottá vált 2015. március 1. után központi jogszabályváltozás miatt, mert az aktív korúak ellátása átkerült a járási hivatalokhoz és a rendszeres szociális segély a nevében és a struktúrájában is megváltozott. Az alábbi a) és b) pontba tartozó segélyezettek az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra váltak jogosulttá. A rendszeres szociális segély változása többségében az idősödő korcsoportot érintette: ide tartoztak azok az aktív korú nem foglalkoztatottak, akik
 - a) egészségi állapotuk miatt,
 - b) gyermekintézményi férőhely hiányában 14 éven aluli gyermekük nevelése, gondozása miatt,
 - c) az önkormányzat rendeletében meghatározott méltányolható okok miatt szorultak ki a munkaerőpiacról, illetve

- d) kevesebb, mint öt év múlva érték volna el a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt.

A 2015. január-február hónapban történt felülvizsgálat alkalmával a d) pontba tartozó segélyezettek a rendszeres szociális segély helyett a foglalkoztatást helyettesítő támogatás elfogadásáról és a közfoglalkoztatásban való részvételi szándékról nyilatkoztak, vagy kikerültek a segélyezés rendszeréből. A c) pontba tartozók számára ugyanez a lehetőség fennállt, de ők a méltányolható állapotuk vagy körülményeik miatt - ha helyzetük súlyosbodását igazolni tudták – esetleg még bekerülhettek az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás jogosultsági körébe. A 2/A/1. pontban követhető a jogszabályváltozás és a felülvizsgálat hatása a segélyezettek számában.

Ide kapcsolódik, hogy az egyes szociális ellátások feltételeként a lakókörnyezet rendezettségének biztosításáról szóló önkormányzati rendeletről kikerült, hogy az aktív korú segélyezettek esetében – akik a járási hivataltól kapják a segélyüket 2015. március 1-től – a jegyző hatáskörében helyszíni szemle készül.

Több ponton módosult a pénzübeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet:

- az eseti támogatások 2014. évtől önkormányzati segélyként funkcionáltak,
- 2015. március 1-től az önkormányzati segély, a személyszállítási díjtámogatás, a temetési segély, a gyermekek rendkívüli támogatása, az adósságkezelési szolgáltatás, a méltányossági közgyógyellátás és a lakásfenntartási támogatás helyébe léptek a települési támogatások,
- az átmeneti települési támogatásból célhoz kötötten kivált a szilárd tüzelőanyag vásárlásának támogatása fix 20 000,-Ft összegben,
- a temetési segély összege 15 000,-Ft-ról 20 000,-Ft-ra emelkedett,
- a gyógyszerkiváltás települési támogatáshoz jutás feltételei könnyebbek lettek,
- az adósságkezelési célú települési támogatáshoz 25 % önerő helyett 10 % önerő megfizetése esetén hozzá lehet jutni.

Ezen segélyezési formák egy része az Szt. által csak ajánlott, de nem kötelező. Az önkormányzat rendeletében viszont meg kívánt őrizni minden olyan juttatást, amelyet a rászoruló már megismertek és számos alkalommal, okkal vettek igénybe. Az új szabályok szerint egyes segélyek szélesebb körben hozzáférhetőek, más segélyek összegük növekedésével jelentősebb segítséget képviselnek. A felsorolt támogatások legalább kétharmadát idős, vagy idősödő személyek, illetve olyan családok igénylik, akiknek háztartásában idősek is élnek.

Végrehajtási feladatok

Az önkormányzat hivatalában folyó hatósági munka eredményeként a tartós vagy átmeneti anyagi problémákkal küzdő embereken segítenek a *szociális segélyezés* különböző formáival: a rendszeres vagy átmeneti, a pénzübeli vagy természetbeni juttatásokkal.

Az önkormányzat fenntartói feladatainak teljesítésével a *személyes szociális szolgáltatást* igénylőkről gondoskodik az egyházi és nem állami fenntartókhoz hasonlóan.

Az önkormányzat fenntartásában működő ESZK személyes gondoskodást nyújtó *szociális szolgáltatásokat* végez az arra rászorulóknak. Az ESZK elődje - történetiségét tekintve - kezdetben csak az idősek ellátása, segítése céljából jött

létre. Később ellátó tevékenysége kiterjedt más korcsoportú rászorulókra is, de ma is célcsoportja többségében idős és idősödő személyekből áll.

Az önkormányzat mellett a lakosság szociális ellátását szolgálják még egyházi, nem állami fenntartók és természetes személyek is.

Az alábbi táblázat azokat az ellátási formákat és típusokat foglalja össze fenntartók szerint, amelyek az idős emberek szükségleteinek kielégítésében is szerepet kapnak:

Szociális ellátások intézményfenntartók szerint (2015.12.31.)

Ellátás megnevezése	Fenntartók szerinti bontásban – férőhelyek számával				
	Önkormányzat	Egyház	Civil szervezet	Szociális vállalkozás	Orosházi Kistérségi Társulás
Alapellátások:					
Családsegítő szolgálat	-	-	-	-	1
Étkeztetésben részesülők (fő)	189	72	-	-	-
Házi segítségnyújtás (fő)	148	62	-	-	-
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (db)	-	-	-	-	305, ebből Orosházán 52
Közösségi ellátás	-	-	1	-	-
Nappali ellátások:					
Idősek klubjai (fh.)	115	30	-	-	-
Hajléktalanok nappali melegedője (fh.)	36	-	-	-	-
Szenvedélybetegek nappali ellátása(fh.)	20				
Pszichiátriai betegek nappali ellátása (fh.)	20				
Tanyagondnoki szolgálat	2	-	-	-	-
Tartós ápolást, gondozást nyújtó intézmények					
Idősek otthona (normál) (fh.)	150+74 magasabb igénysszintű	-	-	-	-
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények					
Éjjeli menedékhely(fh.)	26	-	-	-	-
Hajléktalan személyek átmeneti szállása (fh.)	14	-	-	-	-

(Forrás: Önkormányzat adatbázisa)

A felülvizsgálati időszakban jött létre a városban a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek nappali ellátása. Az idősök klubjaiban önálló tevékenységként nyert elismerést a demens személyek ellátása. 2016. első felében az önkormányzat finanszírozásával megvásárolták az orosházi várakozók részére a jelzőkészüléket a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban, így az orosházi ellátottak száma 106 főre emelkedett.

2/A Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

Orosháza lakosai számára szociális rászorultság esetén a Szt. és az önkormányzat rendeletei alapján pénzbeli és természetbeni ellátások nyújthatók. Az idősödő és időskorú népességet is érintő segélyek és támogatások elsősorban: aktív korúak ellátása, időskorúak járadéka, ápolási díj, lakhatási települési támogatás, átmeneti települési támogatás, személyszállítási díjtámogatás, szilárd tüzelőanyag vásárlás támogatása, temetési települési támogatás, közgyógyellátás, gyógyszerkiváltás települési támogatása, adósságkezelési célú települési támogatás. Ezen segélyek megállapításának hatáskörei részben az önkormányzatnál, részben a járási hivatalnál vannak.

A szociális segélyekre, támogatásokra való jogosultság megállapításához és a jogosultság megléte esetén a segély, támogatás összegének kiszámolásához általában az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege szolgál alapul a Szt. alapján.

Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2008. január 01. naptól 28.500,- Ft/hó, mely 2017. évben is várhatóan ugyanennyi lesz.

1.) Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az ezzel kapcsolatos hatáskört az önkormányzat jegyzője gyakorolta 2015. március 01-ig, majd a feladat és hatáskör átkerült a járási hivatalhoz. Az ellátásnak két formája volt/van: a *rendszeres szociális segély* (RSZS) volt 2015. március 1-ig, azt követően egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, valamint a *foglalkoztatást helyettesítő támogatás* (FHT), mely szünetel, ha a jogosult közfoglalkoztatásban tevékenykedik.

RSZS-re különböző feltételek alapján voltak jogosultak a foglalkoztatásból tartósan kimaradók, mégpedig: egészségkárosodás miatt, az önkormányzat rendelete alapján méltányolható ok miatt és az öt éven belül a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt betöltők. Az idős és idősödő munkanélküliek 2015. március 01-ig többségében ebben a három csoportban voltak jelen.

Aktív korúak ellátása Orosházán (jegyzői hatáskör idején)

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. I - II. hó tény
Aktív korúak ellátásának -	214.525 ebből	168.783 ebből	27.548 ebből

összege (ezer Ft)	önerő 34.671	önerő 26.700	önerő 4.480
Aktív korúak ellátásának átlagos összege (Ft/fő/hó)	RSZS eü..ok, 56 év feletti és Ör. alapján .mentes: 26.400; FHT: 22.800	RSZS eü..ok, 57 év feletti és Ör. alapján .mentes: 24.700; FHT: 22.800	RSZS eü..ok, 58 év feletti és Ör. alapján .mentes: 25.000; FHT: 22.800
Aktív korú ellátottak átlagos száma (fő/hó)	RSZS összes: 258, ebből: eü.ok:46; 56 év feletti: 75; Ör. alapján mentes: 137; FHT: 519	RSZS összes: 218, ebből: eü.ok:54; 57 év feletti:60; Ör. alapján mentes: 104; FHT: 389	RSZS összes: 129, ebből: eü.ok:62; 58 év feletti:25; Ör. alapján mentes: 42; FHT: 375

Rövidítések: RSZS: Rendszeres szociális segély, eü. ok: egészségkárosodási ok,
FHT: foglalkoztatást helyettesítő támogatás
(Forrás: önkormányzati adatok)

A FHT jogosultjai közfoglalkoztatásban részt venni képes, köteles és munkavállalás céljából együttműködő személyek. A 2015. I-II. hónapban történt felülvizsgálat eredményeként ebbe a csoportba kerültek át az önkormányzati rendelet szerinti RSZS-ek és a nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő személyek. Aki bármely ok miatt a felülvizsgálat során nem tudta vállalni az FHT-re való áttérést, az azzal kapcsolatos együttműködési kötelezettséget, annak meg kellett szüntetni az aktív korúak ellátását. Ezen személyek száma elenyésző volt.

A munkaügyi szervezet és az önkormányzat azóta is kortól függetlenül mindenkinek igyekszik lehetőséget biztosítani a közfoglalkoztatásban való részvételre.

2.) Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Alanyi jogon ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha súlyos fogyatékos személy vagy 18. életévét be nem töltött tartósan beteg személy gondozását, ápolását végzi. Ez esetben ápolási díjának összege a mindenkor érvényes öregségi nyugdíjminimummal volt megegyező.

A fokozottan súlyos fogyatékos személyt ápoló hozzátartozó a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 130 %-ára volt jogosult havonta.

2011. évtől a költségvetési törvény határozza meg az ápoló alapdíját. Ez az összeg a nyugdíjminimumról megemelkedett 29.500 Ft-ra.

Az ápolási díjas jogesetek többsége érint idősödő vagy idős személyt valamilyen módon: ápoló, ápolat vagy mindkettő.

2013. január 1. naptól az alanyi jogú ápolási díjra való jogosultság megállapítása és a folyósítás a járási hivatalok hatáskörébe került. Az önkormányzat az átadás alkalmával 205 főt juttatott alanyi jogú ápolási díjhoz.

Az ápolási tevékenységre fordított idő szolgálati időnek minősül és a nyugdíj-szerző időt növeli.

3.) Lakásfenntartási támogatás/Lakhatási települési támogatás

A lakásfenntartási támogatást az Szt. módosítása miatt 2015. március 01-től fokozatosan, a lejáró támogatások meghosszabbítását követően életbe lépő lakhatási települési támogatás váltotta fel a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulásként. Szabályai szerint kerül kiszámításra az adósságkezelési célú települési támogatás keretében nyújtott lakhatási települési támogatás is.

Az Szt. módosítás után a helyi rendeletbe beépültek a központi jogszabály már jól ismert feltételei, hogy a korábban jogosultként támogatottak közül senki ne essen ki pusztán a jogszabály és a támogatás forrásának változása miatt. Az állam a lakhatási települési támogatáshoz már nem nyújt részlegesen sem forrást a kifizetésekhez (korábban az állami hozzájárulás 90 % volt), azt egészében az önkormányzat fedezi. Jelenleg a támogatásból való kiesés oka az igénybevevő háztartásokban bekövetkező – többnyire kedvező – változás, az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem emelkedése (71 250,-Ft fölé), vagy vagyonhoz jutás. Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy a jogosultak száma évente csökken. Ez a nyugdíjak és a bérek pozitív változásával együtt járó tendencia.

Bár a lakhatási települési támogatás pénzben és természetben is nyújtható ellátás, a cél az, hogy minden jogosult elsősorban természetbeni ellátásként jusson hozzá a támogatásához olyan közüzemi szolgáltatóhoz való utalással, ahová a fogyasztás megfizetése a leginkább nehézséggel járna számára.

A támogatás pénzbeli kifizetése azon személyeknél fordul elő, akik azzal fűtési költségeiket kívánják csökkenteni és szilárd tüzelőanyaggal fűtenek.

Lakhatási települési támogatás Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Lakásfenntartási/lakhatási települési támogatásra fordított összeg (ezer Ft)	51 145	43 353	30 925
A támogatás évi összege családonként ill. személyenként (Ft)	50 000	50 000	48 000
Támogatásban részesített	1 017	880	644

családok, ill. személyek száma (fő)			
-------------------------------------	--	--	--

(Forrás: önkormányzati adatok)

A lakhatási települési támogatásra való jogosultság megállapítása alapot ad arra, hogy a jogosultak a *védendő fogyasztói státuszt megszerezzék* és a lakhatás megőrzése, illetve a hajléktalanná válás megelőzése érdekében a legnehezebb anyagi körülmények között élők az energiaszolgáltatás tekintetében is speciális védelmet élvezzenek.

A védendő fogyasztók intézménye az Európai Unió előírása alapján került bevezetésre 2008. január 1-jétől a villamos energia, 2009. január 1-jétől a gázszolgáltatás tekintetében. A szociálisan rászoruló fogyasztók mellett a *fogyatékossgal élő fogyasztók* is igénybe vehetik.

A védendő fogyasztó kedvezményei:

- fizetési kedvezmények (részletfizetés, fizetési haladék),
- előre fizető mérő felszerelése, amely esetén nem lehetséges a hátralék felhalmozása.

A védendő fogyasztói státusz kérelmezése és a jogosultság igazolása évente történik a szolgáltatónál. Az igazolást az önkormányzat szociális segélyezői állítják ki. Tapasztalat, hogy a jogosultak életkortól függetlenül ismerik és élnek a védendő fogyasztói státusz lehetőségeivel.

4.) Átmeneti/ és Szemétszállítási települési támogatás

Az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint önmagukról és családjukról más módon gondoskodni nem tudó személyek részére pénzbeli vagy természetbeni ellátás formájában átmeneti települési támogatást nyújt. Ennek összege alkalmanként 2 000,-Ft-tól 28 500,-Ft-ig terjedhet.

Különösen indokolt e támogatási forma alkalmazása az elemi károsult személyek, illetőleg a szilárd tüzelőanyag vásárlásakor a szociálisan rászoruló személyek részére. Ez utóbbi támogatási cél 2016. évre került be a helyi rendeletbe és évente két alkalommal 20 000,-Ft összegű tüzelő-támogatáshoz juttatja a jogosultakat.

Kizárólag az idős, 70 évet betöltött személyek számára állapítható meg egyéb feltételek megléte esetén a szemétszállítási települési támogatás. Azok a 70 éven felüli, jövedelmük alapján rászorult személyek részesülnek ebben az ellátásban, akik nem jogosultak lakhatási települési támogatásra és háztartásukban nincs fiatalabb személy.

Az alábbi táblázat összevontan tartalmazza a fentebb ismertetett célokra nyújtott támogatások adatait.

Átmeneti és szemétszállítási települési támogatás Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Átmeneti segélyezésre fordított összeg (ezer Ft)	17 060	19 435	21 757
A támogatási esetek száma (fő)	2 777	2 646	2 552
A támogatás egyszeri összege átlagban (Ft)	6100	7 300	8 500

(Forrás: önkormányzati adatok)

A táblázatból az látszik, hogy évenként mérsékelten csökken a támogatási esetek száma, mégis növekszik a felhasznált keret és az alkalmankénti átlagos segélyösszeg. Ennek oka az, hogy évről évre egyre többen kértek és kaptak segítséget tüzelő vásárlásához, amely magasabb összegű, hogy elérje célját.

5.) Temetési települési támogatás

Az önkormányzat temetési segélyt nyújt meghatározott jövedelmi feltételek mellett annak a személynek, aki az elhunyt eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A temetési települési támogatás összegét a képviselő-testület az önkormányzati rendeletben 20 000,- Ft-ra emelte 2015. évtől, mely korábban 15 000,-Ft volt.

Temetési települési támogatás Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Temetési segélyre fordított összeg (ezer Ft)	585	420	620
Segélyben részesítettek száma (fő)	39	28	31

(Forrás: önkormányzati adatok)

Az eltemettetésre köteles hozzátartozók között első helyen áll a házastárs vagy élettárs, ha korábban az elhunyt nem kötött olyan szerződést, amelyben a tartást és vele együtt az eltemettetést más személy vállalta.

Az időskorúak között gyakori, hogy az eltemettetés terhét cipelő özvegy véglegesen egyedül marad. A segélyezéssel az önkormányzat az anyagi terhek viseléséhez kíván némi segítséget nyújtani.

6.) Köztemetés

A Polgármester önkormányzati hatáskörben gondoskodik annak az Orosházán elhunyt személynek a közköltségen történő eltemettetéséről, akinek nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles hozzátartozója, vagy az erről nem gondoskodik. A köztemetés elsősorban az idősödő és az időskorú személyeket érinti.

Köztemetés Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Köztemetésre fordított összeg (ezer Ft)	3 000	4 266	4 021
Köztemetések száma	31	44	37

(Forrás: önkormányzati adatok)

Az önkormányzat közbeszerzés útján választotta ki a köztemetést lebonyolító temetkezési vállalkozót, amelynek eredményeként a köztemetés valóban a helyben szokásos legolcsóbb temetés, de azért őrzi a kegyelet megadásának minden elemét.

7.) Adósságkezelési célú települési támogatás

A szociálisan hátrányos helyzetben lévők adósságterhének enyhítése és lakhatási körülményeinek javítása céljából nyújtott segítség az adósságkezelési célú települési támogatás, melynek jelentősebb összecsúszással jellemezhető része az adósságcsökkentési támogatás. Ez 2015. márciusig az adósság 75 %-a, azt követően 90 %-a. A segítségnyújtás további részei: az adósságkezelési tanácsadás és a lakhatási települési támogatás.

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Adósságkezelésre fordított összeg (ezer Ft)	380	792	780
Adósságkezelések száma	3	7	7

(Forrás: önkormányzati adatok)

8.) Közgyógyellátás és Gyógyszerkiváltás települési támogatása

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, melynek formái az alanyi és normatív közgyógyellátás. Ezeket a fajta ellátásokat a járási hivatalok állapítják meg 2013. január 1. naptól.

Azok a rászorult személyek, akiknek a járási hivatal jogerősen elutasítja közgyógyellátás iránti kérelmüket, az önkormányzathoz fordulhatnak gyógyszerkiváltás települési támogatásért, amely a korábbi méltányossági közgyógyellátást váltotta fel. E támogatási forma feltételeit a képviselő-testület rendeletalkotás során könnyítette, hogy a rászorulóknak szélesebb köre vehesse igénybe.

Gyógyszerkiváltás támogatása Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Gyógyszerkiváltás támogatására fordított összeg (ezer Ft)	335	462	213
Támogatások száma	10	15	9

(Forrás: önkormányzati adatok)

Ez a támogatási forma igen fontos az idősök számára, de nagy számban mégsem fordul elő, mivel a rászorulókat általában részesei lehetnek az államilag finanszírozott közgyógyellátásnak.

2/B Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások

Az idősödő és időskorú lakosok ellátási igényei alapján Orosháza Város Önkormányzatának az Szt. 86. § (1)-(2) bekezdése szerint fennálló ellátási kötelezettségei közül kiemelendők az alábbi alapellátási szolgáltatások és a felvállalt átmeneti szociális szolgáltatások:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- tanyagondnoki szolgálat,
- nappali ellátások (idősök, fogyatékkal élő személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek klubjai),
- nappali melegedő,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- hajléktalanok átmeneti szállása,
- éjjeli menedékhely.

Az alapellátások rendszerében kezdetben a teljességre törekvés szándékával kerültek bevezetésre a tanyagondnoki szolgáltatás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, mint speciális alapszolgáltatások. Mára az azokat igénybe vevő, főleg idős lakosok életéhez, komfortérzetéhez elengedhetetlenek. A felülvizsgálati időszakban a tanyagondnoki szolgáltatás gépparkjában bővítésre került sor: egy 8 személyes Ford Transitot állítottak szolgálatba, elsősorban a tanyán lakó klubtagok idősök klubjaiba történő szállítása céljából. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban fejlesztésként növelték a kihelyezett készülékek számát.

Az alapellátásban további fejlődés, hogy az idősök klubjaiban működési engedélyes tevékenységként látják el a demens személyeket 2013. november 1. naptól. 2014. évben az alapellátásból még hiányzó nappali ellátásokat sikerült beindítani: a pszichiátriai és a szenvedélybetegek klubjait, ahol az ellátottak ingyenes étkeztetésben is részesülnek.

A fentebb idézett joghely alapján csak a harmincezer fő feletti településen kötelezőek az átmeneti ellátások. Orosházán ezek közül még a harmincezernél magasabb lakosságszám idején kiépítést nyert és jelenleg is működő átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása.

Ugyancsak ellátási kötelezettséget meghaladó, de több évtizede hagyományos a tartós bentlakásos ápolást, gondozást nyújtó idős otthoni ellátás. Ezekben az otthonokban az időskori demenciával küzdő ellátottak számára külön ellátási egységeket hoztak létre.

Fenntartók szerint is sokszínűség mutatkozik az idősök szociális ellátásában:

- az önkormányzat működteti a kötelező alapszolgáltatásokat és a vállalt átmeneti és tartós bentlakásos ellátásokat az ESZK útján,
- egyházi fenntartásban is működik étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása;

- az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása működteti a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a családsegítő szolgálatot;
- civil szervezet működteti a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátását (e szolgáltatást csak szórványosan veszik igénybe idősebb személyek).

2/B1. Szociális alapellátások

Étkeztetés

E szolgáltatás keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt koruk, egészségi állapotuk vagy egyéb ok – fogyatékoság, szenvedélybetegség, hajléktalanság – miatt önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Az ESZK integrált szervezeti rendszerében a feladatellátás és annak szervezése az idős klubjainál van.

Az étkeztetésben részesülők jelentős része idős koruk és korlátozott önellátási képességük miatt igényli a napi egyszeri meleg étel biztosítását. Az étkeztetés hétfőtől-vasárnapig, illetve igény szerinti rendszerességgel történik. Az étel elfogyasztható helyben a klubokban hétfőtől péntekig, elvitellel is lehet kérni az ESZK főzőkonyhájáról, de térítés ellenében kérésre ki is szállítják.

Az étkeztetésben ellátottak száma Orosházán

Megnevezés	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Helyben étkezők	60	55	61
Elvitellel étkezők	40	48	35
Kiszállítással étkezők	112	107	93
Összesen	212	210	189

(Forrás:ESZK)

Az étkeztetésben az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Óreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirozsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	1	2	5	5	2	1	2	-	18
61-70	6	7	9	11	2	4	7	4	50
71-80	10	12	11	16	4	5	4	6	68
81-90	8	9	7	23	2	1	5	8	63
90-	4	2	1	1	-	2	-	1	11
Összesen	29	32	33	56	10	13	18	19	210

(Forrás: ESZK, a 2013-2014. évi adatok átlaga)

A szociális étkeztetésben részesülők életkora csaknem mindig meghaladja az 50. életévet. Az életkor mellett a szociális étkeztetésre való jogosultságot általában az

egészségi állapot is megalapozza, mert a legtöbb ellátott egészségügyi problémákkal küzd. A tartós betegségek közül a leggyakrabban fordulnak elő a szív- és érrendszeri, mozgásszervi, idegrendszeri és egyéb belgyógyászati megbetegedések.

Az ESZK mellett régóta szociális étkeztetést nyújt a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.) és a Községi Misszió (Békéscsaba székhelyű).

A felsoroltakon kívül évről évre egyre több szolgáltató is megjelenik a városban, elsősorban piaci szereplők - kifizetők, amelyek az étel házhoz szállítását is vállalják. Tőlük a jövedelmi viszonyaik alapján nem rászorult személyek az étkeztetést meg tudják vásárolni, ízlés szerint. Jelentőségük vitathatatlan az idősok számára is megoldást nyújtó kulturált közétkeztetés megvalósításában.

Szólni kell róla, hogy az ESZK a közétkeztetést a központi konyhája révén valósítja meg: hétköznap 480-520 adag/ebéd, hétvégén 280-310 adag/ebéd kapacitással dolgozik, mellyel ki is elégíti a mutakozó megalapozott igényeket. Normál és diétás étkezést biztosít. Diéta típusai: epés, diabetikus, pépes, fehérje szegény, tejmentes. Az ESZK a glutén- és laktómentes diétás igénynek is szeretne eleget tenni, de a szigorú feltételek miatt külön konyhát kellene hozzá létesíteni.

2015. szeptember 01. naptól az idősok otthonaiban lakók számára a legújabb táplálkozás-egészségügyi szabályozásnak megfelelően napi ötszöri étkezést biztosítanak.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás javítja az önellátásra részben képes egyedülálló vagy családban élő idősok helyzetét.

Ez az ellátás magában foglalja a bevásárlást, a háztartási munkák egy részét, pszichés és egészségügyi segítséget, valamint a hivatalos ügyek intézését.

Az ESZK integrált szervezeti rendszerében a feladatellátás és annak szervezése az idősok klubjainál történik. Az ellátás igénybe vételét gondozási szükséglet vizsgálat előzi meg. 2015. év végén jogszabály módosítás alapján az ellátást igénybe vevőknél is végre kellett hajtani felülvizsgálat keretében újbóli gondozási szükséglet vizsgálatot, és a korábbinál szigorúbb feltételeknek kellett megfelelni. Többen lemorzsolódtak, de a létszám hamar visszapotlódott. A felülvizsgálati időszakban a szolgáltatásban részesülők létszáma így stagnáló maradt.

A házi gondozók által ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	147	152	148

(Forrás: ESZK)

Házi segítségnyújtásban az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Öreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirozsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	-	2	4	-	-	-	-	-	6
61-70	3	3	3	11	-	-	1	1	22
71-80	7	19	8	23	2	1	-	-	60
81-90	6	14	6	21	-	2	-	2	51
90-	1	1	3	3	-	-	-	-	8
Összesen	17	39	24	58	2	3	1	3	147

(Forrás: ESZK, a 2013-2014. évi adatok átlaga)

A házi segítségnyújtásban részesülők 98 %-a betöltötte az 50. életévét. Tartós betegség nagyobb arányban fordul elő közöttük, mint a klubtagok esetében. A leggyakoribb betegségek a szív- és érrendszeri, mozgásszervi, idegrendszeri és egyéb belgyógyászati megbetegedések.

A házi segítségnyújtásban a jogszabály változása érintette magát a szolgáltatási tevékenységet is és 2016. évre be kellett kategorizálni, hogy az ellátottnak szociális segítségre vagy személyi gondozásra van szüksége, netán mindkettőre. A személyes gondozás a házi segítségnyújtó részéről magasabb szakmai felkészültséget igényel.

A városban több szolgáltató jelen van és az általuk nyújtott ellátáshoz ingyen hozzá lehet jutni. Az önkormányzat is 2010. évben megszüntette a házi segítségnyújtás térítési díját, de ez csak átmeneti volt. Az ESZK ellátottjai közül sokan nem veszik igénybe a gondozási szükségletüknek megfelelő óraszámban az ellátást, mert az meghaladná anyagi lehetőségeiket, holott valóban rászorultak. Meggondolandó a szolgáltatás ingyenességének visszaállítása!

Az ESZK mellett házi segítségnyújtást végez a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.) is.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Orosháza, Szabadság tér 4-6.)

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Elsősorban az egyedül élő és a kétszemélyes háztartásban élő 65 éven felüliek, valamint fogyatékos személyek veszik igénybe.

A szolgáltatást az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása tartja fenn. Az ellátás nagy előnye, hogy az igénybe vevőnek a napi életvitele során megadja a kellő biztonságérzetet. Lehetővé teszi az azonnali segítségkérést rosszullét, tűz vagy egyéb katasztrófa, bűncselekménnyel fenyegetettség alkalmával.

Eredmény: A szolgáltatás működési engedélyre 360 készülék üzemeltetésére szól, amely 2016. évben fel is töltődött azzal az 54 készülékkel, amelyet az önkormányzat

vásárolt meg az orosházi várólistás személyek számára. Így Orosházán összesen 106 személy részesül ebben az ellátásban.

A működtetéshez a fenntartó az államtól támogatást hív le szerződés alapján, de a karbantartáshoz és a gádorosi diszpécserközpont (Gádoros, Fő utca 10.) működtetéséhez az önkormányzat is hozzájárul. A szolgáltatás székhelye Orosháza, Szabadság tér 4-6.

Családsegítés (Orosháza, Hajnal u. 1.)

Az ellátást ugyancsak az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermejjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatja önálló szakmai egysége biztosítja.

A szolgáltatás középpontjában a család, az egyén és a különböző közösségi csoportok állnak. Hozzájárul ezek jólétéhez, fejlődéséhez, a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. Életkortól függetlenül bármely rászoruló fordulhat hozzájuk. Speciális szolgáltatást nyújt az adóssághoz kapcsolódó problémákkal küzdők, a fogyatékosok, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők és családjuk részére, elősegítik a hajléktalanok ellátáshoz jutását. Tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról és a hozzájutás módjairól.

Komplex családgondozást végez: a család konfliktusos viszonyainak rendezését elősegítő, folyamatos kapcsolattartást tart fent. Széleskörű tevékenysége generációkon átívelő és nem lehet kiemelni az idős személyeket, mint célcsoportot.

Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló rendelete és a szociális szolgáltatásokról szóló rendelete értelmében szoros együttműködés folyik egyes segélyezési határozatok végrehajtása során a segélyező hatóság és a családsegítők között, de egyes döntés-előkészítések során elengedhetetlen a közreműködésük. Ezek az esetek többségükben idős személyeket érintenek.

Tanyagondnoki szolgálat (Orosháza, Iglói u. 7.)

A külterületi és tanyasi lakott helyeken végzi az egyes alapellátási feladatokat. Cél: a települési hátrányok csökkentése, az életfeltételek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, a helyi társadalom közösséggé fejlesztése.

Orosházán 2 db tanyagondnoki szolgálat működik. Az ellátási körzetek nagysága: I. körzet 418 lakos, II. körzet 342 lakos.

Az ellátott településrészek:

Kiscsákó, Monori ugarok, Bónumi tanyák, Gyökeresi tanyák, Alsótanyák, Felsőtanyák, Északi sor, Székácsföldek, Tomcsányi dűlő, Csorvási oldal, Hosszúsvári ugarok, Szikhát tanya, Tatársánc tanya, Községporta, Kakasszék tanya, Héthalmi tanya, Forgácsrészi tanya, Tót tanyák, Szénási oldal, Felsőszőlő tanyák, Virágosdűlő, Alsószőlő tanyák, Kishegy, Külsőmonor, Belsőmonor, Külső hosszúsvár, Belső hosszúsvár, Orosházi puszták, Gyopárosi ugarok.

A tanyagondnokok a szolgáltatás létrejötte óta igyekeznek megismertetni magukat és a szolgáltatás előnyeit a külterületen és a tanyasi lakott helyeken élőkkel. Mára az ellátottak bizalommal veszik igénybe a szolgálatot, esetenként jelzőrendszer által

kerülnek kapcsolatba, illetve maguk a szolgálatok is jelzőrendszerként működnek, ha az ellátásra szoruló problémájára kell megoldást keresni.

A külterületen és a perifériás részekben némileg több az idős ember, elsősorban magányosan élő özvegyasszonyok. Az itt élők főbb problémái a II/2. pontban felsorolásra kerültek.

A tanyagondnokok által ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	169	181	184

(Forrás: ESZK)

Az elmúlt évek kiegyenlített adataiból arra lehet következtetni, hogy az igények egyelőre elérték a maximumot és kielégítést is nyertek.

Az ellátási területeken élők közül 24 % veszi igénybe a tanyagondnokok szolgáltatását. Ezeknek az embereknek nincs kire támaszkodniuk. Az igénybe vevők 80 %-a betöltötte az 50. életévét és közülük 58% nő.

A tanyagondnokok 50 év feletti ellátottjainak megoszlása Orosházán (2015)

Év	I. körzet		II. körzet		Összesen
	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	5	10	12	9	36
61-70	9	10	8	14	41
71-80	4	10	12	12	38
81-90	9	13	3	4	29
90-	-	1	-	2	3
Összesen	27	44	35	41	147

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak 71%-a szenved tartós megbetegedésben. Az előfordulás gyakoriságának sorrendjében ezek az alábbiak: érzékszervi, szív- és érrendszeri, mozgásszervi, daganatos, idegrendszeri, egyéb belgyógyászati.

Eredmények: A szolgálatok dologi feltételei javultak: vérnyomásmérőket, vércukorszint mérőket szereztek be és fokozatosan lecserélték az elöregedett gépkocsikat. Az újonnan beállított gépjárművek terepjárók, melyekkel valóban el lehet jutni a legeldugottabb tanyákig. Továbbá hűtőtaszkákat szereztek be, hogy a nagy melegben ne romoljon meg a megvásárolt élelmiszer.

Idősek nappali ellátása

Intézményes keretek között a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló időskorúak számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, egészségügyi ellátásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Az ESZK idősök nappali ellátásának mutatói Orosházán

Év	Engedélyezett férőhely szám	Ellátottak száma (fő)	Idős demens ellátottak (fő)	Kihasználtság %
2013. dec. 31.	115	65	26	79
2014. dec. 31.	115	62	26	77
2015. dec. 31.	115	67	28	83

(Forrás: ESZK)

Orosházán 4 telephelyen működik az ESZK keretében idősök klubja:

- Öreg Tölgy Klub: Oh. Iglói u. 7. - férőhely: 30 fő
- Reménység Klub: Oh. Lórántffy u. 35. - férőhely: 30 fő
- Gyöngyvirág Klub: Oh. Székács J. u. 3. - férőhely: 30 fő
- Őszirozsa Klub: Oh. Kiss Ernő u. 19. - férőhely: 25 fő

Az egyes korcsoportba tartozó klubtagok átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Öreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirozsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	1	-	1	2	1	3	1	-	9
61-70	3	2	4	1	4	7	4	3	28
71-80	2	1	3	1	2	4	1	4	18
81-90	-	1	1	-	1	-	2	2	7
Összesen	6	4	9	4	8	14	8	9	62

(Forrás: ESZK)

A felülvizsgálati időszakban évente átlagosan 65 idős személy vette igénybe a klubok szolgáltatásait. Közülük 95 %-ban betöltötték az 50. életévüket és a nemek megoszlása fele-fele arányú.

Az ESZK az idősök nappali ellátásának szolgáltatását az egyes telephelyeken 2013. november 01-től bővítette az időskori demenciával küzdő személyek nappali ellátásával.

Az egyes korcsoportba tartozó demens klubtagok átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Öreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirozsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	-	-	1	-	-	-	-	1	2
61-70	3	1	-	1	-	-	1	1	7
71-80	-	2	-	2	1	1	-	1	7
81-90	-	3	2	-	-	2	-	2	9
Összesen	3	6	3	3	1	3	1	5	25

(Forrás: ESZK)

A felülvizsgálati időszakban évente átlagosan 27 demens személy vette igénybe a klubok szolgáltatásait. Közülük 93 %-ban betöltötték az 50. életévüket és a nemek megoszlása egyharmad férfi, kétharmad nő.

A nappali ellátás a mutatói szerint hol jobban, hol kevésbé kihasznált. A kisebb érdeklődés oka nem az idősök érdektelensége vagy elzárkózása. A város szervezett nyugdíjas közösségeiben, közösségi házaiban szervezett programokon az aktív részvétel lehetősége alternatívát kínál a magány oldására, a társas kapcsolatok létesítésére. Sok idős ember él a civil szervezetek által kínált lehetőséggel.

A klubok szakmai programjai változatos programkínálattal teszik vonzóvá a szolgáltatást és minél több embert igyekeznek a klubéletbe bevonni, melynek sikerét jelzi a kihasználtság 6 %-os emelkedése 2014-ről 2015. évre.

Az ESZK kínálata mellett a Szt. szerinti idősök nappali ellátása évek óta folyik az egyházi fenntartású Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálatnál is 30 férőhelyen, amelyek szinte folyamatosan 100 %-on kihasználtak.

Nappali melegedő (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

A hajléktalanokat látja el, azokat a személyeket, akik életvitelszerűen közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségekben töltik mindennapjaikat.

A nappali melegedő része a hajléktalan ellátó komplexumnak. Férőhelyszáma 36 fő. Naponta 8-16 óráig tart nyitva. Igénybe vétele ingyenes.

A nappali melegedőn ellátottak száma Orosházán

	2013. dec.	2014. dec.	2015. dec.
Ellátottak (fő)	35	29	29

(Forrás: ESZK)

A nappali melegedőn a legidősebb női lakó 65 éves, a legidősebb férfi lakó 63 éves. A legutóbbi 29 fős létszámot tekintve az ellátottak átlagéletkora 52 év volt. Ezen mutatókból az következik, hogy a szolgáltatást többségében idős vagy idősödő hajléktalan személyek veszik igénybe. Megromlott egészségi állapotuk tükrözi hányatott életmódjukat: az igénybe vevők mindössze 28 %-a tartja magát egészségesnek.

A betegségek sokuknál halmozottan fordulnak elő. Legfontosabb egészségügyi problémáik: szenvedélybeteg 66%, depressziós 34 %, érrendszeri megbetegedés, magas vérnyomás 31%, cukorbetegség 7 %, inkontinencia 3%.

A nappali melegedő lehetőséget nyújt közösségi együttlétre, pihenésre, tisztálkodásra, mosásra, főzésre, étel elfogyasztására.

A pályázati lehetőségeket az intézmény maximálisan kihasználja az igénybe vevők jobb ellátása érdekében. Így jutott az intézmény televízióhoz is, amelynek műsoraira különböző közösségi programokat tudnak szervezni.

A szolgáltatás keretében az ellátottak folyamatosan hozzájuthatnak a szervezett szabadidős programokhoz, segítséget kapnak az egészségügyi alapellátáshoz, szakellátáshoz való hozzájutáshoz, segítik a hivatalos ügyeik kezdeményezését, eljárásaikat, életvezetési tanácsokat kapnak, támogatják önszerveződő csoportjaik létrejöttét, működését, munkajutalom ellenében az intézmény környékén munkát

végezhetnek (portaszolgálat, kertészkedés, udvarrendezés, hólapátolás, rendezvények előkészületei, javítások).

2/B2. Átmeneti ellátások

Az Szt. 86. §-a alapján az átmeneti ellátásokat azoknak a települési önkormányzatoknak kell biztosítaniuk kötelező jelleggel, amelyek lakosságszáma meghaladja a 30 000 főt. Orosházán az ez irányú ellátási kötelezettség fennállásának idején jött létre a hajléktalanok ellátásának az az összetett rendszere, amelynek két eleme – éjjeli menedékhely, hajléktalanok átmeneti szállása – az átmeneti ellátások közé sorolandó. Az ellátási kötelezettség megszűnését követően is az önkormányzat ezeket az intézményeket változatlanul fenntartja.

Éjjeli menedékhely (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését biztosító szolgáltatás.

Férőhelyszám: 26 fő, öt szobában.

Az ellátást ingyenesen, délután 16 és reggel 8 óra között lehet igénybe venni. Krízishelyzetben matracok segítségével több igénylő is elhelyezhető ideiglenesen. Az igénybe vétel a téli időszakban általában megnő, mert összefügg az időjárási körülmények alakulásával.

Az éjjeli menedékhelyen ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	30	26	27

(Forrás: ESZK)

Az éjjeli menedékhelyen egyes korcsoportba tartozó ellátottak átlagos előfordulása nemenként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	férfi	nő	összesen
51-60	7	3	10
61-70	2	2	4
71-80	-	-	-
Összesen	9	5	14

(Forrás: ESZK)

Az átlagos igénybevételhez viszonyítva az 50 év feletti ellátottak aránya 52 %. Az intézményben dolgozó szociális munkás gondoskodik a konfliktushelyzetek megelőzéséről és kezeléséről, az ellátottaknak szociális információkat biztosít és tanácsokat ad a jogosultságok jobb kihasználása érdekében. Az ellátottak ingyenes szűrővizsgálatokon vehetnek részt és igény szerint segédeszközökhöz és egészségügyi ellátásokhoz segítik őket hozzájutni.

Hajléktalanok átmeneti szállása (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek önellátásra.

A szolgáltatás napi 24 óra nyitvatartással működik. A szolgáltatásért mindenkor a képviselő-testület által meghatározott térítési díjat kell megfizetni. A lakhatás biztonsága és a higiénés szolgáltatások igénybe vétele lehetőséget nyújt arra, hogy a hajléktalan személy visszakerülhessen a munka világába, a társadalomba.

A dolgozók részéről komoly szociális munka folyik az ellátottak körében, hogy segítsék őket visszakerülni és beilleszkedni a társadalomba. A cél, hogy a munkahely és a lakhatás biztosítottá váljon az egyén számára.

Férőhelyszám 14 fő, négy szobában.

A hajléktalanok átmeneti szállásán ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	12	8	7

(Forrás: ESZK)

Az átmeneti szálláson az ellátottak éves átlaga 9-10 fő. A 2015. év végén a szállón lakó 7 fő közül 5 fő betöltötte az 50. életévét.

A szállón egyéni esetkezelés, de mellette szociális csoportmunka is folyik. Az intézményben a közösségi élet szervezeten működik. Az ellátottak segítséget kapnak hivatalos ügyek intézésében, családi és társadalmi kapcsolataik helyreállításában, egészségmegőrzésben.

Tárgyasult segítség az ágynemű, ruhanemű, tisztasági és tisztálkodási szerek, eszközök, elsősegély felszerelés.

Mindkét átmeneti ellátás tekintetében az ellátottakra jellemző a rendszertelen életmód következtében megromlott egészségi állapot, amelyre nem fordítanak kellő figyelmet. Jellemző betegségeik: szenvedélybetegség, magas vérnyomás, általános érlemeszesedés, érszűkület, cukorbetegség, depresszió.

A hajléktalanok ellátórendszerében elért eredmények: Pályázatból, adományból az utóbbi években sikerült hideg élelmet is biztosítani naponta a rászorulóknak, pl.: 2015. évben 30 fő 152 napon át részesült étkeztetésben, a téli krízisidőszakban.

A felülvizsgálati időszakban zajlott és 2015. novemberben zárult le a „FogLak – Utcán élő hajléktalanok reintegrációja Orosházán” TÁMOP-5.3.3-12/1 pályázat, amelynek célja volt az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének, foglalkoztathatóságának elősegítése, sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása. A projektbe 18 fő került bevonásra, akik közül többen munkalehetőséghez és lakáshoz jutottak.

Minden évben megrendezésre került az „Egy este a hajléktalanokért” rendezvény a Segítő Gondoskodás Alapítvány sikeres önkormányzati pályázatának köszönhetően. A rendezvény célja a hajléktalan ellátás bemutatásán túl a fedél nélküliekkel szembeni előítéletek csökkentése, a szolidaritás vállalása.

2/B/3. Tartós bentlakást nyújtó ellátás

A szociális szakellátás részeként működő idősek otthonaiban találhatnak otthonra azok az idős, általában beteg, önálló életvitelre nem képes, napi négy óra gondozási szükségletet meghaladó gondozást, ápolást igénylő személyek, akikről a családjukban bármely okból nem tudnak gondoskodni, vagy nincs családjuk.

A szolgáltatás alapszinten napi legalább ötszöri étkeztetésből, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásból, mentális gondozásból, meghatározott egészségügyi ellátásból és lakhatásból tevődik össze.

Orosházán két idősek otthona működik az ESZK keretében. Az önkormányzat ezeket az otthonokat az idős emberek érdekében önként, nem ellátási kötelezettségből tartja fenn.

Ezekben az intézményekben elsősorban az időskorúak, de gondozási szükségletük alapján a 18. életévet betöltött, betegség vagy fogyatékosság miatt önmagukról gondoskodni nem képes személyek is elláthatók. Külön gondozási csoportban kapnak állapotuknak megfelelő ellátást a demens személyek.

A felülvizsgálati időszakban történt központi jogszabályváltozás következtében bevezetésre került az idősothtoni ellátásban a belépési hozzájárulás, melynek összege igazodik a szolgáltatás során nyújtott lakhatási minőséghez. Az ellátást igénylő elhelyezésének nem akadály a belépési hozzájárulás hiánya, ha a rászorultsági feltételek adottak. A befolyó belépési hozzájárulás az intézmény bevétele, amelyből fejlesztést, korszerűsítést lehet végrehajtani.

Ezüst Fenyő Idősek Otthona (Orosháza, Táncsics u. 8.)

Ez a telephely 2005. május óta teljes körű szolgáltatást nyújt elsősorban idős emberek számára.

Az ellátottak négy lakószinten 74 férőhelyen egy, két és kétszer két ágyas, fürdővel, vécével ellátott szobákban kapnak elhelyezést. Az épületben lifttel lehet közlekedni. Az idősök otthona újszerű állapotával, központi fekvésével, több kis létszámú lakószobájával magasabb igényszintet elégit ki.

Nyitása óta csaknem mindig 100%-os kihasználtságú és általában hosszabb a várólistája. (2015. év végén 10 fő)

Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Férfi	15	14	14
Nő	64	59	59
Összesen	79	73	73

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak nemenkénti demográfiai mutatói jól tükrözik a lakosság körében általában bekövetkező változásokat és az így kialakult nemenkénti arányokat. Megfigyelhető, hogy az intézményben 81 %-ban vannak női lakók és a 80 év feletti ellátottak 88 %-a nő. A nők rendelkeznek magasabb átlagéletkorral, maradnak egyedül, kiszolgáltatottá válva, akik számára végső menedék az idősök otthona.

Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában a gondozási igény megoszlása demencia alapján

Gondozási igény az ellátottaknál	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Átlagos	73	70	61
Demens	6	3	12
Összesen	79	73	73

(Forrás: ESZK)

A demencia kórkép kialakulásának jellemzője az önellátási képesség csökkenése, végül teljes hiánya. A gondozók részéről ez az állapot egyre több fizikai segítséget, folyamatos odafigyelést és mentálhigiénés szakmai tevékenységet igényel.

Az otthonban a leépülés aránya az ellátottak körében évről-évre változó aszerint, ahogy a lakók cserélődnek elhalálozás vagy elköltözés miatt: 2013. évben a demens személyek aránya 8 %, 2014. évben 4 %, 2015. évben 16 %.

**Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak száma nemenként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)
2015. december 31-ei állapot szerint**

Év	férfi	nő	összesen
51-60	2	-	2
61-70	5	4	9
71-80	2	13	15
81-90	5	37	42
90-	-	5	5
Összesen	14	59	73

(Forrás: ESZK)

Az otthonban igen erőteljes az előregedés: a lakók 64 %-a 80 év feletti. A magas életkorral együttjáróan jelentős az ellátottak egészségromlása. A szív- és érrendszeri megbetegedés 48 %-uknál jelen van, 22 % pszichiátriai beteg, 14 % fogyatékoságban szenved, 10 % anyagcsere-beteg és a maradék 6 % megoszlik a légzőszervi és a daganatos betegek között.

Évről-évre az előregedés miatt gyengül az ellátottak egészségi állapota. Az intézmény dolgozóit ez egyre nagyobb kihívás elé állítja, mert összetett szolgáltatói tevékenységükben mind nagyobb teret kell, hogy nyerjen az egészségügyi, ápoló funkció. Az intézmény munkatársai pedig a hatályos rendelkezések szerint elsősorban szociális képesítéssel rendelkeznek, és a szociális tevékenység végzéséhez szükséges eszközrendszerrel vannak ellátva. A gondozottak egészségromlása gyakran teszi szükségessé a sürgősségi és a kórházi ellátás igénybe vételét, időnként vitás helyzetet teremtve az érintett intézmények – ESZK és Kórház - között, melynek következménye a beteg otthonlakó ide-oda utaztatása.

Valószínűsíthető, hogy ezeknek az eseteknek a megnyugtató megoldásához olyan új típusú intézményi elhelyezésre lenne szükség, amelynek eredményeként a lakóknak a szociális munka módszereivel igyekeznek önálló képességük függvényében önálló, szabad, méltóságteljes életet biztosítani, miközben megkapnak minden, állapotuknak megfelelő egészségügyi ellátást is egészségügyi szakfeladatok

elvégzésére képesített ápoló-gondozótól. Ezt az intézményt nehéz lenne a szociális ágazatba besorolni a jelenlegi szabályok szerint, mert ahhoz képest túl sok egészségügyi szolgáltatást kellene nyújtania.

Az ellátottak érdekében a felülvizsgálati időszakban az alábbi felújítási munkákat, fejlesztéseket, szakmai tevékenységeket sikerült megvalósítani:

2013. évben rovarhálót szereltek fel, tetőjavítás folyt, a melegvizes kazán szivattyúját kellett cserélni.

Szakmai munka keretében megszervezték a nyári Családi Napot és az őszi Idősek Napját. Helyben látásvizsgálatot és ortopédiai vizsgálatot szerveztek. Megkezdődött a gyógytorna szakember közreműködésével, a gondozók bevezették a zenés átmozgató tornát. Megnézték az aktuális kiállításokat. Látogatták az istentiszteleteket. Ünnepek, évfordulók alkalmával megemlékezéseket tartottak. A „szépkorú” jubiláló ellátottakat ünnepélyesen köszöntötték.

2014. évben ablakfóliázás történt a IV. emeleti lakók érdekében. A lakószobákban festési, mázolási munkák folytak. Tetőt és az elektromos nagykaput kellett javítani. A szakmai munka keretében ismét megrendezésre kerültek az előző évi nagy rendezvények és folytatódtak a sport- és kulturális programok, megemlékezések. Részt vettek a lengőteke bajnokságon.

2015. évben folytatták a lakószobák tisztasági és esztétikai festését. Az apartmanokban új zuhanyfüggönyöket és csúszásgátlókat helyeztek el. A szakmai munka keretében három nagy rendezvény volt: a Farsangi mulatság, az Ezüstös Családi Nap és az Idősek Napja. A Segítő Gondoskodás Alapítvány szervezésében kirándulásokon vettek részt más telephelyeken ellátottakkal együtt (Szarvasi Arborétum, Ravasz-tanya). Kihasználták a városi programok, kiállítások kínálta lehetőségeket.

Platán Idősek Otthona (Orosháza, Teréz u. 14.)

Az ellátottak számára két, három és négy ágyas szobákban, három szinten, szintenként a szükséges kiszolgáló és szociális helyiségekkel teljes körű ellátást nyújt.

A férőhelyek száma 150 fő. A kihasználtság folyamatosan 100 %-os. Várakozó 2015. december 31-én 9 fő.

A Platán Idősek Otthonában ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Férfi	49	49	52
Nő	102	101	98
Összesen	151	150	150

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak nemek közti aránya egyharmad, kétharmad a nők javára. Látható, hogy az idősök között a női többséget jelentő demográfiai jelenség az intézmény ellátottjainak körében is megmutatkozik.

A Platán Idősek Otthonában a gondozási igény megoszlása demencia alapján

Gondozási igény az ellátottaknál	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Átlagos	119	120	122
Demens	32	30	28
Összesen	151	150	150

(Forrás: ESZK)

A felülvizsgálati időszakban a fokozottabb ápolási igényű ellátottak aránya alig változó, 2013. évben 21 %, 2014. évben 20 %, 2015. évben 19 %.

***A Platán Idősek Otthonában az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak száma nemenként a felülvizsgálati időszakban
2015. december 31-ei állapot szerint***

Év	férfi	nő	összesen
41-50	-	1	1
51-60	6	6	12
61-70	25	17	42
71-80	16	29	45
81-90	5	38	43
90-	-	7	7
Összesen	52	98	150

(Forrás: ESZK)

Az otthonban 33 % a 80 év feletti lakók száma, amely jóval kedvezőbb mutató a másik otthonéhoz képest és nagyobb önállósággal, önkiszolgáló képességgel rendelkező lakóközösséget feltételezhetnénk. A demencia előfordulási aránya viszont magasabb gondozási igény meglétére utal és azt valószínűsíti, hogy a demencia nemcsak a legmagasabb korcsoportokban alakul ki.

A Platán Idősek Otthona épületének erőteljesen romló állapota egyre aggasztóbb. A magas forrásigény miatt legfeljebb nyertes pályázat útján lehetne teljes felújítást végezni. A pályázás eddig sikertelennek bizonyult.

Az intézmény a lehetőséghez és a szükséghez igazodóan végezte az állagmegóvást, az esetleges fejlesztéseket és a szakmai munkát a felülvizsgálati időszakban:

2013. évben automata mosógépet vásároltak az ellátottak ruháinak mosásához, duguláselhárító eszközt szereztek be.

Szakmai munka keretében tavasszal indították a Vidám Majális kulturális rendezvénysorozatot, majd a nyári Platán Családi Nap és az őszi Idősek Napja került megrendezésre. Az emeleti nővérszoba központi elhelyezést kapott, hogy jobban tudjanak figyelni az idősekre. A földszinten foglalkoztató helyiség került kialakításra. A mentálhigiénés csoport színesítette foglalkoztatási programjait. . A „szépkorú” jubiláló ellátottakat ünnepélyesen köszöntötték.

Figyelemre méltó a generációs korlátok ledöntése és a kölcsönös elfogadás érdekében végzett tevékenység az oktatási intézményekkel együttműködve: több iskola diákjainak biztosítottak tanulmányaikhoz gyakorlati helyet, a Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény számára eszközöket adtak gyakorlati helyiség kialakításához, hogy az ápoló-gondozó képzésben részt vevő diákok a szakmai ismereteket jobban el tudják sajátítani.

Bizalom-erősítő a lakosság – potenciális ellátottak - irányában, hogy külföldről kapott adományaikból tovább adományoztak a városban élő rászoruló személyek számára nélkülözhető kerekesszéket, járókeretet.

2014. évben sor került a konyhai tető javítására, a lakószobákban higiénés festés elvégzésére.

Szakmai munka keretében megszervezték a farsangi mulatságot, majd ismét sor került az előző évek nagy rendezvényeire. Jártak helyi nagy bevásárlóközpontban, kirándulásokat szerveztek (szegedi Vadaspark, Bréda-kastély), kulturális rendezvényeket látogattak meg, szalonasütést, palacsintasütést szerveztek.

2015. évben a bomló vakolatot sikerült eltávolítani, hogy a folyamatos balesetveszélyt elhárítsák. A lakószobákban tisztasági festést, mázolászt végeztek. Elavult bútorokat cseréltek, ping-pong asztalt, kültéri sakkot, sörsátrakat szereztek be a Segítő Gondoskodás Alapítvány támogatásával. Ellátotti adományból légkondicionáló berendezést vásároltak és az ellátottak ebédlőjében felszerelték.

A szakmai munka keretében a szokásos nagy rendezvények mellett sor került Nyugdíjas Találkozóra, amelyen az ESZK nyugdíjas dolgozói voltak a vendégek. Hasznos időtöltés céljából rendszeres foglalkozásokat szerveztek, amelyek az ellátottak körében igen népszerűek voltak: reggeli torna, filmvetítés, népdalkör, mesedélután, társasjáték, irodalmi kör, kézműves foglalkozás. Önállóság és mozgásképesség függvényében részt vettek sétán, könyvtár- és múzeum látogatáson, társintézmények látogatásán.

Jellemző, hogy egyes nagy rendezvényekre más települések társintézményeinek ellátottjait, dolgozóit meghívják. Ezek a találkozók alkalmat teremtenek tapasztalatcserére, barátságok kialakítására, nyitottabb szemléletre.

Az ellátás feltételeinek maradéktalan teljesítéséhez 2016. évben az önkormányzat biztosított forrást, hogy a legszükségesebb, szakmailag indokolt tennivalókat meg lehessen oldani. Eredményeként az intézményben belső építészeti átalakítások révén megnövelték az egy ellátottra jutó alapterület nagyságát, valamint a tisztálkodó helyiségek felújítása kapcsán sikerült elérni, hogy egy kádra, vagy zuhanyozóra tíznél több ellátott ne jusson.

2/C Egyéb intézményi részvétel az időspolitika megvalósításában

Az önkormányzat 2015. évben eredményesen pályázott az Idősbarát Önkormányzat Díj elnyeréséért. Az volt a megítélésünk, hogy a városban a civilek és intézmények partnersége az idős lakosság számára olyan aktív részvételi lehetőségeket kínál a közéletben, a kulturális- és közművelődési tevékenységben, sportban, kirándulásokon és a szabadidő sok egyéb hasznos eltöltésében, hogy a többi településsel való megmérettetésre bátran kiállhatunk. Az ESZK már ismertetett

szociális szolgáltatásain túl a többi intézmény idősekért végzett tevékenységét jól példázza az alábbi összefoglaló az Idősbarát Önkormányzat Díjért beadott pályázatból. Ezáltal a felülvizsgálati időszakból a 2014. év programjain keresztül kerül bemutatásra az idősekért végzett intézményi tevékenység és az ő aktivitásuk, hangsúlyozva a generációk együttműködését, amely más évekre is jellemző, csak a mindenkor aktuális programok cserélődnek.

„Az önkormányzat intézményei működésében alapelv a generációk problémáinak együttes kezelése, kihasználva az egymást elősegítő, gerjesztő hatást.

- **Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat** idősek számára szervezett programjai:

Az intézmény által létrehozott Egy Más jövőÉrt Alapítvány elsődleges célkitűzései a vizsgálati eredmények ismeretében alkotott települési idősügyi stratégiához szorosan illeszkednek. **Idősek napja:** a Szántó Kovács János Területi Múzeumban ünnepelték meg az Idősek Világnapját. A programon 49 fő vett részt. **Idősek Karácsonya:** Az alapítvány évente megrendezi hagyományos ebéddel egybekötött karácsonyi ünnepségét olyan idős emberek számára, akik egyedül vagy távol élnek családjuktól. A programon 50 fő vett részt.

Az intézmény által szervezett programok

- A Tropicariumba szervezett **kiránduláson** a Gyermekjóléti Központ ügyfélkörébe tartozó hátrányos helyzetű gyermekek és az utazni szerető idősek közösen vettek részt.
- **Főzőklub:** A klubfoglalkozások célja az ismeretek bővítésén túl, a magányosság oldása, a szabadidő hasznos eltöltése volt.
- **Kreatív klub:** évek óta működtetik a kreatív klubot, melyre a munkanélküli felnőttek mellett a tanyagondnoki szolgálat és az intézmény látókörébe került időseket várják, melyen átlagosan 11-15 fő vesz részt. **„Életet az éveknek”**-bűnmegelőzési prevenció célú előadássorozat az időskorúakat veszélyeztető bűncselekmények megelőzése, és a biztonságos lakhatás elősegítése érdekében. A program célcsoportját az intézmény és a Tanyagondnoki Szolgálat látókörébe került idős személyek alkotják.
- **Justh Zsigmond Városi Könyvtár idős korosztályt célzó programjai:**
Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasóköre. Mára kialakult egy közel húszfős törzsközönség, akikre más könyvtári programokon is számítani lehet. **LélekVitamin:** A korosztályra jellemzően már kevesebb elfoglaltságot jelent a család, sokan élnek egyedül, ez főként akkor jelent problémát, ha már nem is dolgoznak. A kortárs csoport nyíltabban és őszintébben beszél meg a problémáit, olykor segítőként vannak jelen a közösség tagjai. **Közösségi szolgálatos diákok:** A közösségi szolgálat keretében adott napokon, adott időpontban középiskolás diákok - „Tessék kattintani” program kertében - segítenek az idősebb korosztály számára a számítógép és internet használatának elsajátításában, sőt a diákok vállalják egy-egy saját laptop átvizsgálását, megtisztítását is. Az MMoP-2014. Pályázat keretében az idősek körében 15 fő bővíthette a netes kommunikációs ismereteit, melynek egyik célja az elmagányosodás megakadályozása volt.
- **A Petőfi Művelődési Központban** 8 nyugdíjas csoport - jelenlegi taglétszám alapján összesen 308 fő - részére lett biztosítva infrastrukturális háttér. Együttműködési megállapodás keretében az alábbi négy csoport működése, programjaik megvalósítása támogatott: Bokréta Népdalkör, Díszítőművészeti Kör, Foltvarró Klub, Mohácsi Mátyás Kertbarát Klub. További négy nyugdíjas

szervezet összejöveteleihez térítésmentesen jut teremhasználatához és a szükséges technikai háttérhez: Nyugdíjas Pedagógusok Klubja, Nyugdíjas Óvónők Klubja, Fegyveres Erők Nyugállományúak Klubja, Honvéd Nyugdíjas Szakszervezet.

- A Polgármester vagy az önkormányzati választókerület önkormányzati képviselője igény esetén otthonukban köszönti a szépkorúakat."

Az idős lakosság körében igen népszerűek a más generációval együttesen szervezett programok, szolgáltatások. *„Jelentős e közös programok közösségformáló ereje, amely a legjobb gyógyír az időskori magány ellen. Az idős emberek számára tudatosodik e programokon való részvétel és a szolgáltatások igénybe vétele során, hogy fontosak, hasznosak. Számít rájuk a fiatalabb generáció, hiszen számtalan értéket közvetítenek feléjük, melyeket csak és kizárólag Tőlük, személyesen sajátíthatnak el. Az idősök a fiatalok részéről szívesen fogadják a modern, változó világban eligazodni segítő támogatást.”*

IV. CIVILSZERVEZETEK TÁMOGATÁSA

A civil szervezetek, köztük az idősök és nyugdíjasok szervezetei társadalmi támogatottsággal dolgoznak. Az önkormányzat évente pályázat útján nyújt támogatást költségvetési keretéből a civil szervezeteknek, köztük az időseket tömörítő szervezeteknek is. Orosháza Város Önkormányzata támogatási szerződést köt azon civil szervezetekkel, amelyek éves programja minőségi módon került megtervezésre, továbbá jelentős taglétszámmal rendelkezik. A támogatás mértéke egyedi elbírálású, mely tekintetében a Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága, és a Képviselő-testület hoz döntést a fenti prioritások figyelembevételével. Az idősök szervezeteinek nyújtott támogatás teljességében hasznosul, hozzájárul a városban az időspolitika megvalósulásához, hiszen elsősorban a nyugdíjasok szervezetei valósítják meg azt.

Orosháza Város Önkormányzatának együttműködő partnerei az idős lakosság közéleti szereplése, közösségi élete tekintetében:

- Rákóczitelepi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete a Rákóczitelepi városrészben lakó idősök számára a helyi időspolitikai célkitűzések közvetítésében és megvalósításában közreműködik,
- Nyugdíjas Pedagógusok Orosházi Egyesülete a városi időspolitika képviselőjét valósítja meg a pedagógusok körében,
- Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete az Önkormányzat első számú szövetségese a városi időspolitika megvalósításában,
- Fegyveres Testületek Nyugállományúak Klubja a rendvédelmi nyugdíjasok közösségi életét szervezi (közélet, rendezvények, hasznos szabadidő eltöltés közösségben, kirándulások szervezése),
- Fénysugár Nyugdíjas Egyesület tevékenységének eredményeként az idősök számos tudományos igényű és klasszikus kulturális értékeket bemutató rendezvényen és kiránduláson vehetnek részt,
- Határőr Nyugdíjasok Orosházi Egyesülete a nyugdíjas határőröket tömöríti és multidéző aktív közösségi életet szervez,

- Cinkusiak Baráti Köre – Bokréta Népdalkör a népzenei hagyományok ápolása és megismertetése okán számos rendezvényen nyilvánosságot és alkalmat teremt az idősök számára a bemutatkozásra, az idősokről alkotott pozitív kép megformálására.

Fenti szervezetek léte, gazdag programjaik azt bizonyítják, hogy az időskorúak aktív részesei akarnak és tudnak maradni a közösségnek, ha ehhez megkapják a megfelelő támogatást.

Idősek civilszervezeteinek támogatása (2013-2016. év)
(Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete nélkül)

sor szám	Megnevezés	Támogatási összeg (eFt)			
		2013.	2014.	2015.	2016.
1.	Fegyveres Testületek Nyugállományúak Klubja	30	30	130	30
2.	Hadirokkantak, Hadiözvegyek, Hadiárva Orosházi Szervezete	-	-	-	-
3.	Határőr Nyugdíjasok Orosházi Egyesülete	20	20	120	30
4.	Nyugdíjas Pedagógus Egyesület	30	100	130	20
5.	Rákócziutcai Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete	-	-	100	100
6.	„Fénysugár” Nyugdíjas Egyesület	400	400	200	50
7.	Összesen (1-6.)	480	550	680	230

(Forrás: Polgármesteri Hivatal adatbázisa)

Az éves költségvetési rendeletben külön nevesítve jelenik meg a legnagyobb nyugdíjas szervezetnek, az Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületének a támogatása.

Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületének a támogatása
(2013-2016. év)

Megnevezés	Támogatási összeg (eFt)			
	2013.	2014.	2015.	2016.
Egyesület költségvetési sora	1500	1500	-	290
Marketing keret	1000	1250	600	-
Összesen	2500	2750	600	290

(Forrás: Polgármesteri Hivatal adatbázisa)

Az Önkormányzat a saját forrásai terhére nyújtott támogatásokkal segít megteremteni a civil szervezetek munkájának gazdasági alapjait, valamint az idősök irányába igyekszik kifejezésre juttatni a településen végzett tevékenységükért a köszönetet, az idősök iránti tiszteletet, megbecsülést és elismerést, amelyhez képest a támogatási összeg jelképes. A mindenkorai gazdasági környezet határt szab az összecszerúságában méltóbb elismerésnek, amely jobban arányban állna az idős generáció jelenlegi és korábban végzett hasznos városépítő tevékenységével.

V. Kérdések és válaszok

Az Idősügyi Konceptió elkészítése alkalmával, 2009. évben kérdőívet bocsátottunk ki az idős lakosok számára, hogy véleményt nyilváníthassanak azokkal a lehetőségekkel és hiányokkal kapcsolatban, amelyeket városunkban tapasztalnak. Az összegyűjtött véleményeket kívántuk felhasználni a helyi időspolitikai irányainak és azon feladatoknak a meghatározásához, amelyek az önkormányzat mozgásterében vagy segítségével oldhatók meg.

2016. év végén a megkérdezést megismételtük. A kérdések szinte ugyanazokat a témákat és célcsoportokat érintették, csak esetenként feleletválasztós módszerrel könnyítettük meg a válaszadást.

A kérdőív néhány átfogó témakör alapján következtetni engedett a válaszadó 1. életkorára, nemére, lakóhelyére; rokoni és társas kapcsolataira; 2. korábbi foglalkozására, jövedelmére; 3. szabadideje eltöltésére; 4. egészségi állapotára; 5. általános közérzetére, közéletiségére és 6. megismerhettük elmondásra szánt legkülönbözőbb gondolataikat.

A kérdőíveket a nyugdíjasok civilszervezetein keresztül és az ESZK telephelyeinek munkatársai segítségével juttattuk el az érintett lakossághoz. E tevékenység kapcsán köszönet illeti az Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületét, a Határőr Nyugdíjasok Orosházi Egyesületét, a Nyugdíjas Pedagógusok Orosházi Egyesületét, a Fénysugár Nyugdíjas Egyesületét, a Fegyveres Testületek Nyugállományúak Klubját, a Rákóczi-telepi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületét, az ESZK idősök klubjait, házi segítségnyújtás szolgáltatóit, tanyagondnoki szolgálatait és a két idősök otthonát. Közreműködésük nélkül a felmérés nem lett volna ilyen sikeres, mert a helyi újság és az önkormányzat honlapjának felhívása alapján igen kevesen nyilvánítottak véleményt, hasonlóan a korábbi megkérdezéshez.

Míg a 2009. évben a célzottan eljuttatott 776 db kérdőívből 345 db került vissza értékelhető módon kitöltve, amely 44 %, addig a 2016. évben kiküldött kérdőívekből 646 db-ot töltöttek ki, amely 91 %. Ez az aktivitás jelentős eredményként értékelhető a közéletiség területén, amelyben megnyilvánul az idős lakosok érdeklődése és beleszólása a város életének formálásába és benne saját helyük, életük alakulásába.

A kérdőívekre adott válaszok összegzése:

1.) A megkérdezettek adatai

Életkorára 631 fő adott választ – 98%.

Év	fő	arány %
90 felett	36	6
80-89	134	21

70-79	249	39,5
65-69	133	21
60-64	58	9
55-59	10	2
50-54	4	0,5
50 alatt	7	1
Összesen	631	100

A válaszadó nemére 100 %-ban érkezett válasz:

Férfi 201 fő – 31%, nő 445 fő – 69 %.

A válaszadók nemek szerinti aránya is tükrözi azt a demográfiai jelenséget, hogy az életkor előrehaladtával a nők aránya magasabb, azaz az átlagéletkor a nők javára tolódik el.

Családi állapotáról 550 fő nyilatkozott.

Megoszlásuk:

házas	165 fő – 30 %
élettársi kapcsolat	9 fő - 2 %
özvegy	248 fő – 45 %
elvált	89 fő – 16 %
hajadon	17 fő – 3 %
nőtlen	22 fő – 4 %

A fentiek alapján a válaszadók 32 %-a él párkapcsolatban. A párkapcsolatban élők viszonylag alacsonyabb arányából lehet következtetni arra, hogy az önálló életvitelre való alkalmasságot jelentő képességek és készségek beszűkülése esetén kevesebb esély van a családtagok helytállására, és a szociális ellátórendszer beavatkozása hamar szükségessé válik. Kezdetben az alapellátásnak – étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálat, nappali ellátások - kell az ellátást biztosítani a rászorultak otthonában, ameddig csak lehetséges.

Az iskolai végzettség szerinti megoszlás az 575 válaszadó között:

8 általánosnál kevesebb	68 fő – 12 %
8 általános	143 fő – 25 %
gimnáziumi érettségi	104 fő – 18 %
szakközépiskola	63 fő – 11 %
szakmunkásképző	101 fő – 17 %
egyetem/főiskola	96 fő – 17 %

Lakóhelyére 608 fő adott választ. E szerint 526 fő – 87 % - él belterületen, 82 fő él külterületen, ez 13 %. Ez nem fedi feltétlenül a közigazgatási, földrajzi értelemben vett kül- és belterületi lakosokat, mert a közbeszédben előfordul, hogy a központtól távoli városrészeket külterületként emlegetik.

A lakhatás jellege szerint a válaszadók – 623 fő - közül 460 fő él saját otthonában – 74 %, és 163 fő intézményben lakik – 26 %.

2.) Korábbi foglalkozás, életkörülmények

A válaszadók – 646 fő – ágazati tevékenysége aktív korában:

ipari	194 fő – 30 %
mezőgazdaság	159 fő – 25 %
kereskedelem	74 fő – 12 %
oktatás	41 fő – 6 %
közművelődés	6 fő – 1 %
egészségügy	41 fő – 6 %
rendészet	28 fő – 4 %
igazgatás	11 fő – 2 %
egyéb	90 fő – 14 %

A munkavégzés jellege szerint 614 fő közül 376 fő fizikai munkát végzett – 61 %, 238 fő szellemi munkát végzett – 39 %.

Jövedelem típusa szerint többes válasz is érkezett – 675:

bérijövedelem 42

vállalkozásból, őstermelői tevékenységből származó 11

szellemi és más önálló tevékenységből származó 3

nyugdíj 561 – 87 %

egyéb nyugdíjszerű szociális ellátás 43 – 7 %

önkormányzattól, járási hivataltól kapott ellátás 7

egyéb 5

nincs rendszeres havi jövedelme 3

A jövedelem forrása több, mint 90 %-ban nyugdíj vagy nyugdíjszerű ellátás. Ez annyiban megnyugtató, hogy ezeknél a jövedelmeknél a rendszeres emelésre lehet számítani a reálérték megőrzése érdekében.

A havi jövedelem összege szerinti megoszlás 597 fő között:

Havi jövedelem (Ft)	fő	arány %
legfeljebb 28 500	11	2
28 501 - 42 750	13	2
42 751 – 57 000	23	3
57 001 – 70 000	44	7
70 001 – 85 000	105	18
85 001 – 100 000	143	24
100 001 – 125 000	129	22
125 001 – 150 000	63	11
150 000 felett	66	11

A jövedelmekről szóló táblázat áttekintése során megnyugtató, hogy a legalacsonyabb jövedelemkategóriák mellett vannak a legkisebb előfordulási arányok, 2-3 %. Összehasonlítva a minimálbér összegével, megállapítható, hogy a válaszadó idős emberek többségének jövedelmi helyzete hasonló vagy kedvezőbb, mint a minimálbéren dolgozó munkavállalóké.

Végig lehet gondolni, hogy ez milyen életszínvonalat eredményez. A jövedelmek abszolút értéke mellett figyelembe kell venni, hogy az idősek „fogyasztói kosara”

mást tartalmaz. A napi létszükségleti cikkek – élelmiszer, ruházat -, vagy tartós fogyasztási cikkek megvásárlása iránt részükről mérsékeltebb a kereslet, mint a fiatalabb, még gyermekekről gondoskodó családoknál. A gyógyszer- és a gyógyászati segédeszközök iránti fokozott igény viszont jelentősebben terheli az idősök pénztárcáját.

A lakásrezszi kiadások ugyanolyan teherként jelentkeznek, csak sok idős ember egyedülállóságából eredően a költségviselést nincs kivel megosztani, az megterhelőbb. Kedvező viszont, hogy a korábban felfelé kúszó rezsiköltségek mára csökkennek.

A jövedelmekről szóló táblázat és a jelenlegi segélyezési jövedelemhatárok összevetéséből arra lehet következtetni – hogyha a válaszadók csoportjának jövedelmi helyzetét és a jövedelmek szerinti megoszlását tipikusnak fogadjuk el -, hogy az idősök legalább 80 %-a legfeljebb méltányosságból veheti igénybe a legtöbb segélytípust, természetesen, amelyiknél van méltányossági lehetőség. Ebből következik, hogy a segélyezési politikát és az azt kifejező jogszabályi rendelkezéseket időről- időre át kell gondolni és szükség szerint újraszabályozni.

Sok év óta először 2013. évben nem emelkedtek az önkormányzat által nyújtott személyes szociális szolgáltatások térítési díjai sem az alap-, sem a szakellátásban. Azóta is többször és több szolgáltatás esetében előfordult, hogy a térítési díjak nem változtak. Tekintettel arra, hogy az ellátottak többsége az idős generáció tagja, a térítési díjak változatlanul hagyása a koncepció tekintetében és az igénybe vevők életében, anyagi helyzetében igen jelentős eredmény.

608 fő válaszolt arra, hogy tud-e megtakarítani jövedelméből. Közülük 148 fő tud félretenni – 24 %, 460 fő nem tud megtakarítani – 76 %.

Tapasztalat – későbbi kérdésnél adott válasz is utal rá -, hogy sok idős, családostól személy anyagilag is támogatja gyermekét, unokáját. Feltételezhető, hogy többen ezért sem tudnak megtakarítani.

Háztartása nagyságáról 485 fő adott választ. Egyszemélyes háztartásban él 266 fő, 55 %. Kétszemélyes háztartásban él 181 válaszadó – 37 %. 3-6 fős háztartásban él 38 fő – 8 %. A háztartásokban együttélők kapcsolata jórészt házastársi/élettársi – 174 fő, leszármazói – 48 fő – 10 %, de előfordul testvéri, egyéb rokoni, ismerősi kapcsolat.

Örvendetes, hogy a több generáció együttélése, mely a 2009. évi megkérdezéskor mindössze a válaszadók 3% esetében volt tapasztalható, ez legkevesebb 10 %-ra növekedett az új felmérés szerint (a háztartások 10 %-ában az idős válaszadó leszármazottjával él együtt). A generációk egymást segítő életközössége serkentőleg hat az időskori társadalmi aktivitás fennmaradására, az idős személy testi, lelki egészségének megőrzésére.

A többgenerációs életközösség a fiatalok számára is hasznos: túl az idősök nyújtotta napi szintű segítségen, tapasztalatokhoz juttatja a fiatalokat a saját sikeres időskorukra való tudatos felkészülés céljából. Könnyebb megérteni és elfogadni az öregedés folyamatát, elkerülni az idősekre vonatkozó negatív sztereotípiákat.

Régen, amikor a több generáció együttélése igen jellemző volt, nem éleződött ki ennyire a generációs ellentét. A negatív beidegződés helyett az időseket

általánosságban tisztelet és megbecsülés övezte. A mai szemléletváltás érdekében az idősök társadalmi integrációjához a család mellett, helyett más területeken is lehetőséget kell teremteni. Az idős emberek igénylik a fiatalokkal való békés kapcsolat kialakítását, erről a kérdőívekre adott válaszaikból is meg lehet győződni. A távolságtartás az idősökre nem jellemző. Sokuk válaszából kitűnik a fiatalok boldogulásáért való aggodalom, a segíteni akarás.

Megkérdeztük, hogy a háztartás tagjainak jövedelme fedezi-e a megélhetés és a lakhatás kiadásait. Ez érzékeny kérdés volt, mert erre érkezett a legkevesebb válasz: 293. A válaszadók 76 %-a igennel válaszolt.

A válaszadók háztartásának 63 %-ában az átlagéletkor 70 év felett van.

Ez az adat ugyancsak azt jelzi, hogy ezeknél a háztartásoknál fel kell készülni a bármikor bekövetkező segítségnyújtás-igényre, szükség esetén a házi segítségnyújtás kapacitásbővítésére.

A válaszadók háztartásának mindössze 4 %-ában fordul elő, hogy a tagok iskolai végzettsége nem éri el a befejezett 8 általánost.

Viszonylag szűkebb kört képviselnek tehát azok, akiknél feltételezhető és szükséges a nagyobb odafigyelés, a szociális információnyújtás, akik nem feltétlenül tudják, hogy milyen segítséget kaphatnak és hová kell fordulni, hogyan kell kérni. A magasabb iskolai végzettségű személyek esetében nagyobb a tájékozottság és szélesebb az érdeklődési kör, amely nagyobb aktivitásra serkent és inkább tudnak saját helyzetükön javítani.

3.) Szabadidő eltöltése

Megkérdeztük a válaszadókat *legkedvesebb időtöltésükről*. Általában többes válaszok érkeztek, mert sokféle tevékenységgel szívesen töltik idejüket. A válaszokból egyes tevékenységek csoportosítva vannak:

olvasás 194 fő

tévézés, rádiózás 226 fő

rejtvényfejtés 68 fő

unokázás, családi programok 23 fő

szerelés, barkácsolás, tervezés, makettezés 12 fő

kézimunkázás, kötés, szalvéta hajtogatás 31 fő

kertészkedés, kaktuszgyűjtés 82 fő

horgászat, méhészet, vadászat 19 fő

hobbi állattartás 8 fő

templom, egyházi rendezvények látogatása 3 fő

karitatív tevékenység, polgárőri munka, tárlatvezetés 3 fő

rendezvény-szervezés, hagyományőrzés, laktanya emlékszoba gondozás 3 fő

színház, zenehallgatás, tánc 39 fő

művészet, zenélés, éneklés 10 fő

fotózás, színezés, rajzolás, festés, írás 9 fő

sakk, biliárd, póker, malom, társasjáték, kártya, totó 20 fő

kerékpározás, természetjárás, kirándulás, utazás, napozás 59 fő

séta, nézelődés, piac 39 fő

ping-pong, torna 15 fő
 pihenés, alvás 15 fő
 városi rendezvények, sportesemények látogatása 4 fő
 civil közösség, nyugdíjas klub látogatása 18 fő
 baráti beszélgetések, szomszédolás 37 fő
 internetezés, önképzés 11 fő
 sütés-főzés, munka, ház körüli munka 23 fő
 gyógyítás, meditálás 2 fő
 evés 2 fő

A szabadidő eltöltéséről való információk ötletadók lehetnek programjaik szervezéséhez akár a civilszervezeteknek, akár a szociális intézményeknek. Könnyebben lekötik tagjaikat és bevonzanak új tagokat is, ha szélesebb körben fel tudják kelteni az érdeklődést. A férőhelyek mindenkori kihasználtsága mindenkinek hasznos. Nagyobb jelenlét esetén a közösségi élet élménydúsabb, ingerekben gazdagabb az ellátottak számára, az intézménynek pedig a finanszírozása kedvezőbb.

Van-e közösség, ahová rendszeresen eljár?

nyugdíjas közösségbe jár 198 fő
 idősek klubjához kötődik 187 fő
 civilszervezetet jelölt meg 37 fő
 művészeti kör tagja 7 fő
 vallási közösségbe jár 51 fő
 egyéb (pl. baráti közösség) 13 fő
 nem rendszeresen jár 228 fő

A válaszadók közül sokan megjelöltek több közösséget is, ahová rendszeresen eljárnak. Kétségtelen, hogy a nyugdíjas szervezetek a legvonzóbbak, tehát az idősök rajtuk keresztül érhetők el legszélesebb körben. Ezért az időspolitika megvalósításában a nyugdíjas szervezetek lehetnek az önkormányzat első számú partnerei.

4.) Egészségi állapot

Válasz érkezett 618 főtől arra a kérdésre, hogy *szenved-e valamilyen betegségben*. A válaszadók 88 %-a, 546 fő igennel válaszolt és csak 72 fő mondta magáról, hogy egészséges. A betegségek megoszlása:

Mozgásszervi	330
Szív,- érrendszeri, keringési	311
Cukorbetegség	121
Emésztőrendszeri	96
Látásszervi	173
Hallószervi	101
Idegrendszeri	127
Egyéb (nevezze meg):	41, ebből autoimmun
3, bőrbetegség 2, SM 1, vesebetegség	

A kérdőíves felmérés eredményei összecsengenek a statisztikai felmérések eredményeivel. Az idősök ilyen nagyarányú megbetegedése kihívás még úgy is, hogy a városban az alapellátástól a járó- és fekvőbeteg szakellátásig jelen van az egészségügyi ellátás jól kiépített rendszere és a háziorvosi körzeteket is – akár helyettesítés útján – sikerül folyamatosan működtetni. A lakosok részéről – a további kérdések során adott válaszok szerint – megfogalmazódott az igény az egészségügyi ellátás javítása és valamennyi városrész gyógyszerházzal való ellátása iránt.

A jövő szempontjából hangsúlyozni kell a betegségek megelőzését és annak érdekében az egészségnevelés és egészségfejlesztés fontosságát. Ennek elfogadtatásában, szemléletváltásban a civil szervezeteknek nagy szerepe lehet. Az önkormányzat „Egészségfejlesztési terv” megalkotásával tud irányt mutatni, melynek előkészítésében egészségügyi szakemberek és egészségfejlesztő pedagógusok tudnak leghatékonyabban közreműködni.

Sportol-e? – kérdésre 607 válasz érkezett, amelyből 149 igen, 25 % és 458 a nemleges válasz. A sportolás terén leggyakoribb a gyógytorna – 63 fő, reggeli torna – 59 fő, kerékpározás – 15 fő, futás, kocogás – 11 fő, konditeremben – 4 fő, jóga – 4 fő, gyaloglás – 4 fő, úszás, aerobik, séta, sportvadászat – 1-1 fő.

Már az idősök szabadidő eltöltésének szokásait vizsgálva arra a megállapításra jutottunk, hogy a nyugdíjazással „felszabadult” idő eltöltésére a mozgást kevésbé igénylő elfoglaltságok vannak többségben. A mozgás pedig segíti az egészség megőrzését, a passzivitás viszont felerősíti a depresszióra való hajlamot.

Az önkormányzati intézményekben, ahol koncentráltan vannak jelen az idősök, könnyebb aktivizálni őket. Az intézmények személyi állományát - többek között - kötelezően képezik a mentálhigiénés szakemberek az ellátottak foglalkoztatása céljából. Irányításukkal és biztatásukra az ellátottak rendszeresen vesznek részt közös tornán (zenés átmozgató torna).

Az egészség helyreállítása szempontjából igen fontos a gyógytorna és a jóga.

A kerékpározás kedvelt az idősök körében, akár mint közlekedési eszköz, akár mint sportolási lehetőség. Nemcsak a biztonságos közlekedés, de a mozgás, a sport szempontjából is fontosak Orosháza kerékpárújtjai.

Kedvező, hogy a város szolgáltató piacán van kínálat a fitness- és konditermekből. Köztük van olyan, amelyben több generáció együtt mozog, és a mozgásterapeuta célzottan, a résztvevők egészségi problémáit is figyelembe véve osztja ki a feladatokat. Időnként a foglalkozásokon kívül is összejönnek, „csak úgy” beszélgetni, mert jó együtt lenni. Példaértékű az ilyen spontán szerveződés és főként azért, mert a mozgás szeretete hozza össze!

5.) Közélet, közérzet

- a) Időskorba érkezve, mit tekint a legnagyobb problémának? – kérdésre adott válaszokat a megkérdezettekre bíztuk, bármilyen befolyásolás nélkül. Sokan

adtak hasonló választ. Megoldásukra sok esetben nincs mód önkormányzati szinten. A válaszok csoportosítva az alábbiak:

Egészségügy, orvosi ellátás 32, paraszolvencia az egészségügyben 1, rövidebb legyen a várólista 19, magas gyógyszerárak 8, ingyenes házi betegellátás hiánya 1 válasz.

Öregedés 32, mozgásban, közlekedésben korlátozottság 82, egészség megromlása, betegségek 124, szellemi és fizikai leépülés 11, fizikai állapot romlása 4, fáradékonyság 7, tehetetlenség 7, diétás étrend tartása 2, rossz látás 9, idegesség 1, inkontencia 1, rossz alvás 1, „nem élhet velem a feleségem, betegsége miatt” 1, betegsége miatt nem tud beszélni 1, nem írják alá az orvost a jogosítványhoz 1, nem gondol az idős korra 1, sokan panaszkodnak 1, mi lesz, ha nem tudja ellátni magát: 2.

Megélhetés 24, nem lesz nyugdíj 1, anyagi helyzet 10, elszegényedés 9, alacsony jövedelmek és a jövedelmek aránytalan szétterültsége 6, a jelenlegi nyugdíjak nem biztosítanak olyan lehetőségeket, amelyet ebbe a korosztályba tartozók megérdemelnének 4, nyugdíjak nem őrzik meg vásárlóértéküket 6, nyugdíjemelések megfelelő % legyen 1, kevés a nyugdíj 9, létbizonytalanság 1, elromlott eszközök nehezen pótolhatók 1, nem tudja segíteni az unokáit 1.

Kiszolgáltatottság 20, méltó, kulturált körülmények között megöregedni, nem a család terhére lenni 2, rossz családi viszonyok 1, nem élhet otthon 8, önmagába vetett hit hiánya 1, szülőtartás szabályozása 1, tüzelő beszerzése, behordása 2.

Részmunkaidős tevékenység hiánya nyugdíjas korban 1, állandó munkavégzés hiánya 1, aktív munka abbahagyására kényszerítettek 2.

Túl nagy a szakadék a felnövekvő nemzedék és az idős korosztály között 1, tisztelet hiánya, idősök kevés figyelemben részesülnek, nem sok megbecsülése van a fiatalok és társadalmi elit szemében 13, a nemzeti együttműködés hiánya 1.

Egyedülállók látogatni kellene 2, egyedüllét 72, korlátozottság 4, bezártság 1, elszigeteltség 1, ritkán látogat a családom 12.

A gyerekek és unokák *bizonytalan jövőjét* 4, már nem csak ő szorul ellátásra, hanem a gyerekei is 2, kivándorlás 1, sok fiatal elhagyja a városát, az országot 4.

Politikai megosztottságot 1, túlpolitizált közélet 1, politikai zűrzavart, mert nyugalmat szeretnék 1, békét 1, az ország állapota, stagnálása 1.

Minden 1, rossz 1, igénytelenség 1, önzés, pénzhajhászás 1, társaság zavaró hatása 1, nincs tornaterem és ehhez megfelelő foglalkozás 1.

Társasházi lakása előtt *csak ígérik* a fák gallyazását (polgármesteri fogadónapon), de nem történik meg, hideg, rideg lakásába csak napsütést kér 1, utak minősége 1.

Nincs problémája 17, nincs problémám, egyébként magam oldanom meg, nem másoktól várnám el 1.

A kérdésre 183 kérdőív nem adott választ.

b) *Milyen ellátást hiányol a településen?* – kérdésre ugyancsak spontán válaszok érkeztek. Ezek csoportosítva az alábbiak:

Helyi járat sűrűbb legyen 12, helyi járat kiépítése 7, helyi járat járjon ki a végállomásig, több megállóval 4, hétféle, ünnepnap buszközlekedés hiányos 2, temetőlátogatói járat szervezése, vidékre is 8, közlekedés javítása 8, Gyopárosra való kijutás a város szélén lakóknak 2

Kerékpártárolók hiánya közterületen 1, kevés kerékpárút 2, kerékpárút Nagyszénás-Orosháza között, összezsápnak az autók a főúton 5

Kevés a *gyógyszertár* a városban 16, korrekt, gyorsabb egészségügyi ellátást 23, kemoterápia 1, várakozási idő eltörlése 1, orvosi ügyelet 5, több szakorvos gyógyító munkáját 6, ingyenes szűrővizsgálatokat szeretne 3.

Közfürdő (mint a régi Diana fürdő) 1, gyopárosi fedett uszodát, hogy ne kelljen más városban edzeni 4, belvárosi fedett uszoda hiánya 11.

Idősek felkarolása, segítése, segítő szolgáltatás kevés, drága 15, idősek szállítása 3, idősek napján ne csak a klubtagokról emlékezzenek meg 1, sok a rászoruló ember 1, szervezett lakhatási lehetőség az időseknek, ami nem szociális otthon 3, nyugdíjas otthon, kis apartmanokkal, egészségügyi ellátással 6, több időseknek szóló rendezvény 5, közösségi foglalkozások változatossága intézményben 1, az intézményekben több halat és gyümölcsöt adjanak az étkezésnél 2, kellemes időskori szórakozóhely (cukrászda) 1, vészhívórendszer teljeskörű kiépítése 2, jobb ételmezés 2, idősek klubjának támogatását 2

Színházi előadások hiánya 2, mozi 1, ismeretterjesztés minden vonalon 1, társadalom ismeret (rendeletek, törvények) 1, megfelelő oktatás hiánya 2, fiataloknak több kulturális és sportlehetőség 4, civil klubokat hiányol 2, Invitelen nem látható az Orosházi TV 3, nagyobb sportcsarnokot szeretne 1.

Közműellátás javítása 1, nyilvános wc 4, Gyopároson javítandó az ivóvíz-vétel (1 km-ről hozzák), csatorna, utak állapota 1, Gyopárosi úton a csatornázás hiánya 1, teljes közmű- és úthálózat kiépítését Gyopároson (Barátság u. térsége) 2, utak javítása 6, szennyvízelvezetés 1, jó minőségű vezetékes gázt 1, utcai világítás 7, sorompó előtt nincs világítás (Monori ugaroknál) 2.

Jobb állapotú *járdákat*, kerékpárutakat és közutakat 20, járdák egyenlő simasága, javítása 8, borzasztó a kerékpárút és a földút, senki nem foglalkozik a tanyasi emberekkel 1, járda 8.

Több közterületi *pihenőpad* 5.

Temetők rendezettsége 1.

Komolyabb *rendőri* és *mezőri* munkát 1.

Bevásárolni nem lehet, az egyetlen boltban irreálisak az árak, nem jó a nyitvatartás 1 (Gyopáros).

Szemét hathatósabb eltakarítása 5, szelektív hulladékgyűjtést 1, sok elhanyagolt porta van, piszkos 2, hóeltakarítás és csúszásmentesítés az utakon 1, kert gondozás 1, koszos a város 3.

Olyan *fórum* kellene a polgároknak, ahol a problémákat megbeszélhetnék 2, több emberi szót és egymás megbecsülését 9, több találkozást, beszélgetést az egyéni képviselővel, nézzen szét többször 4.

Bankautomata Szentetornyán és a Szőlő városrészben nincs 4, bankautomata és *kihelyezett kormányablak* 1.

Szőlő városrészben Postahivatal hiánya 1, Szőlő városrészben bevásárlási lehetőség hiánya 1.

Tejivó vagy kakaóbár, hogy olcsón lehessen meleg ételt enni 1, bolt és kocsmá a tanyavilágban 7, nincs a közelben nagyobb élelmiszerbolt, szaküzlet, posta, gyógyszertár 3, dohánybolt, iskola 1, ruhatisztító szolgáltatás hiánya 1

Nem hiányol semmit 32.

Nem volt válasz 370 db kérdőívben.

- c) *Miben vár segítséget a település önkormányzatától, illetve lakosságától?*-kérdésre a válaszok összefoglalva:

A városban *jobb szakképzés* legyen az unokák érdekében: 1.

Szemétdíj eltörlése 17, szemétdíj felére csökkentése 65 év felett, ha nem lehet ingyenes 7, rugalmasabb szemétszállítás 1.

Egészségügyi témákban 4, egészségügy hatékonyságának javítása 11, kórházi ellátás javítása 2, ingyenes vagy kedvezményes gyógyszer ellátás 1, gyógyszer hozzájárulás 2, Rákóczi telepen gyógyszertár 32, Rákóczi telepen az orvosi rendelő és a posta rendbehozatala 4, rákóczi telepi háziorvosi ellátás végleges megoldása 3, rákóczi telepi rendelőtől fürdőjárat reggel és délben 1, minden körzetnek legyen biztosítva a szakorvosi ellátása 1.

Gondozást továbbra is 1, gondozási díj eltörlése 8, szociális gondozottakra több időt fordítsanak, ezért több gondozó kellene, vagy ritkábban, hosszabb időt töltene el a gondozottnál 9, idősek klubja eszközfejlesztése 2, időotthon étkeztetésének, fűtésének javítása 4, hatékonyabb idősellátás lakóhelyükön 4, akadálymentesítés 3, foglalkozásokhoz eszközök 3, ingyen étkezés biztosítása 1, létrehozni a nyugdíjasok apartmanházát 4, élelmiszer hiánya miatt vár segítséget 1, hivatalos ügyintézés segítése 6, nyugdíjasok részére több kedvezmény (pl. rezsi) 10, a nyugdíjba vonultak anyagi támogatását 13, deviza hitelek 1, külföldön élő családtagok helyett/miatt gondozóhálózat létrehozása 1, tüzelő beszerzésben 3, télen a hó eltakarítása, gondozási díj csökkentése 1, hó eltakarítása, fa behordása 7, napsütést a társasházi lakásokba (itt pl. 15. utcán van) 1.

Állatok menhelyének anyagi támogatása 1.

Több együttműködést, kiállást egymásért 4, szociális, vallási, kulturális kapcsolatok 2, pártpreferenciáktól független, jó baráti közösség kialakítását 1, nyugalmat az életben 1, rugalmasságot 2, egyesületek politikamentes támogatása 3, változtatás a gondolkodásmódban 2, nyugdíjas szervezeteknek több anyagi segítséget 1, együttérzést 3, összefogást 2, tartsanak emberi rendet 1, biztonságot, megbecsülést az idős embereknek 2, választókkal való kapcsolattartás a kampányidőszakon túl is folyamatos legyen 3, Töbötöm utcai Közösségi Ház fenntartása 3

Nem várok, mert úgysem zárják be a retkes kocsmákat 1, az otthonnal szemben lévő szórakozóhely nagyon hangos zavarja a lakókat 1.

Kerékpárút bővítése 4, a kerékpárosok tartsák be a szabályokat 1, járdán ne biciklizzenek 1.

Autóbusz-közlekedés rendezése, kiszámíthatósága 5, gyakoribb és pontosabb buszjáratokat, modernebb buszokkal, alacsony lépcsővel 2, közlekedés 2.

Közterület rendben tartása 5, árkok rendben tartása 1, az Alkotmány utcán a buszhoz vezető járda javítása, Luther utcán a járda és út rendbetétele sártól, kátyútól 1, a Kossuth téri Tűzoltóság autóbusz megállóban a víz elvezetését 2, Az elmaradt járdafelújítás pótlását a Gyopáros felé kivezető úton lévő megállóban, a járdában kinőtt gaz eltakarítását 4, a belvárosi és a belvároson kívüli utak, járdák állapotának javítása 9, közterületek gondozása 10, utcák, terek rendbetétele (különösen a Kettőssánc téri volt iskolával szembeni tér) 1, járda hiánya, javítása 18, köves utak rendben tartása 5, lakótelepek rendben tartása 1, több útbaigazító térkép vagy jelzőtábla a központban 1..

Több zebra legyen a városban 2, rákóczi telepi 4-es elágazásnál zebra 1.

Park köz közvilágításának és szilárd útburkolatának megoldása 6,

Gyopáros további fejlesztése az ide látogatók és a városiak érdekében 3, Gyopároson ivóvíz (1 km-ről hozzák), csatorna, utak állapota, bevásárolni nem lehet, az egyetlen boltban irreálisak az árak - ezeket oldják meg 1, ivóvíz és szennyvízhálózat teljes kiépítése Gyopároson 1.

Könd utca páros oldalán *pihenőpad* 1, Táncsics utcától a Felvégi temetőig kérnének padokat 1.

A *tanyavilágba* jobb utakat szeretne 5, külterületekre nagyobb figyelmet kellene fordítani, fejleszteni 2, a tanyasi embereket is vegyék emberszámba 3, Tatársánci embereket is segítsék, a gyerekeket, akik innen járnak iskolába 1, Tatársánci buszmegállót és rendszeresebb buszjáratot szeretnének 2.

Szelektív hulladékgyűjtés 2, ne szemeteljenek 1, Rákóczi telepen, több helyen legyen szelektív hulladékgyűjtő 1, kukák környékének rendezettsége 5.

Munkahelyteremtés a városban, hogy a gyerekek itt maradjanak, és ne legyen annyi magára maradt szülő 4, helyi kisvállalkozások támogatása 1, önkéntes munka lehetősége 1, fejleszteni a város iparát, mezőgazdaságát, kultúráját, egészségügyét 2, közbiztonság 4, birtokvédelem 1, előadások tartása az idősek és a fiatalok kapcsolatának építése érdekében 4.

Nincs problémám 27.

A kérdést *nem válaszolták meg* 338 db kérdőívben.

d) *Részt vállalna-e közösségi foglalkozásban, amely a települést szolgálja? (Pl.: virágok gondozása, rendezvényeken szereplés, régi ételek elkészítésének bemutatása, stb.*

Erre a kérdésre 295 érdemi válasz érkezett: igen 136, nem 159. Többen hozzátették azt a megjegyzést, hogy az egészségi állapotuk nem teszi lehetővé a részvételt.

6.) Megjegyzés: Amit szívesen elmondana még, de nem volt kérdés

A kérdőív utolsó kérdésével lehetőséget adtunk a megkérdezettek számára, hogy kötetlenül közölhessenek bármit, amit fontosnak éreznek, legyen az öröm, bánat, bosszúság, aggodalom... Sokan megfogalmaztak szokatlan gondolatokat is, amelyek közreadása akár tanulságos is lehet. A válaszok itt is csoportosítva vannak valamely közös nevező, vagy laza kapcsolat alapján.

A *nyugdíjemelés* legalább ne 1 % alatt legyen és ennek érdekében lenne a nyugdíjasoknak "pártfogójuk" (legalább 4 %-kal emeljék) 7, a nyugdíjemelés, a rezsiköltség és a gyógyszer áremelés nincs szinkronban, ezért nem tudnak tartalékot képezni 2, ellátásban a gyermekem segít 1, a nyugdíjemelés összege alacsony 1, mikor lesz több a nyugdíj? 1, Nyugdíjak emelése, telikosár, olló, és még sok minden 1, elvették a vagyonát 1, az Erzsébet-utalvány felhasználását eldönthesse a kedvezményezett 1.

Elesett emberek segítése téli tüzelővel 1, téli hóeltakarítás a járdákon az idős emberek házai előtt 1, elektromos kocsi kölcsönzés lehetősége 1, a hajléktalanok helyzetének megoldása 1, többet törődjenek az idősekkel 2, egyedül maradás 2, beteg vagyok és tehetetlen, ha nem lenne az idősek klubja, éhen halnék 1.

A Kossuth Lajos Szakképző Iskola környékén nincs közterületfelügyelő és kevés a rendőri jelenlét. Sok a *kuka-borogatás, padrongálás, droggyanús esetek, szemetelés* 2, az autóbuszállomás környékének elhanyagolt állapota is kívánnivalót hagy maga után 1, ősszel falevelek elszállítása nem megoldott, ingyen zsák a Városüzemeltetéstől 1, az alvégi temetőben ne legyen napi szinten kutyasétáltatás. 1, szigorítani a lakókörnyezet tisztán tartását akár szankciókkal 1, ne legyen szilveszterkor petárda, főleg ne a lakásoknál 2, Rákóczi telep városrészt ugyanúgy tartsák rendben, mint a központot 2.

Szociális otthon felújítása (Platán) 1, több kirándulást szervezzenek a szociális otthonban 1.

Belvárosi járdák javítása 1, a jó járda helyett miért építenek újat? 1, Zöldvonalas bejelentésekre hiányosak az intézkedések (utak, gazégetés) 1, mozgáskorlátozott parkoló 1, Mivel nincs helyi közlekedés (busz), a hosszú utcákon egy-egy padot kellene felállítani, hogy az idős, fájós lábú emberek be tudjanak jönni a városközpontba 1-2 perces pihenő mellett 2, Valamennyi közintézményt akadálymentesíteni kellene! 2.

Ha *Gyopáros üdülőövezet*, akkor miért nem hasonlít más városokban lévő üdülőövezetekhez? XXI. századi elvárásokat meg sem közelíti. Szálláshelyeket nem tudnak kialakítani az ott lakók az út és közmű hiánya miatt! 1, A város külső megítélése egyáltalán nem segíti a turizmussal kapcsolatos elvárásokat. 1, Folytatni Gyopáros vendégvonzó szerepének kiaknázását, a nyugdíjasok részére több kedvezményes lehetőség kialakítását. 2, Ne Gyopárosra szervezzék a rendezvényeket. 2.

Időügyi tanácsnak kellene működnie 1, Nyugdíjas szervezetek számára a pályázati pénzek ésszerű és objektív odaítélése 2, A volt munkahelyek szorosabb kapcsolatot tartsanak a nyugdíjaikkal, ne csak évi egy közös rendezvény legyen. 1, Szorosabb kapcsolatot tartsanak a nyugdíjasokkal 4, Kulturált kávézó és cukrászda legyen a középkorúak és családok számára is. (Rákóczitelep) 2.

Mivel városunk iskolaváros, szükséges a könnyűzenei műfaj szélesítése, növelni kell a *helyi fiatalok szereplésének lehetőségét*. A csodálatos főtérre szervezzenek rendezvényeket, ne elégedjünk meg a jelenlegi színvonallal. 1, Az ingyenes rendezvényeket sokkal korábban hirdessék meg. 2 sakk kör 1.

Több figyelmet kérek a „nemzet napszámosságainak”. Ez évben még meg sem említette a város, hogy vannak arany-, gyémánt- vagy esetleg vasdiplomások is.2.

Háziorvosoknak kötelezővé tenni, hogy a 60 év felettieket legalább évente egy alkalommal elküldjék szűrővizsgálatokra, pl. laborba. 1, kár, hogy a háziorvosi rendelő elköltözött a körzetünkben 2.

Kevés az információ a városról (nincs internet) 1, Városi televízió műsora és a helyi újság több aktualitással foglalkozzon 4.

Az ifjúság nagyobb tiszteletre *nevelése* és munkára nevelése 1, Előadásokkal, jó példákkal kellene formálni minden idős ember szemléletét, hogy meg tudja találni saját maga a legmegfelelőbb megoldást az időskori problémájára 4, Társasházi lakásban élők békés egymás mellett élését elősegíteni, vagyis a vitás kérdésekben való részvétel 1.

Meddig kínozzák még a magyar dolgozó kisembereket *közmunkán*? 1.

Képviselőjével szívesen beszélgetne. 3, Személyesen *Polgármester úrral* beszélgetne 1.

Sok probléma van, de a remény hal meg utóljára. 1, Semmi értelme 1, Hosszú lenne 1, Ha tudnák, hogy mire gondolok! 1, Ide az nem fér el! 1, Isten áldjon meg mindenkit 1, A Horty rendszer alatt sokat éheztek 1, Szerezzenek érvényt az október 2-i NEM szavazatoknak. 1, Ezt a kérdőívet a klubvezetőnek kellett volna kitölteni, nem a gondozó idejét rabolni, legalább megismerte volna a gondozottakat.1.

Közérzet tekintetében gyakori az idős emberek részéről az életük negatív szubjektív megítélése.

A gyakran jelentkező torzulásokat az alábbiakban összefoglalt okokra vezették vissza az Időügyi Nemzeti Stratégia alkotói:

„A munkahelyi aktivitásuktól eltávolodva az idős korúak jelentős hányada nem találja, nem találta meg elégedettségének forrását, újabb, örömet adó aktivitását az életkor harmadik szakaszában. S ennek nem mindig az anyagi helyzet az oka, sokan nem tesznek meg olyan dolgokat sem, amit jövedelmük lehetővé tenné. (...) Az idősök életminőségén sokat rontanak a depressziós, szorongásos tünetek, a rossz közérzet és az alacsony önbecsülés. Ebben a lelki állapotban nagyon kevesen érzékelik azt a tényt, hogy az idősök szegénységbe kerülésének kockázata az utóbbi években jelentősen csökkent. Az idősök körében mért szegénységi ráta jóval alatta marad a populáció átlagának.”

Elfogadva a szakemberek megállapításait, felértékelődnek azok a törekvések, amelyek az idős emberek társadalmi aktivitásának fokozását célozzák. Természetesen ez annál sikeresebb lehet, minél inkább érzékelik az idősök a társadalom megbecsülését. Városunkban üzenetértékű és előrevivő, ha az 5.) és 6.) pontokban adott válaszok, észrevételek nyomán minél több megvalósítással, eredménnyel találkozunk.

VI. Célkitűzés és önkormányzati stratégia

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia célul tűzte ki, hogy 2034. évre olyan, ma még idealiztikusnak tűnő állapotot érjen el, és tegyen mindennapi gyakorlattá, amelynek társadalmi az alábbiak szerint jellemezhető:

„(...) minden korosztály számára élhető, magas kohézióval bíró társadalom, hogy biztosítottak legyenek az idősök számára is nyitott lehetőségek a részvételre, az önmegvalósításra és a védelemre.”

„(...) magas színvonalon, mindenki számára egyenlő eséllyel hozzáférhető módon, az egyéni igényekre rugalmasan reagálva képes a szükségleteket kielégíteni az öngondoskodás lehetőségeinek széles választékával annak érdekében, hogy valamennyi állampolgár biztonságban és méltóságban tudja megélni az idős kort, a társadalom aktív tagja legyen és teljes jogú állampolgárként élhessen élete végéig.”

A fiatal és az idős generációhoz tartozók kellő türelemmel és tisztelettel élnek, dolgoznak, képviselik közös ügyeiket – együtt.

Kölcsönösen fel- és elismerik egymás erőnyeit. Az együttműködésük hatékony és a lehető legeredményesebb, mert mindannyian egészséges versenyszellemmel azt nyújtják tevékenységük során, amiben a legjobbak: a fiatalok az erejüket és kreativitásukat, az idősök a tapasztalataikat és bölcsességüket.

A helyi időspolitikai kialakítása nem történhet anélkül, hogy ne illeszkednék az EU időspolitikájából és a nemzeti sajátosságokból építkező Idősügyi Nemzeti Stratégiához. Továbbá figyelembe kell venni az egyén idős korára vonatkozó törekvését:

- a társadalom megbecsült tagja legyen,
- egészséges legyen,
- ne legyen magányos,
- biztonságban és védettségben élhessen.

Átfogó cél

- A fenntarthatósági elvek mentén alakított, minden korosztály számára elérhető világban olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat, társadalmi részvételüket.
- Olyan szemlélet kialakítása, amellyel biztosítható és növelhető az időskor presztízse és az idős emberek iránti szolidaritás.
- Az időskorra történő felkészülés és az aktív társadalmi részvétel igényének erősítése.
- Az állam, a nonprofit, for-profit, informális közösségek és az egyén felelősségének és szerepének tisztázása, melyet társadalmi szerződés alapján erősíteni szükséges.
- A szükséges támogatás biztosítása ahhoz, hogy minden egyes ember nagyobb egyéni felelősséggel tudjon hozzájárulni méltó időskora megteremtéséhez.

Horizontális cél

- A társadalmi élet valamennyi területén az idők szemponjtjainak figyelembevétele, a rendszerszemlélet érvényesítése.
- Az idősödéssel kapcsolatos tapasztalatok figyelembevétele a szakágazati feladatok tervezése és végrehajtása során.
- A már eddig is kialakult és működőképes, jó gyakorlatok összegyűjtése és alkalmazása városi viszonylatban.
- Horizontálisan átvívelő cél a társadalmi nyilvánosság elérése, a legszélesebb körű folyamatos tájékoztatás, a nyílt kommunikáció és a partnerség elvének alkalmazása, valamint az idősödéssel kapcsolatban a minden korosztályt elérő és érintő szemléletformálás.

Önkormányzati stratégia

- *A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió következetes megvalósítása, ahogyan a lehetőségek engedik, különös tekintettel az alábbiakra:*
 - az idős ember minél tovább élhessen otthonában, ugyanakkor kellő mennyiségben és minőségben megkapjon minden szükséges ápolást és gondozást,
 - ügyelni kell arra, hogy az alapellátást (házi segítségnyújtás) érintő jogszabályváltozással beköszönő szemléletváltás és kialakítható gyakorlat mellett megmaradjanak a segítő munka eddig elért eredményei, értékei,
 - a bentlakásos intézményekben a tiszteletet, megbecsülést, szeretetet és biztonságot éreztető gondoskodásban részesítsék az ellátottakat,
 - az idős ember számára az igényeinek és szükségleteinek megfelelő ellátást kell biztosítani; az idősök otthonaiban a táplálkozás-egészségügyi előírások figyelembe vétele mellett törekedni kell az ellátottak ízlésének és egészségi állapotának legjobban megfelelő, főzéstechnikailag igényesen elkészített (jól rágható) ételek előállítására,
 - betegség esetén a legsúlyosabb stádiumban is támogatást kell nyújtani az emberi méltóság megőrzéséhez,

- törekedni kell arra a programok összeállítása és a foglalkoztatás során, hogy a mozgással járó tevékenységek nagyobb arányt képviseljenek,
 - a szociális szolgáltatások fejlesztését (férőhelyszám, ellátotti létszám bővítése, új szolgáltatás bevezetése) az igényekhez kell igazítani,
 - a szociális ellátásokról szóló tájékoztatók nagyobb nyilvánosságot kapjanak és könnyebben hozzáférhetőek legyenek,
 - az ellátási körülmények jobbítása érdekében a megnyíló pályázási lehetőségeket maximálisan ki kell használni.
- Városi Egészségfejlesztési Terv elkészítése, benne figyelemmel az idősödő és idős korosztályra, az egészségtudatos életmód kialakítása és az egészségmegőrzés érdekében.
 - Támogatni kell az idősök önszerveződését és a civil szervezetekhez való csatlakozásukat.
 - Folytatni kell az idősüggyel foglalkozó civil szervezetek támogatásának jó gyakorlatát.
 - Erősíteni kell az idősök önmaguk és környezetük iránti felelősségvállalását, és hitüket abban, hogy van rá képességük.
 - Elő kell segíteni minél több idős ember aktív bevonódását a közéleti tevékenységbe.
 - Az élethosszig tartó tanulás biztosítása, informatikai ismeretek szerzésének segítése a széles körű tájékozottság érdekében.
 - Minél több fórumot, lehetőséget teremteni a generációk közötti kapcsolat kialakításához, pozitív szemléletváltáshoz. Fenntartani az iskolák és az idősokat ellátó intézmények között kialakult jó kapcsolatot, mely a szakmai gyakorlatok során közel hozza és elfogadóbbá teszi a generációkat. Alkalmat teremt egymás megismerésére és megértésére. Az idősök és fiatalok kapcsolata szélesedhet és mélyülhet az informatikai ismeretek elsajátítása során is.
 - Kíváncsi az idősök és a hozzájuk fűződő pozitívumok gyakori és rendszeres megjelenítése a médiumokban. Időről-időre meg kell emlékezni „nagy öregjeink” kiváló eredményeiről, teljesítményéről, hogy a fiatal generációnak legyen módja megismerni őket és felnézni rájuk. Hasznosabb volna, ha példaképet közülük választanának a fiatalok és nem a képzelet világából vagy a filmvászonról.
 - Valamennyi önkormányzati fejlesztésnél – ahol helye van – tekintettel kell lenni az idősök igényeire és érdekeire. Tervezésnél fel kell használni azokat az információkat, amelyek a 2016. évi kérdőíves válaszok feldolgozását követően rendelkezésre állnak. Ehhez meg kell vizsgálni egyenként, hogy az egyes észrevételeknek, konkrét kéréseknek és javaslatoknak mennyiben van tényszerűsége, közösségi értéke, szükségessége, reális megvalósítási esélye.
 - Az egyén támogatásának feltételrendszerét úgy kell kialakítani, hogy ne „morzsolódjanak” le az idős ügyfelek.
 - A segélyezési rendszer felülvizsgálata során meg kell vizsgálni, hogy a feltételek változása miatt kiesett, de valójában rászoruló idős személyeket hogyan lehetne visszaemelni a szociális biztonságot jelentő rendszerbe, ehhez milyen ráfordítással, milyen új ellátásokat kellene bevezetni.
 - Támogatandók a lakókörzeti programok, amelyek a generációs különbségek lebontásával összekovácsolják a szomszédokat, segítik egymás elfogadását.

- *Kellő figyelmet és támogatást kell, hogy kapjanak az ESZK vezetőségének sok évi szakmai munka tapasztalatán alapuló fejlesztési tervei az ellátórendszer jobbítása érdekében:*
- *Az ellátórendszer bővítése olyan fogyatékos személyeket befogadó tartós bentlakásos intézménnyel, amely az ellátást igénybevevők részére életkoruk, egészségi állapotuk és önellátásuk mértékének megfelelő ellátást biztosít. Megnyugvást hoz a hozzátartozóknak az a tudat, hogy a fogyatékos személy jövőbeni gondozása megoldott.*
- *A meglévő intézmények felújítása, korszerűsítése elengedhetetlen. Prioritást élvez a Platán Idősek Otthona (Orosháza, Teréz u. 14.), amelynek épületi adottságai, műszaki felszereltségének színvonala, tárgyi eszközei, berendezései elavultak. Az elöregedés, elhasználódás nyomait már sem festéssel, mázolóssal, sem a legkorszerűbb takarítószer alkalmazásával nem lehet eltüntetni. Forrásokat kell keresni a Platán Idősek Otthonának teljes rekonstrukciójára, vagy kiváltására egy új, korszerű létesítménnyel.*
- *A TOP-4.2.1-15 benyújtott pályázat eredményessége esetén a négy idősek klubjának korszerűsítését és teljes akadálymentesítését végre kell hajtani.*
- *Figyelemmel kell lenni a személyi állomány létszámnormáinak folyamatos teljesítésére. Ez mellett ki kell használni a közfoglalkoztatásban rejlő lehetőségeket a szolgáltatási színvonal és körülmények javítása érdekében.*
- *Az ESZK munkatársainak képzésére, továbbképzésére és a szakmai tapasztalatcserék lefolytatására nagy hangsúlyt kell fektetni, hogy a szakmai feltételek javításával tovább javuljon a szolgáltatás minősége.*

VII. A MEGVALÓSÍTÁS ESÉLYEI – SWOT-ANALÍZIS

Erősségek

Az idősek működő civil szervezetei

Célcsoport nyitottsága

Sokszínű programok

Idősbarát önkormányzat és szociális ellátórendszer

Szakmailag jól képzett, elhivatott humán erőforrás

Magas színvonalú idősellátás

Ingyenes házi segítségnyújtás egyes szolgáltatóknál

Nyitottság a pályázatokon való részvételre

Önként vállalt feladatok fenntartása

Széleskörű járó- és fekvőbeteg szakellátás helyben

Optimálisan szervezett és folyamatosan betöltött egészségügyi alapellátás

Működő Szociálpolitikai Kerekasztal

Gyengeségek

Szociális és társadalmi szempontból differenciált csoport igényeinek kielégítése

Szerény költségvetési forrás

A megelőzés helyett az egészségügyi ellátórendszer igénybe vétele

A támogatásra szoruló személyek egy része „rejtőzködő”

Lehetőségek

A megelőzés előtérbe helyezése

Pályázatokon részvétel

Önkéntesek bevonása az idősellátásba

Generációk közti kapcsolat erősítése

A szociális szféra ismertségének, elismertségének javítása

Az egészségügyi és munkaügyi szervezetekkel való együttműködés erősítése

Az ellátások differenciálása a lakossági igények szerint

Támogatók, szponzorok motiválása

Nyilvánosság és média felhasználása az intézmények, civil szervezetek és programjaik ismertetésében

Karitatív szervezetek segítségével, illetve bevonása az ellátórendszerbe

Veszélyek

Szociális intézmények dologi feltételeinek leromlása

Adósságcsapdába kerülhetnek kisjövedelmű idős emberek

Önként vállalt feladatok megszűnése

Szociális ellátásra rászorulóknak számának növekedése

Állami támogatások csökkenése

Jó szakemberek kiégése vagy pályaelhagyása

Orosháza, 2016. december 28.”

3.) Beszámoló az átruházott hatáskör gyakorlásáról

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte van-e valakinek kiegészítése, javaslata, észrevétele az előterjesztéssel kapcsolatosan.

Füvesi Sándor bizottsági tag: A 4. oldal 3./pont „1. a város címere, zászlója, valamint elnevezése használatának engedélyezése;” szövegrésznél 11 kérelem elbírálása történt meg 2016. évben.”. A 11 kérelemről kért írásos tájékoztatást.

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte, hogy van-e valakinek további kérdése, észrevétele.

(További kérdés, észrevétel nem hangzott el.)

Szavazásra bocsátotta az előterjesztés határozati javaslatát.

A döntéshozatalban részt vevők száma 6 fő.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

26/2017. (III.08.) TKB határozat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága dönt arról, hogy a Képviselő-testületnek elfogadásra javasolja az átruházott hatáskörök 2016. évi gyakorlásáról szóló beszámolóját.

Felelős: Lövei Ferenc a Bizottság elnöke, a Bizottság véleményének ismertetéséért

Határidő: értelem szerint

4.) Orosháza Város Önkormányzat 2016. évi költségvetési rendelete IV. számú módosítása

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte van-e valakinek kiegészítése, javaslata, észrevétele az előterjesztéssel kapcsolatosan.

Godár Andrea irodavezető: Jelezte, hogy ez már az utolsó 2016. évi módosítás, ebben már csak átcsoportosítások vannak a beszámoló elkészítéséhez, dologi kiadások, beruházási kiadások. Ezen a költségvetési módosításon már csak ezek átvezetése történt intézményi és önkormányzati szinten.

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte, hogy van-e valakinek további kérdése, észrevétele.

(További kérdés, észrevétel nem hangzott el.)

Szavazásra bocsátotta a rendelet tervezet elfogadását.

A döntéshozatalban résztvevők száma 6 fő.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 4 igen szavazattal, 1 ellenszavazat és 1 tartózkodás mellett az alábbi határozatot hozta:

27/2017. (III.08.) TKB határozat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága elfogadásra javasolja az Önkormányzat 2016. évi költségvetéséről szóló 4/2016. (II.15.) önkormányzati rendelet módosítását.

Felelős: Lövei Ferenc a Bizottság elnöke, a Bizottság véleményének ismertetéséért

Határidő: értelem szerint

5.) Óvodai beíratás időpontjának meghatározása

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte van-e valakinek kiegészítése, javaslata, észrevétele az előterjesztéssel kapcsolatosan.

(Kiegészítés, javaslat, észrevétel nem hangzott el.)

Szavazásra bocsátotta az előterjesztés határozati javaslatát.

A döntéshozatalban résztvevők száma 6 fő.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

28/2017. (III.08.) TKB határozat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága dönt arról, hogy

„1.) a 2017/2018. nevelési évre az óvodai beíratás időpontját az alábbiak szerint határozza meg:

Az óvodai beíratás időpontja 2017. április 24. és 2017. április 25. 8-17-órág.

2.) felkéri az óvoda vezetőjét, hogy gondoskodjon az óvodai beíratás időpontjának nyilvánosságáról.

Végrehajtásért felelős: Németh Gabriella óvodavezető

Határidő: azonnal”

Felelős: Lövei Ferenc a Bizottság elnöke, a Bizottság véleményének ismertetéséért

Határidő: értelem szerint

6.) Egyebek

Lövei Ferenc a Bizottság elnöke: Megkérdezte van-e valakinek kérdése, véleménye, javaslata.

(Kérdés, vélemény, javaslat nem hangzott el.)

Megköszönte a részvételt, az ülést bezárta.

K.m.f.

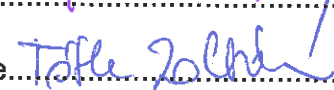
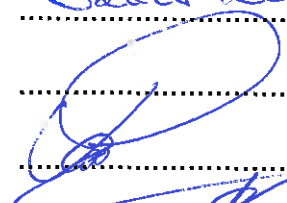
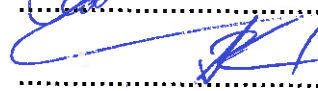
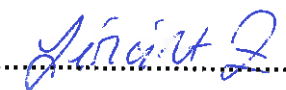
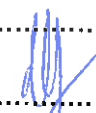
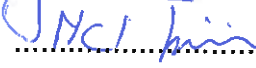
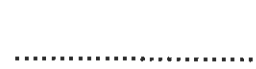
Tóth Zoltánné
a Bizottság elnöke-helyettese
jegyzőkönyv-hitelesítő

Lövei Ferenc
a Bizottság elnöke

JELENLÉTI ÍV

Készült: Orosházi Polgármesteri Hivatal I. emeleti tanácskozó termében
2017. március 08.-án (szerda) 8⁰⁰ órakor megtartott **Társadalmi
Kapcsolatok Bizottság nyilvános ülésén.**

Név		Aláírás
Dávid Zoltán	polgármester	
Dr. Horváthné dr. Barta Edit	jegyző	
Dr. Durayné dr. Nikolics Nikoletta	aljegyző	
Fejes Róbertné	alpolgármester	
Bojtor István	alpolgármester	
Elekes Lajos	alpolgármester	
Lövei Ferenc	a Bizottság elnöke	
Tóth Zoltánné	a Bizottság elnök-helyettese	
Sándor Zoltánné	bizottsági tag	
	bizottsági tag	
Kovács Endre	bizottsági tag	
Füvesi Sándor	bizottsági tag	
Lénárt Zoltán	bizottsági tag	
Németh Béla	tanácsnok, képviselő	
Dr. Mislai Judit	jogtanácsos	
Dr. Éberhardt Bernadett	jogi előadó	
Dr. Ligeti Lea	tanácsadó	
Godár Andrea	irodavezető	
Kovács György	irodavezető	
Patyi Gábor	csoportvezető	

Barák Anita	mb. irodavezető	
Vidovenyecz Szandra	ügyintéző	
Jankóné Tóth Olga	ügyintéző	
Horváth József	elnök	
Kiss László	TDM elnök	
Dr. Blahó János	igazgató	
Lajti Tímea	ügyvezető	
Benkő Ferenc	VÜRT vezérigazgató	
Rózsa Zoltán	igazgató	
Buzai Csaba	igazgató	
Magonyné Urbán Zsuzsanna	ifjúsági referens	
Bogárné Kiss Ildikó	igazgató	
Szokolai-Olasz Mónika	szakmai ig.helyettes	
Németh Gabriella	igazgató	
Szalkay Róbert	református lelkipásztor	
Iványi László	kanonok, esperesplébános	
Ördög Endre	igazgató lelkész	

Szokolai-Olasz Mónika
Németh Gabriella

MAGONYNÉ SZILVIA RABELLA

igazgató

igazgató

.....

.....

.....

.....

**OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
TÁRSADALMI KAPCSOLATOK BIZOTTSÁG ELNÖKÉTŐL**

M e g h í v ó

Orosháza Város Önkormányzatának
Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága
2017. március 8-án (szerda) 8.00 órakor
a Városháza I. emeleti kistanácskozó termében ülést tart,
melyre tisztelettel meghívom.

Nyilvános ülés keretében

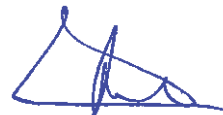
- 1.) **Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium
Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának támogatása (2016/2017.
tanév)**
Előadó: Bojtor István alpolgármester
- 2.) **Orosháza Város Önkormányzat Időügyi Konceptiója 2017.**
Előadó: Dávid Zoltán polgármester
- 3.) **Beszámoló az átruházott hatáskör gyakorlásáról**
Előadó: Dávid Zoltán polgármester
- 4.) **Orosháza Város Önkormányzat 2016. évi költségvetési rendelete IV.
számú módosítása**
Előadó: Dávid Zoltán polgármester
Dr. Horváthné dr. Barta Edit jegyző
- 5.) **Óvodai beíratás időpontjának meghatározása**
Előadó: Bojtor István alpolgármester
- 6.) **Egyebek**

Az előterjesztések írásos anyagait mellékeltem. Az ülés napirendi pontjaihoz tartozó előterjesztési anyagok a város hivatalos honlapjáról ([www.oroehaza.hu/önkormányzat/ képviselő-testületi-, bizottsági munka/ előterjesztések](http://www.oroehaza.hu/önkormányzat/képviseelő-testületi-bizottsági_munka/előterjesztések)) a postázást követően PDF fájl formátumban letölthetőek lesznek.

Kérem az ülésen feltétlen megjelenését.

Orosháza, 2017. március 3.

Tisztelettel:

Lővei Ferenc sk.
a Bizottság Elnöke

4.

Előterjesztés
Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének ülésére

Tárgy: Az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának támogatása (2016/2017. tanév)

Tisztelt Képviselő-testület!

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Önkormányzat) 187/2011. (VI. 24.) K. t. határozatával, míg a Szegedi Tudományegyetem Szenátusa 125/2011. számú határozatával döntött az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium (akkori nevén Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskola, a továbbiakban: Intézmény) és a Szegedi Tudományegyetem között létrejövő Rezidens Központi együttműködési megállapodás jóváhagyásáról a társadalmi felelősség és igazságosság, valamint a régió gazdasági versenyképességének javítása iránti elkötelezettség jegyében.

A megállapodás értelmében az Intézmény Tehetségprogramját az Önkormányzat tanévenként finanszírozza a szerződés érvényességéig, míg a szakmai programot az Önkormányzat által meghatározott keretfeltételek között készíti el az Intézmény vezetője a Szegedi Tudományegyetemmel egyeztetve.

Fentieknek megfelelően a tavalyi évben az Önkormányzat 202/2015. (IX. 25.) K. t. határozata alapján 2.500.000,- Ft, majd a 65/2016. (III. 7.) K. t. határozatával újabb 2.500.000,- Ft forrást biztosított az Intézmény alapítványa – a Scola Humanitatis Alapítvány (székhelye: 5900 Orosháza, Táncsics M. utca 2., statisztikai számjele: 19057763-9499-569-04, adószáma: 19057763-1-04; képviseli: Makuláné Gulicska Valéria kuratóriumi elnök) – részére a 2015/2016. évi Tehetséggondozó Program kivitelezése céljából.

Az államháztartáson kívüli források átvételéről és az önkormányzat által államháztartáson kívülre nyújtott támogatásokról szóló 26/2015 (XI. 30.) önkormányzati rendelet 4. § (2) bekezdése értelmében „*önkormányzati támogatásban részesülhet az,*

a) akinek javára az önkormányzat mindenkor költségvetési rendeletének előirányzatában címzett támogatás került megállapításra, vagy

b) aki az önkormányzathoz támogatás iránti kérelmet nyújtott be, vagy

c) aki a kiírt pályázati felhívásra pályázati kiírásnak megfelelő pályázatot nyújtott be.”

A 2016/2017. tanévre vonatkozóan az Intézmény Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának támogatása céljából az Önkormányzat 2017. évi költségvetéséről szóló 6/2017. (I. 30.) önkormányzati rendeletének 2. Tájékoztató tábla XVI. fejezet

Oktatási tevékenység 4. sor Tehetséggondozó Program előirányzat 5.000.000,- Ft-os keretet állapított meg. A program leírása és részletei jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Javaslom, hogy az Intézmény Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának megvalósítása érdekében a tavalyi évhez hasonlóan, az idén is a gimnáziumi alapítvány – a *Scola Humanitatis Alapítvány* - részére kerüljön biztosításra a fenti költségvetési előirányzat elkülönített támogatás teljes összege, és kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete dönt arról, hogy

1. az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium 2016/17. tanévre vonatkozó Rezidens- és Tehetséggondozó Programjának céljára a *Scola Humanitatis Alapítvány* ((székhelye: 5900 Orosháza, Táncsics M. utca 2., statisztikai számjele: 19057763-9499-569-04, adószáma: 19057763-1-04; képviseli: Makuláné Gulicska Valéria kuratóriumi elnök) részére 2017. június 30. napjáig történő elszámolási kötelezettséggel - annak elmulasztása, vagy nem szerződés szerinti felhasználása esetén visszafizetési kötelezettséggel - *bruttó 5.000.000,- Ft* forrást biztosít az Önkormányzat 2017. évi költségvetéséről szóló 6/2017. (I. 30.) önkormányzati rendeletének 2. Tájékoztató tábla XVI. fejezet *Oktatási tevékenység 4. sor Tehetséggondozó Program* előirányzat;
2. felhatalmazza a Polgármestert a kötelezettségvállaláshoz szükséges szerződések, dokumentumok aláírására.

Végrehajtásért felelős:

Dávid Zoltán polgármester a támogatási szerződés aláírásáért;

Dr. Horváthné dr. Barta Edit jegyző a támogatási szerződés aláírásra történő előkészítéséért;

Godár Andrea irodavezető a fedezet biztosításáért, a pénzügyi beszámoló ellenőrzéséért.

Határidő:

szerződéskötésre 30 nap.

Orosháza, 2017. február 28.

Bojtor István
alpolgármester

**Az Orosházi Táncsics Mihály
Gimnázium, Szakközépiskola és
Kollégium**

**Rezidens- és Tehetséggondozó
Programja**

2016/2017.

Preambulum

Az Európai Unió Tanácsa 2011. június 28-án fogadta el az oktatással és képzéssel kapcsolatos, 2020-ig szóló stratégiai célkitűzéseket. Az „Európa 2020” stratégiában a versenyképesség erősítése végett a kognitív társadalom felépítését jelölték meg célként és az oktatás, képzés általánossá és folyamatossá tételét eszközként. Kiemelt célkitűzések között szerepel a méltányosság, a társadalmi kohézió és az aktív polgári szerepvállalás előmozdítása. A célok megvalósítása érdekében – a tagországok konkrét vállalásai alapján – úgynevezett referenciaértékeket állapítottak meg, melyek teljesülését folyamatosan nyomon követik.

A szükségszerű felismerésnek rendkívül komplex, számos esetben sokkszerű gazdasági és társadalmi okai vannak. A természeti erőforrások korlátozottak, ezért a fenntartható jövő a kognitív társadalom keretei között képzelhető el. A globálisan kibontakozó (a magterületeken már zajló) tudományos-technikai forradalom intenzív és folyamatos változásokat generál, melyek következményei a térszerkezetben megjelenő jelentős differenciálódások. A társadalmi pozíciókat és lehetőségeket egyre inkább azok az ismeretek fogják meghatározni, amelyeket az egyén meg tud szerezni magának. Az ember új viszonyrendszerbe került az egyéni és társadalmi felelősség oldaláról önmagával, szűkebb és tágabb társadalmi, valamint természeti környezetével. (BLAHÓ J.2012).

A kihívásokra, hatékonyabb válaszokra képes országok példája alapján leszögezhetjük, hogy az iskolázottság és képzettség színvonalának javítása jelentősen hat a gazdasági növekedésre, ugyanakkor hozzájárul a munkanélküliség, a szegénység és a társadalmi kirekesztettség súlyos kockázatainak csökkentéséhez, az inkluzív társadalmi fejlődéshez. Fokozottan igaz, hogy a társadalom tudás- és műveltségítőkéje a versenyképesség meghatározó tényezője. Magyarország a kognitív társadalom építésében egyre jobban lemarad versenytársaitól. Az IALS¹, valamint a PISA² vizsgálatai rávilágítottak arra, hogy a 40 évesnél fiatalabb munkavállalók, és az iskolába járó fiatalok tudásával, illetve tudásalkalmazásával egyaránt súlyos gondok vannak. Néhány területen valódi visszaesés tapasztalható, illetve egyre több ország iskolarendszere már hatékonyabb, eredményesebb. Az

¹ IALS: a felnőttek írásbeliségének nemzetközi vizsgálata (International Adult Literacy Survey).

² PISA: a tanulói teljesítmények nemzetközi értékelésének programja (Programme for International Students Assessment).

átlagos teljesítményromlás mellett odafigyelést igénylő probléma az is, hogy növekszik a roppant gyenge teljesítményt nyújtók köre, akik a munkaerőpiacon és a társadalmi boldogulásban szélsőségesen kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek. A PISA-mérések másik fontos üzenete, hogy hazánkban a családok társadalmi helyzete döntően meghatározza az iskolaválasztást és a tanulói teljesítményeket.

A versenyképes országok oktatási rendszere a személyiséget holisztikus módon fejleszti. A tudás, a műveltség, a szociális kompetencia, az egészség- és környezettudatosság a humán tőke elemei, és ezek a kompetenciák együttesen a társadalmi boldogulás legfőbb tényezői (BLAHÓ J. 2009). Azt is hangsúlyozni szükséges, hogy ezek az országok az oktatást a terület- és településfejlesztés fontos ágensének tekintik. Napjainkra egyértelművé vált, hogy az ágazatirányítás programalkotása nem nélkülözi a térszerkezet összefüggéseinek ismeretét és a releváns célmeghatározást.

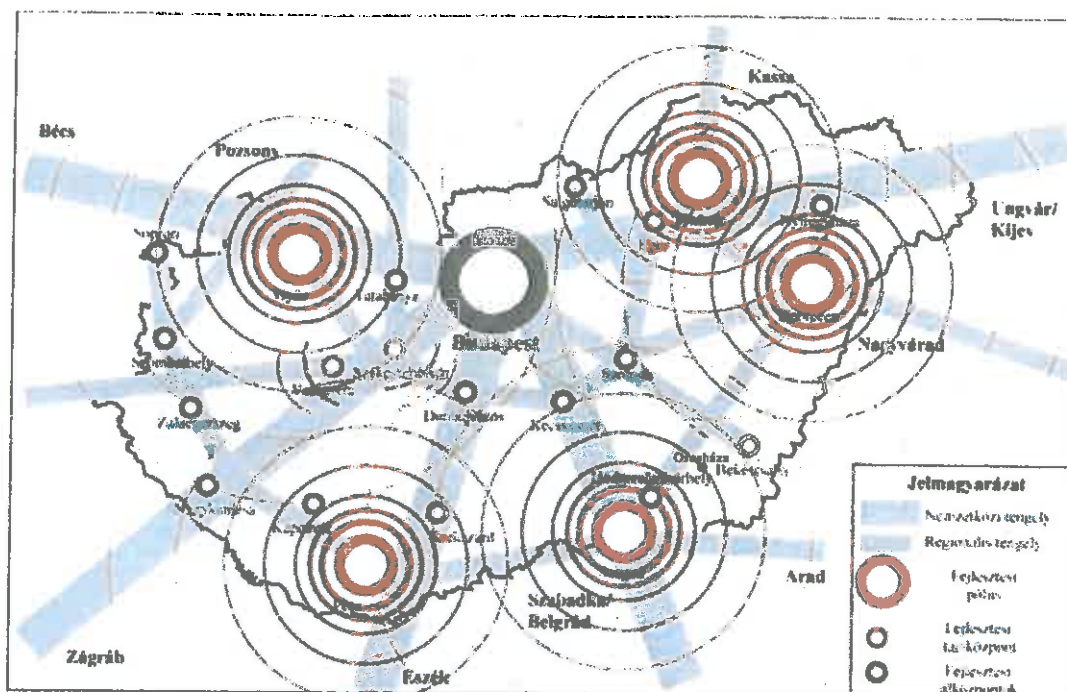
A Nemzeti Fejlesztési Terv - Széchenyi 2020 prioritásaihoz illeszkedő célkitűzéseink a következő együttműködésben valósulnak meg:

A társadalmi felelősség és igazságosság, valamint a régió gazdasági versenyképességének javítása iránti elkötelezettség alapján egy országos modellértékű oktatási hálózati együttműködés létrehozásáról – a rezidens rendszer - döntött a Szegedi Tudományegyetem Szenátusa (125/2011. számú határozata) és Orosháza Város Önkormányzat Képviselőtestületének 187/2011.(VI. 24.) Kt. sz. határozata.

A rezidensrendszer

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) mint tudáspólus a régió meghatározó térszervező centruma. Szeged regionális központi szerepköréből következik elsődleges hálózatépítő szerepe. Az egyetemen keresztül realizálódik a nemzeti és nemzetközi tudástranszferekhez közvetve és közvetett módon történő kapcsolódás és mindezeket támogató interakciók kiépítése. Az egyetem által működtetett **tudáshálózat** az európai oktatási tér szerves része. A Szegedi Tudományegyetem mint tudáspólus (1.ábra) aktív és hatékony szerepet kíván vállalni partnereivel közösen a régió kognitív társadalmának kialakításában a **tudástranszferek** kialakításán és működtetésén keresztül. A köznevelés és a felsőoktatás komplex, szervezett és világos kompetenciák alapján meghatározott együttműködésére törekszik. Az egyetem továbbá elkötelezett a humán szférát átfogó rendszerek releváns célok mentén történő integrálásában. A modell egyik fő célkitűzése, hogy világos válaszokat dolgozzon ki partnereivel együtt a közoktatással és felsőoktatással szemben megváltozott társadalmi-, gazdasági elvárásokra. Ugyanakkor orvosolni kívánja a régió köznevelési rendszerében akkumulálódott súlyos problémákat, a társadalmi hátrányok iskolai hátrányokká válását és következményeit (a korai lemorzsolódást és iskolaelhagyást, devianciákat, szegregációt, az esélyegyenlőség problematikáját stb.).³ A tanulói sikerességet a jól kimunkált **tehetséggondozó és a felzárkóztató** programokon keresztül támogatja.

³ Progress towards the common European objectives in education and training (2010/2011)- Indicators and benchmarks 2011.04.19-én közzétett jelentés alapján. Az EU. 2020-ra megfogalmazott célkitűzése, hogy a felsőfokú végzettségűek aránya érje el a 40%-ot, és a lemorzsolódás 10% alá csökkenjen. Hazánkban 11,2% ez a mutató (EU 27 átlaga 14,4%) és főleg a fejletlen régiókat és megyéket sújtja. Ez azt jelenti, hogy a tanköteles korcsoportok több mint tizede csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

1. ábra: Regionális pólusok és tengelyek

Forrás: VÁTI, 2006 alapján

1.1. Alapelvek, célok, feladatok

- A rezidensrendszer épít a Szegedi Tudományegyetem jól működő bázisiskola-hálózatának tapasztalataira. A rezidensközpontok megyei szinteken szerveződnek, és a legeredményesebb, innovatív, multiplikáló szerepre alkalmas iskolák kaphatják meg. A dél-alföldi tudáshálózat kialakításában elsőként az SZTE Békés Megyei Rezidensközpontja címet az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium (OTMGSZK) kapta meg.
- A tudáshálózat kiépítésében (a rezidensközponti szerepkör kijelölésében) az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium több évtizedes eredményes nevelő-oktató munkája mellett fontos szempont volt Orosháza központi szerepkör funkciója, valamint a városvezetés elkötelezettsége az oktatási hálózatok fejlesztésében. A Dél-alföldi régió településrendszerének vázát a megyei jogú városok és a középvárosok (mezocentrumok) alkotják. Ez a településméret alkalmas a köznevelés teljes vertikumának versenyképes működtetésére és a térben zajló oktatási diffúziók

és innovációk támogatására. Gyakorlatilag a járási központokról beszélünk. Így a rendszer strukturálisan és funkcionálisan egyaránt illeszkedik a közigazgatási, köznevelési és a területfejlesztési kormányzati struktúrákhoz. Ezért is kívánatos, hogy a Békés Megyei Köznevelés-fejlesztési Tervbe kerüljön be a rezidensközpont fogalma és kompetenciái.

- A köznevelést és a felsőoktatást a terület- és településfejlesztés meghatározó ágenseként értelmezzük. Ezért a társadalmi-gazdasági térszerkezet tényezői és a közöttük fennálló interdependenciák figyelembevétele szolgál alapul a rendszerben zajló stratégiaalkotásunknak.
- Az SZTE elkötelezett a felsőoktatás és a köznevelés tudásintenzív ágazattá fejlesztésében (kutatási programok, tapasztaltcsere, konferenciák, stb.).
- A rendszer az új interakciókat, az aktív együttműködés és az organikus fejlődés lehetőségét kínálja a köznevelés és a felsőoktatás között. A SZTE kari (tanszéki) szinteken biztosítja az együttműködés kiteljesedését.
- Az együttműködő felek által kölcsönösen elfogadott éves munkaprogram szabályozza a konkrét interakciókat, határidő és felelősök megjelölésével. A munkaprogram meghatározó eleme a **TMGSZK tehetségprogramja** (szintén a tanévre vonatkozó tervezéssel). Az éves munkaprogramot a TMGSZK vezetője készíti és terjeszti elfogadásra. Az együttműködő felek vállalják, hogy október elsejével a munkaprogramot elfogadják.
- Az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Tehetségprogramját Orosháza Város Képviselőtestülete finanszírozza tanévenként (a szerződés érvényességéig). A képviselőtestület által meghatározott keretfeltételek között készíti el az intézmény vezetője az egyetemmel egyeztetve a szakmai programot
- A program teljesüléséről, minőségi indikátorairól az intézmény tanévenként legalább egy alkalommal Orosháza Város Képviselőtestületének beszámol.

1. A TMGSZK tehetséggondozó programjának előzményei, alapelvei, célkitűzése

„A felfedezés lényege: látni azt, amit már mindenki látott, de olyat gondolni, amit senki más nem gondolt róla.” (Szent-Györgyi Albert.)

1.1. Előzmények

A TMGSZK csatlakozott a **Nemzeti Tehetség Programhoz**, és mint regisztrált tehetséggondozó központ működik. Az együttműködés kereteit és tartalmát a **Szegedi Tudományegyetemmel megkötött háromoldalú megállapodás szabályozza**. Az iskola a tehetségprogramját **Orosháza Város Képviselőtestületének** költségvetési rendeletben meghatározott keretfeltételek között teljesíti. Munkánkat a helyi közösségekkel (partnerek) kialakított együttműködés és felelősségvállalás alapján, társadalmi szintű kommunikáció keretében tudjuk elképzelni.

Intézményünk tehetséggondozó programja szorosan illeszkedik a nemzeti tehetséggondozó rendszerhez. Ugyanakkor olyan **egyedi innováció**, mely a Békés megyei tudásrendszer része, a Szegedi Tudományegyetemmel (SZTE) - mint a Dél-alföldi régió tudáspólusával - való együttműködésre épít. A program tartalmi elemei, szerkezete a kialakított interakciók egy része az **SZTE Rezidensközponti** szerepköréből levezetett lehetőségeinkből és feladatunkból ered.

Az általunk kidolgozott rendszer lehetőséget ad a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal (értelmezését lásd később) való egyéni bánásmódra, a személyre szabott törődésre, segítve ezzel holisztikus szemléletű fejlesztésüket, felkészítve a gyermekeket a képességeik, tudásuk, motivációjuk szerinti haladásra, továbbtanulásra.

A Táncsics Mihály Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium nevelő-oktató munkájában kiemelten figyel a társadalmi hátrányok enyhítésére. Az iskola hozzáadott pedagógiai értéke országosan is tartósan a legjobbak között szerepel.

Iskolánk évtizedek óta az SZTE és jogelődjének gyakorló helye. Szakvizsgázott pedagógusaink kiváló mentortapasztalatokkal rendelkeznek, melyre a program is épít.

A programban alapoz az iskola sokszínű szolgáltató rendszerének eredményeire, fenntarthatóságára, fejlesztésére. (ECDL- vizsgaközpont, MOB sportiskolai program, Rió 2016- olimpiai reménységek program, speciális és emelt szintű képzési kínálataink).

Meghatározó értéknek tekintjük a humán és a tárgyi infrastruktúra folyamatos fejlesztését, a jó gyakorlatok megosztását.

1. 2. A tehetséggondozás helye a magyar köznevelésben

A TMGSZK szakmai munkáját is szabályzó 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban Nkt.) deklarált célja:

*„1. § (1) A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. **Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.**”*

A tehetséggondozás fogalmát, tevékenységét, támogató rendszerét az azokat szabályzó rendelkezések értelmezésével definiálhatjuk.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók az Nkt. 4. § értelmében:

„13. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló,*
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,*
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,*
- ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,*
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,*

14. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Elvünk, hogy minden gyermek a többiektől eltérő, önálló személyiség, így megilleti őt az egyéni bánásmód (perszonalizáció), - akár hátrányainak enyhítése, a felzárkóztatás, akár a kiemelkedő képességei, szorgalma alapján történő fejlesztés, tehetséggondozás a célunk. Így a jogi szabályozást megelőző, annak bevezetése előtt elindított tehetséggondozó tevékenységünk is már egyfajta kettősségben kezeli a tanulókat: a program keretei között foglalkozásokat terveztünk/tartottunk a tehetségek és a felzárkóztatásra szorulóknak számára egyaránt.

A kiemelten tehetséges tanulókkal való törődés elképzelése már - évekkel az Nkt. életbe lépése előtt - a Nemzeti Tehetség Programban is tetten érhető: „A tehetségsegítés komplex formái szervesen illeszkednek a köz- és felsőoktatás megújítását célzó törekvésekhez, a kompetencia alapú, az egyének tanulási sajátosságait is figyelembe vevő oktatás elterjesztéséhez. A tehetségek segítése és fejlesztése az életpálya helyes irányba terelését, az életpálya sikerességének segítségét, az innováció és kreativitás ösztönzését és elterjedését, a gazdasági növekedést, a magasabb versenyképességet, az esélyegyenlőtlenségek csökkentését, a magasabb társadalmi mobilitást, a hátrányos helyzet leküzdését és a kistérségek, valamint az egész társadalom kohézióját egyaránt szolgálják. A Nemzeti Tehetség Programnak a foglalkoztatási stratégiában példa- és értékteremtő szerepe van, a magyar gazdaság fejlődésében pedig kitörési pont lehet.” (126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről.)

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók esetében eddig is támogató szakmai háttérrel adtak a pedagógiai szakmai és szakszolgálati tevékenységek. 2013-tól ebbe a körbe került bele a kiemelten tehetséges tanuló is: az Nkt. 18. § szerint pedagógiai szakszolgálati feladat a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása, míg a 19. § alapján pedagógiai-szakmai szolgáltatás a tanulmányi, sport- és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása.

Új eleme a köznevelésnek, hogy 2013-tól a szakszolgálati feladatok között kötelező érvénnyel, központi koordinálás mellett szükséges foglalkozni a kiemelten tehetséges tanulókkal.

1.3. Kapcsolódás a Nemzeti Tehetség Programhoz

„A tehetségek tiszteletének, a tehetségek segítésének Magyarországon évszázados hagyományai vannak, amelyek mára sikeres állami, civil és egyházi formák sokaságát teremtették meg. Ennek ellenére a tehetségígéreték megtalálásának, társadalmi integrálásának, tehetségük kibontakoztatásának és a hasznosulás feltételeinek integrált rendszere nem alakult ki. Ugyanez jellemzi a különböző szintű tanulmányi versenyek sokaságát, és a különféle támogatási és ösztöndíjprogramokat is.” (78/2008. (VI. 13.) OGY határozat a Nemzeti Tehetségprogramról.)

A fenti rendszerhiányosságokat mi is éreztük, mikor 2011-ben egy, a nevelési-oktatási struktúránkhoz illeszkedő, abba beépülő tehetséggondozó programot kívántunk létrehozni. A helyzetértékelésben, elképzelésünk kialakításában szerepet kaptak a 126/2008. (XII. 4.) OGY határozat általános alapelvei:

• Hosszú távú szemlélet	• A hatékonyság, fokozatosság elve
• Az értékőrzés elve	• Felelősség és társadalmi felelősségvállalás elve
• A sokszínűség elve	• A tehetségsegítők megbecsülésének elve
• Az esélyteremtés elve	• A fenntarthatóság és társadalmi támogatottság elve
• A folyamatosság és átjárhatóság elve	
• A kiválasztás-kiválasztódás és önfejlesztés elve	

1.3.1. A tehetség program célkitűzései

A fejlesztés során a négy tehetség-összetevőre kiemelten figyelünk, tehát a képességek mellett a személyiségtényezők formálása is nagyon fontos szerepet kap a programokban. E két fő irányon belül további négy általánosan elfogadott alapelveket határoztunk meg Balogh László professzor alapján:

- a tehetséges gyerek erős oldalának fejlesztése,
- a tehetséges gyerek gyenge oldalának fejlesztése (csaknem minden tehetséges gyereknél van ilyen, s ez akadályozhatja az erős oldal kibontakozását, például alacsony önértékelés, biztonságérzet hiánya, stb.),
- megfelelő „légkör” megteremtése (kiegyensúlyozott társas kapcsolatok pedagógusokkal, fejlesztő szakemberekkel és a társakkal),
- szabadidős, lazító programok, amelyek biztosítják a feltöltődést, pihenést.

1.3.2. A tehetségfejlesztés iskolai és iskolán kívüli szervezeti formái

A tehetségprogram az intézmény pedagógiai programjának integráns része. Nevelő-oktató munkánk során ezért az alkalmazott szervezeti formákat a célkitűzésekkel, a programmal, a tanulók jellemzőivel összhangban választjuk meg. A tanórai és tanórán (iskolán) kívüli formákat kapcsoljuk össze a hatékonyság érdekében. Alkalmazott szervezeti formák:

- tanórai differenciálás különféle formái
(kiscsoport, nívócsoport, egyénre szabott munka stb.),
- fakultáció,
- speciális osztály,
- délutáni foglalkozások (szakkör, blokk, önképzőkör, projektek stb.),
- hétvégi programok,
- nyári kurzusok,
- kutató diákok, TDK

- tanszéki programok,
- európai mobilitási programok,
- vendégtanár-program,
- mentorprogram,
- középiskolai szakkollégium,
- tehetségprogram.

1.3.3. A tanulói részvétel a tehetségprogramban

- A programban való részvétel – a tehetségazonosítás eredményeként - önkéntes alapon indul, ugyanakkor nyilatkozattal (szülői, vagy saját) történő vállalása után a program kimeneti szakaszáig (egy tanév) kötelezővé válik.
- Egy tanuló maximum két programban vehet részt.
- Mindegyik tehetségprogram a tanulók számára tanulásmódszertannal indul.

1.3.4. Tehetségazonosítás alkalmazott fázisai

1. Az azonosítás szükségességének felismerése (elméleti ismeretek megléte).
2. Ad hoc azonosítás (az iskolai követelményeknek való megfelelés).
3. Tesztek segítségével történő azonosítás.
4. Rendszer jellegű azonosítás kialakítása (az iskola komplex módszert alkalmaz: tanár, szülő, tanulótárs, maga a tehetséges tanuló, mint információforrás).
5. Professzionális azonosítás (a módszerek magabiztos használata és adaptálása).

A fázisok közül saját megítélésünk szerint jelenleg a 4. „rendszer jellegű azonosítás kialakítása” stádiumban vagyunk. Több évi fejlesztő, innovatív munka eredményeként jutottunk el idáig, és tervünk, hogy a szükséges anyagi erőforrások

(városi költségvetési támogatás, pályázati lehetőségek, stb.) a professzionális azonosító szakaszba lépünk.

1.3.4.1. Alkalmazott alapelvek

- Minél több forrásból szerezzünk információkat.
- Egy mérés, vizsgálat mindig csak az aktuális állapotot tükrözi, így sosem elég önmagában.
- A pedagógus és a tanuló folyamatos együttes tevékenysége nélkülözhetetlen a tehetség felismeréséhez.
- A szunnyadó tehetség miatt óvatossá kell lennünk a besorolással.
- A képesség és a teljesítmény nem azonos (lásd pl. alulteljesítők).
- A tesztek, vizsgálati módszerek nem tévedhetetlenek.
- Longitudinális fejlődési szakaszok kialakításában vagyunk érdekeltek.

Ezeket az alapelveket szem előtt tartva állítottuk össze tehetségazonosító módszertanunkat a Martinson-féle hármas szabály alkalmazásával:

- A tehetségek képességeinek megállapítása folyamat, amely akár évekig is eltarthat.
- A tanulók képességeiről kialakítandó megbízható ítélethez több különböző forrás felhasználásával kell információt gyűjteni (tanulmányi jegyek, versenyeredmények, mérések, tesztek eredményei, jellemzések (szülő, tanár, kortárs csoport, társak, stb.)).
- Fontosak a nem intellektuális faktorok (pl. társas-szociális, emocionális, motoros stb.) is.

1.3.4.2. A tehetségazonosítás lépései

1. A megfelelő végzettségű szakemberekből álló csapat összeállítása.
2. A megfelelő szakmai program kidolgozása, alkalmazása.
3. A bevont tanulók körének meghatározása.
4. A tehetségigéretesek kiszűrése.
5. Beválogatás az adott tehetséggondozó programba (az azonosítás tehát nem egyenlő a beválogatással).

A tehetségazonosítást a martinsoni elvek alkalmazásával a 4-8 év alatt többször, longitudinálisan is el kívánjuk végezni. Már a tehetséggondozó program bevezetésénél megfogalmazódott bennünk, hogy a tanulói érdeklődés legalább olyan fontos, mint a gyermekek képességei.

Az általunk alkalmazott szubjektív-objektív mérési eljárás rendszerének vázlata

Szubjektív				Objektív			
Véleménygyűjtés				Tanulmányi eredmények		Pedagógiai vizsgálatok	Pszichológiai vizsgálatok
pedagógusoktól	szülőktől	társaktól	önjellemzés	osztályzatok	versenyeredmények	pl.: tulajdonságlista, motivációs kérdőív, stb.	pl.: intelligencia-teszt, figyelem teszt, stb.

A tehetségazonosítás (és szükség esetén a hátrányok azonosítása) egyben a kialakítandó tanulói személyiségtérkép alapja is.

Az általános képességek azonosításának mátrixa

Évfolyam	Az azonosítás eszköze	Évfolyam	Az azonosítás eszköze
5.	Tanulási erősségek, tantárgyi tesztek, tanulmányi eredmények, versenyeredmények, szorongásvizsgálat, motivációs kérdőív, tanulási stílus kérdőív, véleménygyűjtés, diagnosztikus mérések, szociometria.	7.	Tanulási erősségek, tantárgyi tesztek, tanulmányi eredmények, véleménygyűjtés, versenyeredmények, motivációs kérdőív, tanulási stílus, szabadidő kérdőív, kompetenciatesztek, diagnosztikus mérések, gondolkodás tesztek.
6.	Tanulmányi eredmények, versenyeredmények, kreativitásvizsgálat, országos kompetenciamérés, diagnosztikus mérések, véleménygyűjtés, kérdőív egymásról.	8.	Figyelemkoncentrációs teszt, tantárgyi tesztek, tanulmányi eredmények, versenyeredmények, kreativitásvizsgálat, kompetenciatesztek, diagnosztikus mérések, véleménygyűjtés, emlékezetvizsgálat, országos kompetenciamérés, gondolkodástesztek.
Évfolyam	Az azonosítás eszköze	Évfolyam	Az azonosítás eszköze
9.	Kérdőív egymásról, szabadidő kérdőív, tantárgyi tesztek, tanulmányi eredmények, versenyeredmények, véleménygyűjtés, Raven - intelligenciavizsgálat, diagnosztikus mérések, szociometria.	11.	Tanulmányi eredmények, tantárgyi tesztek, versenyeredmények, Raven – intelligenciavizsgálat pályaorientációs vizsgálat, diagnosztikus mérések, véleménygyűjtés.
10.	Tanulási erősségek, tantárgyi tesztek, Raven - intelligenciavizsgálat tanulmányi eredmények, versenyeredmények, pályaorientációs vizsgálat, kreativitásvizsgálat, diagnosztikus mérések, véleménygyűjtés, országos kompetenciamérés.	12.	Tanulmányi eredmények, tantárgyi tesztek, versenyeredmények, Raven – intelligenciavizsgálat, pályaorientációs vizsgálat diagnosztikus mérések, véleménygyűjtés.

1.3.4.3. A specifikus képességek azonosítása

A gardneri többszörös intelligenciamodell-elméletet felhasználva az adott tehetségsáv indulása előtt az egyes specifikus tehetség típusok, képességterületek azonosítása is megtörténik.

1.3.4.4. Beválogatás

Beválogatási módszerünkben az ún. „kevert modellt” használjuk, mely során az „összesítő eljárás” eredményeként kapott teljesítménymutatókat szűrőként alapul véve a „hierarchikus vizsgálati modell” többlépcsős, már csak a legjobb 20% kiválasztott számára (tehetségmező) szóló vizsgálattal folytatjuk a válogatást a tehetségígéretek kiszűrésére. Az így kapott tehetségrangsor alapján kialakul a programba kerülés sorrendje. Ezt felhasználva a tehetségsávokba a pedagógusok delegálják a bevonni szándékozottakat. A tehetségsávba bekerülés lehetőségéről az érintettek értesítést kapnak. Egy tanuló maximum két tehetségsávba jelentkezhet a neki felkínált programok közül. Az eljárást minden tanévben (lásd később az ütemtervről) az aktuális azonosítási módszer eredményét felhasználva megismételjük.

1.3.4.5. A tehetséggondozás formái, keretei, tevékenységei

A már ismertetett elméleti, szakmai háttér és a meglévő tehetséggondozó (a korábbi megelőző, és a tehetséggondozó program bevezető szakaszában szerzett) tapasztalataink alapján alakult ki bennünk saját tehetséggondozó programunk víziója, jelenlegi elképzelésünk.

Programunkban a tehetséggondozást gazdagító témakörökbe szervezett ún. **tehetségsávokban** történő fejlesztéssel kívánjuk megvalósítani. A sávok egy-egy tehetség típus, magasabb évfolyamokon műveltségterület szakmai ismeretanyagára épülnek. A sávok és tartalmuk meghatározása tantárgyi, pedagógiai, pszichológiai szempontok figyelembevételével történik. A sávok elrendezésében a tanulói

leterheltség kiküszöbölése végett a tanulók **maximum két programban** vehetnek részt. Így elképzelhető, hogy a jelölteknek választaniuk kell egy-egy program között. A program nem korrepetálás vagy az adott tananyag magasabb szintű újratanítása. Filozófiája, hogy a fejlesztés folyamata komplexen átfogja a humán tőke területének minden szegmensét. Az indított tehetségprogramok tudományos alapú kidolgozása után a personalizált és eredményes nevelést-oktatást biztosító diagnosztikus és más longitudinális mérés-értékelési rendszerek alkalmazása a célunk (Szegedi Tudományegyetem rezidensiskolai megállapodása).

A tehetségazonosításnál megadottak szerinti **beválogatás után** a fejlesztésbe jutott tanulóknak kb. 8-10 óra (heti 2 foglalkozás esetén pl. egy hónap) tanulásmódszertani tréninget tartunk, mely egyben a tehetségprogram tanévkezdő modulja is. **Moduláris felépítése** alapján a tehetséggondozás során – a tehetségsávok jellege és a tehetségek életkorának függvényében különböző mértékben, a választott tehetségsáv specifikus tehetséggondozó témakörein túl - alkalom nyílik pályaaorientációs és pályaválasztási tevékenységre, önismereti foglalkozásokra, szociális képességek fejlesztésére, stb. is.

A tehetséggondozás már említett alapelvei és a szintén ismertetett tehetséggondozást hátráltató problémakör ismeretében elhatározott szándékunk, hogy programunk nemcsak intézményünk, de Orosháza város tehetséggondozó rendszerének szerves része legyen.

1.3.5. Gazdagítás, dúsítás

Tartalmi szempontból az egyik legfőbb alapelve az iskolai tehetséggondozásnak a gazdagítás. Célja alapvetően az ismeretek és az elsajátítási folyamat kötelező tananyagon túllépő kiszélesítése. Passow irányelvei alapján határoztuk meg a programgazdagítás, dúsítás szempontjait:

- Mélységben történő gazdagítás: ennek során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekeknek tudásuk és képességeik alkalmazására, mint általában a tanulóknak.

- Tempóban történő „gazdagítás”: a tehetséges gyerekek ugyanannyi idő alatt társaiknál többet képesek megtanulni, így gazdagításuk újszerű tartalmak bevonásával is megoldható.
- A „tartalmi” gazdagítás azt jelenti, hogy a tananyagot a tanulókra érzékenyen kell megszerkeszteni: ki kell használni a tanulók egyedi természetét és szükségleteit, érdeklődését, illetve ezeket fejlesztjük.
- A feldolgozási képességek gazdagítása elsősorban a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését jelenti felfedező, illetve interdiszciplináris tevékenység közben.
- Renzulli „Gazdagítási Triász Modellje” az előző elveket szervesen ötvözve kínál támpontokat, amelyekre a programok készítésekor támaszkodunk. Különös tekintettel a tehetséges gyerekek érdeklődési körének feltárására, valamint szélesítésére.

1.3.6. Tantestületi munkamegosztás, speciális feladatok

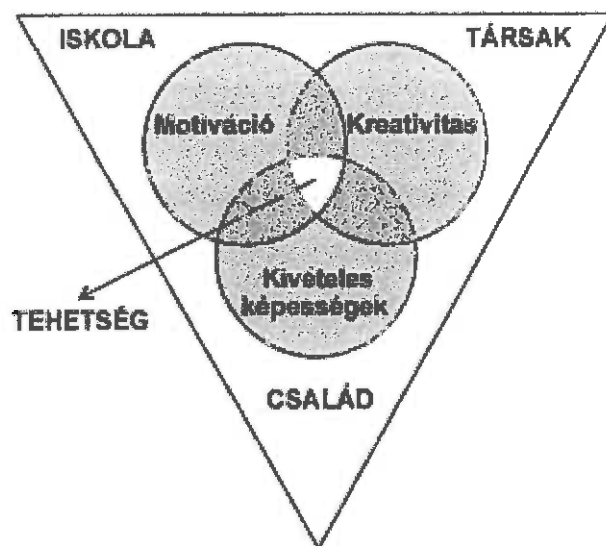
Tehetségprogramunk moduláris szerkezetű, ezért a programban résztvevő tanárok a modulok és a megfelelő képesítések alapján végzik feladatukat. Másrészt a köznevelési törvényben meghatározott tanári óraszámok és elvek (egyenlő terhelés) indokolják a program tervezését az iskola más feladataival összhangban. *Hangsúlyozni szükséges, hogy a tehetségprogramot a nevelés-oktatás integráns és organikus elemének tekintjük.* Sikeres megvalósításához jól elkülönítettünk bizonyos funkciókat és tevékenységeköröket, valamint hozzárendeltünk a feladatkörökhöz egyértelmű kompetenciákat. Az objektív megítélés és a pedagógiai tervezhetőség érdekében implementáltuk a rendszerbe a mérhetőséget, elszámoltathatóságot, nyomon követhetőséget és a nyilvánosságot.

- Programvezető, programfelelősök: általános áttekintés, programfejlesztés szakmai kontrolling, bátorítás, segítség, ellenőrzés, a téma napirenden tartása.
- Munkaközösség-vezetők: átfogó programok készítése, tanórai és tanórán kívüli gondozás, folytonosság és előrehaladás, forrásanyagok biztosítása, hatékonyság ellenőrzése.

- Tehetséggondozó koordinátor: az egész iskolára vonatkozó azonosító és ellenőrző programok készítése, órán (iskolán) kívüli tevékenységek koordinálása, mentor-programok és versenyek irányítása.
- Tehetség-tanácsadó szakember (erre képzett pedagógus vagy pszichológus): problémás helyzetekben – elsősorban egyéni és kiscsoportos formákban – konzultációs keretek között segíti a tehetségprogram megvalósulását. Három fő iránya van: tanácsadás a gyerekeknek, a közreműködő pedagógusoknak és a szülőknek.
- Mentor: olyan szakember, aki közvetlenül és folyamatosan irányítja egy-egy tehetséges diák fejlesztő tevékenységét.
- Az egyes tanárok: közreműködése a programok kidolgozásában, tehetséges tanulók azonosítása, egyéni szükségletek és érdeklődés felderítése, fejlesztése, tanórai és órán kívüli gazdagítás.

1.3.7. Együttműködés a családdal

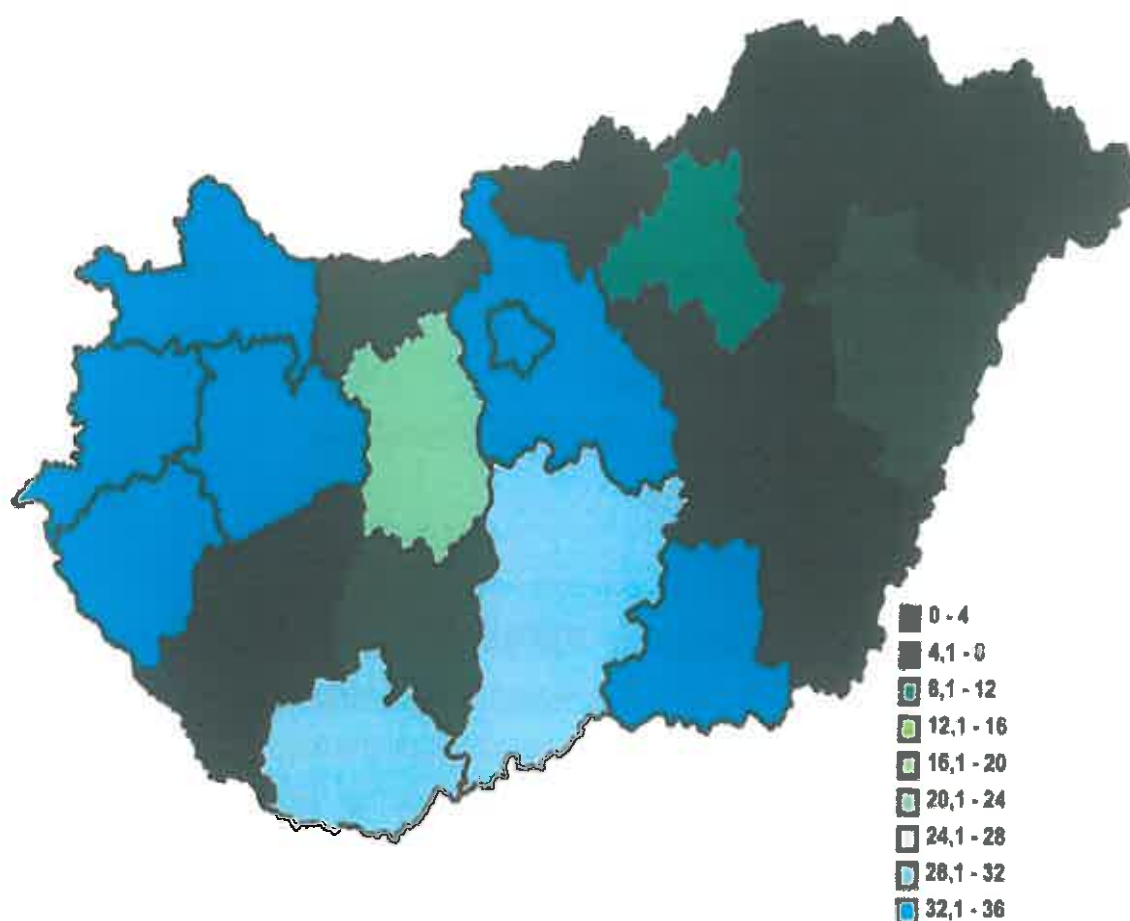
A tehetséggondozást sem tudja a szülő hatékony közreműködése nélkül megoldani az iskola. Ezt bizonyítja a világszerte elfogadott Mönks-modell is (2. ábra), amelynek lényege, hogy három környezeti tényező játszik döntő szerepet a gyerek tehetségének kibontakozásában: az iskola, a család és a társak. Ezért a tanulói térképek elkészítésében a **kognitív profil** mellett fontos a társadalmi-szociális kapcsolatok ismerete, a **társas profil** megrajzolása.

2. ábra : Mönks-modell

Az iskolák tehetséggondozása csak akkor lehet sikeres, ha nem sablonszerű és nem kampányszerű, hanem az egész tevékenységrendszer a kihívásokra adott releváns válaszokból épül fel. Miből is következnek a releváns válaszok? A rendszerváltozást követően különösen indokolt ez a feladat a PISA-mérések⁴ és az országos kompetenciamérések sokkoló üzenetei alapján. Az előbbiből kiderült, hogy az egyes iskolák közötti különbségeket (53,2%-ban) és a tanulói teljesítményeket (42%-ban) – az OECD-országokban az egyik legnagyobb mértékben – a szülők társadalmi státusza befolyásolja.

⁴ PISA: a tanulói teljesítmények nemzetközi értékelésének programja (Programme for International Students Assessment).

3.ábra: A kompetenciamérések megyei eredményei

Forrás: Blahó J. 2013.

A 2006-2011. közötti összes (36) mérés alapján kirajzolódik a regionális szintű különbség a nyugat-kelet dichotómia. (Békés mindössze egy alkalommal teljesített az országos átlag felett (3.ábra).

A szociokulturális tehetségmodellek kimondottan a környezetnek a tehetség fejlődésére gyakorolt hatását hangsúlyozzák (COLANGELO, DETTMANN 1983, CORNELL, CALLAHAN, LLOYD 1991 és mások). Orosháza Város Önkormányzata Települési Köznevelési Esélyegyenlőségi és Intézkedési Terve (2013. 40/2013. II.22.) hangsúlyozza a társadalmi hátrányok felszámolását, mérséklését, az esélyegyenlőség általános biztosítását a város köznevelési rendszerében. Természetesen a tehetségprogram kötelezően figyelembe veszi tervezésében ezeket az ajánlásokat.

Ugyancsak a közös felelősség mentén a minél nagyobb tanulói sikeresség érdekében fontos tehát a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, információcsere. Az együttműködés főbb tartalmi szempontjai:

- célok tisztázása, egyeztetése, azonos követelményrendszer kialakítása,
- a fejlődés közös értékelése,
- pedagógus, más fejlesztő szakember tanácsa, módszertani segítségnyújtása,
- a tanuló megismerése,
- tehetség, képesség felismerése,
- a gyerek érzelmi támogatása, elfogadás, odafigyelés,
- közös programok szervezése,
- pályaválasztás irányítása.

A családdal való együttműködésnek sokféle szervezeti formáját kell működtetni ahhoz, hogy a kapcsolattartás hatékony legyen: szülői értekezlet, egyéni konzultáció, családlátogatás, tanácsadás stb. Iskolánkban jól bevált forma a „Szülők Klubja”, mely kommunikációs és információs színtér. Programját az SZMK-val együttműködve közösen határozzuk meg.

Azonban anélkül, hogy a tehetséggondozás szereplőinek specifikus feladatait meghatároznánk, láthatjuk, hogy mindegyik szereplő a társadalom része. Tehát ahhoz, hogy mind a kiemelt nevelési színterek, mind pedig az egész társadalmi környezet a tehetséggondozás és tehetségfejlesztéshez megfelelő környezetet tudjon biztosítani, az egész társadalom szemléletét és „tehetségviszonyát” erősítenünk, alakítanunk kell! Abban, hogy a társadalom a tehetséggondozás számára elengedhetetlenül szükséges környezetet biztosítsa, mindenkinek, aki a társadalom alakításában szerepet vállal, lehetősége és így felelőssége van. Ezért tartjuk fontosnak a társadalmi-partneri kapcsolatok folyamatos fejlesztését, a munkamegosztás és felelősségi rendszerek meghatározását a kompetenciák egyértelmű tisztázása mellett.

1.3.8. Tehetség munkacsoport (tehetséggondozó-fejlesztő munkaközösség)

2011 szeptemberétől működik hivatalosan is az intézményben a tehetség munkacsoport. 2013-2014 között tehetséggondozó-fejlesztő munkaközösség volt a program kivitelezője. A formális csoport feladata a tehetségsegítő munka koordinálása, segítése, a szakmai tevékenység kontrollja mellett foglalkozások, továbbképzések és rendezvények szervezése. A csoport tagjai az intézményi hálózati együttműködésekben, a kapcsolattartásban és kommunikációban is aktív szerepet vállalnak. A havi rendszerességgel tartott foglalkozásaik részeként előadások tartása, szervező munka, önképzések támogatása, kiterjesztése, szakirodalom feldolgozása a nevelés-oktatás minden momentumának tudásintenzívvé történő fejlesztése és elterjesztése szintén a feladatai közé tartozott. 2016 szeptemberétől intézményvezetői irányításban tervezzük a programot megvalósítani!

1.3.9.A program személyi fejtételrendszere

FŐ	VÉGZETTSÉG	FELADATKÖR	EGYÉB KOMPETENCIÁK
1 fő	tudományegyetem Ph.D. oktatáskutató	programvezető kapcsolattartó az egyetemmel és az oktatásért felelős alpolgármesterrel	köznevelési szakértő, emelt szintű érettségi elnök és vizsgáztató, szakvizsga,
5 fő	egyetem	szakmai koordinátorok	szakértő, szaktanácsadó, szakvizsga
1 fő	egyetem pszichológus	iskolapszichológus pályaorientáció, pályaválasztás	köznevelési szakértő, szakvizsga

18 fő	egyetem	akkreditált tehetséggondozó képesítés	köznevelési szakértő emelt szintű érettségi elnöki és vizsgáztatói jogosítvány, szakvizsga
-------	---------	---------------------------------------	---

Elkötelezett szakmailag igényes és eredménye pedagógus végzettségű kollégáink támogatják a személyiségfejlesztés, önismeret, tanulásmódszertan modulok mellett a tehetségazonosítás felelős munkáját.

A tehetségsávokat tartó szakos kollégák valamely műveltségterület vagy tantárgy szakképzett művelői, akik a szakma iránti érdeklődés mellett például:

- kedvező, tehetségtámogató attitűddel,
- sok éves tapasztalattal, magabiztossággal,
- magas szintű szakmai tudással,
- referencia személyiségjegyekkel,
- rugalmassággal, kreatív gondolkodással,
- megfelelő humorérzéssel,
- az egyéni eltéréseket, viselkedésformákat elfogadó, kevésbé ítélkező tulajdonságokkal rendelkeznek.

1.3.10. A program különleges elemei

Vendégtanár-program

A vendégtanár az egyetem oktatója, aki részt vesz a tehetségprogramban. A vendégtanár tervezetten (éves munkaterv alapján) végzi a programhoz köthető tanszéki, valamint a OTMGSZK tehetségsávjában feladatát. Tanévente maximum tíz alkalmat tervezünk. A vendégtanárt útiköltség-térítés, ebéd és tiszteletdíj illeti meg. Feladatköre a következőkre terjed ki:

- A vendégtanár-program ütemezése féléves időszakokra történik a TMGSZK és a Szegedi Tudományegyetem karainak egyeztetése alapján.
- Közreműködik a tehetségprogram tartalmi kidolgozásában, fejlesztésében.
- Oktatási-nevelési szerepet vállal a középiskolai tehetségsávokban.
- Folyamatos szakmai konzultációt alakít ki a program pedagógusaival, segíti szakmai - módszertani fejlődésüket.
- Aktív szerepet vállal a legtehetségesebb tanulók szakmai mentorálásában, (egyedi tanszéki tehetséggondozás, versenyek és TDK –tevékenység, stb)..
- A középiskolai tehetség program legtehetségesebb tanulóit javasolja az egyetem szakkollégiumi programjába.

Tanszéki programok

- nyílt napok,
- egyedi tervezett tanszéki programok (tanszéklátogatás),
- „Kutatók éjszakája” programsorozat,
- „Kutató iskolák” programjai,
- részvétel projektekben, mobilitási programokban.
- Kiemelt, az egyetem által szervezett tehetséggondozó tevékenység (pl. Szent-Györgyi Program).

Kapcsolat az egyetem szakkollégiumi programjával

A tehetségprogramban résztvevő legtehetségesebb tanulók tanszéki/iskolai javaslattal megpályázhatják a felvételt az egyetem szakkollégiumaiba.

1.3.11. A program partneri körének tervezett továbbfejlesztése

- ***Diákmentor***

A magyar tehetséggondozásban nem „bejáratott” módszer a kortársközeli diákmentorok bevonása a fejlesztő tevékenységbe.

Intézményünk egyes tehetségsávjaiban már eddig is kifejezett cél volt az önszerveződő csoportok létrehozása és segítése, a referenciatanár támogatásával megvalósuló tehetséggondozás, melyhez informálisan diákmentor tevékenység is társult.

- ***Pedagógus mentor***

A pedagógus mentorálási tevékenysége már megszokottabb és jellemzőbb tevékenység iskolánkban, a tehetséggondozó és a felzárkóztató nevelő-oktató munkában egyaránt. Célunk, hogy a pedagógusmentor komplexen és eredményesen tudjon hozzájárulni a mentorált tanuló holisztikus fejlődéséhez.

- ***Az iskola társadalmi környezetében rejlő lehetőségek intenzifikálása***

Két partnerkörrel kialakítandó intenzívebb együttműködésben vannak tartalékaink. Az egyik a szülők, családok aktívabb megszólítása, bevonása. Intézményünkben 2011 októbere óta rendszeresek a Szülők Klubja foglalkozások, melyek informatív, stratégiai és operatív platformok.

A másik terület a társadalmi felelősségvállalás (a társadalmi-gazdasági tér szereplőivel) intenzívvé fejlesztése.

2. Minősegbiztosítás

2.1.1. Hatásvizsgálat, eredményesség

A tehetséggondozó programok hatásvizsgálatának jelentőségét a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács (NTT) is hangsúlyozza. A hatásvizsgálat a programok, módszerek fejlesztését, az egyéni fejlesztési tervek módosítását lehetővé tevő, visszacsatolást biztosító tevékenység. Segítségével objektívebben bizonyítható a program fejlesztő hatása.

A hatásvizsgálat szintjei:

- **perszonális szint** (a tehetségek egyéni előmenetelének vizsgálata),
- **intézményi szint** (beválás vizsgálat, partneri mérések, programeredményesség).

2.1.2. Perszonális szint, személyközpontú topográfia

A szakirodalmi ajánlás alapján a tehetséggondozó programok perszonális szintű hatását két területen értékeljük:

- a speciális képességek fejlődésének vizsgálata az egyes tehetségsávok vezetőinek kompetenciája,
- a pszichológiai háttértényezők fejlődését csak pszichológus végezheti.

A program során a tanévre tervezett azonosító vizsgálatok felhasználásával mérjük:

- az intellektuális képességek alakulását,
- a tanulási motiváció változását,
- az egyéni tanulási stratégiák fejlődését,
- személyiség-összetevők alakulását és ezek longitudinális változásait.

2.1.3. Intézményi szint

Az intézményi szintű hatásvizsgálat elemei a minőségirányítás kérdőíveinek átdolgozásával készített partneri mérések, elégedettségi vizsgálatok (szülő, tanuló, pedagógus).

2.1.4. Eredményességi mutatók, indikátorok

- országos kompetenciamérés és PISA eredményei,
- nyelvvizsgák szintje és száma (egy tanulóra vetítve),
- érettségi vizsga eredményei, emelt szintű vizsgák aránya és eredménye,
- diagnosztikus mérések,
- félévi és tanév végi mérések,
- látogatottsági mutatók,
- nyílt foglalkozások,
- félévi és éves beszámolók észrevételei,
- tanulmányi eredmények,
- versenyeredmények,
- diák-tanár pályázati aktivitás,
- nyilvánossági megjelenések száma,
- továbbtanulási mutatók,
- lemorzsolódási mutatók,
- tehetséggondozó képzésen, módszertani megújulásban részt vettek aránya,
- tanár-diák tudományos közéleti aktivitás.

Ütemterv

Hónap	Tevékenység	Megjegyzés	Eszköz
augusztus	Tehetségazonosítás és beválogatás előkészítése. Az indítható tehetségsávok és vezetőik kijelölése. A tehetség munkacsoport alakuló ülése, éves munkatervének elkészítése.	Mérőeszközök, előző évi eredmények összesítései. Belső akkreditáció dokumentumai. Éves munkaterv.	Tanulmányi eredmények, versenyeredmények.
szeptember	Tehetségazonosítás, beválogatás. Jelentkezés a tehetségsávba. Tanulásmódszertan foglalkozások.	Szülői hozzájáruló nyilatkozatok beszerzése. Az azonosítás eszközei. Az azonosítás összegző eredménye. Tanulásmódszertan tematika, jegyzetek.	Véleménygyűjtés, diagnosztikus mérések, tantárgyi mérések, szükség esetén, ill. 5/8-ban: szorongásvizsgálat, tanulási stílus kérdőív, tanulási erősségek, motivációs kérdőív.
október	Tehetségsáv szakmai foglalkozások kezdete. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv tematikák. Mérőeszközök.	
november	Tehetségsáv szakmai foglalkozásai. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv tematikák. Mérőeszközök.	Raven-intelligenciavizsgálat
december	Tehetségsáv szakmai foglalkozásai. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv tematikák. Mérőeszközök.	Tantárgyi tesztek.
január	Tehetségsáv szakmai foglalkozásai. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv-tematikák. Mérőeszközök.	Tantárgyi tesztek.
február	Tehetségsáv szakmai foglalkozásai. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv-tematikák. Mérőeszközök.	Véleménygyűjtés.
március	Tehetségsáv szakmai foglalkozásai. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv-tematikák. Mérőeszközök.	Kérdőív egymásról, szabadidő kérdőív,
április	Tehetségsáv szakmai foglalkozásai. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv-tematikák. Mérőeszközök.	pályaorientációs vizsgálat, emlékezetvizsgálat,
május	Tehetségsáv szakmai foglalkozásai. Tehetségazonosítás mérései.	Tehetségsáv tematikák. Mérőeszközök.	Tantárgyi tesztek, tulajdonságlista, országos kompetenciamérés.
június	Tehetségazonosítás mérései. Előzetes igényfelmérés a következő tanévre. Pályázat leadása a belső akkreditációhoz. Programzárás, intézményi hatásvizsgálat.	Mérőeszközök. Jelentkezési lap. Pályázati kiírás. Mérőeszközök.	Szociometria, tantárgyi tesztek, véleménygyűjtés. Kérdőívek.

**A tehetségazonosításhoz használt eszközrendszer (évfolyam-
mátrix):**

Az azonosítás eszközei	Évfolyam											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Minden tanuló bevonásával												
Véleménygyűjtés					X	X	X	X	X	X	X	X
Diagnosztikus mérések					X	X	X	X	X	X	X	X
Tanulmányi eredmények vizsgálata					X	X	X	X	X	X	X	X
Tantárgyi tesztek					X	X	X	X	X	X	X	X
Versenyeredmények					X	X	X	X	X	X	X	X
Tulajdonságlista												
Szabadidő kérdőív												
Raven-intelligenciavizsgálat									X	X	X	X
Emlékezetvizsgálat												
Kreativitásvizsgálat						X		X				
Országos kompetenciamérés						X		X		X		
Szorongásvizsgálat					X							
Tanulási stílus kérdőív					X							
Tanulási erősségek					X							
Motivációs kérdőív					X		X					
Szociometria					X				X			
Kérdőív egymásról						X						
Pályaorientációs vizsgálat										X	X	X
Szabadidő kérdőív							X					
Kompetenciatesztek							X	X				
Gondolkodástesztek							X	X				

3. Tehetséggondozó programunk terrénuma a 2016/2017-os tanévben

A tehetségprogramunk térénümát a tehetségávok töltik ki. A városi, iskolai emlékezetprogramhoz kapcsolódva, a programok egy része jeles egykori személyiségekről kapták a nevüket.

11-12	9-10	5-8
Matematika - fizika	Természettudományok	Idegen nyelvek
Humán terület	Gazdálkodás – reál támogató fogl. - sport	Ifjú Tehetségek Klubja
Ének- kar		
1. Alkalmazói Informatika (KLT)	2. Vaskor András (Matematika) alapfokon (VKK)	3. Vaskor András (Matematika) felsőfokon (TKJ)
5. Szentgyörgyi program (Biológia) (Mmné)	7. Szentgyörgyi program (Biológia) (Mmné)	8. Szentgyörgyi program (Biológia) FL)
9. Mendél Tibor program (Földrajz) (Dr.Bj)		
10. Angol felsőfok (LS-B)		
11. Latin I (MJSz)		
12. Spanyol tehetségprogram (BNK)		
13. Színjátszás (PNNM)		
14. Előadók klubja (SMé)		
15. Kazinczy program (FÉ)		
16. Táncszínház (CsL)		
17. Pszichológia (Fbné)		
18. Múzeumpedagógia (EZA)		
19. Vállalkozás-tízlet gazdálkodás-kommunikáció (LMH)		
20. Reál terület (SA)		
21. Atlétika (PBÁ, MRÁ)		
22_1. Biológia	22_2 Magyar nyelv és irodalom	22_3. Matematika
23. Énekkar (KNK)		

Indítandó tehetségsávok középiskolában, a 2016-2017-os tanévben

A tanév során a most felmenő rendszerrel bevezetendő tehetséggondozó tevékenységek, a tehetségsávok indítása az OTMGSZK tantárgyfelosztásában megjelenő szakkörök, sportkörök, tehetséggondozással összhangban a személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek közös megléte esetén történhet.

Új elem a tehetségprogramban az orosházi 8. évfolyamos általános iskolásoknak meghírdetett Ifjú Tehetségek Klubja, amely a matematikai gondolkodás, a magyar nyelv és a biológia területén segíti a tehetséges tanulók kibontakozását. Az idei tanév első félévében az énekkar, a karvezető elfoglaltsága miatt nem tart próbákat.

MELLÉKLET

1. Tehetségprogram költségvetési tervezete

1. sz. melléklet Tehetségprogram költségvetés tervezete

Tétel	M.e.	Költségvetés 2016.09.01-2017.01.20.			Költségvetés 2017.01.20-2017.06.30.			Megjegyzés I. félév	Megjegyzés II. félév
		Menny.	Egységár	Összesen	Menny.	Egységár	Összesen		
Tehetséggazdonsítás és fejlesztés									
Tehetséggazdonsítás, beavagatás, programértékelés óraadói díj	óra	0	3 000 Ft	- Ft	0	3 000 Ft	- Ft		
			járuléka:	- Ft		járuléka:	- Ft	járuléka 0,9*0,27	
Személyiségfejlesztési, önismereti, tanulás-módszertani modulok tartása óraadói díj	óra	26	3 000 Ft	78 000 Ft	0	3 000 Ft	- Ft		
			járuléka:	18 954 Ft		járuléka:	- Ft	járuléka 0,9*0,27	
Tehetségávok működése									
Személyi kiadások (óraadói díjak)	alkalom (1 alkalom 2 óra)	340	5 000 Ft	1 700 000 Ft	310	5 000 Ft	1 550 000 Ft		
			járuléka:	413 100 Ft		járuléka:	376 650 Ft	járuléka 0,9*0,27	járuléka 0,9*0,27
Dologi kiadások: irodaszer beszerzés, szakmai anyagok beszerzése	beszerzés	1	100 000 Ft	100 000 Ft	1	100 000 Ft	100 000 Ft	1 beszerzés	1 beszerzés
Tehetség támogatás (a program elemei nem csak a tehetségávokban fejlesztettek részére nyújtott lehetőség)									
Vendégtanár program tiszteletdíj				80 000 Ft			120 000 Ft		
Tiszteletdíj számlás kifizetéssel	alkalom	4	20 000 Ft		6	20 000 Ft		4 vendégtanár	6 vendégtanár
			20 000 Ft			20 000 Ft			
Tiszteletdíj bér jellegű kifizetéssel			járuléka:	19 440 Ft		járuléka:	29 160 Ft	járuléka 0,9*0,27	járuléka 0,9*0,27
Dologi kiadások: tanszéki programok utazási költsége	km	0	400 Ft	- Ft	0	400 Ft	- Ft		
Dologi kiadások: tanulmányutak utazási költségei	km	450	200 Ft	90 000 Ft	575	400 Ft	230 000 Ft		
Énekkar (középiskola) óraadói díj	óra	0	5 000 Ft	- Ft	15	5 000 Ft	75 000 Ft	15 alkalom	
			járuléka:	- Ft		járuléka:	18 225 Ft	járuléka 0,9*0,27	járuléka 0,9*0,27
Mindösszesen				2 499 494 Ft			2 499 035 Ft	Mindösszesen:	4 998 529 Ft

Előterjesztés

Tárgy: Orosháza Város Önkormányzat Idősügyi Konceptiója 2017.

Tisztelt Képviselő-testület!

A város idősügyi koncepciója a helyi időspolitika alapidokumentuma, amelynek célja a helyi társadalom idős tagjainak társadalmi, gazdasági, kulturális, jóléti helyzetének javítását elősegítő, és romlását megakadályozó célok, tevékenységek meghatározása. Általános célkitűzéseit tekintve része a kormányzati időspolitikának.

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete a város Idősügyi Konceptióját a 17/2010. (II. 05.) Kt. határozattal fogadta el. A határozat szerint a Konceptió felülvizsgálatára 2013. évben került sor. A jelenleg hatályos változatot a Képviselő-testület 328/2013. (XII.21.) K.t. határozatával fogadta el és a következő felülvizsgálat időpontját 2016. december hóban határozta meg.

Az idősügyi koncepció felülvizsgálata megtörtént, melynek során kérdőíves módszerrel kikértük az orosházi idős és idősödő polgárok véleményét is.

„Orosháza Város Önkormányzat Idősügyi Konceptiója 2017.” a Szociálpolitikai Kerekasztalnak a nyugdíjas szervezetek vezetőivel kibővített, 2017.február 02-i ülésén megvitatásra került.

Az „Orosháza Város Önkormányzat Idősügyi Konceptiója 2017.” szövege, mely jelen előterjesztés mellékletét képezi, annak terjedelmére tekintettel nem kerül kiküldésre, de az megtekinthető Orosháza város honlapján a képviselő-testületi előterjesztések között, valamint írásban az Orosházi Polgármesteri Hivatal (5900 Orosháza, Szabadság tér 4-6.) földszinti 2. számú irodában.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy tárgyalja meg az előterjesztett „Orosháza Város Önkormányzat Idősügyi Konceptiója 2017.” munkaanyagot és fogadja el az alábbi határozati javaslatot:

Határozati javaslat

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete dönt arról, hogy

1. a jelen határozat mellékletét képező „Orosháza Város Önkormányzat Idősügyi Konceptiója 2017.” munkaanyagot elfogadja,
2. felkéri a polgármestert és a jegyzőt az „Orosháza Város Önkormányzat Idősügyi Konceptiója 2017.”-ben összefoglalt válaszadói kérések, vélemények áttekintésére és a feladatkörökhöz tartozó intézkedések megtételére,
3. az „Orosháza Város Önkormányzat Idősügyi Konceptiója 2017.” felülvizsgálata 2019. december hóban történjen meg és az anyag Szociálpolitikai Kerekasztal ülésén történő megvitatása után az a soron következő képviselő-testületi ülésen kerüljön előterjesztésre.

Végrehajtásért felelős: Dr. Horváthné dr. Barta Edit jegyző a 2. pont végrehajtásáért;

Dávid Zoltán polgármester a 2. és 3. pont végrehajtásáért

Határidő:

1. pont vonatkozásában: azonnal

2. pont vonatkozásában: értelemszerű és folyamatos;

3. pont vonatkozásában: 2019. december – 2020. február

Orosháza, 2017. február 21.

Dávid Zoltán
polgármester

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
IDŐSÜGYI KONCEPCIÓJA
2017.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETÉS	
Az Időügyi Koncepció létrejötte, jelentősége, szerepe	3.
Az idősor fogalma	5.
Vélekedés az idősekről	6.
II. HELYZETÉRTÉKELES	
Települési környezetünk	7.
Demográfiai helyzet	7.
Lakáshelyzet, külterületi életkörülmények	9.
Foglalkoztatási aktivitás, jövedelmi viszonyok	10.
III. SZOLGÁLTATÁSOK	
Egészségügy	16.
Szociális ellátások	17.
2/A Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások	21.
Aktív korúak ellátása	21.
Ápolási díj	23.
Lakásfenntartási támogatás/Lakhatási települési támogatás	23.
Átmeneti/ és Szemétszállítási települési támogatás	24.
Temetési települési támogatás	25.
Köztemetés	26.
Adósságkezelési célú települési támogatás	26.
Közügygyógyellátás és Gyógyszerkiváltás települési támogatás	27.
2/B Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások	28.
2/B1. Szociális alapellátások	29.
Étkeztetés	29.
Házi segítségnyújtás	30.
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	31.
Családsegítés	32.
Tanyagondnoki ellátás	32.
Idősek nappali ellátása	33.
Nappali melegedő	35.
2/B2. Átmeneti ellátások	36.
Éjjeli menedékhely	36.
Hajléktalanok átmeneti szállása	37.
2/B3. Tartós bentlakást nyújtó ellátás (idősek otthonai)	38.
2/C Egyéb intézményi részvétel az időspolitika megvalósításában	43.
IV. CIVILSZERVEZETEK TÁMOGATÁSA	44.
V. Kérdések és válaszok	46.
VI. Célkitűzés és önkormányzati stratégia	59.
Átfogó cél	59.
Horizontális cél	60.
Önkormányzati stratégia	60.
VII. A MEGVALÓSÍTÁS ESÉLYEI – SWOT – ANALÍZIS	62.

*„Idejekorán gondolnunk kell öregségünkre,
foglalkoznunk kell vele, mert korántsem mindegy,
hogy azt felelősen és bölcsen mi magunk formáljuk-e,
vagy az formál-deformál bennünket.”*

(Fritz Rieman)

I. B E V E Z E T É S

Az Idősügyi Konceptió létrejötte, jelentősége, szerepe

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete a város Idősügyi Konceptióját a 17/2010. (II. 05.) Kt. számú határozattal fogadta el. A határozat szerint a Konceptió felülvizsgálatára 2013. évben kellett először sort keríteni. Az idős embereket érintő fokozott figyelem miatt a Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága 2011. évi munkatervébe felvette, hogy tájékoztatást kér a Konceptióban foglalt feladatok végrehajtásában történt előre haladásról. A tájékoztatást a Bizottság a 248/2011. (XI. 22.) számú határozatával elfogadta. 2013. évben a konceptió felülvizsgálatra került. A jelenlegi változatot a Képviselő-testület 328/2013. (XII.21.) K.t. számú határozatával fogadta el és a következő felülvizsgálat időpontját 2016. december hóban határozta meg. A felülvizsgálat megtörtént, melynek során kérdőíves módszerrel kikértük az orosházi idős és idősödő polgárok véleményét is.

Az Idősügyi Konceptió 2016. évi felülvizsgálatában meghatározó dokumentumok, adatok

- Az Országgyűlés a 81/2009. (X.02.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi Nemzeti Stratégiát (2010-2034 időszakra), amely irányt mutat a helyi érdekeket és sajátosságokat megjelenítő települési idősügyi konceptióknak.
- Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének a 250/2015. (XI. 26.) Kt. számú határozatával elfogadott, felülvizsgált Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
- Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének a 153/2015. (VI. 26.) Kt. számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program
- Nyilvános, interneten is elérhető adatok, pld: KSH, Polgármesteri Hivatali, Törzskönyvi adatok, stb.
- Idősellátás (Módosított változat) – infojegyzet 2015/34. 2015. június 8. Készítette: Máté Olga (infoszolga@parlament.hu)
- Udvari Andrea: Az idősellátás helyzete Magyarországon (kutatási jelentés) 2013.
- 646 db kérdőív Orosháza idős, idősödő lakosaitól
- Idősbarát Önkormányzat Díj 2015. – pályamunka
- Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ (ESZK) Szervezeti és Működési Szabályzata, egyes szociális ellátási formákra vonatkozó Szakmai Programok, ESZK éves beszámoló

A **város idősügyi koncepciója** a helyi időspolitikai alapkézikönyve, amelynek célja a helyi társadalom idős tagjai társadalmi, gazdasági, kulturális, jóléti helyzetének javítását szolgáló, továbbá romlását megakadályozó célok, tevékenységek meghatározása. Általános célkitűzéseit tekintve része a kormányzati időspolitikának, melynek hosszú távú célkitűzéseit a már hivatkozott „Idősellátás” 2015. évi munkaanyag az alábbiakban foglalja össze:

- a születéskor várható élettartam növekedésének elősegítése,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartása,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése, a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális, stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembe vételével,
- az idősek digitális írástudatlanságának csökkentése és élethosszig tartó tanulásának támogatása a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az aktív idősödés feltételeinek erősítése, amely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsméntjének” elterjesztése már fiatal korban,
- a társadalmi szemléletváltás az idősödésnek mind a gazdasági, mind a társadalmi megítélését illetően.

A célkitűzések kulcsszava az aktív időskor, amely magában foglalja azt, hogy az évek múltával ne kevésbé, hanem még jobban éljünk mindazzal, amit az élet tartogat a munkahelyen, a családban, a közösségekben vagy a társadalomban.

Tudatosítani szükséges, hogy a társadalomban milyen hasznos szerepet töltenek be az idősebb emberek, és ki kell használni az érték hozott intézkedésekben rejlő lehetőségeket aktivitásuk fenntartása érdekében.

Az aktív időskor jogosultságok és kötelezettségek összessége, az egyénre is ró feladatot. Az aktivitást magának az idős személynek is vállalnia és akarnia kell. Küzdeni is kell érte szükség esetén a rossz társadalmi beidegződések ellenében mindaddig, míg a kölcsönös tiszteleten és együttműködésen alapuló „minden generáció társadalma” létre nem jön. A negatív társadalmi megítélés miatt általános az idősek negatív önértékelése. Elhiszik magukról, hogy elveszítették kompetenciáikat, társadalmi hasznosságukat. Ezt a tévhitet le kell rombolni!

Az időspolitikai nagy kihívása a demográfiai trendekből fakad. Nemzetközi társadalmi jelenségről van szó. Egyre több az idős ember, akik hosszú életűek. Ugyanakkor egyre több fiatal választja az egyedülálló életformát, csökken a házasságkötések száma, a gyermekvállalások száma. Mindezek eredője az elöregedő társadalom. 2011. évben a 65 éveseknek a 14 éves és fiatalabb gyermekekre jutó – 100 főre számított – száma 115 volt. A népesség-előreszámítások szerint 2050-re 29,4%, 2060-ra 31,9% lesz az idősek aránya.

Ez a tendencia szükségessé teszi a szociális ellátórendszer, a nyugdíjrendszer, az egészségügyi ellátás átszervezését, a segélyek és támogatások többletkiadásának megteremtését és kezelését. Mindezeknek nemzetközi jogi alapja is van: az Európai Unió közösségi jogszabálya – Közösségi Charta (1987) – deklarálja az idősek önálló

életvitelhez való jogát, mellyel kifejezésre juttatja az emberi méltósághoz való alapjogukat. Kapcsolódó irányelvek meghatározzák a szükséges feltételeket: tisztességes életszínvonal fenntartása, speciális szükségletek kielégítése, szociális segítséghez szükséges források biztosítása.

Az Amszterdami szerződés (1997) az idősokkal szembeni diszkrimináció megszüntetését célozza meg.

Magyarországon idősüggyel foglalkoznak: az állam és szervei, az önkormányzatok, az egyházak, a civilszervezetek, a magánszemélyek. Az állam a jogalkotás és a nagy ellátórendszerek működtetése során arra törekszik, hogy az idősök azonos feltételekkel és egyformán jó minőségben részesüljenek szükségleteik kielégítésében. Ennek ellenére jelentősek a területi, életminőségbeli, társadalmi különbségek. Az önkormányzat jelentős szerepet vállal abban, hogy részben vagy egészben kompenzálja a lemaradásokat, melynek legtöbbször költségvetési, anyagi vonzata van. Továbbá a helyi társadalmi viszonyokat igyekszik oly módon alakítani, hogy lehetőséget nyújtson önszerveződő helyi közösségek, civilszervezetek létrejöttéhez és eredményes működéséhez az idősök körében, továbbá teret engedjen az egyházak, magánvállalkozások szolgáltatásnyújtásának, az önkéntesek tevékenységének, ugyancsak az idősök érdekében.

Az önkormányzat időspolitikáját összefoglaló Idősügyi Konceptió már 2010. évben kijelölte azt az utat, azokat a feladatokat, amelyek mentén haladva sikerült olyan eredményeket felmutatni, hogy 2015. évben elnyertük az Idősbarát Önkormányzat Díjat. Ez természetesen nem egyedül az önkormányzat érdeme. Elsősorban azoknak az idős vagy idősödő személyeknek köszönhető, akik közösségbe tömörülve vagy egyéneként kibontakoztatva tehetségüket, tenni akarásukat, nem engedték el maguk mellett az önkormányzat és a közösség által nyújtott lehetőségeket, hanem élték azt az *aktív életet*, amely az időspolitika egyik legfontosabb célkitűzése.

Az időskor fogalma

Nincs egységes, általánosan használt definíciója az időskornak. Az ember milyen idős, az minden aspektusból más, és más:

- *kronológiai* szempontból kifejezhető az évek számával,
- *biológiai* értelemben függ az egészségi állapottól,
- *szubjektív* is lehet: „mindenki annyi idős, amennyinek érzi magát”,
- *társadalmi* szempontból köthető ahhoz, hogy az egyén mit élt át, pld: a II. világháborút,
- szokás a *nyugdíjrendszer* alapján megítélni: az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az idősödés határaként a 62. év nyugdíjkorhatár szerepel, amely folyamatosan félévenként emelkedik, amíg a 65. életévet el nem éri,
- a *foglalkoztatáspolitikában* már 45 évtől idősödik az ember,
- az *Egészségügyi Világszervezet (WHO)* szerint az
 - 50-59 éves: az áthajlás kora,
 - 60-74 éves: az idősödés kora,
 - 75-89 éves: öregkor,
 - 90-99 éves: aggkor,
 - 100 év felett: matuzsálemi kor.
- Demográfiai osztályozást használ a KSH
 - 65-74 éves: időskorú,

- 75-84 éves: öregkorú,
- 85 éves és idősebb: aggastyánkorú.

Az Idősügyi Koncepcióban nincs kitüntetett értelmezése az időskornak azon praktikus okból, hogy egyiket sem lehet következetesen végigvinni, pld. a helyzetelemzéshez is különböző életkorhoz tartozó adatok találhatók.

Vélekedés az idősekről

A különböző generációk eltérő szokásai, gondolkodásmódja olyan feszültségforrások, amelyek folyamatosan próbára teszik a társadalmi szolidaritás fenntarthatóságát. A fiatalok időnként kiváltságosokként tekintenek a nyugdíjasokra, akik szerintük nagyobb mértékben részesülnek a szociális juttatásokból, az állami ellátórendszerből. Egyes vélekedések szerint a fiatalokat kellene támogatni, hogy új szegények már ne jelenjenek meg a társadalomban.

Szubjektív értékítélet alapján a köztudatban, a más generációk által megfogalmazott sztereotípiák az idősekről az alábbiakban foglalhatók össze:

- *pozitívumok*: derű, bölcsesség, nyugalom, alkalmazkodás, kiegyensúlyozottság, segítőkészség;
- *negatívumok*: betegség, sértődöttség, szellemi hanyatlás, beszűkült életmód, zsörtölődés.

Az Európai Unió időspolitikájával összefüggésben az aktív idősödés évében (2012) mottóként választott gondolat szerint

„Az öregedés nem csupán a képességek hanyatlása, hanem új tulajdonságok keletkezésének folyamata is, amelynek van célja, értelme és tartalma, ha az öregedés elfogadása pozitív értelmű.”

Ezt támasztják alá Fritz Riemann német pszichoanalitikus megfigyelései az egészséges öregedés személyiséget építő jótékony hatásairól:

- bölcsesbé válunk,
- edzettebbek leszünk,
- erőnk teljébe jutunk,
- érzelmeink elmélyülnek,
- önmagunkra találhatunk,
- önzetlenebbé válhatunk,
- élvezhetjük a nagyszülőség örömeit,
- a világ kitárul előttünk,
- késztetéseink, törekvéseink tisztultabbak,
- lelki életünk gazdagodhat. *(Az öregedés művészete)*

A személyiség ezen nyereségei lehetőségek. Ha az idősödés és időskor tekintetében pozitív gondolkodásra váltunk, akkor elérhető olyan egyéni és társadalmi részvételi aktivitásnövekedés, amely szélesíti a lehetőségeket a munka világában, fokozza a közösségi, közéleti részvételt, kibontakoztatja az alkotókészséget és mindezek tovább segítik az idősekről a pozitív kép kialakulását, önmagát erősítő folyamatként.

II. HELYZETÉRTÉKELÉS

Települési környezetünk

Orosháza város a Dél-alföldi Régióban, Békés Megyében, az Orosházi Kistérségben fekvő település. Igazgatási, adminisztratív, pénzügyi, gazdasági, szolgáltató, kereskedelmi, oktatási, egészségügyi, egyes gyermekjóléti és szociális ellátások, kulturális és egyházi funkciói tekintetében központi szerepkörű, a térségi városhierarchiában elfoglalt helye, lélekszáma és fejlődése figyelembevételével jellegformáló méretű iparral rendelkező középváros, kistérségi és járási központ. Belterülete 2.318 ha, külterülete 17.904 ha.

1. Demográfiai helyzet

A várost lassan fogyó lakosságszám jellemzi. Oka részben az elvándorlás és bevándorlás különbözetéből adódó veszteség, részben a természetes fogyás, miszerint a halálozások meghaladják az élveszületések számát. Az alábbi táblázatok adatai ezt támasztják alá.

Lakosságszám felosztása korcsoportok szerint Orosházán (december 31.)

	2012	2013	2014	2015
állandó népesség száma	30 916	29 584	29 342	29 203
0-14 évesek száma	3 986	3 730	3 773	3 477
15-18 évesek száma	1 226	1 109	1 017	1 303
19-62 évesek száma	19 115	18 158	17 783	17 662
62-X évesek száma	6 589	6 587	6 769	6 761
62-X évesek aránya a népességen belül (%)	21,3	22,3	23,1	23,2

(Forrás: Polgármesteri Hivatal)

Orosháza lakónépességének csökkenése a felülvizsgálati időszakban tovább folytatódott. 2012 – 2015. év között a csökkenés 1.713 fő volt. Az előregedés folyamata ugyancsak jól mérhető: míg 2012. évben a 62 éves és idősebb népesség aránya az összlakosságon belül 21,3 % volt, ez az arány 2015. végére 23,2 %.

Az előregedés mértékének további mutatója az öregedési index. A KSH a Dél-Alföld egészére tette közzé erre vonatkozó adatait, melyhez képest Orosháza adatai nagy eltérést nem mutathatnak.

Öregedési index**Dél-Alföld**

Év	2012	2013	2014	2015	2016
%	128,4	131,9	135,4	138,8	142,3

(Forrás: KSH)

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány 65 év feletti fő jut. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiiek vannak többen és a település elöregedő.

Természetes szaporodás**Orosháza**

Év	élveszületések száma (fő)	halálozások száma (fő)	természetes szaporodás (fő)
2011	241	440	-199
2012	231	474	-243
2013	220	410	-190
2014	229	380	-151
2015	226	394	-168

(Forrás:KEKKH)

Az elöregedést támasztja alá évente az élveszületések és halálozások számából megállapított *negatív* természetes szaporodási mutató. Úgy tűnt a 2012-2014. között mutatkozó trendből, hogy pozitív változás várható a természetes szaporodásban, mivel a negatív természetes szaporodási mutató folyamatosan csökkenő értékű volt. Ez az egyirányba mutató változás 2015. évben megfordult, tehát legjobb esetben is az látható, hogy az elöregedési folyamat továbbra is fennáll, de az üteme több év távlatában stagnáló.

Házasságkötések száma**Orosháza**

Év	2011	2012	2013	2014	2015
Házasságkötés db	103	120	113	126	149

(Forrás:KEKKH)

A házasságkötések száma emelkedő tendenciát mutat. Szeretnénk, ha ez a születések számának alakulásában is megjelenne.

Az önkormányzat a rendelkezésre álló eszközökkel igyekszik változtatni a negatív demográfiai mutatókon. Közben arra törekszik, hogy minél inkább hosszítsa az idősök életkorát – lehetőleg egészségben - a számukra szükséges feltételek biztosításával, a generációk egyensúlyának megteremtése érdekében gyermek- és családbarát intézkedésekkel és szolgáltatásokkal emeli a város vonzerejét a fiatalok számára. 2016. évben bekerült az életkezdési támogatás a pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokról szóló rendeletbe, amely szerény (18 000,-Ft értékű Erzsébet-utalvány) segítséget nyújt a gyermekvállalás első félévében. A helyi lakájszabály változatlanul preferálja a gyermekes családokat, sőt nagycsaládosokat. Az önkormányzati bölcsőde és az óvodák, a magánvállalkozásban működő családi napközik, a város sokszínű iskolarendszere kedvező feltételeket teremtenek a fiatalok életkezdéséhez, családalapításához és gyermekvállalásához. A kötelező ingyenes szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat kiterjeszti valamennyi rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekre. Karácsony előtt a gyermekes családok több támogatást kapnak pénzben és természetben egyaránt. Az oktatási rendszer kiemelt figyelmet fordít a tehetséggondozásra. Mind a művészeti, mind a sportéletben lehetőség nyílik a készségek és képességek kibontakoztatására. A gyermekes családok számára is megnyugtató, hogy az egészségfejlesztés és az egészségügyi ellátás érdekében az önkormányzat teljes körű egészségügyi alapellátás megszervezéséről gondoskodott és a városban kórház is működik. Az idősügy kezelése, az öregedés okozta kihívások megoldása elképzelhetetlen a fiatalok nélkül. Ezért igen fontos minden olyan intézkedés, amely a város demográfiai szerkezetében képes az arányokat a fiatalok irányában eltolni.

A társadalom idősödésének jellemző adatait az Idősügyi Nemzeti Stratégia az alábbiak szerint prognosztizálja:

A magyarországi népességváltozás lehetséges forgatókönyve

Jellemző(1000 fő, %)	2020	2030	2040	2050
Népesség száma	9358,1	8987,3	8512,5	8036,3
65-X évesek száma	1730,3	1803,8	1918,7	2106,2
65-X évesek aránya	18,5	20,1	22,5	26,2

(Forrás: A magyarországi népességváltozás lehetséges forgatókönyve (Hablicsek László) in: H/10500. számú országgyűlési határozati javaslat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról Budapest, 2009. augusztus)

2. Lakáshelyzet, külterületi életkörülmények

A város szinte egész területén a lakosság életkor szerinti megoszlása nem releváns, az igencsak véletlenszerű és nagyjából egyenletes. Ugyanez mondható el arról is, hogy telepszerű többszintes lakóépületben vagy egyedi beépítésű lakóingatlanokban laknak az idősök. Orosházán kb. 60:40 % arányban található egyedi beépítésű lakás és tömb-lakás.

Ismereteink szerint az idős emberek legalább 90 %-a saját tulajdonú lakásban él. A belterületen és a centrumhoz közel élők számára a szükséges szolgáltatások viszonylag könnyen elérhetők és hozzáférhetők. A távolabb vagy külső városrészben lakók nehezebben jutnak el közintézményekbe, hivatalos helyekre, üzletekbe. Számukra fontos, hogy van-e kellő gyakorisággal helyi közlekedési lehetőség, megfizethető-e, van-e a közelben megállóhely, vagy egyszerűen van-e pad a hosszú utcákon megpihenni.

A lakosok életkor szerinti egyenletes eloszlásáról szóló megállapítás külterület-belterület relációjában nem teljesen helytálló. A külterület lakosságában az idős emberek sokkal nagyobb arányt képviselnek. Itt az elöregedéssel együtt járó problémák még hatványozottabban jelentkeznek, köztük a lakosság fogyása, a tanyák elnéptelenedése.

A Tanyagondnoki Szolgálat Szakmai Programjában a külterületi lakosok helyzetét az az alábbiak szerint jellemzik:

„A külterületeken, illetve a tanyavilágban sok az idős, egyedülálló, kevés nyugdíjjal rendelkező ember, akik közül különösen magas számban fordulnak elő a már évtizedek óta egyedül, elszigetelten élő 80 év feletti özvegyasszonyok. A tanyán, illetve a külterületen élő idősekre is jellemző, hogy „röghöz kötöttek”, nehezen hagyják el otthonaikat, és csak a legvégső esetben választják az időotthoni ellátást. A fiatalokra, középkorúakra az alacsony iskolai végzettség, a szakképzettség hiánya és a munkanélküliség jellemző. Sokan még a közmunka programban sem tudnak részt venni, elsősorban megromlott egészségi állapotuk miatt.

A külterületi lakosok hátrányos helyzete megmutatkozik az általuk lakott lakások minőségében is. Az épületek kb. 70 %-a komfort nélküli, nagyrészt régi építésű, jelentősebb felújításra szoruló egy-, illetve kétszobás ingatlan. Villamos energiaellátás a tanyák 90 %-ában megtalálható. Az ingatlanok megközelíthetősége – jórészt a szilárd útbukolat hiánya miatt – szintén problémát jelent az itt élőknek.

Főbb problémátípusok:

- Magány, személyes kapcsolatok hiánya.
- Alacsony iskolázottság, szakképzetlenség.
- Munkanélküliség.
- Alacsony jövedelemviszonyok, megélhetési problémák.
- Elszigetelődés.
- Hiányos vagy gyér infrastrukturális ellátottság.
- Rendszeres rendőri jelenlét hiánya.

A szolgáltatást igénybe vevők átlagéletkora 60 év feletti (2015. évi adatok). A nemek szerinti megoszlásban a női kliensek vannak többségben. A lakosság fogyásának és elöregedésének tendenciája itt is megfigyelhető. A halálozás, költözés, vagy esetlegesen más szociális ellátásba kerülés (idősek otthonába költözés) miatt szinte kéthavonta elnéptelenedik egy-egy tanya.”

3. Foglalkoztatási aktivitás, jövedelmi viszonyok

Az idős korosztálynál a megélhetés szempontjából nem számottevő forrás a bérjövdelem, az legfeljebb a nyugdíjak és egyéb ellátások kiegészítéséül szolgál. Az érintett korosztály elsődleges forrásai a felülvizsgálati időszak alatt a biztosítási alapú nyugdíj és egyéb ellátások. A KSH rendszerezésében:

Öregségi nyugdíjak

- Korbetöltött öregségi nyugdíj
- Korhatár alatti öregségi nyugdíj
- Nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjak

Életkoron alapuló (korhatár alattiaknak járó) ellátások

- Korhatár előtti ellátások
- Szolgálati járandóság
- Átmeneti bányászjáradék
- Balettművészeti életjáradék

Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátások

- Korbetöltötté vált rokkantsági ellátások
- Korhatár alatti rokkantsági ellátások
- Rehabilitációs ellátások
- Rehabilitációs járadékok
- Bányászok egészségkárosodási járadéka

Özvegyi és szülői nyugdíj

- Özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj
- Szülői nyugdíj

Árvaellátás

Mezőgazdasági szövetkezeti járadékok

Baleseti járadék

Rokkantsági járadék

Házastársi pótlék, jövedelempótlék

Egyéb járandóságok

A felülvizsgálati időszakban váltak nyilvánvalóvá a nyugdíjrendszer átalakításának hatásai, amelyek az idős vagy idősödő korosztályt jelentős arányban érintették. „2012. január 1-jével gyökeresen átalakult a magyar társadalombiztosítási nyugdíjrendszer. A változások lényege, hogy nyugellátásban csak az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részesülhetnek, és a nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető nyugdíján kívül saját jogú nyugdíj a korhatár betöltése előtt már nem állapítható meg, továbbá a 2011. december 31-ig megállapított korhatár előtti nyugdíjak átalakulnak életkoron alapuló ellátásokká. A változások eredményeként a nyugdíjak és az egyéb ellátások jelentősen átstrukturálódtak, miközben a teljes ellátotti kör létszáma alig változott.

A nyugdíjban részesülők köre jelentősen szűkült, mivel a megváltozott munkaképességgel kapcsolatos ellátásokat 2012 előtt elsősorban nyugdíjként, a változást követően viszont egyéb ellátásként, azon belül is főként rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásként kapják az érintettek. A nyugellátottak körén belül ugyanakkor megnőtt az öregségi nyugdíjasok aránya, aminek csak részben oka a rokkantsági nyugdíjak egyéb ellátások közé sorolása. Az öregségi nyugdíjasok számának emelkedése két tényezőre vezethető vissza: egyrészt új ellátási formaként 2011-ben bevezették a nőknek 40 év jogosultsági idő alapján folyósítható ellátást, másrészt a korábbi rokkantsági és egyéb (korengedményes és korkedvezményes) nyugdíjasok egy része is átkerült az öregségi nyugdíjasok közé, amennyiben megfelelő szolgálati idővel rendelkeztek és betöltötték a rájuk vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt.”¹

(¹Nyugdíjak és egyéb ellátások, 2013 Központi Statisztikai Hivatal 2013. szeptember, 2. oldal Bevezetés

Elérhető: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/orsz/nyugdij/nyugdij13.pdf>)

A lakónépesség elöregedésének természetes velejárója, hogy az aktív évek után jelentős számban élnek nyugdíjból vagy nyugdíjszerű ellátásból. A KSH közzétett adatai Békés megyére vonatkoznak, melytől kirívó különbséggel nem térhet el Orosháza sem, mint a megye egyik települése.

***Nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők ellátástípus szerinti megoszlása
Békés megyében (január)***

Ellátás típusa (%)	2013	2014	2015
Öregségi nyugdíj	62,5	65,7	67,3
Életkoron alapuló ellátás	4,0	2,4	2,1
Megváltozott munkaképességűek ellátása	22,5	21,9	21,7
Hozzá tartozói ellátás	8,0	7,0	6,6
Egyéb ellátás	3,0	3,0	2,3

(Forrás: KSH)

A táblázatban szereplő megnevezések értelmezése (Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság adatai alapján):

- öregségi (teljes) nyugdíjban részesül, aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik; a korbetöltött öregségi nyugdíjasok mellett ide tartoznak a korhatár alatti öregségi nyugdíjasok (1955. előtt született fegyveresek) és a 40 év szolgálati idő megszerzésével nyugdíjas nők;
- életkoron alapuló ellátást kapnak a kordedvezményes vagy előrehozott öregségi nyugdíjasok, illetve azok a személyek, akik a hatályos szabályozás szerinti életkort betöltötték és a szolgálati időt megszerezték; ellátások formái: korhatár előtti ellátások, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, balettművészeti életjáradék;
- megváltozott munkaképességűek ellátása: rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás, rehabilitációs járadék, bányászok egészségkárosodási járadéka;
- hozzátartozói ellátások: özvegyi és ideiglenes özvegyi nyugdíj, szülői nyugdíj, árvaellátás;
- egyéb ellátás: mezőgazdasági szövetkezeti, baleseti, rokkantsági járadékosok ellátása, házastársi pótlék, jövedelempótlék, egyéb járandóságok.

A megye lakosságának megromlott egészségi állapotát mutatja, hogy a nyugellátásban részesülők egyötöde a megváltozott munkaképességűek ellátására jogosult. A vizsgált időszakban ugyan arányukban némi csökkenés mutatkozik, de ennek kevésbé oka az állapotjavulás, mint az, hogy megtörtént valamennyi ellátott jogosultságának folyamatos felülvizsgálata némileg átstrukturált, vélhetően szigorúbb feltételrendszer alapján.

Nyugdíjak és egyéb ellátások átlagos összege (január)

Év	Nyugdíjak és egyéb ellátások egy főre jutó átlagos összege országos adat Ft/hó	Nyugdíjak és egyéb ellátások egy főre jutó átlagos összege - Békés megyei adat Ft/hó	Emelés mértéke egy évvel korábbihoz képest %
2013	100 533	87 400	8,0
2014	103 406	103 867	2,9
2015	106 462	106 320	3,0

(Forrás: KSH)

Békés megyében a nyugdíjak és egyéb ellátások átlagos összege – különösen az elmúlt két évben - az országos átlaghoz közelít. A főváros vagy Nyugat-Magyarország nyugdíjasai átlagosan ennél magasabb juttatásokban részesülnek. Oka a mienknél versenyképesebb gazdasági szerkezetre, a magasabb kereseti viszonyokra, a több munkalehetőségből adódó hosszabb szolgálati időre és a lakosság kedvezőbb egészségi állapotára vezethető vissza.

Az a tapasztalat, hogy a nők rosszabb jövedelmi helyzetben vannak. A KSH tárgyban közzétett adatai azt mutatják, hogy lényegesen magasabb ellátásban részesülnek ugyanolyan státuszú férfiak, mint a nők. Ez visszavezethető az aktív foglalkoztatás időszakára, oda, hogy ugyanazért a munkáért a női munkaerőnek a munkáltatók többsége kevesebb bért fizetett (és fizet).

A foglalkoztatást érintő, az aktív időskor irányába ható intézkedés a nyugdíjkorhatár emelése 65 évre. A lépcsőzetes áttérés a megemelt nyugdíjkorhatárra jelenleg is zajló folyamat, és a 65. életévben nyugdíjazás az 1957. évben születetteknél válik majd általánossá 2020. évben. A nyugdíjkorhatár emelésével viszont nem tart lépést a foglalkoztatóknál a munkaszervezés és a munkafeltételek „idősbarát” kialakítása. Idősnél, fiatalnál ugyanazok a munkafeltételek és elvárások, pedig nem nehéz belátni, hogy egy 30 éves vagy egy 60 évet betöltött munkavállaló másban és másként tud helytállni, hatékony és értékteremtő lenni. Az EU legtöbb tagállamában működnek erre jó megoldások, mint pl.: atipikus foglalkoztatás, rugalmas munkaidő, extra szabadságok.

A nyugdíjasok foglalkoztathatóságát a jogszabályi keretek határok között tartják. A nyugdíjkorhatárra vonatkozó merev szabályok nem teszik lehetővé a munkavállaló számára az elhúzódó átmenetet az aktív foglalkoztatás és a pihenés évei között. A nyugdíjasok munkahelyi aktivitásának további gátja az egészségromlás.

Társadalmi hasznosságát tekintve nem hagyható figyelmen kívül, hogy foglalkoztatási aktivitásnak tekinthető a családon belüli munkamegosztásból vállalt rész és a közösségi önkéntes munka is.

Az aktív időskor ellen ható társadalmi jelenség – sok éves tapasztalati megfigyelés alapján - , hogy az *50 év feletti munkanélküliek*, még ha egészségi állapotuk alapján munkavégzésre alkalmasak is, *életkoruk miatt versenyképtelenek* fiatalabb társaikkal szemben. Esélyegyenlőségüket pozitív diszkriminációval igyekeznek biztosítani a kormányhivatalok munkaügyi szervei. Támogatási szerződést kötnek az 50 év feletti

munkanélkülieket foglalkoztatókkal bér és járulékok támogatására. További módszer, hogy az idősödő munkanélkülieket szervezett képzésekbe vonják be, és alkalmassá teszik őket a magasabb technikai, technológiai tudást igénylő munkák elvégzésére.

A közfoglalkoztatás során az önkormányzat, mint az egyik legnagyobb foglalkoztató, életkorra tekintet nélkül foglalkoztat minden kiközvetített munkanélküli személyt. Cél az, hogy minden potenciális munkavállaló számára adódjon lehetőség minél hosszabb, munkával töltött jogszerző idő összegyűjtésére, saját jogú nyugdíj megszerzésére.

Időskorúak járadéka

Elgondolkodtató, hogy az időskorúak járadéka a koncepció mely részében szerepeljen, mert egyfelől a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek hiányzó nyugdíját pótolja, másfelől az a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.) szabályozott rendszeres szociális ellátás.

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatásként definiálható. Ez az ellátás 1998. évben, a nyugdíjreform elindításának évében került be az Szt.-be azon személyek rendszeres jövedelemhez való juttatása érdekében, akik a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt betöltötték, de a nyugdíj vagy nyugdíjszerű ellátás megállapításához szükséges szolgálati idővel nem rendelkeztek. Számítani kell rá, hogy – változatlan jogszabályi környezet esetén – az időskorúak járadékában részesülők száma növekszik, mert a kevesebb munkalehetőség miatt egyre többen lesznek a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek között, akik a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati időnél kevesebbel rendelkeznek. Az Szt.-be már be is épült egy automatizmus, miszerint az aktív korúak ellátására (munkanélküliek) való jogosultságnak a nyugdíjkorhatár betöltésére való tekintettel történő megszüntetése esetén a járási hivatal hivatalból indít eljárást az időskorúak járadékának megállapítására.

Kezdetben a települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző, 2013. január 1-jétől a járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

**Időskorúak járadékában részesülők száma (december 31.)
Orosháza**

Év	Időskorúak járadékában részesülők száma
2011	28
2012	28
2013	35
2014	31
2015	28

(Forrás: önkormányzati és járási hivatali adatok)

Az időskorúak járadékának összege az

- a) pont szerinti személyek esetében az öregségi nyugdíjminimum 80 %-a, 22 800,- Ft,
- b) pont szerinti személyek esetében az öregségi nyugdíjminimum 95 %-a, 27 075,- Ft,
- c) pont szerinti személyek esetében az öregségi nyugdíjminimum 130 %-a, 37 050,- Ft.

A szabályozásban megnyilvánult az a szándék, hogy a legidősebbek – 75 év felettiek, általában egyedülállóak - , akik koruknál és egészségi állapotuknál fogva már nem tudnak munkát vállalni megélhetésük biztosításáért, magasabb összegű ellátásban részesüljenek. Tekintettel arra, hogy 2008. óta az öregségi nyugdíjminimum 28 500,- Ft/hó összege nem változott, az időskorúak járadékának reálértéke már nem a régi, ezért a napi szükségletek kielégítéséhez további segítségre van szüksége a járadékosoknak. Ebben az önkormányzat tud segíteni különböző települési támogatások nyújtásával.

III. SZOLGÁLTATÁSOK

Az életkorból és az azzal együtt járó fizikai és pszichés állapotból adódik, hogy az idősek a szolgáltatások közül leginkább az egészségügyi és a szociális szolgáltatásokra vannak ráutalva. Az önkormányzatnak mindkét szolgáltatás területén vannak feladatai.

Az egészségügyi alapellátásban önkormányzati rendeletben megállapítja és kijelöli az alapellátási körzeteket, területi ellátási kötelezettséggel bízva meg az itt praktizáló háziorvosokat, biztosítja a rendelő céljára alkalmas ingatlant, gondoskodik központi orvosi ügyelet működtetéséről az alapellátásban. Gazdája az egészségfejlesztés feladatának.

- A szociális ellátásokban az önkormányzat az Szt. felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletet alkot a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, a pénzbeli és természetbeni ellátásokról, a lakókörnyezet rendezettségének fenntartásáról.

Fenntartóként működteti a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi alapellátásokat és szolgáltatásokat, egyes szociális szakellátásokat.

A más szakágazatokba sorolható szolgáltatások idősügyi vonatkozásai ennyire közvetlen feladatként nem jelennek meg az önkormányzatnál. Ezeken a területeken – pl. kultúra, oktatás, sport, stb. – az idősök társadalmi bevonódása, aktivitásuk fokozása, szükségleteik kielégítése elsősorban *civiliszervezetek és informális közösségek* révén valósul meg. Az önkormányzat a partnerség elve alapján tarja fenn kapcsolatát, és lehetőségei szerint pályázat útján nyújt pénzügyi támogatást a szervezeteknek munkájuk eredményes megvalósítása érdekében.

1. Egészségügy

Az önkormányzati törvény, az egészségügyi törvény és az egészségügyi alapellátásról szóló törvény szerint az egészségügyi alapellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata. Az önkormányzat rendeletben szabályozza a háziiorvosi körzetek számát, típusát és területi beosztását. E rendelet újraalkotása 2016. évben történt meg azzal a céllal, hogy a teljes egészségügyi alapellátási tevékenységi körre kiterjedően történjen meg a rendeleti szabályozás. Az önkormányzat a lakosságszám folyamatos csökkenése ellenére sem változtatott az alapellátási körzetek számán. Így javulhat az ellátás minősége, mert kisebb betegszám mellett hosszabb idő jut egy-egy orvos-beteg találkozóra.

Az önkormányzat a házi orvosokkal kötött feladat-ellátási szerződés útján gondoskodik az egészségügyi orvosi alapellátásról.

Háziiorvosi alapellátás Orosháza

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett (vegyes) háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok részére szervezett szolgálatok száma	Fogorvosi szolgálatok száma az alapellátásban
2013	2	10	5	7
2014	2	10	5	7
2015	2	10	5	7

(Forrás: önkormányzati adatok)

A felülvizsgálati időszakban orvosváltás történt a 7. számú (rendelő: Könd u. 59.), a 8. számú (rendelő: Szent István u. 25., legújabbán Szüret u. 2.), a 9. számú (rendelő: Dénes tanító u. 2.) körzetben. A 11. számú vegyes körzet (rendelő: Lórántffy u. 50.) háziorvosa már csak helyettesítő orvosként végzi feladatát, a körzet tartósan betöltetlené vált. Tárgyalás folyik a háziiorvosi körzet iránt érdeklődő orvossal.

A háziiorvosi ellátás a jelenlegi körzetszámban és körzethatárok között működőképes és ki tudja elégíteni a lakossági igényeket.

Tekintettel arra, hogy az aktív idős kor céljának megvalósításáért szükség van minél több egészségben megélt évre, erősíteni kell az egészségfejlesztés iránti igényt és

tudatosságot. A háziorvosi szolgálatoknak – a népegészségügyi szolgálat mellett – ebben nagy szerepe van. A háziorvosok praxisprogramja hangsúlyt fektet a megelőzési célú ellenőrzésekre (vérnyomás, vércukor, koleszterinszint mérés) és szűrésekre (emlő-, méhnyak-, vastagbél-, prosztataszűrés), védőoltások (influenza) adására.

A központi orvosi ügyelet Orosháza székhellyel kistérségi szintű.

A járóbeteg- és fekvőbetegellátó egészségügyi intézmények fenntartásában és működtetésében nincsenek már fenntartói feladatai az önkormányzatnak, mert azok 2012. évben az államhoz kerültek. Azóta a diagnosztikai részleg megújult, új technológiai tömb létesült.

Az önkormányzat a lakosok érdekében teljesítőképességétől függően támogatja a kórházat, pl.: 2015. évben egy szemészetben használt eszköz megvásárlásához nyújtott egymillió forint támogatást.

Nem közvetlenül az idősellátás része, de említésre méltó a támogatás, amelyet az önkormányzat a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosok rendelőinek kialakításához nyújtott a Rendelőintézetben.

Különösen sok idős beteget szolgál ki a kórház Gyopárosfürdőre kihelyezett részlege, amely rehabilitációs és mozgásterápiás kezeléseket nyújt, kihasználva a gyógyvíz adta lehetőségeket.

Egyfajta sürgősségi ellátást és a mentést szolgálja a mentőállomás az Országos Mentőszolgálat fenntartásában.

A városban nyolc gyógyszertár működik. Némelyek szolgáltatásukat kiegészítik egyes egészségügyi szűrővizsgálatokkal, természetgyógyászathoz és más alternatív gyógy módokhoz való hozzájutás elősegítésével, tanácsadással.

A gyógyszertárakra vonatkozó hatályos jog szerint a város egésze lefedett ezen szolgáltatás tekintetében. Lakossági igény alapján korábban „rá kellett szervezni” Rákóczi telepen, ahol az ESZK Reménység Klubjába bevitt receptek alapján szervezték a gyógyszerkiváltást a Fehér Kígyó Gyógyszertár közreműködésével. Egy idő óta erre már nincs igény, de a klub bármikor visszaállítja ezt a segítségnyújtást.

2. Szociális ellátások

„A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak feladata.” (Szt. 2. §)

Jogszabályalkotás

Orosháza Város Önkormányzata az Szt. alapján végrehajtási rendeleteket alkotott, amelyek közül az alábbi hatályos rendeletek érintik a idősödő és idős személyek ellátását:

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról,

- a szociális szolgáltatásokról,
- egyes szociális ellátások feltételeként a lakókörnyezet rendezettségének biztosításáról.

A rendeletek felülvizsgálata és aktualizálása folyamatos. A felülvizsgálati időszak alatt csökkent le ennyire a helyi szociális rendeletek száma, mert a központi jogszabályváltozás, a hatásköri viszonyok átrendeződése miatt két helyi rendeletet is hatályon kívül kellett helyezni:

- az adósságkezelési szolgáltatásról szóló rendelet megszüntetését követően e jogcímen a segélyezési lehetőség adósságkezelési célú települési támogatásként beépült a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletbe, tehát a támogatási forma valójában nem szűnt meg,
- a rendszeres szociális segélyre jogosult, egészségkárosodottnak nem minősülő személyek együttműködési kötelezettségéről szóló önkormányzati rendelet okafogyottá vált 2015. március 1. után központi jogszabályváltozás miatt, mert az aktív korúak ellátása átkerült a járási hivatalokhoz és a rendszeres szociális segély a nevében és a struktúrájában is megváltozott. Az alábbi a) és b) pontba tartozó segélyezettek az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra váltak jogosulttá. A rendszeres szociális segély változása többségében az idősödő korcsoportot érintette: ide tartoztak azok az aktív korú nem foglalkoztatottak, akik
 - a) egészségi állapotuk miatt,
 - b) gyermekintézményi férőhely hiányában 14 éven aluli gyermekük nevelése, gondozása miatt,
 - c) az önkormányzat rendeletében meghatározott méltányolható okok miatt szorultak ki a munkaerőpiacról, illetve
 - d) kevesebb, mint öt év múlva érték volna el a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt.

A 2015. január-február hónapban történt felülvizsgálat alkalmával a d) pontba tartozó segélyezettek a rendszeres szociális segély helyett a foglalkoztatást helyettesítő támogatás elfogadásáról és a közfoglalkoztatásban való részvételi szándékról nyilatkoztak, vagy kikerültek a segélyezés rendszeréből. A c) pontba tartozók számára ugyanez a lehetőség fennállt, de ők a méltányolható állapotuk vagy körülményeik miatt - ha helyzetük súlyosbodását igazolni tudták – esetleg még bekerülhettek az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás jogosultsági körébe. A 2/A/1. pontban követhető a jogszabályváltozás és a felülvizsgálat hatása a segélyezettek számában.

Ide kapcsolódik, hogy az egyes szociális ellátások feltételeként a lakókörnyezet rendezettségének biztosításáról szóló önkormányzati rendeletből kikerült, hogy az aktív korú segélyezettek esetében – akik a járási hivataltól kapják a segélyüket 2015. március 1-től – a jegyző hatáskörében helyszíni szemle készül.

Több ponton módosult a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet:

- az eseti támogatások 2014. évtől önkormányzati segélyként funkcionáltak,
- 2015. március 1-től az önkormányzati segély, a szemétszállítási díjtámogatás, a temetési segély, a gyermekek rendkívüli támogatása, az adósságkezelési szolgáltatás, a méltányossági közgyógyellátás és a lakásfenntartási támogatás helyébe léptek a települési támogatások,
- az átmeneti települési támogatásból célhoz kötötten kivált a szilárd tüzelőanyag vásárlásának támogatása fix 20 000,-Ft összegben,
- a temetési segély összege 15 000,-Ft-ról 20 000,-Ft-ra emelkedett,
- a gyógyszerkiváltás települési támogatáshoz jutás feltételei könnyebbek lettek,
- az adósságkezelési célú települési támogatáshoz 25 % önerő helyett 10 % önerő megfizetése esetén hozzá lehet jutni.

Ezen segélyezési formák egy része az Szt. által csak ajánlott, de nem kötelező. Az önkormányzat rendeletében viszont meg kívánt őrizni minden olyan juttatást, amelyet a rászorulóknak már megismertek és számos alkalommal okkal vettek igénybe. Az új szabályok szerint egyes segélyek szélesebb körben hozzáférhetők, más segélyek összegük növekedésével jelentősebb segítséget képviselnek. A felsorolt támogatások legalább kétharmadát idős, vagy idősödő személyek, illetve olyan családok igénylik, akiknek háztartásában idősek is élnek.

Végrehajtási feladatok

Az önkormányzat hivatalában folyó hatósági munka eredményeként a tartós vagy átmeneti anyagi problémákkal küzdő embereken segítenek a *szociális segélyezés* különböző formáival: a rendszeres vagy átmeneti, a pénzbeli vagy természetbeni juttatásokkal.

Az önkormányzat fenntartói feladatainak teljesítésével a *személyes szociális szolgáltatást* igénylőkről gondoskodik az egyházi és nem állami fenntartókhoz hasonlóan.

Az önkormányzat fenntartásában működő ESZK személyes gondoskodást nyújtó *szociális szolgáltatásokat* végez az arra rászorulóknak. Az ESZK elődje - történetiségét tekintve - kezdetben csak az idősek ellátása, segítése céljából jött létre. Később ellátó tevékenysége kiterjedt más korcsoportú rászorulóakra is, de ma is célcsoportja többségében idős és idősödő személyekből áll.

Az önkormányzat mellett a lakosság szociális ellátását szolgálják még egyházi, nem állami fenntartók és természetes személyek is.

Az alábbi táblázat azokat az ellátási formákat és típusokat foglalja össze fenntartók szerint, amelyek az idős emberek szükségleteinek kielégítésében is szerepet kapnak:

Szociális ellátások intézményfenntartók szerint (2015.12.31.)

Ellátás megnevezése	Fenntartók szerinti bontásban – férőhelyek számával				
	Önkormányzat	Egyház	Civil szervezet	Szociális vállalkozás	Orosházi Társulás Kistérségi
Alapellátások:					
Családsegítő szolgálat	-	-	-	-	1
Étkeztetésben részesülők (fő)	189	72	-	-	-
Házi segítségnyújtás (fő)	148	62	-	-	-
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (db)	-	-	-	-	305, ebből Orosházán 52
Közösségi ellátás	-	-	1	-	-
Nappali ellátások:					
Idősek klubjai (fh.)	115	30	-	-	-
Hajléktalanok nappali melegedője (fh.)	36	-	-	-	-
Szenvedélybetegek nappali ellátása(fh.)	20				
Pszichiátriai betegek nappali ellátása (fh.)	20				
Tanyagondnoki szolgálat	2	-	-	-	-
Tartós ápolást, gondozást nyújtó intézmények					
Idősek otthona (normál) (fh.)	150+74 magasabb igény szintű	-	-	-	-
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények					
Éjjeli menedékhely(fh.)	26	-	-	-	-
Hajléktalan személyek átmeneti szállása (fh.)	14	-	-	-	-

(Forrás: Önkormányzat adatbázisa)

A felülvizsgálati időszakban jött létre a városban a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek nappali ellátása. Az idősök klubjaiban önálló tevékenységként nyert elismerést a demens személyek ellátása. 2016. első felében az önkormányzat finanszírozásával megvásárolták az orosházi várakozók részére a jelzőkészüléket a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban, így az orosházi ellátottak száma 106 főre emelkedett.

2/A Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

Orosháza lakosai számára szociális rászorultság esetén a Szt. és az önkormányzat rendeletei alapján pénzbeli és természetbeni ellátások nyújthatók. Az idősödő és időskorú népességet is érintő segélyek és támogatások elsősorban: aktív korúak ellátása, időskorúak járadéka, ápolási díj, lakhatási települési támogatás, átmeneti települési támogatás, személyszállítási díjtámogatás, szilárd tüzelőanyag vásárlás támogatása, temetési települési támogatás, közgyógyellátás, gyógyszerkiváltás települési támogatása, adósságkezelési célú települési támogatás. Ezen segélyek megállapításának hatáskörei részben az önkormányzatnál, részben a járási hivatalnál vannak.

A szociális segélyekre, támogatásokra való jogosultság megállapításához és a jogosultság megléte esetén a segély, támogatás összegének kiszámolásához általában az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege szolgál alapul a Szt. alapján.

Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2008. január 01. naptól 28.500,- Ft/hó, mely 2017. évben is várhatóan ugyanennyi lesz.

1.) Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az ezzel kapcsolatos hatáskört az önkormányzat jegyzője gyakorolta 2015. március 01-ig, majd a feladat és hatáskör átkerült a járási hivatalhoz. Az ellátásnak két formája volt/van: a *rendszeres szociális segély* (RSZS) volt 2015. március 1-ig, azt követően egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, valamint a *foglalkoztatást helyettesítő támogatás* (FHT), mely szünetel, ha a jogosult közfoglalkoztatásban tevékenykedik.

RSZS-re különböző feltételek alapján voltak jogosultak a foglalkoztatásból tartósan kimaradók, mégpedig: egészségkárosodás miatt, az önkormányzat rendelete alapján méltányolható ok miatt és az öt éven belül a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt betöltők. Az idős és idősödő munkanélküliek 2015. március 01-ig többségében ebben a három csoportban voltak jelen.

Aktív korúak ellátása Orosházán (jegyzői hatáskör idején)

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. I - II. hó tény
Aktív korúak ellátásának - összege (ezer Ft)	214.525 ebből önerő 34.671	168.783 ebből önerő 26.700	27.548 ebből önerő 4.480
Aktív korúak ellátásának átlagos összege (Ft/fő/hó)	RSZS eü..ok, 56 év feletti és Ör. alapján .mentes: 26.400; FHT: 22.800	RSZS eü..ok, 57 év feletti és Ör. alapján .mentes: 24.700; FHT: 22.800	RSZS eü..ok, 58 év feletti és Ör. alapján .mentes: 25.000; FHT: 22.800
Aktív korú ellátottak átlagos száma (fő/hó)	RSZS összes: 258, ebből: eü.ok:46; 56 év feletti: 75; Ör. alapján mentes: 137; FHT: 519	RSZS összes: 218, ebből: eü.ok:54; 57 év feletti:60; Ör. alapján mentes: 104; FHT: 389	RSZS összes: 129, ebből: eü.ok:62; 58 év feletti:25; Ör. alapján mentes: 42; FHT: 375

Rövidítések: RSZS: Rendszeres szociális segély, eü. ok: egészségkárosodási ok, FHT: foglalkoztatást helyettesítő támogatás

(Forrás: önkormányzati adatok)

A FHT jogosultjai közfoglalkoztatásban részt venni képes, köteles és munkavállalás céljából együttműködő személyek. A 2015. I-II. hónapban történt felülvizsgálat eredményeként ebbe a csoportba kerültek át az önkormányzati rendelet szerinti RSZS-ek és a nyugdíjkorhatárt öt éven belül elérő személyek. Aki bármely ok miatt a felülvizsgálat során nem tudta vállalni az FHT-re való áttérést, az azzal kapcsolatos együttműködési kötelezettséget, annak meg kellett szüntetni az aktív korúak ellátását. Ezen személyek száma elenyésző volt.

A munkaügyi szervezet és az önkormányzat azóta is kortól függetlenül mindenkinek igyekszik lehetőséget biztosítani a közfoglalkoztatásban való részvételre.

2.) Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Alanyi jogon ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha súlyos fogyatékos személy vagy 18. életévét be nem töltött tartósan beteg személy gondozását, ápolását végzi. Ez esetben ápolási díjának összege a mindenkori öregségi nyugdíjminimummal volt megegyező.

A fokozottan súlyos fogyatékos személyt ápoló hozzátartozó a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 130 %-ára volt jogosult havonta.

2011. évtől a költségvetési törvény határozza meg az ápoló alapdíját. Ez az összeg a nyugdíjminimumról megemelkedett 29.500 Ft-ra.

Az ápolási díjas jogesetek többsége érint időszedő vagy idős személyt valamilyen módon: ápoló, ápolat vagy mindkettő.

2013. január 1. naptól az alanyi jogú ápolási díjra való jogosultság megállapítása és a folyósítás a járási hivatalok hatáskörébe került. Az önkormányzat az átadás alkalmával 205 főt juttatott alanyi jogú ápolási díjhoz.

Az ápolási tevékenységre fordított idő szolgálati időnek minősül és a nyugdíj-szerző időt növeli.

3.) Lakásfenntartási támogatás/Lakhatási települési támogatás

A lakásfenntartási támogatást az Szt. módosítása miatt 2015. március 01-től fokozatosan, a lejáráó támogatások meghosszabbítását követően életbe lépő lakhatási települési támogatás váltotta fel a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulásként. Szabályai szerint kerül kiszámításra az adósságkezelési célú települési támogatás keretében nyújtott lakhatási települési támogatás is.

Az Szt. módosítás után a helyi rendeletbe beépültek a központi jogszabály már jól ismert feltételei, hogy a korábban jogosultként támogatottak közül senki ne essen ki pusztán a jogszabály és a támogatás forrásának változása miatt. Az állam a lakhatási települési támogatáshoz már nem nyújt részlegesen sem forrást a kifizetésekhez (korábban az állami hozzájárulás 90 % volt), azt egészében az önkormányzat fedezi.

Jelenleg a támogatásból való kiesés oka az igénybevevő háztartásokban bekövetkező – többnyire kedvező – változás, az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem emelkedése (71 250,-Ft fölé), vagy vagyonhoz jutás. Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy a jogosultak száma évente csökken. Ez a nyugdíjak és a bérek pozitív változásával együtt járó tendencia.

Bár a lakhatási települési támogatás pénzben és természetben is nyújtható ellátás, a cél az, hogy minden jogosult elsősorban természetbeni ellátásként jusson hozzá a

támogatásához olyan közüzemi szolgáltatóhoz való utalással, ahová a fogyasztás megfizetése a leginkább nehézséggel járna számára.

A támogatás pénzbeli kifizetése azon személyeknél fordul elő, akik azzal fűtési költségeiket kívánják csökkenteni és szilárd tüzelőanyaggal fűtenek.

Lakhatási települési támogatás Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Lakásfenntartási/lakhatási települési támogatásra fordított összeg (ezer Ft)	51 145	43 353	30 925
A támogatás évi összege családonként ill. személyenként (Ft)	50 000	50 000	48 000
Támogatásban részesített családok, ill. személyek száma (fő)	1 017	880	644

(Forrás: önkormányzati adatok)

A lakhatási települési támogatásra való jogosultság megállapítása alapot ad arra, hogy a jogosultak a *védendő fogyasztói státuszt* megszerezzék és a lakhatás megőrzése, illetve a hajléktalanná válás megelőzése érdekében a legnehezebb anyagi körülmények között élők az energiaszolgáltatás tekintetében is speciális védelmet élvezzenek.

A védendő fogyasztók intézménye az Európai Unió előírása alapján került bevezetésre 2008. január 1-jétől a villamos energia, 2009. január 1-jétől a gázszolgáltatás tekintetében. A szociálisan rászoruló fogyasztók mellett a fogyatékossgal élő fogyasztók is igénybe vehetik.

A védendő fogyasztó kedvezményei:

- fizetési kedvezmények (részletfizetés, fizetési haladék),
- előre fizető mérő felszerelése, amely esetén nem lehetséges a hátralék felhalmozása.

A védendő fogyasztói státusz kérelmezése és a jogosultság igazolása évente történik a szolgáltatónál. Az igazolást az önkormányzat szociális segélyezői állítják ki. Tapasztalat, hogy a jogosultak életkortól függetlenül ismerik és élnek a védendő fogyasztói státusz lehetőségeivel.

4.) Átmeneti/ és Szemétszállítási települési támogatás

Az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint önmagukról és családjukról más módon gondoskodni nem tudó személyek

részére pénzbeli vagy természetbeni ellátás formájában átmeneti települési támogatást nyújt. Ennek összege alkalmanként 2 000,-Ft-tól 28 500,-Ft-ig terjedhet. Különösen indokolt e támogatási forma alkalmazása az elemi károsult személyek, illetőleg a szilárd tüzelőanyag vásárlásakor a szociálisan rászoruló személyek részére. Ez utóbbi támogatási cél 2016. évre került be a helyi rendeletbe és évente két alkalommal 20 000,-Ft összegű tüzelő-támogatáshoz juttatja a jogosultakat.

Kizárólag az idős, 70 évet betöltött személyek számára állapítható meg egyéb feltételek megléte esetén a személyszállítási települési támogatás. Azok a 70 éven felüli, jövedelmük alapján rászorult személyek részesülnek ebben az ellátásban, akik nem jogosultak lakhatási települési támogatásra és háztartásukban nincs fiatalabb személy.

Az alábbi táblázat összevontan tartalmazza a fentebb ismertetett célokra nyújtott támogatások adatait.

Átmeneti és személyszállítási települési támogatás Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Átmeneti segélyezésre fordított összeg (ezer Ft)	17 060	19 435	21 757
A támogatási esetek száma (fő)	2 777	2 646	2 552
A támogatás egyszeri összege átlagban (Ft)	6100	7 300	8 500

(Forrás: önkormányzati adatok)

A táblázatból az látszik, hogy évenként mérsékelten csökken a támogatási esetek száma, mégis növekszik a felhasznált keret és az alkalmankénti átlagos segélyösszeg. Ennek oka az, hogy évről évre egyre többen kértek és kaptak segítséget tüzelő vásárlásához, amely magasabb összegű, hogy elérje célját.

5.) Temetési települési támogatás

Az önkormányzat temetési segélyt nyújt meghatározott jövedelmi feltételek mellett annak a személynek, aki az elhunyt eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A temetési települési támogatás összegét a képviselő-testület az önkormányzati rendeletben 20 000,- Ft-ra emelte 2015. évtől, mely korábban 15 000,-Ft volt.

Temetési települési támogatás Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Temetési segélyre fordított összeg (ezer Ft)	585	420	620
Segélyben részesítettek száma (fő)	39	28	31

(Forrás: önkormányzati adatok)

Az eltemettetésre köteles hozzátartozók között első helyen áll a házastárs vagy élettárs, ha korábban az elhunyt nem kötött olyan szerződést, amelyben a tartást és vele együtt az eltemettetést más személy vállalta.

Az időskorúak között gyakori, hogy az eltemettetés terhét cipelő özvegy véglegesen egyedül marad. A segélyezéssel az önkormányzat az anyagi terhek viseléséhez kíván némi segítséget nyújtani.

6.) Köztemetés

A Polgármester önkormányzati hatáskörben gondoskodik annak az Orosházán elhunyt személynek a közköltségen történő eltemettetéséről, akinek nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles hozzátartozója, vagy az erről nem gondoskodik. A köztemetés elsősorban az idősödő és az időskorú személyeket érinti.

Köztemetés Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Köztemetésre fordított összeg (ezer Ft)	3 000	4 266	4 021
Köztemetések száma	31	44	37

(Forrás: önkormányzati adatok)

Az önkormányzat közbeszerzés útján választotta ki a köztemetést lebonyolító temetkezési vállalkozót, amelynek eredményeként a köztemetés valóban a helyben szokásos legolcsóbb temetés, de azért őrzi a kegyelet megadásának minden elemét.

7.) Adósságkezelési célú települési támogatás

A szociálisan hátrányos helyzetben lévők adósságterhének enyhítése és lakhatási körülményeinek javítása céljából nyújtott segítség az adósságkezelési célú települési támogatás, melynek jelentősebb összegszerűséggel jellemezhető része az adósságcsökkentési támogatás. Ez 2015. márciusig az adósság 75 %-a, azt

követően 90 %-a. A segítségnyújtás további részei: az adósságkezelési tanácsadás és a lakhatási települési támogatás.

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Adósságkezelésre fordított összeg (ezer Ft)	380	792	780
Adósságkezelések száma	3	7	7

(Forrás:önkormányzati adatok)

8.) Közgyógyellátás és Gyógyszerkiváltás települési támogatása

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, melynek formái az alanyi és normatív közgyógyellátás. Ezeket a fajta ellátásokat a járási hivatalok állapítják meg 2013. január 1. naptól.

Azok a rászorult személyek, akiknek a járási hivatal jogerősen elutasítja közgyógyellátás iránti kérelmüket, az önkormányzathoz fordulhatnak gyógyszerkiváltás települési támogatásért, amely a korábbi méltányossági közgyógyellátást váltotta fel. E támogatási forma feltételeit a képviselő-testület rendeletalkotás során könnyítette, hogy a rászorulóknak szélesebb köre vehesse igénybe.

Gyógyszerkiváltás támogatása Orosházán

Megnevezés	2013. tény	2014. tény	2015. tény
Gyógyszerkiváltás támogatására fordított összeg (ezer Ft)	335	462	213
Támogatások száma	10	15	9

(Forrás:önkormányzati adatok)

Ez a támogatási forma igen fontos az idősek számára, de nagy számban mégsem fordul elő, mivel a rászorulóknak általában részesei lehetnek az államilag finanszírozott közgyógyellátásnak.

2/B Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások

Az idősödő és időskorú lakosok ellátási igényei alapján Orosháza Város Önkormányzatának az Szt. 86. § (1)-(2) bekezdése szerint fennálló ellátási kötelezettségei közül kiemelendők az alábbi alapellátási szolgáltatások és a felvállalt átmeneti szociális szolgáltatások:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- tanyagondnoki szolgálat,
- nappali ellátások (idősek, fogyatékkal élő személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek klubjai),
- nappali melegedő,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- hajléktalanok átmeneti szállása,
- éjjeli menedékhely.

Az alapellátások rendszerében kezdetben a teljességre törekvés szándékával kerültek bevezetésre a tanyagondnoki szolgáltatás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, mint speciális alapszolgáltatások. Mára az azokat igénybe vevő, főleg idős lakosok életéhez, komfortérzetéhez elengedhetetlenek. A felülvizsgálati időszakban a tanyagondnoki szolgáltatás gépparkjában bővítésre került sor: egy 8 személyes Ford Transzittal állítottak szolgálatba, elsősorban a tanyán lakó klubtagok idősek klubjaiba történő szállítása céljából. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban fejlesztésként növelték a kihelyezett készülékek számát.

Az alapellátásban további fejlődés, hogy az idősek klubjaiban működési engedélyes tevékenységként látják el a demens személyeket 2013. november 1. naptól. 2014. évben az alapellátásból még hiányzó nappali ellátásokat sikerült beindítani: a pszichiátriai és a szenvedélybetegek klubjait, ahol az ellátottak ingyenes étkeztetésben is részesülnek.

A fentebb idézett joghely alapján csak a harmincezer fő feletti településen kötelezőek az átmeneti ellátások. Orosházán ezek közül még a harmincezernél magasabb lakosságszám idején kiépítést nyert és jelenleg is működő átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása.

Ugyancsak ellátási kötelezettséget meghaladó, de több évtizede hagyományos a tartós bentlakásos ápolást, gondozást nyújtó idős otthoni ellátás. Ezekben az otthonokban az időskori demenciával küzdő ellátottak számára külön ellátási egységeket hoztak létre.

Fenntartók szerint is sokszínűség mutatkozik az idősek szociális ellátásában:

- az önkormányzat működteti a kötelező alapszolgáltatásokat és a vállalt átmeneti és tartós bentlakásos ellátásokat az ESZK útján,
- egyházi fenntartásban is működik étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása;
- az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása működteti a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a családsegítő szolgálatot;

- civil szervezet működteti a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátását (a szolgáltatást csak szórványosan veszik igénybe idősebb személyek).

2/B1. Szociális alapellátások

Étkeztetés

E szolgáltatás keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt koruk, egészségi állapotuk vagy egyéb ok – fogyatékoság, szenvedélybetegség, hajléktalanság – miatt önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Az ESZK integrált szervezeti rendszerében a feladatellátás és annak szervezése az idősök klubjainál van.

Az étkeztetésben részesülők jelentős része idős koruk és korlátozott önellátási képességük miatt igényli a napi egyszeri meleg étel biztosítását. Az étkeztetés hétfőtől-vasárnapig, illetve igény szerinti rendszerességgel történik. Az étel elfogyasztható helyben a klubokban hétfőtől péntekig, elvitellel is lehet kérni az ESZK főzőkonyhájáról, de térítés ellenében kérésre ki is szállítják.

Az étkeztetésben ellátottak száma Orosházán

Megnevezés	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Helyben étkezők	60	55	61
Elvitellel étkezők	40	48	35
Kiszállítással étkezők	112	107	93
Összesen	212	210	189

(Forrás:ESZK)

Az étkeztetésben az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Öreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirózsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	1	2	5	5	2	1	2	-	18
61-70	6	7	9	11	2	4	7	4	50
71-80	10	12	11	16	4	5	4	6	68
81-90	8	9	7	23	2	1	5	8	63
90-	4	2	1	1	-	2	-	1	11
Összesen	29	32	33	56	10	13	18	19	210

(Forrás: ESZK, a 2013-2014. évi adatok átlaga)

A szociális étkeztetésben részesülők életkora csaknem mindig meghaladja az 50. életévet. Az életkor mellett a szociális étkeztetésre való jogosultságot általában az

egészségi állapot is megalapozza, mert a legtöbb ellátott egészségügyi problémákkal küzd. A tartós betegségek közül a leggyakrabban fordulnak elő a szív- és érrendszeri, mozgásszervi, idegrendszeri és egyéb belgyógyászati megbetegedések.

Az ESZK mellett régóta szociális étkeztetést nyújt a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.) és a Községi Misszió (Békéscsaba székhelyű).

A felsoroltakon kívül évről évre egyre több szolgáltató is megjelenik a városban, elsősorban piaci szereplők - kifiződék, amelyek az étel házhoz szállítását is vállalják. Tőlük a jövedelmi viszonyaik alapján nem rászorult személyek az étkeztetést meg tudják vásárolni, ízlés szerint. Jelentőségük vitathatatlan az idősök számára is megoldást nyújtó kultúrált közétkeztetés megvalósításában.

Szólni kell róla, hogy az ESZK a közétkeztetést a központi konyhája révén valósítja meg: hétköznap 480-520 adag/ebéd, hétvégén 280-310 adag/ebéd kapacitással dolgozik, mellyel ki is elégíti a mutatkozó megalapozott igényeket. Normál és diétás étkezést biztosít. Diéta típusai: epés, diabetikus, pépes, fehérje szegény, tejmentes. Az ESZK a glutén- és laktózmentes diétás igénynek is szeretne eleget tenni, de a szigorú feltételek miatt külön konyhát kellene hozzá létesíteni.

2015. szeptember 01. naptól az idősök otthonaiban lakók számára a legújabb táplálkozás-egészségügyi szabályozásnak megfelelően napi ötszöri étkezést biztosítanak.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás javítja az önellátásra részben képes egyedülálló vagy családban élő idősök helyzetét.

Ez az ellátás magában foglalja a bevásárlást, a háztartási munkák egy részét, pszichés és egészségügyi segítséget, valamint a hivatalos ügyek intézését.

Az ESZK integrált szervezeti rendszerében a feladatellátás és annak szervezése az idősök klubjainál történik. Az ellátás igénybe vételét gondozási szükséglet vizsgálat előzi meg. 2015. év végén jogszabály módosítás alapján az ellátást igénybe vevőknél is végre kellett hajtani felülvizsgálat keretében újbóli gondozási szükséglet vizsgálatot, és a korábbinál szigorúbb feltételeknek kellett megfelelni. Többen lemorzsolódtak, de a létszám hamar visszapótlódott. A felülvizsgálati időszakban a szolgáltatásban részesülők létszáma így stagnáló maradt.

A házi gondozók által ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	147	152	148

(Forrás: ESZK)

Házi segítségnyújtásban az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Öreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirozsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	-	2	4	-	-	-	-	-	6
61-70	3	3	3	11	-	-	1	1	22
71-80	7	19	8	23	2	1	-	-	60
81-90	6	14	6	21	-	2	-	2	51
90-	1	1	3	3	-	-	-	-	8
Összesen	17	39	24	58	2	3	1	3	147

(Forrás: ESZK, a 2013-2014. évi adatok átlaga)

A házi segítségnyújtásban részesülők 98 %-a betöltötte az 50. életévét. Tartós betegség nagyobb arányban fordul elő közöttük, mint a klubtagok esetében. A leggyakoribb betegségek a szív- és érrendszeri, mozgásszervi, idegrendszeri és egyéb belgyógyászati megbetegedések.

A házi segítségnyújtásban a jogszabály változása érintette magát a szolgáltatási tevékenységet is és 2016. évre be kellett kategorizálni, hogy az ellátottnak szociális segítségre vagy személyi gondozásra van szüksége, netán mindkettőre. A személyes gondozás a házi segítségnyújtó részéről magasabb szakmai felkészültséget igényel.

A városban több szolgáltató jelen van és az általuk nyújtott ellátáshoz ingyen hozzá lehet jutni. Az önkormányzat is 2010. évben megszüntette a házi segítségnyújtás térítési díját, de ez csak átmeneti volt. Az ESZK ellátottjai közül sokan nem veszik igénybe a gondozási szükségletüknek megfelelő óraszámban az ellátást, mert az meghaladná anyagi lehetőségeiket, holott valóban rászorultak. Meggondolandó a szolgáltatás ingyenességének visszaállítása!

Az ESZK mellett házi segítségnyújtást végez a Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat (Orosháza, Thék Endre u. 2.) is.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Orosháza, Szabadság tér 4-6.)

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Elsősorban az egyedül élő és a kétszemélyes háztartásban élő 65 éven felüliek, valamint fogyatékos személyek veszik igénybe.

A szolgáltatást az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása tartja fenn. Az ellátás nagy előnye, hogy az igénybe vevőnek a napi életvitele során megadja a kellő biztonságérzetet. Lehetővé teszi az azonnali segítségkérést rosszullet, tűz vagy egyéb katasztrófa, bűncselekménnyel fenyegetettség alkalmával.

Eredmény: A szolgáltatás működési engedélyre 360 készülék üzemeltetésére szól, amely 2016. évben fel is töltődött azzal az 54 készülékkel, amelyet az önkormányzat

vásárolt meg az orosházi várólistás személyek számára. Így Orosházán összesen 106 személy részesül ebben az ellátásban.

A működtetéshez a fenntartó az államtól támogatást hív le szerződés alapján, de a karbantartáshoz és a gádorosi diszpécserközpont (Gádoros, Fő utca 10.) működtetéséhez az önkormányzat is hozzájárul. A szolgáltatás székhelye Orosháza, Szabadság tér 4-6.

Családsegítés (Orosháza, Hajnal u. 1.)

Az ellátást ugyancsak az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermejjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatja önálló szakmai egysége biztosítja.

A szolgáltatás középpontjában a család, az egyén és a különböző közösségi csoportok állnak. Hozzájárul ezek jólétéhez, fejlődéséhez, a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. Életkortól függetlenül bármely rászoruló fordulhat hozzájuk.

Speciális szolgáltatást nyújt az adósságterhekkel küzdők, a fogyatékosok, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők és családjuk részére, elősegítik a hajléktalanok ellátáshoz jutását. Tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról és a hozzájutás módjairól.

Komplex családgondozást végez: a család konfliktusos viszonyainak rendezését elősegítő, folyamatos kapcsolattartást tart fent. Széleskörű tevékenysége generációkon átívelő és nem lehet kiemelni az idős személyeket, mint célcsoportot.

Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló rendelete és a szociális szolgáltatásokról szóló rendelete értelmében szoros együttműködés folyik egyes segélyezési határozatok végrehajtása során a segélyező hatóság és a családsegítők között, de egyes döntéselőkészítések során elengedhetetlen a közreműködésük. Ezek az esetek többségükben idős személyeket érintenek.

Tanyagondnoki szolgálat (Orosháza, Iglói u. 7.)

A külterületi és tanyasi lakott helyeken végzi az egyes alapellátási feladatokat. Cél: a települési hátrányok csökkentése, az életfeltételek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, a helyi társadalom közösséggé fejlesztése.

Orosházán 2 db tanyagondnoki szolgálat működik. Az ellátási körzetek nagysága: I. körzet 418 lakos, II. körzet 342 lakos.

Az ellátott településrészek:

Kiscsákó, Monori ugarok, Bónumi tanyák, Gyökeresi tanyák, Alsótanyák, Felsőtanyák, Északi sor, Székácsföldek, Tomcsányi dűlő, Csorvási oldal, Hosszúsvári ugarok, Szikhát tanya, Tatársánc tanya, Községporta, Kakasszék tanya, Héthalmi tanya, Forgácsrészi tanya, Tót tanyák, Szénási oldal, Felsősós tanyák, Virágosdűlő, Alsósós tanyák, Kishegy, Külsőmonor, Belsőmonor, Külső hosszúsvár, Belső hosszúsvár, Orosházi puszták, Gyopárosi ugarok.

A tanyagondnokok a szolgáltatás létrejötte óta igyekeznek megismertetni magukat és a szolgáltatás előnyeit a külterületen és a tanyasi lakott helyeken élőkkel. Mára az ellátottak bizalommal veszik igénybe a szolgálatot, esetenként jelzőrendszer által

kerülnek kapcsolatba, illetve maguk a szolgálatok is jelzőrendszerként működnek, ha az ellátásra szoruló problémájára kell megoldást keresni.

A külterületen és a perifériás részeken némileg több az idős ember, elsősorban magányosan élő özvegyasszonyok. Az itt élők főbb problémái a II/2. pontban felsorolásra kerültek.

A tanyagondnokok által ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	169	181	184

(Forrás: ESZK)

Az elmúlt évek kiegyenlített adataiból arra lehet következtetni, hogy az igények egyelőre elérték a maximumot és kielégítést is nyertek.

Az ellátási területeken élők közül 24 % veszi igénybe a tanyagondnokok szolgáltatását. Ezeknek az embereknek nincs kire támaszkodniuk. Az igénybe vevők 80 %-a betöltötte az 50. életévét és közülük 58% nő.

A tanyagondnokok 50 év feletti ellátottjainak megoszlása Orosházán (2015)

Év	I. körzet		II. körzet		Összesen
	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	5	10	12	9	36
61-70	9	10	8	14	41
71-80	4	10	12	12	38
81-90	9	13	3	4	29
90-	-	1	-	2	3
Összesen	27	44	35	41	147

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak 71%-a szenved tartós megbetegedésben. Az előfordulás gyakoriságának sorrendjében ezek az alábbiak: érzékszervi, szív- és érrendszeri, mozgásszervi, daganatos, idegrendszeri, egyéb belgyógyászati.

Eredmények: A szolgálatok dologi feltételei javultak: vérnyomásmérőket, vércukorszint mérőket szereztek be és fokozatosan lecserélték az elöregedett gépkocsikat. Az újonnan beállított gépjárművek terepjárók, melyekkel valóban el lehet jutni a legeldugottabb tanyákig. Továbbá hűtőtaszkákat szereztek be, hogy a nagy melegben ne romoljon meg a megvásárolt élelmiszer.

Idősek nappali ellátása

Intézményes keretek között a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló időskorúak számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, egészségügyi ellátásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Az ESZK idősök nappali ellátásának mutatói Orosházán

Év	Engedélyezett férőhely szám	Ellátottak száma (fő)	Idős demens ellátottak (fő)	Kihasználtság %
2013. dec. 31.	115	65	26	79
2014. dec. 31.	115	62	26	77
2015. dec. 31.	115	67	28	83

(Forrás: ESZK)

Orosházán 4 telephelyen működik az ESZK keretében idősök klubja:

- Öreg Tölgy Klub: Oh. Iglói u. 7. - férőhely: 30 fő
- Reménység Klub: Oh. Lórántffy u. 35. - férőhely: 30 fő
- Gyöngyvirág Klub: Oh. Székács J. u. 3. - férőhely: 30 fő
- Őszirózsa Klub: Oh. Kiss Ernő u. 19. - férőhely: 25 fő

Az egyes korcsoportba tartozó klubtagok átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Öreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirózsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	1	-	1	2	1	3	1	-	9
61-70	3	2	4	1	4	7	4	3	28
71-80	2	1	3	1	2	4	1	4	18
81-90	-	1	1	-	1	-	2	2	7
Összesen	6	4	9	4	8	14	8	9	62

(Forrás: ESZK)

A felülvizsgálati időszakban évente átlagosan 65 idős személy vette igénybe a klubok szolgáltatásait. Közülük 95 %-ban betöltötték az 50. életévüket és a nemek megoszlása fele-fele arányú.

Az ESZK az idősök nappali ellátásának szolgáltatását az egyes telephelyeken 2013. november 01-től bővítette az időskori demenciával küzdő személyek nappali ellátásával.

Az egyes korcsoportba tartozó demens klubtagok átlagos előfordulása nemenként és klubonként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	Gyöngyvirág Klub		Öreg Tölgy Klub		Reménység Klub		Őszirózsa Klub		Összes
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
51-60	-	-	1	-	-	-	-	1	2
61-70	3	1	-	1	-	-	1	1	7
71-80	-	2	-	2	1	1	-	1	7
81-90	-	3	2	-	-	2	-	2	9
Összesen	3	6	3	3	1	3	1	5	25

(Forrás: ESZK)

A felülvizsgálati időszakban évente átlagosan 27 demens személy vette igénybe a klubok szolgáltatásait. Közülük 93 %-ban betöltötték az 50. életévüket és a nemek megoszlása egyharmad férfi, kétharmad nő.

A nappali ellátás a mutatói szerint hol jobban, hol kevésbé kihasznált. A kisebb érdeklődés oka nem az idősök érdektelensége vagy elzárkózása. A város szervezett nyugdíjas közösségeiben, közösségi házaiban szervezett programokon az aktív részvétel lehetősége alternatívát kínál a magány oldására, a társas kapcsolatok létesítésére. Sok idős ember él a civil szervezetek által kínált lehetőséggel.

A klubok szakmai programjai változatos programkínálattal teszik vonzóvá a szolgáltatást és minél több embert igyekeznek a klubéletbe bevonni, melynek sikerét jelzi a kihasználtság 6 %-os emelkedése 2014-ről 2015. évre.

Az ESZK kínálata mellett a Szt. szerinti idősök nappali ellátása évek óta folyik az egyházi fenntartású Győry Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálatnál is 30 férőhelyen, amelyek szinte folyamatosan 100 %-on kihasználtak.

Nappali melegedő (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

A hajléktalanokat látja el, azokat a személyeket, akik életvitelszerűen közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségekben töltik mindennapjaikat.

A nappali melegedő része a hajléktalan ellátó komplexumnak. Férőhelyszáma 36 fő. Naponta 8-16 óráig tart nyitva. Igénybe vétele ingyenes.

A nappali melegedőn ellátottak száma Orosházán

	2013. dec.	2014. dec.	2015. dec.
Ellátottak (fő)	35	29	29

(Forrás: ESZK)

A nappali melegedőn a legidősebb női lakó 65 éves, a legidősebb férfi lakó 63 éves. A legutóbbi 29 fős létszámot tekintve az ellátottak átlagéletkora 52 év volt. Ezen mutatókból az következik, hogy a szolgáltatást többségében idős vagy idősödő hajléktalan személyek veszik igénybe. Megromlott egészségi állapotuk tükrözi hányatott életmódjukat: az igénybe vevők mindössze 28 %-a tartja magát egészségesnek.

A betegségek sokuknál halmozottan fordulnak elő. Legfontosabb egészségügyi problémáik: szenvedélybeteg 66%, depressziós 34 %, érrendszeri megbetegedés, magas vérnyomás 31%, cukorbetegség 7 %, inkontinencia 3%.

A nappali melegedő lehetőséget nyújt közösségi együttlétre, pihenésre, tisztálkodásra, mosásra, főzésre, étel elfogyasztására.

A pályázati lehetőségeket az intézmény maximálisan kihasználja az igénybe vevők jobb ellátása érdekében. Így jutott az intézmény televízióhoz is, amelynek műsoraira különböző közösségi programokat tudnak szervezni.

A szolgáltatás keretében az ellátottak folyamatosan hozzájuthatnak a szervezett szabadidős programokhoz, segítséget kapnak az egészségügyi alapellátáshoz, szakellátáshoz való hozzájutáshoz, segítik a hivatalos ügyeik kezdeményezését, eljárásaikat, életvezetési tanácsokat kapnak, támogatják önszerveződő csoportjaik létrejöttét, működését, munkajutalom ellenében az intézmény környékén munkát

végezhetnek (portaszolgálat, kertészkedés, udvarrendezés, hólapátolás, rendezvények előkészületei, javítások).

2/B2. Átmeneti ellátások

Az Szt. 86. §-a alapján az átmeneti ellátásokat azoknak a települési önkormányzatoknak kell biztosítaniuk kötelező jelleggel, amelyek lakosságszáma meghaladja a 30 000 főt. Orosházán az ezirányú ellátási kötelezettség fennállásának idején jött létre a hajléktalanok ellátásának az az összetett rendszere, amelynek két eleme – éjjeli menedékhely, hajléktalanok átmeneti szállása – az átmeneti ellátások közé sorolandó. Az ellátási kötelezettség megszűnését követően is az önkormányzat ezeket az intézményeket változatlanul fenntartja.

Éjjeli menedékhely (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését biztosító szolgáltatás.

Férőhelyszám: 26 fő, öt szobában.

Az ellátást ingyenesen, délután 16 és reggel 8 óra között lehet igénybe venni. Krízishelyzetben matracok segítségével több igénylő is elhelyezhető ideiglenesen. Az igénybe vétel a téli időszakban általában megnő, mert összefügg az időjárási körülmények alakulásával.

Az éjjeli menedékhelyen ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	30	26	27

(Forrás: ESZK)

Az éjjeli menedékhelyen egyes korcsoportba tartozó ellátottak átlagos előfordulása nemenként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)

Év	férfi	nő	összesen
51-60	7	3	10
61-70	2	2	4
71-80	-	-	-
Összesen	9	5	14

(Forrás: ESZK)

Az átlagos igénybevételhez viszonyítva az 50 év feletti ellátottak aránya 52 %. Az intézményben dolgozó szociális munkás gondoskodik a konfliktushelyzetek megelőzéséről és kezeléséről, az ellátottaknak szociális információkat biztosít és tanácsokat ad a jogosultságok jobb kihasználása érdekében. Az ellátottak ingyenes szűrővizsgálatokon vehetnek részt és igény szerint segédeszközökhöz és egészségügyi ellátásokhoz segítik őket hozzájutni.

Hajléktalanok átmeneti szállása (Orosháza, Szabó D. u. 1.)

Azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek önellátásra.

A szolgáltatás napi 24 óra nyitvatartással működik. A szolgáltatásért mindenkor a képviselő-testület által meghatározott térítési díjat kell megfizetni. A lakhatás biztonsága és a higiénés szolgáltatások igénybe vétele lehetőséget nyújt arra, hogy a hajléktalan személy visszakerülhessen a munka világába, a társadalomba.

A dolgozók részéről komoly szociális munka folyik az ellátottak körében, hogy segítsék őket visszakerülni és beilleszkedni a társadalomba. A cél, hogy a munkahely és a lakhatás biztosítottá váljon az egyén számára.

Férőhelyszám 14 fő, négy szobában.

A hajléktalanok átmeneti szállásán ellátottak száma Orosházán

	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Ellátottak (fő)	12	8	7

(Forrás: ESZK)

Az átmeneti szálláson az ellátottak éves átlaga 9-10 fő. A 2015. év végén a szállón lakó 7 fő közül 5 fő betöltötte az 50. életévét.

A szállón egyéni esetkezelés, de mellette szociális csoportmunka is folyik. Az intézményben a közösségi élet szervezeten működik. Az ellátottak segítséget kapnak hivatalos ügyeik intézésében, családi és társadalmi kapcsolataik helyreállításában, egészségmegőrzésben.

Tárgyasult segítség az ágynemű, ruhanemű, tisztasági és tisztálkodási szerek, eszközök, elsősegély felszerelés.

Mindkét átmeneti ellátás tekintetében az ellátottakra jellemző a rendszertelen életmód következtében megromlott egészségi állapot, amelyre nem fordítanak kellő figyelmet. Jellemző betegségeik: szenvedélybetegség, magas vérnyomás, általános érlemeszesedés, érszűkület, cukorbetegség, depresszió.

A hajléktalanok ellátórendszerében elért eredmények: Pályázatból, adományból az utóbbi években sikerült hideg ételmezt is biztosítani naponta a rászorulóknak, pl.: 2015. évben 30 fő 152 napon át részesült étkeztetésben a téli krízisidőszakban.

A felülvizsgálati időszakban zajlott és 2015. novemberben zárult le a „FogLak – Utcán élő hajléktalanok reintegrációja Orosházán” TÁMOP-5.3.3-12/1 pályázat, amelynek célja volt az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének, foglalkoztathatóságának elősegítése, sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása. A projektbe 18 fő került bevonásra, akik közül többen munkalehetőséghez és lakáshoz jutottak.

Minden évben megrendezésre került az „Egy este a hajléktalanokért” rendezvény a Segítő Gondoskodás Alapítvány sikeres önkormányzati pályázatának köszönhetően. A rendezvény célja a hajléktalan ellátás bemutatásán túl a fedél nélküliekkel szembeni előítéletek csökkentése, a szolidaritás vállalása.

2/B/3. Tartós bentlakást nyújtó ellátás

A szociális szakellátás részeként működő idősokothonaiban találunk otthonra azok az idős, általában beteg, önálló életvitelre nem képes, napi négy óra gondozási szükségletet meghaladó gondozást, ápolást igénylő személyek, akikről a családjukban bármely okból nem tudnak gondoskodni, vagy nincs családjuk.

A szolgáltatás alapszinten napi legalább ötszöri étkeztetésből, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásból, mentális gondozásból, meghatározott egészségügyi ellátásból és lakhatásból tevődik össze.

Orosházán két idősokothona működik az ESZK keretében. Az önkormányzat ezeket az otthonokat az idős emberek érdekében önként, nem ellátási kötelezettségből tartja fenn.

Ezekben az intézményekben elsősorban az időskorúak, de gondozási szükségletük alapján a 18. életévet betöltött, betegség vagy fogyatékosság miatt önmagukról gondoskodni nem képes személyek is elláthatók. Külön gondozási csoportban kapnak állapotuknak megfelelő ellátást a demens személyek.

A felülvizsgálati időszakban történt központi jogszabályváltozás következtében bevezetésre került az idősokothoni ellátásban a belépési hozzájárulás, melynek összege igazodik a szolgáltatás során nyújtott lakhatási minőséghez. Az ellátást igénylő elhelyezésének nem akadály a belépési hozzájárulás hiánya, ha a rászorultsági feltételek adottak. A befolyó belépési hozzájárulás az intézmény bevétele, amelyből fejlesztést, korszerűsítést lehet végrehajtani.

Ezüst Fenyő Idősek Otthona (Orosháza, Táncsics u. 8.)

Ez a telephely 2005. május óta teljes körű szolgáltatást nyújt elsősorban idős emberek számára.

Az ellátottak négy lakószinten 74 férőhelyen egy, két és kétszer két ágyas, fürdővel, vécével ellátott szobákban kapnak elhelyezést. Az épületben lifttel lehet közlekedni. Az idősokothona újszerű állapotával, központi fekvésével, több kis létszámú lakószobájával magasabb igény szintet elégít ki.

Nyitása óta csaknem mindig 100%-os kihasználtságú és általában hosszabb a várólistája. (2015. év végén 10 fő)

Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Férfi	15	14	14
Nő	64	59	59
Összesen	79	73	73

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak nemenkénti demográfiai mutatói jól tükrözik a lakosság körében általában bekövetkező változásokat és az így kialakult nemenkénti arányokat. Megfigyelhető, hogy az intézményben 81 %-ban vannak női lakók és a 80 év feletti ellátottak 88 %-a nő. A nők rendelkeznek magasabb átlagéletkorral, maradnak egyedül, kiszolgáltatottá válva, akik számára végső menedék az idősokothona.

Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában a gondozási igény megoszlása demencia alapján

Gondozási igény az ellátottaknál	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Átlagos	73	70	61
Demens	6	3	12
Összesen	79	73	73

(Forrás: ESZK)

A demencia kórkép kialakulásának jellemzője az önellátási képesség csökkenése, végül teljes hiánya. A gondozók részéről ez az állapot egyre több fizikai segítséget, folyamatos odafigyelést és mentálhigiénés szakmai tevékenységet igényel.

Az otthonban a leépülés aránya az ellátottak körében évről-évre változó aszerint, ahogy a lakók cserélődnek elhalálozás vagy elköltözés miatt: 2013. évben a demens személyek aránya 8 %, 2014. évben 4 %, 2015. évben 16 %.

**Az Ezüst Fenyő Idősek Otthonában az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak száma nemenként a felülvizsgálati időszakban (50 év felett)
2015. december 31-ei állapot szerint**

Év	férfi	nő	összesen
51-60	2	-	2
61-70	5	4	9
71-80	2	13	15
81-90	5	37	42
90-	-	5	5
Összesen	14	59	73

(Forrás: ESZK)

Az otthonban igen erőteljes az előregedés: a lakók 64 %-a 80 év feletti. A magas életkorral együttjáróan jelentős az ellátottak egészségromlása. A szív- és érrendszeri megbetegedés 48 %-uknál jelen van, 22 % pszichiátriai beteg, 14 % fogyatékoságban szenved, 10 % anyagcsere-beteg és a maradék 6 % megoszlik a légzőszervi és a daganatos betegek között.

Évről-évre az előregedés miatt gyengül az ellátottak egészségi állapota. Az intézmény dolgozóit ez egyre nagyobb kihívás elé állítja, mert összetett szolgáltatói tevékenységükben mind nagyobb teret kell, hogy nyerjen az egészségügyi, ápoló funkció. Az intézmény munkatársai pedig a hatályos rendelkezések szerint elsősorban szociális képesítéssel rendelkeznek, és a szociális tevékenység végzéséhez szükséges eszközrendszerrel vannak ellátva. A gondozottak egészségromlása gyakran teszi szükségessé a sürgősségi és a kórházi ellátás igénybe vételét, időnként vitás helyzetet teremtve az érintett intézmények – ESZK és Kórház - között, melynek következménye a beteg otthonlakó ide-oda utaztatása.

Valószínűsíthető, hogy ezeknek az eseteknek a megnyugtató megoldásához olyan új típusú intézményi elhelyezésre lenne szükség, amelynek eredményeként a lakóknak a szociális munka módszereivel igyekeznek önellátó képességük függvényében önálló, szabad, méltóságteljes életet biztosítani, miközben megkapnak minden,

állapotuknak megfelelő egészségügyi ellátást is egészségügyi szakfeladatok elvégzésére képesített ápoló-gondozótól. Ezt az intézményt nehéz lenne a szociális ágazatba besorolni a jelenlegi szabályok szerint, mert ahhoz képest túl sok egészségügyi szolgáltatást kellene nyújtania.

Az ellátottak érdekében a felülvizsgálati időszakban az alábbi felújítási munkákat, fejlesztéseket, szakmai tevékenységeket sikerült megvalósítani:

2013. évben rovarhálót szereltek fel, tetőjavítás folyt, a melegvizes kazán szivattyúját kellett cserélni.

Szakmai munka keretében megszervezték a nyári Családi Napot és az őszi Idősek Napját. Helyben látásvizsgálatot és ortopédiai vizsgálatot szerveztek. Megkezdődött a gyógytorna szakember közreműködésével, a gondozók bevezették a zenés átmozgató tornát. Megnézték az aktuális kiállításokat. Látogatták az istentiszteleteket. Ünnepek, évfordulók alkalmával megemlékezéseket tartottak. A „szépkorú” jubiláló ellátottakat ünnepélyesen köszöntötték.

2014. évben ablakfóliázás történt a IV. emeleti lakók érdekében. A lakószobákban festési, mázolási munkák folytak. Tetőt és az elektromos nagykaput kellett javítani. A szakmai munka keretében ismét megrendezésre kerültek az előző évi nagy rendezvények és folytatódtak a sport- és kulturális programok, megemlékezések. Részt vettek a lengőteke bajnokságon.

2015. évben folytatták a lakószobák tisztasági és esztétikai festését. Az apartmanokban új zuhanyfüggönyöket és csúszáságtárlókat helyeztek el. A szakmai munka keretében három nagy rendezvény volt: a Farsangi mulatság, az Ezüstös Családi Nap és az Idősek Napja. A Segítő Gondoskodás Alapítvány szervezésében kirándulásokon vettek részt más telephelyeken ellátottakkal együtt (Szarvasi Arborétum, Ravasz-tanya). Kihasználták a városi programok, kiállítások kínálta lehetőségeket.

Platán Idősek Otthona (Orosháza, Teréz u. 14.)

Az ellátottak számára két, három és négy ágyas szobákban, három szinten, szintenként a szükséges kiszolgáló és szociális helyiségekkel teljes körű ellátást nyújt.

A férőhelyek száma 150 fő. A kihasználtság folyamatosan 100 %-os. Várakozó 2015. december 31-én 9 fő.

A Platán Idősek Otthonában ellátottak száma

Ellátottak (fő)	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Férfi	49	49	52
Nő	102	101	98
Összesen	151	150	150

(Forrás: ESZK)

Az ellátottak nemek közti aránya egyharmad, kétharmad a nők javára. Látható, hogy az idősök között a női többséget jelentő demográfiai jelenség az intézmény ellátottjainak körében is megmutatkozik.

A Platán Idősek Otthonában a gondozási igény megoszlása demencia alapján

Gondozási igény az ellátottaknál	2013. dec. 31.	2014. dec. 31.	2015. dec. 31.
Átlagos	119	120	122
Demens	32	30	28
Összesen	151	150	150

(Forrás: ESZK)

A felülvizsgálati időszakban a fokozottabb ápolási igényű ellátottak aránya alig változó, 2013. évben 21 %, 2014. évben 20 %, 2015. évben 19 %.

***A Platán Idősek Otthonában az egyes korcsoportokba tartozó ellátottak száma nemenként a felülvizsgálati időszakban
2015. december 31-ei állapot szerint***

Év	férfi	nő	összesen
41-50	-	1	1
51-60	6	6	12
61-70	25	17	42
71-80	16	29	45
81-90	5	38	43
90-	-	7	7
Összesen	52	98	150

(Forrás: ESZK)

Az otthonban 33 % a 80 év feletti lakók száma, amely jóval kedvezőbb mutató a másik otthonéhoz képest és nagyobb önállósággal, önkiszolgáló képességgel rendelkező lakóközösséget feltételezhetnénk. A demencia előfordulási aránya viszont magasabb gondozási igény meglétére utal és azt valószínűsíti, hogy a demencia nemcsak a legmagasabb korcsoportokban alakul ki.

A Platán Idősek Otthona épületének erőteljesen romló állapota egyre aggasztóbb. A magas forrásigény miatt legfeljebb nyertes pályázat útján lehetne teljes felújítást végezni. A pályázás eddig sikertelennek bizonyult.

Az intézmény a lehetőséghez és a szükséghez igazodóan végezte az állagmegóvást, az esetleges fejlesztéseket és a szakmai munkát a felülvizsgálati időszakban:

2013. évben automata mosógépet vásároltak az ellátottak ruháinak mosásához, duguláselhárító eszközt szereztek be.

Szakmai munka keretében tavasszal indították a Vidám Majális kulturális rendezvénysorozatot, majd a nyári Platán Családi Nap és az őszi Idősek Napja került megrendezésre. Az emeleti nővérszoba központi elhelyezést kapott, hogy jobban tudjanak figyelni az idősekre. A földszinten foglalkoztató helyiség került kialakításra. A mentálhigiénés csoport színesítette foglalkoztatási programjait. A „szépkorú” jubiláló ellátottakat ünnepélyesen köszöntötték.

Figyelemre méltó a generációs korlátok ledöntése és a kölcsönös elfogadás érdekében végzett tevékenység az oktatási intézményekkel együttműködve: több iskola diákjainak biztosítottak tanulmányaikhoz gyakorlati helyet, a Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény számára eszközöket adtak gyakorlati helyiség kialakításához, hogy az ápoló-gondozó képzésben részt vevő diákok a szakmai ismereteket jobban el tudják sajátítani.

Bizalomgerjesztő a lakosság – potenciális ellátottak - irányában, hogy külföldről kapott adományaikból tovább adományoztak a városban élő rászoruló személyek számára nélkülözhető kerekesszéket, járókeretet.

2014. évben sor került a konyhai tető javítására, a lakószobákban higiénés festés elvégzésére.

Szakmai munka keretében megszervezték a farsangi mulatságot, majd ismét sor került az előző évek nagy rendezvényeire. Jártak helyi nagy bevásárlóközpontban, kirándulásokat szerveztek (szegedi Vadaspark, Bréda-kastély), kulturális rendezvényeket látogattak meg, szalonnasütést, palacsintasütést szerveztek.

2015. évben a bomló vakolatot sikerült eltávolítani, hogy a folyamatos balesetveszélyt elhárítsák. A lakószobákban tisztasági festést, mázolást végeztek. Elavult bútorokat cseréltek, ping-pong asztalt, kültéri sakkot, sörsátrakat szereztek be a Segítő Gondoskodás Alapítvány támogatásával. Ellátotti adományból légkondicionáló berendezést vásároltak és az ellátottak ebédlőjében felszerelték.

A szakmai munka keretében a szokásos nagy rendezvények mellett sor került Nyugdíjas Találkozóra, amelyen az ESZK nyugdíjas dolgozói voltak a vendégek. Hasznos időtöltés céljából rendszeres foglalkozásokat szerveztek, amelyek az ellátottak körében igen népszerűek voltak: reggeli torna, filmvetítés, népdalkör, mesedélután, társasjáték, irodalmi kör, kézműves foglalkozás. Önállóság és mozgásképesség függvényében részt vettek sétán, könyvtár- és múzeum látogatáson, társintézmények látogatásán.

Jellemző, hogy egyes nagy rendezvényekre más települések társintézményeinek ellátottjait, dolgozóit meghívják. Ezek a találkozók alkalmat teremtenek tapasztalatcserére, barátságok kialakítására, nyitottabb szemléletre.

Az ellátás feltételeinek maradéktalan teljesítéséhez 2016. évben az önkormányzat biztosított forrást, hogy a legszükségesebb, szakmailag indokolt tennivalókat meg lehessen oldani. Eredményeként az intézményben belső építészeti átalakítások révén megnövelték az egy ellátottra jutó alapterület nagyságát, valamint a tisztálkodó helyiségek felújítása kapcsán sikerült elérni, hogy egy kádra, vagy zuhanyozóra tíznél több ellátott ne jusson.

2/C Egyéb intézményi részvétel az időspolitikai megvalósításában

Az önkormányzat 2015. évben eredményesen pályázott az Idősbarát Önkormányzat Díj elnyeréséért. Az volt a megítélésünk, hogy a városban a civilek és intézmények partnersége az idős lakosság számára olyan aktív részvételi lehetőségeket kínál a közéletben, a kulturális- és közművelődési tevékenységben, sportban, kirándulásokon és a szabadidő sok egyéb hasznos eltöltésében, hogy a többi településsel való megmérettetésre bátran kiállhatunk. Az ESZK már ismertetett szociális szolgáltatásain túl a többi intézmény idősekért végzett tevékenységét jól példázza az alábbi összefoglaló az Idősbarát Önkormányzat Díjért beadott pályázatból. Ezáltal a felülvizsgálati időszakból a 2014. év programjain keresztül kerül bemutatásra az idősekért végzett intézményi tevékenység és az ő aktivitásuk, hangsúlyozva a generációk együttműködését, amely más évekre is jellemző, csak a mindenkor aktuális programok cserélődnek.

„Az önkormányzat intézményei működésében alapelv a generációk problémáinak együttes kezelése, kihasználva az egymást elősegítő, gerjesztő hatást.

- **Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálatának idősek számára szervezett programjai:**

Az intézmény által létrehozott Egy Más jövőÉrt Alapítvány elsődleges célkitűzései a vizsgálati eredmények ismeretében alkotott települési idősügyi stratégiához szorosan illeszkednek. **Idősek napja:** a Szántó Kovács János Területi Múzeumban ünnepelték meg az Idősek Világnapját. A programon 49 fő vett részt. **Idősek Karácsonya:** Az alapítvány évente megrendezi hagyományos ebéddel egybekötött karácsonyi ünnepségét olyan idős emberek számára, akik egyedül vagy távol élnek családjuktól. A programon 50 fő vett részt.

Az intézmény által szervezett programok

- ATropicariumba szervezett **kiránduláson** a Gyermekjóléti Központ ügyfélkörébe tartozó hátrányos helyzetű gyermekek és az utazni szerető idősök közösen vettek részt.
- **Főzőklub:** A klubfoglalkozások célja az ismeretek bővítésén túl, a magányosság oldása, a szabadidő hasznos eltöltése volt.
- **Kreatív klub:** évek óta működtetik a kreatív klubot, melyre a munkanélküli felnőttek mellett a tanyagondnoki szolgálat és az intézmény látókörébe került időseket várják, melyen átlagosan 11-15 fő vesz részt. „Élet az éveknek”-bűnmegelőzési prevenciós célú előadássorozat az időskorúakat veszélyeztető bűncselekmények megelőzése, és a biztonságos lakhatás elősegítése érdekében. A program célcsoportját az intézmény és a Tanyagondnoki Szolgálat látókörébe került idős személyek alkotják.
- **Justh Zsigmond Városi Könyvtár idős korosztályt célzó programjai:**
Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasóköre. Mára kialakult egy közel húszfős törzsközönség, akikre más könyvtári programokon is számítani lehet. **LélekVitamin:** A korosztályra jellemzően már kevesebb elfoglaltságot jelent a család, sokan élnek egyedül, ez főként akkor jelent problémát, ha már nem is dolgoznak. A kortárs csoport nyíltabban és őszintébben beszél meg a problémáit, olykor segítőként vannak jelen a közösség tagjai. **Közösségi szolgálatos diákok:** A közösségi szolgálat keretében adott napokon, adott időpontban középiskolás diákok - „Tessék kattintani” program kertében - segítenek az idősebb korosztály számára a számítógép és internet használatának elsajátításában, sőt a diákok vállalják egy-egy saját laptop

átvizsgálását, megtisztítását is. Az MMoP-2014. Pályázat keretében az idősök körében 15 fő bővíthette a netes kommunikációs ismereteit, melynek egyik célja az elmagányosodás megakadályozása volt.

- **A Petőfi Művelődési Központban** 8 nyugdíjas csoport - jelenlegi taglétszám alapján összesen 308 fő - részére lett biztosítva infrastrukturális háttér. Együttműködési megállapodás keretében az alábbi négy csoport működése, programjaik megvalósítása támogatott: Bokréta Népdalkör, Díszítőművészeti Kör, Foltvarró Klub, Mohácsi Mátyás Kertbarát Klub. További négy nyugdíjas szervezet összejövetelihez térítésmentesen jut teremhasználatához és a szükséges technikai háttérhez: Nyugdíjas Pedagógusok Klubja, Nyugdíjas Óvónők Klubja, Fegyveres Erők Nyugállományúak Klubja, Honvéd Nyugdíjas Szakszervezet.
- A Polgármester vagy az önkormányzati választókerület önkormányzati képviselője igény esetén otthonukban köszönti a szépkorúakat."

Az idős lakosság körében igen népszerűek a más generációval együttesen szervezett programok, szolgáltatások. *„Jelentős e közös programok közösségformáló ereje, amely a legjobb gyógyír az időskori magány ellen. Az idős emberek számára tudatosodik ezen programokon való részvétel és a szolgáltatások igénybe vétele során, hogy fontosak, hasznosak. Számít rájuk a fiatalabb generáció, hiszen számtalan értéket közvetítenek feléjük, melyeket csak és kizárólag Tőlük, személyesen sajátíthatnak el. Az idősök a fiatalok részéről szívesen fogadják a modern, változó világban eligazodni segítő támogatást.”*

IV. CIVILSZERVEZETEK TÁMOGATÁSA

A civil szervezetek, köztük az idősök és nyugdíjasok szervezetei társadalmi támogatottsággal dolgoznak. Az önkormányzat évente pályázat útján nyújt támogatást költségvetési keretéből a civil szervezeteknek, köztük az idősöket tömörítő szervezeteknek is. Orosháza Város Önkormányzata támogatási szerződést köt azon civil szervezetekkel, amelyek éves programja minőségi módon került megtervezésre, továbbá jelentős taglétszámmal rendelkezik. A támogatás mértéke egyedi elbírálású, mely tekintetében a Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága, és a Képviselő-testület hoz döntést a fenti prioritások figyelembevételével. Az idősök szervezeteinek nyújtott támogatás teljességében hasznosul, hozzájárul a városban az időspolitika megvalósulásához, hiszen elsősorban a nyugdíjasok szervezetei valósítják meg azt.

Orosháza Város Önkormányzatának együttműködő partnerei az idős lakosság közéleti szereplése, közösségi élete tekintetében:

- Rákócziutcai Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete a rákócziutcai városrészben lakó idősök számára a helyi időspolitikai célkitűzések közvetítésében és megvalósításában közreműködik,
- Nyugdíjas Pedagógusok Orosházi Egyesülete a városi időspolitika képviseletét valósítja meg a pedagógusok körében,

- Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete az Önkormányzat első számú szövetségese a városi időspolitika megvalósításában,
- Fegyveres Testületek Nyugállományúak Klubja a rendvédelmi nyugdíjasok közösségi életét szervezi (közélet, rendezvények, hasznos szabadidő eltöltés közösségben, kirándulások szervezése),
- Fénysugár Nyugdíjas Egyesület tevékenységének eredményeként az idősek számos tudományos igényű és klasszikus kulturális értékeket bemutató rendezvényen és kiránduláson vehetnek részt,
- Határőr Nyugdíjasok Orosházi Egyesülete a nyugdíjas határőröket tömöríti és múltidéző aktív közösségi életet szervez,
- Cinkusiak Baráti Köre – Bokréta Népdkör a népzenei hagyományok ápolása és megismertetése okán számos rendezvényen nyilvánosságot és alkalmat teremt az idősek számára a bemutatkozásra, az idősekről alkotott pozitív kép megformálására.

Fenti szervezetek léte, gazdag programjaik azt bizonyítják, hogy az időskorúak aktív részesei akarnak és tudnak maradni a közösségnek, ha ehhez megkapják a megfelelő támogatást.

Idősek civilszervezeteinek támogatása (2013-2016. év)
(Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete nélkül)

sor szám	Megnevezés	Támogatási összeg (eFt)			
		2013.	2014.	2015.	2016.
1.	Fegyveres Testületek Nyugállományúak Klubja	30	30	130	30
2.	Hadirokkantak, Hadiözvegyek, Hadiárvák Orosházi Szervezete	-	-	-	-
3.	Határőr Nyugdíjasok Orosházi Egyesülete	20	20	120	30
4.	Nyugdíjas Pedagógus Egyesület	30	100	130	20
5.	Rákócziutcai Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete	-	-	100	100
6.	„Fénysugár” Nyugdíjas Egyesület	400	400	200	50
7.	Összesen (1-6.)	480	550	680	230

(Forrás: Polgármesteri Hivatal adatbázisa)

Az éves költségvetési rendeletben külön nevesítve jelenik meg a legnagyobb nyugdíjas szervezetnek, az Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületének a támogatása.

**Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületének a támogatása
(2013-2016. év)**

Megnevezés	Támogatási összeg (eFt)			
	2013.	2014.	2015.	2016.
Egyesület költségvetési sora	1500	1500	-	290
Marketing keret	1000	1250	600	-
Összesen	2500	2750	600	290

(Forrás: Polgármesteri Hivatal adatbázisa)

Az Önkormányzat a saját forrásai terhére nyújtott támogatásokkal segít megteremteni a civil szervezetek munkájának gazdasági alapjait, valamint az idősök irányába igyekszik kifejezésre juttatni a településen végzett tevékenységükért a köszönetet, az idősök iránti tiszteletet, megbecsülést és elismerést, amelyhez képest a támogatási összeg jelképes. A mindenkori gazdasági környezet határt szab az összecszerúságában méltóbb elismerésnek, amely jobban arányban állna az idős generáció jelenlegi és korábban végzett hasznos városépítő tevékenységével.

V. Kérdések és válaszok

Az Idősügyi Konceptió elkészítése alkalmával, 2009. évben kérdőívet bocsátottunk ki az idős lakosok számára, hogy véleményt nyilváníthassanak azokkal a lehetőségekkel és hiányokkal kapcsolatban, amelyeket városunkban tapasztalnak. Az összegyűjtött véleményeket kívántuk felhasználni a helyi időspolitikai irányainak és azon feladatoknak a meghatározásához, amelyek az önkormányzat mozgásterében vagy segítségével oldhatók meg.

2016. év végén a megkérdezést megismételtük. A kérdések szinte ugyanazokat a témákat és célcsoportokat érintették, csak esetenként feleletválasztós módszerrel könnyítettük meg a válaszadást.

A kérdőív néhány átfogó témakör alapján következtetni engedett a válaszadó 1. életkorára, nemére, lakóhelyére; rokoni és társas kapcsolataira; 2. korábbi foglalkozására, jövedelmére; 3. szabadideje eltöltésére; 4. egészségi állapotára; 5. általános közérzetére, közéletiségére és 6. megismerhettük elmondásra szánt legkülönbözőbb gondolataikat.

A kérdőíveket a nyugdíjasok civilszervezetein keresztül és az ESZK telephelyeinek munkatársai segítségével juttattuk el az érintett lakossághoz. E tevékenység kapcsán köszönet illeti az Orosházi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületét, a Határőr Nyugdíjasok Orosházi Egyesületét, a Nyugdíjas Pedagógusok Orosházi Egyesületét, a Fénysugár Nyugdíjas Egyesületét, a Fegyveres Testületek

Nyugállományúak Klubját, a Rákóczi-telepi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületét, az ESZK idős klubjait, házi segítségnyújtás szolgáltatóit, tanyagondnoki szolgálatait és a két idős otthonát. Közreműködésük nélkül a felmérés nem lett volna ilyen sikeres, mert a helyi újság és az önkormányzat honlapjának felhívása alapján igen kevesen nyilvánítottak véleményt, hasonlóan a korábbi megkérdezéshez.

Míg a 2009. évben a célzottan eljuttatott 776 db kérdőívből 345 db került vissza értékelhető módon kitöltve, amely 44 %, addig a 2016. évben kiküldött kérdőívekből 646 db-ot töltöttek ki, amely 91 %. Ez az aktivitás jelentős eredményként értékelhető a község területén, amelyben megnyilvánul az idős lakosok érdeklődése és beleszólása a város életének formálásába és benne saját helyük, életük alakulásába.

A kérdőívekre adott válaszok összegzése:

1.) A megkérdezettek adatai

Életkorára 631 fő adott választ – 98%.

Év	fő	arány %
90 felett	36	6
80-89	134	21
70-79	249	39,5
65-69	133	21
60-64	58	9
55-59	10	2
50-54	4	0,5
50 alatt	7	1
Összesen	631	100

A válaszadó nemére 100 %-ban érkezett válasz:

Férfi 201 fő – 31%, nő 445 fő – 69 %.

A válaszadók nemek szerinti aránya is tükrözi azt a demográfiai jelenséget, hogy az életkor előrehaladtával a nők aránya magasabb, azaz az átlagéletkor a nők javára tolódik el.

Családi állapotáról 550 fő nyilatkozott.

Megoszlásuk:

házas	165 fő – 30 %
élettársi kapcsolat	9 fő - 2 %
özvegy	248 fő – 45 %
elvált	89 fő – 16 %
hajadon	17 fő – 3 %
nőtlen	22 fő – 4 %

A fentiek alapján a válaszadók 32 %-a él párkapcsolatban. A párkapcsolatban élők viszonylag alacsonyabb arányából lehet következtetni arra, hogy az önálló életvitelre

való alkalmasságot jelentő képességek és készségek beszűkülése esetén kevesebb esély van a családtagok helytállására, és a szociális ellátórendszer beavatkozása hamar szükségessé válik. Kezdetben az alapellátásnak – étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálat, nappali ellátások - kell az ellátást biztosítani a rászorultak otthonában, ameddig csak lehetséges.

Az iskolai végzettség szerinti megoszlás az 575 válaszadó között:

8 általánosnál kevesebb	68 fő – 12 %
8 általános	143 fő – 25 %
gimnáziumi érettségi	104 fő – 18 %
szakközépiskola	63 fő – 11 %
szakmunkásképző	101 fő – 17 %
egyetem/főiskola	96 fő – 17 %

Lakóhelyére 608 fő adott választ. E szerint 526 fő – 87 % - él belterületen, 82 fő él külterületen, ez 13 %. Ez nem fedi feltétlenül a közigazgatási, földrajzi értelemben vett kül- és belterületi lakosokat, mert a közbeszédben előfordul, hogy a központtól távoli városrészeket külterületként emlegetik.

A lakhatás jellege szerint a válaszadók – 623 fő - közül 460 fő él saját otthonában – 74 %, és 163 fő intézményben lakik – 26 %.

2.) Korábbi foglalkozás, életkörülmények

A válaszadók – 646 fő – ágazati tevékenysége aktív korában:

ipari	194 fő – 30 %
mezőgazdaság	159 fő – 25 %
kereskedelem	74 fő – 12 %
oktatás	41 fő - 6 %
közművelődés	6 fő - 1 %
egészségügy	41 fő - 6 %
rendészet	28 fő - 4 %
igazgatás	11 fő - 2 %
egyéb	90 fő – 14 %

A munkavégzés jellege szerint 614 fő közül 376 fő fizikai munkát végzett – 61 %, 238 fő szellemi munkát végzett – 39 %.

Jövedelem típusa szerint többes válasz is érkezett – 675:

bérijövedelem	42
vállalkozásból, őstermelői tevékenységből származó	11
szellemi és más önálló tevékenységből származó	3
nyugdíj	561 – 87 %
egyéb nyugdíjszerű szociális ellátás	43 - 7 %
önkormányzattól, járási hivataltól kapott ellátás	7
egyéb	5
nincs rendszeres havi jövedelme	3

A jövedelem forrása több, mint 90 %-ban nyugdíj vagy nyugdíjszerű ellátás. Ez annyiban megnyugtató, hogy ezeknél a jövedelmeknél a rendszeres emelésre lehet számítani a reálérték megőrzése érdekében.

A havi jövedelem összege szerinti megoszlás 597 fő között:

Havi jövedelem (Ft)	fő	arány %
legfeljebb 28 500	11	2
28 501 - 42 750	13	2
42 751 – 57 000	23	3
57 001 – 70 000	44	7
70 001 – 85 000	105	18
85 001 – 100 000	143	24
100 001 – 125 000	129	22
125 001 – 150 000	63	11
150 000 felett	66	11

A jövedelmekről szóló táblázat áttekintése során megnyugtató, hogy a legalacsonyabb jövedelemkategóriák mellett vannak a legkisebb előfordulási arányok, 2-3 %. Összehasonlítva a minimálbér összegével, megállapítható, hogy a válaszadó idős emberek többségének jövedelmi helyzete hasonló vagy kedvezőbb, mint a minimálbéren dolgozó munkavállalóké.

Végig lehet gondolni, hogy ez milyen életszínvonalat eredményez. A jövedelmek abszolút értéke mellett figyelembe kell venni, hogy az idősök „fogyasztói kosara” mást tartalmaz. A napi létszükségleti cikkek – élelmiszer, ruházat -, vagy tartós fogyasztási cikkek megvásárlása iránt részükről mérsékeltebb a kereslet, mint a fiatalabb, még gyermekekről gondoskodó családoknál. A gyógyszer- és a gyógyászati segédeszközök iránti fokozott igény viszont jelentősebben terheli az idősök pénztárcáját.

A lakásrezszi kiadások ugyanolyan teherként jelentkeznek, csak sok idős ember egyedülállóságából eredően a költségviselést nincs kivel megosztani, az megterhelőbb. Kedvező viszont, hogy a korábban felfelé kúszó rezsiköltségek mára csökkennek.

A jövedelmekről szóló táblázat és a jelenlegi segélyezési jövedelemhatárok összevetéséből arra lehet következtetni – hogyha a válaszadók csoportjának jövedelmi helyzetét és a jövedelmek szerinti megoszlását tipikusnak fogadjuk el -, hogy az idősök legalább 80 %-a legfeljebb méltányosságból veheti igénybe a legtöbb segélytípust, természetesen amelyiknél van méltányossági lehetőség. Ebből következik, hogy a segélyezési politikát és az azt kifejező jogszabályi rendelkezéseket időről- időre át kell gondolni és szükség szerint újraszabályozni.

Sok év óta először 2013. évben nem emelkedtek az önkormányzat által nyújtott személyes szociális szolgáltatások térítési díjai sem az alap-, sem a szakellátásban. Azóta is többször és több szolgáltatás esetében előfordult, hogy a térítési díjak nem változtak. Tekintettel arra, hogy az ellátottak többsége az idős generáció tagja, a térítési díjak változatlanul hagyása a koncepció tekintetében és az igénybe vevők életében, anyagi helyzetében igen jelentős eredmény.

608 fő válaszolt arra, hogy tud-e megtakarítani jövedelméből. Közülük 148 fő tud félretenni – 24 %, 460 fő nem tud megtakarítani – 76 %.

Tapasztalat – későbbi kérdésnél adott válasz is utal rá -, hogy sok idős, családos személy anyagilag is támogatja gyermekét, unokáját. Feltételezhető, hogy többen ezért sem tudnak megtakarítani.

Háztartása nagyságáról 485 fő adott választ. Egyszemélyes háztartásban él 266 fő, 55 %. Kétszemélyes háztartásban él 181 válaszadó – 37 %. 3-6 fős háztartásban él 38 fő – 8 %. A háztartásokban együttélők kapcsolata jórészt házastársi/élettársi – 174 fő, leszármazói – 48 fő – 10 %, de előfordul testvéri, egyéb rokoni, ismerősi kapcsolat.

Örvendetes, hogy a több generáció együttélése, mely a 2009. évi megkérdezéskor mindössze a válaszadók 3% esetében volt tapasztalható, ez legkevesebb 10 %-ra növekedett az új felmérés szerint (a háztartások 10 %-ában az idős válaszadó leszármazottjával él együtt). A generációk egymást segítő életközössége serkentőleg hat az időskori társadalmi aktivitás fennmaradására, az idős személy testi, lelki egészségének megőrzésére.

A többgenerációs életközösség a fiatalok számára is hasznos: túl az idősök nyújtotta napi szintű segítségen, tapasztalatokhoz juttatja a fiatalokat a saját sikeres időskorukra való tudatos felkészülés céljából. Könnyebb megérteni és elfogadni az öregedés folyamatát, elkerülni az idősökre vonatkozó negatív sztereotípiákat.

Régen, amikor a több generáció együttélése igen jellemző volt, nem éleződött ki ennyire a generációs ellentét. A negatív beidegződés helyett az idősöket általánosságban tisztelet és megbecsülés övezte. A mai szemléletváltás érdekében az idősök társadalmi integrációjához a család mellett, helyett más területeken is lehetőséget kell teremteni. Az idős emberek igénylik a fiatalokkal való békés kapcsolat kialakítását, erről a kérdőívekre adott válaszaikból is meg lehet győződni. A távolságtartás az idősökre nem jellemző. Sokuk válaszából kitűnik a fiatalok boldogulásáért való aggodalom, a segíteni akarás.

Megkérdeztük, hogy a háztartás tagjainak jövedelme fedezi-e a megélhetés és a lakhatás kiadásait. Ez érzékeny kérdés volt, mert erre érkezett a legkevesebb válasz: 293. A válaszadók 76 %-a igennel válaszolt.

A válaszadók háztartásának 63 %-ában az átlagéletkor 70 év felett van.

Ez az adat ugyancsak azt jelzi, hogy ezeknél a háztartásoknál fel kell készülni a bármikor bekövetkező segítségnyújtás-igényre, szükség esetén a házi segítségnyújtás kapacitásbővítésére.

A válaszadók háztartásának mindössze 4 %-ában fordul elő, hogy a tagok iskolai végzettsége nem éri el a befejezett 8 általánost.

Viszonylag szűkebb kört képviselnek tehát azok, akiknél feltételezhető és szükséges a nagyobb odafigyelés, a szociális információnyújtás, akik nem feltétlenül tudják, hogy milyen segítséget kaphatnak és hová kell fordulni, hogyan kell kérni. A magasabb iskolai végzettségű személyek esetében nagyobb a tájékozottság és

szélesebb az érdeklődési kör, amely nagyobb aktivitásra serkent és inkább tudnak saját helyzetükön javítani.

3.) Szabadidő eltöltése

Megkérdeztük a válaszadókat *legkedvesebb időtöltésükről*. Általában többes válaszok érkeztek, mert sokféle tevékenységgel szívesen töltik idejüket. A válaszokból egyes tevékenységek csoportosítva vannak:

olvasás 194 fő
 tévénézés, rádiózás 226 fő
 rejtélyfejtés 68 fő
 unokázás, családi programok 23 fő
 szerelés, barkácsolás, tervezés, makettezés 12 fő
 kézimunkázás, kötés, szalvéta hajtogatás 31 fő
 kertészkedés, kaktuszgyűjtés 82 fő
 horgászat, méhészet, vadászat 19 fő
 hobbi állattartás 8 fő
 templom, egyházi rendezvények látogatása 3 fő
 karitatív tevékenység, polgárőri munka, tárlatvezetés 3 fő
 rendezvény-szervezés, hagyományőrzés, laktanya emlékszoba gondozás 3 fő
 színház, zenehallgatás, tánc 39 fő
 művészet, zenélés, éneklés 10 fő
 fotózás, színezés, rajzolás, festés, írás 9 fő
 sakk, biliárd, póker, malom, társasjáték, kártya, totó 20 fő
 kerékpározás, természetjárás, kirándulás, utazás, napozás 59 fő
 séta, nézelődés, piac 39 fő
 ping-pong, torna 15 fő
 pihenés, alvás 15 fő
 városi rendezvények, sportesemények látogatása 4 fő
 civil közösség, nyugdíjas klub látogatása 18 fő
 baráti beszélgetések, szomszédolás 37 fő
 internetezés, önképzés 11 fő
 sütés-főzés, munka, ház körüli munka 23 fő
 gyógyítás, meditálás 2 fő
 evés 2 fő

A szabadidő eltöltéséről való információk ötletadók lehetnek programjaik szervezéséhez akár a civilszervezeteknek, akár a szociális intézményeknek. Könnyebben lekötik tagjaikat és bevonzanak új tagokat is, ha szélesebb körben fel tudják kelteni az érdeklődést. A férőhelyek mindenkor kihasználtsága mindenkinek hasznos. Nagyobb jelenlét esetén a közösségi élet élménydúsabb, ingerekben gazdagabb az ellátottak számára, az intézménynek pedig a finanszírozása kedvezőbb.

Van-e közösség, ahová rendszeresen eljár?

nyugdíjas közösségbe jár 198 fő
 idősek klubjához kötődik 187 fő
 civilszervezetet jelölt meg 37 fő
 művészeti kör tagja 7 fő

vallási közösségbe jár 51 fő
 egyéb (pl. baráti közösség) 13 fő
 nem rendszeresen jár 228 fő

A válaszadók közül sokan megjelöltek több közösséget is, ahová rendszeresen eljárnak. Kétségtelen, hogy a nyugdíjas szervezetek a legvonzóbbak, tehát az idősök rajtuk keresztül érhetőek el legszélesebb körben. Ezért az időspolitika megvalósításában a nyugdíjas szervezetek lehetnek az önkormányzat első számú partnerei.

4.) Egészségi állapot

Válasz érkezett 618 főtől arra a kérdésre, hogy *szenv-e valamilyen betegségben*. A válaszadók 88 %-a, 546 fő igennel válaszolt és csak 72 fő mondta magáról, hogy egészséges. A betegségek megoszlása:

Mozgásszervi	330
Szív,- érrendszeri, keringési	311
Cukorbetegség	121
Emésztőrendszeri	96
Látásszervi	173
Hallószervi	101
Idegrendszeri	127
Egyéb (nevezze meg): 41, ebből autoimmun 3, bőrbetegség 2, SM 1, vesebetegség 1, fulladásos megbetegedés 4, tumorok 5, reuma, csonttritkulás 4	

A kérdőíves felmérés eredményei összecsengenek a statisztikai felmérések eredményeivel. Az idősök ilyen nagy arányú megbetegedése kihívás még úgy is, hogy a városban az alapellátástól a járó- és fekvőbeteg szakellátásig jelen van az egészségügyi ellátás jól kiépített rendszere és a háziorvosi körzeteket is – akár helyettesítés útján – sikerül folyamatosan működtetni. A lakosok részéről – a további kérdések során adott válaszok szerint – megfogalmazódott az igény az egészségügyi ellátás javítása és valamennyi városrész gyógyszerházzal való ellátása iránt.

A jövő szempontjából hangsúlyozni kell a betegségek megelőzését és annak érdekében az egészségnevelés és egészségfejlesztés fontosságát. Ennek elfogadtatásában, szemléletváltásban a civil szervezeteknek nagy szerepe lehet. Az önkormányzat „Egészségfejlesztési terv” megalkotásával tud irányt mutatni, melynek előkészítésében egészségügyi szakemberek és egészségfejlesztő pedagógusok tudnak leghatékonyabban közreműködni.

Sportol-e? – kérdésre 607 válasz érkezett, amelyből 149 igen, 25 % és 458 a nemleges válasz. A sportolás terén leggyakoribb a gyógytorna – 63 fő, reggeli torna

– 59 fő, kerékpározás – 15 fő, futás, kocogás – 11 fő, konditeremben – 4 fő, jóga – 4 fő, gyaloglás – 4 fő, úszás, aerobik, séta, sportvadászat – 1-1 fő.

Már az idők szabadidő eltöltésének szokásait vizsgálva arra a megállapításra jutottunk, hogy a nyugdíjazással „felszabadult” idő eltöltésére a mozgást kevésbé igénylő elfoglaltságok vannak többségben. A mozgás pedig segíti az egészség megőrzését, a passzivitás viszont felerősíti a depresszióra való hajlamot.

Az önkormányzati intézményekben, ahol koncentráltan vannak jelen az idők, könnyebb aktivizálni őket. Az intézmények személyi állományát - többek között - kötelezően képezik a mentálhigiénés szakemberek az ellátottak foglalkoztatása céljából. Irányításukkal és biztatásukra az ellátottak rendszeresen vesznek részt közös tornán (zenés átmozgató torna).

Az egészség helyreállítása szempontjából igen fontos a gyógytorna és a jóga.

A kerékpározás kedvelt az idők körében akár mint közlekedési eszköz, akár mint sportolási lehetőség. Nemcsak a biztonságos közlekedés, de a mozgás, a sport szempontjából is fontosak Orosháza kerékpárújtjai.

Kedvező, hogy a város szolgáltató piacán van kínálat a fitness- és konditermekből. Köztük van olyan, amelyben több generáció együtt mozog, és a mozgásterapeuta célzottan, a résztvevők egészségi problémáit is figyelembe véve osztja ki a feladatokat. Időnként a foglalkozásokon kívül is összejönnek, „csak úgy” beszélgetni, mert jó együtt lenni. Példaértékű az ilyen spontán szerveződés és főként azért, mert a mozgás szeretete hozza össze!

5.) Közélet, közérzet

- a) *Időskorba érkezve, mit tekint a legnagyobb problémának?* – kérdésre adott válaszokat a megkérdezettekre bíztuk, bármilyen befolyásolás nélkül. Sokan adtak hasonló választ. Megoldásukra sok esetben nincs mód önkormányzati szinten. A válaszok csoportosítva az alábbiak:

Egészségügy, orvosi ellátás 32, paraszolvencia az egészségügyben 1, rövidebb legyen a várólista 19, magas gyógyszerárak 8, ingyenes házi betegellátás hiánya 1 válasz.

Öregedés 32, mozgásban, közlekedésben korlátozottság 82, egészség megromlása, betegségek 124, szellemi és fizikai leépülés 11, fizikai állapot romlása 4, fáradékonyság 7, tehetetlenség 7, diétás étrend tartása 2, rossz látás 9, idegesség 1, inkontencia 1, rossz alvás 1, „nem élhet velem a feleségem, betegsége miatt” 1, betegsége miatt nem tud beszélni 1, nem írják alá az orvosit a jogosítványhoz 1, nem gondol az idős korra 1, sokan panaszkodnak 1, mi lesz, ha nem tudja ellátni magát: 2.

Megélhetés 24, nem lesz nyugdíj 1, anyagi helyzet 10, elszegényedés 9, alacsony jövedelmek és a jövedelmek aránytalan szétterültsége 6, a jelenlegi nyugdíjak nem biztosítanak olyan lehetőségeket, amelyet ebbe a korosztályba tartozók megérdemelnének 4, nyugdíjak nem őrzik meg vásárlóértéküket 6, nyugdíjmelés megfelelő % legyen 1, kevés a nyugdíj 9, létbizonytalanság 1, elromlott eszközök nehezen pótolhatók 1, nem tudja segíteni az unokáit 1.

Kiszolgáltatottság 20, méltó, kultúrált körülmények között megöregedni, nem a család terhére lenni 2, rossz családi viszonyok 1, nem élhet otthon 8, önmagába vetett hit hiánya 1, szülőtartás szabályozása 1, tüzelő beszerzése, behordása 2.

Részmunkaidős tevékenység hiánya nyugdíjas korban 1, állandó munkavégzés hiánya 1, aktív munka abbahagyására kényszerítettek 2.

Túl nagy a szakadék a felnövekvő nemzedék és az idős korosztály között 1, tisztelet hiánya, idősök kevés figyelemben részesülnek, nem sok megbecsülése van a fiatalok és társadalmi elit szemében 13, a nemzeti együttműködés hiánya 1.

Egyedülállók látogatni kellene 2, egyedüllét 72, korlátozottság 4, bezártság 1, elszigeteltség 1, ritkán látogat a családom 12.

A gyerekek és unokák *bizonytalan jövőjét* 4, már nem csak ő szorul ellátásra, hanem a gyerekei is 2, kivándorlás 1, sok fiatal elhagyja a városát, az országot 4.

Politikai megosztottságot 1, túlpolitizált közélet 1, politikai zűrzavart, mert nyugalmat szeretnék 1, békét 1, az ország állapota, stagnálása 1.

Minden 1, rossz 1, igénytelenség 1, önzés, pénzhajhászás 1, társaság zavaró hatása 1, nincs tornaterem és ehhez megfelelő foglalkozás 1.

Társasházi lakása előtt *csak ígérik* a fák gallyazását (polgármesteri fogadónapon), de nem történik meg, hideg, rideg lakásába csak napsütést kér 1, utak minősége 1.

Nincs problémája 17, nincs problémám, egyébként magam oldanom meg, nem másoktól várnám el 1.

A kérdésre 183 kérdőívben nem adtak választ.

b) *Milyen ellátást hiányol a településen?* – kérdésre ugyancsak spontán válaszok érkeztek. Ezek csoportosítva az alábbiak:

Helyi járat sűrűbb legyen 12, helyi járat kiépítése 7, helyi járat járjon ki a végállomáshoz, több megállóval 4, hétvégi, ünnepnap buszközlekedés hiányos 2, temetőlátogatói járat szervezése, vidékre is 8, közlekedés javítása 8, Gyopárosra való kijutás a város szélén lakóknak 2

Kerékpártárolók hiánya közterületen 1, kevés kerékpárút 2, kerékpárút Nagyszénás-Orosháza között, összecsapnak az autók a főúton 5

Kevés a *gyógyszertár* a városban 16, korrekt, gyorsabb egészségügyi ellátást 23, kemoterápia 1, várakozási idő eltörlése 1, orvosi ügyelet 5, több szakorvos gyógyító munkáját 6, ingyenes szűrővizsgálatokat szeretne 3.

Közfürdő (mint a régi Diana fürdő) 1, gyopárosi fedett uszodát, hogy ne kelljen más városban edzeni 4, belvárosi fedett uszoda hiánya 11.

Idősek felkarolása, segítése, segítő szolgáltatás kevés, drága 15, idősek szállítása 3, idősek napján ne csak a klubtagokról emlékezzenek meg 1, sok a rászoruló ember 1, szervezett lakhatási lehetőség az időseknek, ami nem szociális otthon 3, nyugdíjas otthon, kis apartmanokkal, egészségügyi ellátással 6, több időseknek szóló rendezvény 5, közösségi foglalkozások változatossága intézményben 1, az intézményekben több halat és gyümölcsöt adjanak az étkezésnél 2, kellemes időskori szórakozóhely (cukrászda) 1, vészhívórendszer teljeskörű kiépítése 2, jobb élelmezés 2, idősek klubjának támogatását 2

Színházi előadások hiánya 2, mozi 1, ismeretterjesztés minden vonalon 1, társadalom ismeret (rendeletek, törvények) 1, megfelelő oktatás hiánya 2, fiataloknak több kulturális és sportlehetőség 4, civil klubokat hiányol 2, Invitelen nem látható az Orosházi TV 3, nagyobb sportcsarnokot szeretne 1.

Közműellátás javítása 1, nyilvános wc 4, Gyopároson javítandó az ivóvíz-vétel (1 km-ről hozzák), csatorna, utak állapota 1, Gyopárosi úton a csatornázás hiánya 1,

teljes közmű- és úthálózat kiépítését Gyopároson (Barátság u. térsége) 2, utak javítása 6, szennyvízelvezetés 1, jó minőségű vezetékes gázt 1, utcai világítás 7, sorompó előtt nincs világítás (Monori ugaroknál) 2.

Jobb állapotú *járdákat*, kerékpárutakat és közutakat 20, járdák egyenlő simasága, javítása 8, borzasztó a kerékpárút és a földút, senki nem foglalkozik a tanyasi emberekkel 1, járda 8.

Több közterületi *pihenőpad* 5.

Temetők rendezettsége 1.

Komolyabb *rendőri* és *mezőőri* munkát 1.

Bevásárolni nem lehet, az egyetlen boltban irreálisak az árak, nem jó a nyitvatartás 1 (Gyopáros).

Szemét hathatósabb eltakarítása 5, szelektív hulladékgyűjtést 1, sok elhanyagolt porta van, piszkos 2, hóeltakarítás és csúszásmentesítés az utakon 1, kert gondozás 1, koszos a város 3.

Olyan *fórum* kellene a polgároknak, ahol a problémákat megbeszélhetnék 2, több emberi szót és egymás megbecsülését 9, több találkozást, beszélgetést az egyéni képviselővel, nézzén szét többször 4.

Bankautomata Szentetornyán és a Szőlő városrészben nincs 4, bankautomata és *kihelyezett kormányablak* 1.

Szőlő városrészben Postahivatal hiánya 1, Szőlő városrészben bevásárlási lehetőség hiánya 1.

Tejivó vagy kakaóbár, hogy olcsón lehessen meleg ételt enni 1, bolt és kocsmá a tanyavilágban 7, nincs a közelben nagyobb élelmiszerbolt, szaküzlet, posta, gyógyszertár 3, dohánybolt, iskola 1, ruhatisztító szolgáltatás hiánya 1

Nem hiányol semmit 32.

Nem volt válasz 370 db kérdőíven.

c) *Miben vár segítséget a település önkormányzatától, illetve lakosságától?*-kérdésre a válaszok összefoglalva:

A városban *jobb szakképzés* legyen az unokák érdekében: 1.

Szemétdíj eltörlése 17, szemétdíj felére csökkentése 65 év felett, ha nem lehet ingyenes 7, rugalmasabb szemétszállítás 1.

Egészségügyi témákban 4, egészségügy hatékonyságának javítása 11, kórházi ellátás javítása 2, ingyenes vagy kedvezményes gyógyszer ellátás 1, gyógyszer hozzájárulás 2, Rákóczi telepen gyógyszertár 32, Rákóczi telepen az orvosi rendelő és a posta rendbehozatala 4, rákóczi telepi háziorvosi ellátás végleges megoldása 3, rákóczi telepi rendelőtől fürdőjárat reggel és délben 1, minden körzetnek legyen biztosítva a szakorvosi ellátása 1.

Gondozást továbbra is 1, gondozási díj eltörlése 8, szociális gondozottakra több időt fordítsanak, ezért több gondozó kellene, vagy ritkábban, hosszabb időt töltenek el a gondozottnál 9, idősek klubja eszközfejlesztése 2, időotthon étkeztetésének, fűtésének javítása 4, hatékonyabb idősellátás lakóhelyükön 4, akadálymentesítés 3, foglalkozásokhoz eszközök 3, ingyen étkezés biztosítása 1, létrehozni a nyugdíjasok apartmanházát 4, élelmiszer hiánya miatt vár segítséget 1, hivatalos ügyintézés segítése 6, nyugdíjasok részére több kedvezmény (pl. rezsi) 10, a nyugdíjba vonultak anyagi támogatását 13, deviza hitelek 1, külföldön élő családtagok helyett/miatt gondozóhálózat létrehozása 1, tüzelő beszerzésben 3, télen a hó eltakarítása, gondozási díj csökkentése 1, hó eltakarítása, fa behordása 7, napsütést a társasházi lakásokba (itt pl. 15 plátán van) 1.

Állatok menhelyének anyagi támogatása 1.

Több együttműködést, kiállást egymásért 4, szociális, vallási, kulturális kapcsolatok 2, pártpreferenciáktól független, jó baráti közösség kialakítását 1, nyugalmat az életben 1, rugalmasságot 2, egyesületek politikamentes támogatása 3, változtatás a gondolkodásmódban 2, nyugdíjas szervezeteknek több anyagi segítséget 1, együttérzést 3, összefogást 2, tartsanak emberi rendet 1, biztonságot, megbecsülést az idős embereknek 2, választókkal való kapcsolattartás a kampányidőszakon túl is folyamatos legyen 3, Töhötöm utcai Közösségi Ház fenntartása 3

Nem várok, mert úgysem zárják be a retkes kocsmákat 1, az otthonnal szemben lévő szórakozóhely nagyon hangos zavarja a lakókat 1.

Kerékpárút bővítése 4, a kerékpárosok tartsák be a szabályokat 1, járdán ne biciklizzenek 1.

Autóbusz-közlekedés rendezése, kiszámíthatósága 5, gyakoribb és pontosabb buszjáratokat, modernebb buszokkal, alacsony lépcsővel 2, közlekedés 2.

Közterület rendben tartása 5, árkok rendben tartása 1, az Alkotmány utcán a buszhoz vezető járda javítása, Luther utcán a járda és út rendbetétele sártól, kátyútól 1, a Kossuth téri Tűzoltóság autóbusz megállóban a víz elvezetését 2, Az elmaradt járdafelújítás pótlását a Gyopáros felé kivezető úton lévő megállóban, a járdában kinőtt gaz eltakarítását 4, a belvárosi és a belvároson kívüli utak, járdák állapotának javítása 9, közterületek gondozása 10, utcák, terek rendbetétele (különösen a Kettőssánc téri volt iskolával szembeni tér) 1, járda hiánya, javítása 18, köves utak rendben tartása 5, lakótelepek rendben tartása 1, több útbaigazító térkép vagy jelzőtábla a központban 1..

Több zebra legyen a városban 2, rákóczi telepi 4-es elágazásnál zebra 1.

Park köz közvilágításának és szilárd útburkolatának megoldása 6,

Gyopáros további fejlesztése az idelátogatók és a városiak érdekében 3, Gyopároson ivóvíz (1 km-ről hozzá), csatorna, utak állapota, bevásárolni nem lehet, az egyetlen boltban irreálisak az árak - ezeket oldják meg 1, ivóvíz és szennyvízhálózat teljes kiépítése Gyopároson 1.

Könd utca páros oldalán pihenőpad 1, Táncsics utcától a Felvégi temetőig kérnének padokat 1.

A tanyavilágba jobb utakat szeretne 5, külterületekre nagyobb figyelmet kellene fordítani, fejleszteni 2, a tanyasi embereket is vegyék emberszámba 3, Tatársánci embereket is segítsék, a gyerekeket, akik innen járnak iskolába 1, Tatársánci buszmegállót és rendszeresebb buszjáratot szeretnének 2.

Szelektív hulladékgyűjtés 2, ne szemeteljenek 1, Rákóczi telepen több helyen legyen szelektív hulladékgyűjtő 1, kukák környékének rendezettsége 5.

Munkahelyteremtés a városban, hogy a gyerekek itt maradjanak és ne legyen annyi magára maradt szülő 4, helyi kisvállalkozások támogatása 1, önkéntes munka lehetősége 1, fejleszteni a város iparát, mezőgazdaságát, kultúráját, egészségügyét 2, közbiztonság 4, birtokvédelem 1, előadások tartása az idősek és a fiatalok kapcsolatának építése érdekében 4.

Nincs problémám 27.

A kérdést nem választották meg 338 db kérdőívben.

d) Részt vállalna-e közösségi foglalkozásban, amely a települést szolgálja? (Pl.: virágok gondozása, rendezvényeken szereplés, régi ételek elkészítésének bemutatása, stb.)

Erre a kérdésre 295 érdemi válasz érkezett: igen 136, nem 159. Többen hozzátették azt a megjegyzést, hogy az egészségi állapotuk nem teszi lehetővé a részvételt.

6.) **Megjegyzés:** Amit szívesen elmondana még, de nem volt kérdés

A kérdőív utolsó kérdésével lehetőséget adtunk a megkérdezettek számára, hogy kötetlenül közölhessenek bármit, amit fontosnak éreznek, legyen az öröm, bánat, bosszúság, aggodalom... Sokan megfogalmaztak szokatlan gondolatokat is, amelyek közreadása akár tanulságos is lehet. A válaszok itt is csoportosítva vannak valamely közös nevező, vagy laza kapcsolat alapján.

A nyugdíjemelés legalább ne 1 % alatt legyen és ennek érdekében lenne a nyugdíjasoknak "pártfogójuk" (legalább 4 %-kal emeljék) 7, a nyugdíjemelés, a rezsiköltség és a gyógyszer áremelés nincs szinkronban, ezért nem tudnak tartalékot képezni 2, ellátásban a gyermekem segít 1, a nyugdíjemelés összege alacsony 1, mikor lesz több a nyugdíj? 1, Nyugdíjak emelése, telikosár, olló, és még sok minden 1, elvették a vagyonát 1, az Erzsébet-utalvány felhasználását eldönthesse a kedvezményezett 1.

Elesett emberek segítése téli tüzelővel 1, téli hóeltakarítás a járdákon az idős emberek házai előtt 1, elektromos kocsi kölcsönzés lehetősége 1, a hajléktalanok helyzetének megoldása 1, többet törődjenek az idősekkel 2, egyedül maradás 2, beteg vagyok és tehetetlen, ha nem lenne az idősek klubja, éhen halnék 1.

A Kossuth Lajos Szakképző Iskola környékén nincs közterületfelügyelő és kevés a rendőri jelenlét. Sok a kuka-borogatás, padrongálás, droggyanús esetek, szemetelés 2, az autóbuszállomás környékének elhanyagolt állapota is kívánnivalót hagy maga után 1, ősszel falevelek elszállítása nem megoldott, ingyen zsák a Városüzemeltetéstől 1, az alvégi temetőben ne legyen napi szinten kutyasétáltatás. 1, szigorítani a lakókörnyezet tisztán tartását akár szankciókkal 1, ne legyen szilveszterkor petárda, főleg ne a lakásoknál 2, Rákóczitelep városrészt ugyanúgy tartsák rendben, mint a központot 2.

Szociális otthon felújítása (Platán) 1, több kirándulást szervezzenek a szociális otthonban 1.

Belvárosi járdák javítása 1, a jó járda helyett miért építenek újat? 1, Zöldvonalas bejelentésekre hiányosak az intézkedések (utak, gazégetés) 1, mozgáskorlátozott parkoló 1, Mivel nincs helyi közlekedés (busz), a hosszú utcákon egy-egy padot kellene felállítani, hogy az idős, fájós lábú emberek be tudjanak jönni a városközpontba 1-2 perces pihenő mellett 2, Valamennyi közintézményt akadálymentesíteni kellene! 2.

Ha Gyopáros üdülőövezet, akkor miért nem hasonlít más városokban lévő üdülőövezetekhez? XXI. századi elvárásokat meg sem közelíti. Szálláshelyeket nem tudnak kialakítani az ott lakók az út és közmű hiánya miatt! 1, A város külső megítélése egyáltalán nem segíti a turizmussal kapcsolatos elvárásokat. 1, Folytatni Gyopáros vendégvonzó szerepének kiaknázását, a nyugdíjasok részére több kedvezményes lehetőség kialakítását. 2, Ne Gyopárosra szervezzék a rendezvényeket. 2.

Idősügyi tanácsnak kellene működnie 1, Nyugdíjas szervezetek számára a pályázati pénzek ésszerű és objektív odaítélése 2, A volt munkahelyek szorosabb kapcsolatot tartsanak a nyugdíjasaikkal, ne csak évi egy közös rendezvény legyen. 1, Szorosabb kapcsolatot tartsanak a nyugdíjasokkal 4, Kulturált kávézó és cukrászda legyen a középkorúak és családok számára is. (Rákóczitelep) 2.

Mivel városunk iskolaváros, szükséges a könnyűzenei műfaj szélesítése, növelni kell a *helyi fiatalok szereplésének lehetőségét*. A csodálatos főtérré szervezzenek rendezvényeket, ne elégedjünk meg a jelenlegi színvonallal. 1, Az ingyenes rendezvényeket sokkal korábban hirdessék meg. 2 sakk kör. 1.

Több figyelmet kérek a „nemzet napszámosságainak”. Ez évben még meg sem említette a város, hogy vannak arany-, gyémánt- vagy esetleg vasdiplomások is.2.

Háziorvosoknak kötelezővé tenni, hogy a 60 év felettieket legalább évente egy alkalommal elküldjék szűrővizsgálatokra, pl. laborba. 1, kár, hogy a háziorvosi rendelő elköltözött a körzetünkben 2.

Kevés az információ a városról (nincs internet) 1, Városi televízió műsora és a helyi újság több aktualitással foglalkozzon 4.

Az ifjúság nagyobb tiszteletre nevelése és munkára nevelése 1, Előadásokkal, jó példákkal kellene formálni minden idős ember szemléletét, hogy meg tudja találni saját maga a legmegfelelőbb megoldást az időskori problémájára 4, Társasházi lakásban élők békés egymás mellett élését elősegíteni, vagyis a vitás kérdésekben való részvétel 1.

Meddig kínozzák még a magyar dolgozó kisembereket közmunkán? 1.

Képviselőjével szívesen beszélgetne. 3, Személyesen *Polgármester úrral* beszélgetne 1.

Sok probléma van, de a remény hal meg utóljára. 1, Semmi értelme 1, Hosszú lenne 1, Ha tudnák, hogy mire gondolok! 1, Ide az nem fér el! 1, Isten áldjon meg mindenkit 1, A Horty rendszer alatt sokat éheztek 1, Szerezzenek érvényt az október 2-i NEM szavazatoknak. 1, Ezt a kérdőívet a klubvezetőnek kellett volna kitölteni, nem a gondozó idejét rabolni, legalább megismerte volna a gondozottakat.1.

Közérzet tekintetében gyakori az idős emberek részéről az életük negatív szubjektív megítélése.

A gyakran jelentkező torzulásokat az alábbiakban összefoglalt okokra vezették vissza az Idősügyi Nemzeti Stratégia alkotói:

„A munkahelyi aktivitásuktól eltávolodva az idős korúak jelentős hányada nem találja, nem találta meg elégedettségének forrását, újabb, örömeket adó aktivitását az életkor harmadik szakaszában. S ennek nem mindig az anyagi helyzet az oka, sokan nem tesznek meg olyan dolgokat sem, amit jövedelmük lehetővé tenné. (...) Az idősök életminőségén sokat rontanak a depressziós, szorongásos tünetek, a rossz közérzet és az alacsony önbecsülés. Ebben a lelki állapotban nagyon kevesen érzékelik azt a tényt, hogy az idősök szegénységbe kerülésének kockázata az utóbbi években jelentősen csökkent. Az idősök körében mért szegénységi ráta jóval alatta marad a populáció átlagának.”

Elfogadva a szakemberek megállapításait, felértékelődnek azok a törekvések, amelyek az idős emberek társadalmi aktivitásának fokozását célozzák. Természetesen ez annál sikeresebb lehet, minél inkább érzékelik az idősök a társadalom megbecsülését. Városunkban üzenetértékű és előrevivő, ha az 5.) és 6.) pontokban adott válaszok, észrevételek nyomán minél több megvalósítással, eredménnyel találkozunk.

VI. Célkitűzés és önkormányzati stratégia

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia célul tűzte ki, hogy 2034. évre olyan, ma még idealiztikusnak tűnő állapotot érjen el, és tegyen mindennapi gyakorlattá, amelynek társadalma az alábbiak szerint jellemezhető:

„(...) minden korosztály számára élhető, magas kohézióval bíró társadalom, hogy biztosítottak legyenek az idősök számára is nyitott lehetőségek a részvételre, az önmegvalósításra és a védelemre.”

„(...) magas színvonalon, mindenki számára egyenlő eséllyel hozzáférhető módon, az egyéni igényekre rugalmasan reagálva képes a szükségleteket kielégíteni az öngondoskodás lehetőségeinek széles választékával annak érdekében, hogy valamennyi állampolgár biztonságban és méltóságban tudja megélni az idős kort, a társadalom aktív tagja legyen és teljes jogú állampolgárként élhessen élete végéig.”

A fiatal és az idős generációhoz tartozók kellő türelemmel és tisztelettel élnek, dolgoznak, képviselik közös ügyeiket – együtt.

Kölcsönösen fel- és elismerik egymás erőnyeit. Az együttműködésük hatékony és a lehető legeredményesebb, mert mindannyian egészséges versenyszellemmel azt nyújtják tevékenységük során, amiben a legjobbak: a fiatalok az erejüket és kreativitásukat, az idősök a tapasztalataikat és bölcsességüket.

A helyi időspolitikai kialakítása nem történhet anélkül, hogy ne illeszkednék az EU időspolitikájából és a nemzeti sajátosságokból építkező Idősügyi Nemzeti Stratégiához. Továbbá figyelembe kell venni az egyén idős korára vonatkozó törekvését:

- a társadalom megbecsült tagja legyen,
- egészséges legyen,
- ne legyen magányos,
- biztonságban és védettségben élhessen.

Átfogó cél

- A fenntarthatósági elvek mentén alakított, minden korosztály számára élhető világban olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat, társadalmi részvételüket.
- Olyan szemlélet kialakítása, amellyel biztosítható és növelhető az időskor presztízse és az idős emberek iránti szolidaritás.
- Az időskorra történő felkészülés és az aktív társadalmi részvétel igényének erősítése.
- Az állam, a nonprofit, for-profit, informális közösségek és az egyén felelősségének és szerepének tisztázása, melyet társadalmi szerződés alapján erősíteni szükséges.
- A szükséges támogatás biztosítása ahhoz, hogy minden egyes ember nagyobb egyéni felelősséggel tudjon hozzájárulni méltó időskora megteremtéséhez.

Horizontális cél

- A társadalmi élet valamennyi területén az idők szempontjainak figyelembevétele, a rendszerszemlélet érvényesítése.
- Az idősödéssel kapcsolatos tapasztalatok figyelembevétele a szakágazati feladatok tervezése és végrehajtása során.
- A már eddig is kialakult és működőképes, jó gyakorlatok összegyűjtése és alkalmazása városi viszonylatban.
- Horizontálisan átívelő cél a társadalmi nyilvánosság elérése, a legszélesebb körű folyamatos tájékoztatás, a nyílt kommunikáció és a partnerség elvének alkalmazása, valamint az idősödéssel kapcsolatban a minden korosztályt elérő és érintő szemléletformálás.

Önkormányzati stratégia

- *A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió következetes megvalósítása, ahogy a lehetőségek engedik, különös tekintettel az alábbiakra:*
 - az idős ember minél tovább élhessen otthonában, ugyanakkor kellő mennyiségben és minőségben megkapjon minden szükséges ápolást és gondozást,
 - ügyelni kell arra, hogy az alapellátást (házi segítségnyújtás) érintő jogszabályváltozással beköszönő szemléletváltás és kialakítható gyakorlat mellett megmaradjanak a segítő munka eddig elért eredményei, értékei,
 - a bentlakásos intézményekben a tiszteletet, megbecsülést, szeretetet és biztonságot érzető gondoskodásban részesítsék az ellátottakat,
 - az idős ember számára az igényeinek és szükségleteinek megfelelő ellátást kell biztosítani; az idők otthonaiban a táplálkozás-egészségügyi előírások figyelembe vétele mellett törekedni kell az ellátottak ízlésének és egészségi állapotának legjobban megfelelő, főzéstechnikailag igényesen elkészített (jól rágható) ételek előállítására,
 - betegség esetén a súlyosabb stádiumban is támogatást kell nyújtani az emberi méltóság megőrzéséhez,
 - törekedni kell arra a programok összeállítása és a foglalkoztatás során, hogy a mozgással járó tevékenységek nagyobb arányt képviseljenek,
 - a szociális szolgáltatások fejlesztését (férőhelyszám, ellátotti létszám bővítése, új szolgáltatás bevezetése) az igényekhez kell igazítani,
 - a szociális ellátásokról szóló tájékoztatók nagyobb nyilvánosságot kapjanak és könnyebben hozzáférhetőek legyenek,
 - az ellátási körülmények jobbítása érdekében a megnyíló pályázási lehetőségeket maximálisan ki kell használni.
- *Városi Egészségfejlesztési Terv elkészítése, benne figyelemmel az idősödő és idős korosztályra, az egészségtudatos életmód kialakítása és az egészségmegőrzés érdekében.*
- *Támogatni kell az idők önszerveződését és a civil szervezetekhez való csatlakozásukat.*

- Folytatni kell az idősüggyel foglalkozó civil szervezetek támogatásának jó gyakorlatát.
- Erősíteni kell az idősek önmaguk és környezetük iránti felelősségvállalását, és hitüket abban, hogy van rá képességük.
- Elő kell segíteni minél több idős ember aktív bevonódását a közéleti tevékenységbe.
- Az élethosszig tartó tanulás biztosítása, informatikai ismeretek szerzésének segítése a széles körű tájékozottság érdekében.
- Minél több fórumot, lehetőséget teremteni a generációk közötti kapcsolat kialakításához, pozitív szemléletváltáshoz. Fenntartani az iskolák és az időseket ellátó intézmények között kialakult jó kapcsolatot, mely a szakmai gyakorlatok során közel hozza és elfogadóbbá teszi a generációkat. Alkalmat teremti egymás megismerésére és megértésére. Az idősek és fiatalok kapcsolata szélesedhet és mélyülhet az informatikai ismeretek elsajátítása során is.
- Kívánatos az idősek és a hozzájuk fűződő pozitívumok gyakori és rendszeres megjelenítése a médiumokban. Időről-időre meg kell emlékezni „nagy öregjeink” kiváló eredményeiről, teljesítményéről, hogy a fiatal generációnak legyen módja megismerni őket és felnézni rájuk. Hasznosabb volna, ha példaképet közülük választanának a fiatalok és nem a képzelet világából vagy a filmvászonról.
- Valamennyi önkormányzati fejlesztésnél – ahol helye van – tekintettel kell lenni az idősek igényeire és érdekeire. Tervezésnél fel kell használni azokat az információkat, amelyek a 2016. évi kérdőíves válaszok feldolgozását követően rendelkezésre állnak. Ehhez meg kell vizsgálni egyenként, hogy az egyes észrevételeknek, konkrét kéréseknek és javaslatoknak mennyiben van tényszerűsége, közösségi értéke, szükségessége, reális megvalósítási esélye.
- Az egyén támogatásának feltételrendszerét úgy kell kialakítani, hogy ne „morzsolódjanak” le az idős ügyfelek.
- A segélyezési rendszer felülvizsgálata során meg kell vizsgálni, hogy a feltételek változása miatt kiesett, de valójában rászoruló idős személyeket hogyan lehetne visszaemelni a szociális biztonságot jelentő rendszerbe, ehhez milyen ráfordítással, milyen új ellátásokat kellene bevezetni.
- Támogatandók a lakókörzeti programok, amelyek a generációs különbségek lebontásával összekovácsolják a szomszédokat, segítik egymás elfogadását.
- Kellő figyelmet és támogatást kell, hogy kapjanak az ESZK vezetőségének sok évi szakmai munka tapasztalatán alapuló fejlesztési tervei az ellátórendszer jobbítása érdekében:
- Az ellátórendszer bővítése olyan fogyatékos személyeket befogadó tartós bentlakásos intézménnyel, amely az ellátást igénybevevők részére életkoruk, egészségi állapotuk és önellátásuk mértékének megfelelő ellátást biztosít. Megnyugvást hoz a hozzátartozóknak az a tudat, hogy a fogyatékos személy jövőbeni gondozása megoldott.
- A meglévő intézmények felújítása, korszerűsítése elengedhetetlen. Prioritást élvez a Platán Idősek Otthona (Orosháza, Teréz u. 14.), amelynek épületi adottságai, műszaki felszereltségének színvonala, tárgyi eszközei, berendezései elavultak. Az elöregedés, elhasználódás nyomait már sem festéssel, mázolóssal, sem a legkorszerűbb takarítószer alkalmazásával

nem lehet eltüntetni. Forrásokat kell keresni a Platán Idősek Otthonának teljes rekonstrukciójára, vagy kiváltására egy új, korszerű létesítménnyel.

- *A TOP-4.2.1-15 benyújtott pályázat eredményessége esetén a négy idők klubjának korszerűsítését és teljes akadálymentesítését végre kell hajtani.*
- *Figyelemmel kell lenni a személyi állomány létszámnormáinak folyamatos teljesítésére. Ez mellett ki kell használni a közfoglalkoztatásban rejlő lehetőségeket a szolgáltatási színvonal és körülmények javítása érdekében.*
- *Az ESZK munkatársainak képzésére, továbbképzésére és a szakmai tapasztalatcserék lefolytatására nagy hangsúlyt kell fektetni, hogy a szakmai feltételek javításával tovább javuljon a szolgáltatás minősége.*

VII. A MEGVALÓSÍTÁS ESÉLYEI – SWOT-ANALÍZIS

Erősségek

Az idők működő civil szervezetei

Célcsoport nyitottsága

Sokszínű programok

Idősbarát önkormányzat és szociális ellátórendszer

Szakmailag jól képzett, elhivatott humán erőforrás

Magas színvonalú idősellátás

Ingyenes házi segítségnyújtás egyes szolgáltatóknál

Nyitottság a pályázatokon való részvételre

Önként vállalt feladatok fenntartása

Széleskörű járó- és fekvőbeteg szakellátás helyben

Optimálisan szervezett és folyamatosan betöltött egészségügyi alapellátás

Működő Szociálpolitikai Kerekasztal

Gyengeségek

Szociális és társadalmi szempontból differenciált csoport igényeinek kielégítése

Szerény költségvetési forrás

A megelőzés helyett az egészségügyi ellátórendszer igénybe vétele

A támogatásra szoruló személyek egy része „rejtőzködő”

Lehetőségek

A megelőzés előtérbe helyezése

Pályázatokon részvétel

Önkéntesek bevonása az idősellátásba

Generációk közti kapcsolat erősítése

A szociális szféra ismertségének, elismertségének javítása

Az egészségügyi és munkaügyi szervezetekkel való együttműködés erősítése

Az ellátások differenciálása a lakossági igények szerint

Támogatók, szponzorok motiválása

Nyilvánosság és média felhasználása az intézmények, civil szervezetek és programjaik ismertté tételében

Karitatív szervezetek segítsége, illetve bevonása az ellátórendszerbe

Veszélyek

Szociális intézmények dologi feltételeinek leromlása
Adósságcsapdába kerülhetnek kisjövedelmű idős emberek
Önként vállalt feladatok megszűnése
Szociális ellátásra rászorulóknak számának növekedése
Állami támogatások csökkenése
Jó szakemberek kiégése vagy pályaelhagyása

Orosháza, 2016. december 28.

19

Előterjesztés
Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete ülésére

Tárgy: Beszámoló az átruházott hatáskörök 2016. évi gyakorlásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 41. § (4) bekezdése szerint „A képviselő-testület - e törvényben meghatározott kivételekkel - hatásköreit a polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át.”

Orosháza Város Önkormányzata a Szervezeti és Működési szabályzatáról szóló 18/2014. (X.21.) önkormányzati rendeletében (továbbiakban: SZMSZ) szabályozta a bizottságaira, a polgármesterre és a jegyzőre átruházott egyes hatásköreinek gyakorlását.

Az átruházott hatáskörök gyakorlásáról évente egy alkalommal beszámolót kell a képviselő-testület elé terjeszteni.

A 2016. évről szóló beszámolási kötelezettségnek az alábbiak szerint teszek eleget.

1./ Az SZMSZ 2. melléklet 1.2. pontja szerint a Képviselő-testület által a Pénzügyi Bizottságra átruházott hatáskörök közül az alábbiak kerültek gyakorlásra:

„1.2.2. az Önkormányzat vagyonáról, és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló önkormányzati rendeletben meghatározott feladatok ellátása,”

A Pénzügyi Bizottság döntött arról, hogy a régi szennyvíztisztító telep üzemeltetéséből kivont, Orosháza Város Önkormányzatának kizárólagos tulajdonát képező egyes eszközeit kijelöléssel értékesíti az Alföldvíz Regionális Víziközmű-szolgáltató Zrt. részére.

Ingó eszköz használatba adása 2 esetben történt:

- 2 db SONY PMW-300K1/U1 típusú kamera - az azokhoz tartozó XAVC Semi Shoulder HD XDCAM Camcorder optikával - ingó vagyontárgyak közfeladat ellátása céljából, az Orosházi Média Kft. ingyenes használatába adása, Orosháza Város Önkormányzata és az Orosházi Média Kft. között létrejött Közzolgáltatási megállapodás hatályának fennállása időtartamára.
- a fent megnevezett ingó eszköz a szerződés megszűnését követően került a Petőfi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. részére ingyenes használatba adásra, Orosháza Város Önkormányzata és a Petőfi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. között létrejött Közzolgáltatási megállapodás hatályának fennállása időtartamára.

„1.2.4 döntés saját erő biztosítását nem igénylő pályázat benyújtásáról,”

A Bizottság döntött az alábbi pályázatok benyújtásáról:

- Testvér-települési együttműködés megvalósítása

- Ifjúsági közösségek közösségépítő programsorozatainak támogatása,
- Pályázat benyújtása az „Orosháza és orosházaiak az első világháborúban 1914-1918” című könyv kiadására,
- Emléktábla kihelyezésére irányuló pályázat benyújtása,
- Pályázat benyújtása a Kábítószer Egyeztető Fórumok (KEF-ek) működési feltételeinek biztosítására és programjainak megvalósítására,
- Pályázat benyújtása az „UNICEF Gyerekbarát Település” cím elnyeréséért ,
- Nagy Gyula Területi Múzeum szakmai munkájának támogatására pályázat benyújtása, a Nemzeti Tehetség Program végrehajtásának 2015-2016. évi cselekvési programja alapján, a köznevelési és a kulturális intézményekben működő tehetséggondozó programok támogatása tárgyában meghirdetett, NTP-KKI-16 azonosító számú pályázati felhívásra,
- Nagy Gyula Területi Múzeum vonatkozásában pályázat benyújtása a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet 2.5. b) pontja szerinti a járasszékhely települési önkormányzatok, Budapest Főváros Önkormányzata, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatok által fenntartott múzeumok modellértékű jó gyakorlatainak szakmai támogatása tárgyában,
- az Önkormányzat 7 db sportpark létesítésére vonatkozó kérelmet (önrész nélküli pályázat) nyújtott be a Nemzeti Fejlesztési Minisztériuma által kiírt Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Programjára,
- Nagy Gyula Területi Múzeum „A kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” című, EFOP –3.3.2-16 azonosító számú pályázati felhívásra benyújtott pályázatának támogatása,
- Justh Zsigmond Városi Könyvtár a Nemzeti Kulturális Alap Szépirodalom és Ismeretterjesztés Kollégiuma magas színvonalú, hagyományt kezdeményező, valamint többéves hagyománnyal rendelkező irodalmi rendezvények – szakmai táborok, fesztiválok, konferenciák, író–olvasó találkozók, olvasás-népszerűsítési programok – megvalósításának támogatására benyújtott pályázatáról való döntés,
- Justh Zsigmond Városi Könyvtár „A kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” című, EFOP–3.3.2-16 azonosító számú pályázati felhívásra benyújtott pályázatáról való döntés.

„1.2.5. Önkormányzat és a polgármesteri hivatal Közbeszerzési Szabályzatának, megalkotása és módosítása,”

A 2016. évi közbeszerzési terv elfogadása, majd módosítása 2 alkalommal, valamint a közbeszerzési szabályzat módosítása.

„1.2.7. behajthatatlan követelések törlése a mindenkori költségvetési rendeletben meghatározott érték és 300.000,- Ft között,”

A 2016. évben nyilvántartott, 2010. december 31. napját megelőzően keletkezett egyenként 100.000 Ft és 300.000 Ft közötti pénzkövetelések (hátralékok) törlésére 1 cég és két magánszemély esetében került sor, összesen 551.862,- Ft értékben.

„1.2.9. döntés a szociális szolgáltatásokról szóló önkormányzati rendeletben meghatározott feladatokról,”

A Bizottság 4 db – a szociális étkeztetés személyi térítési díjának mérséklésére irányuló - méltányossági kérelmet bírált el, mind a négy esetben a kérelem teljesítésre került.

„1.2.11. döntés az orvosokkal kötött feladat-ellátási megállapodások módosításáról, amennyiben a módosítás a helyettesítést, rendelési időt vagy adatváltozást érint.”

- Döntött a Bizottság:
- Dr. Krajcár István feladat-ellátási szerződésének módosításáról (orosházi 5. számú háziorvosi körzet).
- Dr. Tobakné Dr. Szabó Marianna Zsuzsanna vállalkozó fogorvos feladat-ellátási szerződésének módosításáról (orosházi 5. számú fogorvosi körzet).
- Dr. Bozó Szilvia fogorvos feladat-ellátási szerződésének módosításáról (orosházi 7. számú ifjúsági fogászati körzet).

2./ Az SZMSZ 2. melléklet 2.2. pontja szerint a Képviselő-testület által a Társadalmi Kapcsolatok Bizottságára átruházott hatáskörök közül az alábbiak kerültek gyakorlásra:

„2.2.1. dönt az ifjúságpolitikai koncepcióról és a cselekvési tervet folyamatosan figyelemmel kíséri,”

2016. évben átdolgozásra került Orosháza Város Ifjúságpolitikai és Gyermekjogi Koncepciója, amelyet a bizottság véleményezett.

„2.2.2. az önkormányzati lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló önkormányzati rendeletben meghatározott döntési feladatok ellátása,”

28 db önkormányzati lakás pályáztatása történt meg.

„2.2.3. Bursa Hungarica ösztöndíj pályázathoz való csatlakozás előterjesztésének véleményezése, a pályázatok elbírálása,”

A Bizottság véleményezte a Bursa Hungarica pályázathoz való csatlakozást, amelyet a Képviselő-testület soros ülésén elfogadott. A döntés következtében meghirdetett pályázatra 34 fő regisztrált, akik közül 26 fő kaphatott támogatást az Önkormányzat ide vonatkozó rendelete és a pályázati kiírás alapján 2017. évre.

„2.2.4. a civil szervezetek, magánszemélyek részére adható támogatások; a sporttámogatások és létesítményhasználati támogatások felosztása, valamint a felhasználásról adott szakmai és pénzügyi tájékoztató elfogadása,”

Civil szervezetek (ideértve a sportszervezeteket is) az önkormányzat közművelődési és testnevelési és sportrendeletébe foglaltak szerint kérelemre és/vagy pályázat alapján kérhetnek támogatást működésükhöz, rendezvényeik megvalósítására. 2016. évben a Bizottság átadott hatáskörben az egyesületek tekintetében döntött az előző évi támogatások elszámolásáról és 2016. évi támogatások megítéléséről.

2016. évben pályázati formában a civil szervezetek részére 9.950.000,- Ft, kérelemre 7.000.000,- Ft támogatást nyújtott. A támogatott egyesületek száma, amelyről a Bizottság dönt 30 volt. A 2016. évben a Bizottság 19 sportszervezet működését támogatta 160.600.000,- Ft átadott pénzüsszeggel. Sportlétesítmény bérletéhez támogatást 10 sportszervezet kapott 3.872.000,- Ft összegben.

A fentiekkel kapcsolatosan a Bizottság 9 esetben hozott határozatot támogatások megítéléséről, valamint 9 esetben hozott döntést a megítélt támogatások elszámolásával kapcsolatosan.

„2.2.7. óvodákkal, iskolákkal, valamint a szakképzéssel kapcsolatos ügyekben döntés, amennyiben a döntés nem tartozik az Mötv. 42. § 4. pontjában meghatározottak szerint a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe”

A Bizottság az alábbi esetekben hozott az év során az önkormányzat fenntartásában működő óvodával kapcsolatos döntést: az intézmény nyári nyitvatartási rendjéről, az óvodai beíratás időpontjáról, a 2016/2017. nevelési évben indítható óvodai csoportok számáról, az óvodai csoportok maximális létszám emelésének engedélyezéséről.

3./ Az SZMSZ 72. § (1) bekezdése alapján a polgármesterre átruházott hatáskörök közül az alábbiakban került sor a hatáskör gyakorlására:

„1. a város címere, zászlója, valamint elnevezése használatának engedélyezése;”

11 kérelem elbírálása történt meg 2016. évben

„4. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben és pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló önkormányzati rendeletben a települési önkormányzat képviselő-testületéhez rendelt szociális igazgatási feladat- és hatásköröket az I. fokú eljárásban,”

A polgármester nevében, megbízása alapján a pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 4/2015.(II.25.) önkormányzati rendeletben meghatározott ellátásokra a Népjóléti, Szociális csoport által kibocsátott határozatok száma:

Gyermekek rendkívüli települési támogatása	806
Átmeneti települési támogatás	3188
Lakhatási települési támogatás	715
Szemétszállítási település támogatás	22
Adósságkezelési célú települési támogatás	9
Gyógyszer-kiváltás támogatása	28
Temetési települési támogatás	49
Köztemetés	48
Életkezdési támogatás (92 főre vonatkozóan)	1

„5. az önkormányzati lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló önkormányzati rendeletben meghatározott feladatok ellátása,”

Meghirdetett lakáspályázatok kiutaló határozatai és értesítő levelei: 28 db.

„6. az Önkormányzat vagyonáról, és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló önkormányzati rendeletben meghatározott feladatok ellátása,”

Haszonbérleti szerződés megkötése: 8 db, tulajdonosi hozzájárulás kiadása (közmű, nyomvonal jellegű építmény létesítéséhez): 58 db.

„9. a szociális szolgáltatásokról szóló rendeletben meghatározott feladatok ellátása,”

A szociális szolgáltatásokról szóló 10/2015. (III.30.) önkormányzati rendelet 14. § (1) bek cb) és cc) pontjai szerint - követve a jogszabály változásokat és az ellenőrzések során tett ellenőrző hatósági megállapításokat - 15 esetben került sor az ESZK valamely egysége szakmai programjának, 2 esetben házirendjének jóváhagyására a polgármester aláírásával.

„12. közterület-használati megállapodás megkötése,”

2016-ban a megkötött közterület használati megállapodások száma 255 db volt.

„13. határozat a mezőéri járulék megállapításáról”

2016. évben 1064 határozat került kézbesítésre a járulékfizetésre kötelezetteknek.

4./ Az SZMSZ 76/A. § -a a jegyzőre átruházott hatásköröket állapít meg az alábbiak szerint:

„a) a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartások vonatkozásában a közigazgatási bírság kiszabása,”

2016. évben egy alkalommal került sor közigazgatási bírság kiszabására helyi környezet védelmével kapcsolatos magatartások megsértése, illetve közterület használat rendjével kapcsolatos magatartási szabályok megsértése okán.

„b) a közterületek elnevezésének rendjéről, az elnevezés megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól szóló önkormányzati rendeletben meghatározott feladat ellátása.”

A közterületek elnevezésének rendjéről, az elnevezés megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a **házszám-megállapítás** kapcsán 29 házszám megállapítása történt 2016-ban.

A fentiek alapján kérem a következő határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete az átruházott hatáskörök 2016. évi gyakorlásáról szóló beszámolót elfogadja.

Orosháza, 2017. március 03.

Dávid Zoltán
polgármester

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

**2016. évi
költségvetéséről szóló rendelet
IV. módosítása**

TARTALOMJEGYZÉK

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. évi költségvetési rendelete (normaszöveg)	2. oldal
Bevételek alakulása címrendben (a rendelet 1. melléklete)	5. oldal
Kiadások alakulása címrendben (a rendelet 2. melléklete)	16. oldal
Felújítási kiadások feladatonként és forrásonként (a rendelet 3. melléklete)	31. oldal
Beruházási, fejlesztési kiadások és pénzeszköz átadások feladatonként és forrásonként (a rendelet 4. melléklete)	32. oldal
Hitel-és kötvénytartozások törlesztése (a rendelet 5. melléklete)	34. oldal
Cél-és általános tartalékok részletezése forrásonként (a rendelet 6. melléklete)	35. oldal
Tájékoztató Orosháza Város Önkormányzata 2016. évi működési és felhalmozási célú bevételi adatairól (a rendelet 7. melléklete)	36. oldal
Tájékoztató Orosháza Város Önkormányzata 2016. évi működési és felhalmozási célú kiadási adatairól (a rendelet 7. melléklete)	37. oldal
Az Önkormányzat 2016. évi összesített intézményi költségvetési adatai (a rendelet 8. melléklete)	38. oldal
Az Önkormányzat intézményeinek 2016. évi finanszírozási ütemterve (a rendelet 9. melléklete)	39. oldal
Az Önkormányzat bevételeinek főbb jogcímcsoportja 2016. években (a rendelet 10. melléklete)	40. oldal
Többéves kihatással járó döntések számszerűsítése évenkénti bontásban és összesítve (a rendelet 11. melléklete)	42. oldal
Az Önkormányzat 2016. évi Európai Unió projektjei (a rendelet 12. melléklete)	43. oldal
Az Önkormányzat 2016. évi engedélyezett létszámkeretei (álláshelyei) 2016. január 1-jétől (a rendelet 13. melléklete)	44. oldal
Indokolás Orosháza Város Önkormányzata 2016. évi költségvetéséről szóló rendeletéhez	46. oldal

**Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének
.../.....(.....) önkormányzati rendelete**

**az Önkormányzat 2016. évi költségvetéséről szóló 4/2016. (II.15.)
önkormányzati rendelet módosításáról**

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az Önkormányzat 2016. évi költségvetéséről szóló 4/2016. (II.15.) önkormányzati rendelet módosítására a következőket rendeli el:

1. § Az Önkormányzat 2016. évi költségvetéséről szóló 4/2016. (II.15.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Ör.) 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § Az önkormányzati intézmények és az Önkormányzat együttes 2016. évi költségvetésének

költségvetési bevétele	4.936.580 ezer forint,
költségvetési kiadása	6.119.196 ezer forint,
hiánya	1.182.616 ezer forint,

ezen belül:

belső finanszírozású bevétel	1.246.477 ezer forint,
működési célú (költségvetési maradvány)	551.670 ezer forint,
működési célú (megelőlegezés)	34.137 ezer forint,
felhalmozási célú (költségvetési maradvány)	660.670 ezer forint,
belső finanszírozású kiadás	38.830 ezer forint,
működési célú (megelőlegezés)	38.830 ezer forint,
felhalmozási célú	0 ezer forint,
külső finanszírozású bevétel (hitelfelvétel)	176.953 ezer forint,
működési célú	132.808 ezer forint,
felhalmozási célú	44.145 ezer forint,
külső finanszírozású kiadás (hiteltörlesztés)	201.984 ezer forint,
működési célú	132.808 ezer forint,
felhalmozási célú	69.176 ezer forint.”

2. § Az Ör. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § A 2016 évi költségvetésben az Önkormányzat, valamint az irányítása alá tartozó költségvetési szervek költségvetésében szereplő önként és kötelező feladatokhoz kapcsolódó kiadási előirányzatai (a 2. melléklet szerinti részletezettséggel):

a működési költségvetés tekintetében

5 054 782 ezer Ft,

ezen belül:

- 1 655 064 ezer Ft Személyi juttatások,
- 409 036 ezer Ft Munkaadókat terhelő adók, járulékok,
- 1 546 848 ezer Ft Dologi kiadások,
- 95 934 ezer Ft Ellátottak pénzbeli juttatásai,

141 866 ezer Ft Működési célú támogatások államháztartáson belülre
950 920 ezer Ft Működési célú támogatások államháztartáson kívülre,
255 114 ezer Ft Tartalékok,

a felhalmozási költségvetés tekintetében 1 064 414 ezer Ft,
e rendelet 6-9. §-ában részletezettek szerint.”

3. § Az Ör. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép

„6. § A 2016. évi felújítási kiadási előirányzatokat e rendelet 3. melléklete tartalmazza 242.419 ezer Ft összegben.”

4. § Az Ör. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § A Képviselő-testület a 2016. évi beruházási és fejlesztési kiadások, felhalmozási célú támogatások összegét 625.977 ezer Ft-ban határozza meg e rendelet 4. melléklete szerint feladatonként részletezve, valamint a Petőfi Kulturális Nonprofit Kft. részére nyújtott 49.150 ezer Ft, az Orosháza Város Kórháza számára nyújtott 20.000 ezer Ft, az Otthon melege kiadásának pályázat 7.568 ezer Ft fejlesztési támogatás szerint, a Szennyvízpályázathoz elszámolt lakossági önerő visszafizetése 27.094 ezer Ft és a lakossági közműfejlesztési támogatás 73 ezer Ft.”

5. § Az Ör. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § A 2016. évi hiteltartozások törlesztése 69.176 ezer Ft e rendelet 5. számú melléklete szerinti részletességgel.”

6. § Az Ör. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § Az évközi többletigények, valamint az elmaradt bevételek pótlására képzett 2016. évi általános tartalék 816 ezer Ft, a 2016. évi céltartalék 334.298 ezer Ft, melyből 254.298 ezer Ft a működési és 80.000 ezer Ft a felhalmozási költségvetéshez kapcsolódik e rendelet 6. mellékletében felsoroltak szerint.”

7. § Az Ör. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § Az Önkormányzat irányítása alá tartozó intézmények 2016. évi költségvetési támogatása 1.865.047 ezer Ft e rendelet 8. mellékletében foglaltak szerint, melyből a központi finanszírozása 1.025.315 ezer Ft.”

8. § Az Ör. 1-13. melléklete helyébe e rendelet 1-13. melléklete lép.

9. § E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, valamint hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Orosháza, 2017. március 01.

/ Dávid Zoltán /
polgármester

/ Dr. Horváthné Dr. BartaEdit /
jegyző

Kihirdetve: 2017.

/ Dr. Horváthné Dr. BartaEdit /
jegyző

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-név	Ki-emelt elő-irány-zat száma	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	------------------------------	---------------------------------------	---	---	---	---	--

I. FEJEZET — ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK**1 EGYSEGES SZOCIÁLIS KÖZPONT****1 Működési költségvetés**

1	Működési bevételek	226 045	0	191 222	35 325	226 547
2	Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	0	9 320	894	28 262	29 156
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	103	5 350	0	5 350
2	Felhalmozási költségvetés					
1	Felhalmozási bevételek	0	889	0	889	889
2	Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek					
1	Maradvány igénybevétele	0	0	14 011	3 314	17 325
2	Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0
3	Betétek megszüntetése	0	0	0	0	0
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					

1. cím bevételei összesen:	226 045	10 312	211 477	67 790	279 267
----------------------------	---------	--------	---------	--------	---------

2 JUSTH ZSIGMOND VÁROSI KÖNYVTÁR**1 Működési költségvetés**

1	Működési bevételek	2 847	608	0	3 455	3 455
2	Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	0	619	0	3 675	3 675
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek					
1	Maradvány igénybevétele	0	0	0	338	338
2	Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0
3	Betétek megszüntetése	0	0	0	0	0
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					

2. cím bevételei összesen:	2 847	1 227	0	7 468	7 468
----------------------------	-------	-------	---	-------	-------

3 NAGY GYULA TERÜLETI MÚZEUM**1 Működési költségvetés**

1	Működési bevételek	700	4 257	4 957	0	4 957
2	Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	0	0	1 500	4 519	6 019
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek					
1	Maradvány igénybevétele	0	0	18 613	0	18 613
2	Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0

Cím- szám	Cím- név	Elő- irány- zat cso- port- szám	Elő- irány- zat cso- port név	Ki- emelt elő- irány- zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
--------------	-------------	--	--	---	---------------------------------------	--	--	---	---	---

3	Betétek megszüntetése					0	0	0	0	0
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek									
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									

3. cím bevételei összesen:	700	4 257	25 070	4 519	29 589
----------------------------	-----	-------	--------	-------	--------

4 NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODA

1	Működési költségvetés									
1	Működési bevételek					200	0	0	200	200
2	Közhatalmi bevételek					0	0	0	0	0
3	Működési célú támogatások áht-on belülről					0	0	0	0	0
4	Működési célú átvett pénzeszközök					0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés									
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek									
1	Maradvány igénybevétele					0	0	0	35	35
2	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
3	Betétek megszüntetése					0	0	0	0	0
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek									
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									

4. cím bevételei összesen:	200	0	0	235	235
----------------------------	-----	---	---	-----	-----

5 GYERMEK-ÉS DIÁKÉLELMEZÉSI INTÉZMÉNY

1	Működési költségvetés									
1	Működési bevételek					218 885	-1 154	83 843	133 888	217 731
2	Közhatalmi bevételek					0	0	0	0	0
3	Működési célú támogatások áht-on belülről					0	1 154	0	1 154	1 154
4	Működési célú átvett pénzeszközök					0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés									
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek									
1	Maradvány igénybevétele					0	0	0	8 878	8 878
2	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
3	Betétek megszüntetése					0	0	0	0	0
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek									
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									

5. cím bevételei összesen:	218 885	0	83 843	143 920	227 763
----------------------------	---------	---	--------	---------	---------

Cím-szám	Cím-rév	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port nev	Ki-emelt elő-irány-zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képesti ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	---	--	---	---	--

6 OROSHÁZI POLGÁRMESTERI HIVATAL

1 Működési költségvetés

1	Működési bevételek	19 000	4 995	0	34 387	34 387
2	Közhatalmi bevételek	0	5	0	5	5
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	14 730	0	0	25 907	25 907
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Felhalmozási bevételek	0	0	0	2 750	2 750
2	Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

1	Maradvány igénybevétele	0	0	0	2 933	2 933
2	Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0
3	Betétek megszüntetése	0	0	0	0	0

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

6. cím bevételei összesen:	33 730	5 000	0	65 982	65 982
----------------------------	--------	-------	---	--------	--------

Működési költségvetés összesen: 482 407 19 907 287 766 270 777 558 543

Működési bevételek 467 677 8 706 280 022 207 255 487 277

Közhatalmi bevételek 0 5 0 5 5

Működési célú támogatások áht-on belülről 14 730 11 093 2 394 63 517 65 911

Működési célú átvett pénzeszközök 0 103 5 350 0 5 350

Felhalmozási költségvetés összesen: 0 889 0 3 639 3 639

Felhalmozási bevételek 0 889 0 3 639 3 639

Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről 0 0 0 0 0

Felhalmozási célú átvett pénzeszközök 0 0 0 0 0

Belső működési célú finanszírozási bevételek összesen: 0 0 32 624 15 498 48 122

Maradvány igénybevétele 0 0 32 624 15 498 48 122

Értékpapírok bevételei 0 0 0 0 0

Betétek megszüntetése 0 0 0 0 0

Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek összesen: 0 0 0 0 0

Maradvány igénybevétele 0 0 0 0 0

Értékpapírok bevételei 0 0 0 0 0

Betétek megszüntetése 0 0 0 0 0

Külső működési célú finanszírozási bevételek összesen: 0 0 0 0 0

Értékpapírok bevételei 0 0 0 0 0

Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről 0 0 0 0 0

Egyéb finanszírozási bevételek 0 0 0 0 0

Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek összesen: 0 0 0 0 0

Értékpapírok bevételei 0 0 0 0 0

Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről 0 0 0 0 0

Egyéb finanszírozási bevételek 0 0 0 0 0

I. FEJEZET MŰKÖDÉSI ÉS FELHALMOZÁSI

BEVÉTELEI ÖSSZESEN: 482 407 20 796 320 390 289 914 610 304

Cím- szám	Cím- név	Elo- irány- zat cso- port- szám	Elo- irány- zat cso- port név	Ki- emelt elő- irány- zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz kepest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN

II. FEJEZET — ÖNKORMÁNYZAT

7 ÁLTALÁNOS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

1 Működési költségvetés

1	Működési bevétel	325 342	0	837	325 342	326 179
2	Közhatalmi bevételek	1 767 000	101 424	501 000	1 367 424	1 868 424
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	250 531	61 237	0	451 698	451 698
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	194	194
2	Felhalmozási költségvetés	0	0			0
1	Felhalmozási bevételek	3 000	0	16 251	5 298	21 549
2	Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	111 685	-62 947	0	50 811	50 811
3	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	670	670
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek					
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					

7. cím bevételei összesen:	2 457 558	99 714	518 088	2 201 437	2 719 525
----------------------------	-----------	--------	---------	-----------	-----------

8 KÖZREND ÉS KÖZBIZTONSÁG

1 Működési költségvetés

1	Működési bevétel	0	0	0	0	0
2	Közhatalmi bevételek	13 000	2 534	15 534	0	15 534
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	4 320	0	5 310	0	5 310
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek					
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					

8. cím bevételei összesen:	17 320	2 534	20 844	0	20 844
----------------------------	--------	-------	--------	---	--------

9 KÖZFOGLALKOZTATÁS

1 Működési költségvetés

1	Működési bevétel	0	0	0	0	0
2	Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	36 198	-22 094	0	414 618	414 618
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
1	Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	0	25 167	0	29 263	29 263
3	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek					
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek					

9. cím bevételei összesen:	36 198	3 073	0	443 881	443 881
----------------------------	--------	-------	---	---------	---------

Cím-szám	Cím-név	Elo-irány-zat cso-port-szám	Elo-irány-zat cso-port-név	Kiemelt elő-irány-zat száma	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Valtozás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	---	---	---	---	--

10 ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY

- 1 Működési költségvetés
- 2 Felhalmozási költségvetés
- 3 Belső működési célú finanszírozási bevételek
- 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek
- 5 Külső működési célú finanszírozási bevételek
- 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

10. cím bevételei összesen:						0	0	0	0	0
-----------------------------	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---

11 KÖZÜTI KÖZLEKEDÉS

- 1 Működési költségvetés
 - 1 Működési bevétel
 - 2 Közhatalmi bevételek
 - 3 Működési célú támogatások áht-on belülről
 - 4 Működési célú átvett pénzeszközök
- 2 Felhalmozási költségvetés
- 3 Belső működési célú finanszírozási bevételek
- 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek
- 5 Külső működési célú finanszírozási bevételek
- 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

11. cím kiadásai összesen:						0	0	0	0	0
----------------------------	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---

12 TURIZMUS

- 1 Működési költségvetés
 - 1 Működési bevétel
 - 2 Közhatalmi bevételek
 - 3 Működési célú támogatások áht-on belülről
 - 4 Működési célú átvett pénzeszközök
- 2 Felhalmozási költségvetés
- 3 Belső működési célú finanszírozási bevételek
- 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek
- 5 Külső működési célú finanszírozási bevételek
- 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

12. cím bevételei összesen:						0	0	0	0	0
-----------------------------	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---

13 VÍZKÁRELHÁRÍTÁS

- 1 Működési költségvetés
 - 1 Működési bevétel
 - 2 Közhatalmi bevételek
 - 3 Működési célú támogatások áht-on belülről
 - 4 Működési célú átvett pénzeszközök
- 2 Felhalmozási költségvetés
- 3 Belső működési célú finanszírozási bevételek
- 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek
- 5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Eic-irány-zat cso-port-név	Ki-emelt elő-irány-zat szám	REVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Valtozas n-értéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	---	--	---	---	--

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

13. cím bevételei összesen:						0	0	0	0	0
-----------------------------	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---

14 HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
4 Működési célú átvett pénzeszközök	34 500	0	0	34 500	34 500

2 Felhalmozási költségvetés

1 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0
2 Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

14. cím bevételei összesen:						34 500	0	0	34 500	34 500
-----------------------------	--	--	--	--	--	--------	---	---	--------	--------

15 SZENNYVÍZELVEZETÉS ÉS TISZTÍTÁS

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0
2 Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	132 257	0	0	73 340	73 340
3 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	180 754	180 754

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

15. cím bevételei összesen:						132 257	0	0	254 094	254 094
-----------------------------	--	--	--	--	--	---------	---	---	---------	---------

16 EGYÉB KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS KÖZTISZTASÁGI TEVÉKENYSÉGEK

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	10 000	0	0	10 000	10 000
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0
2 Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-név	Ki-ernelt elő-irány-zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	------------------------------	---------------------------------------	---	--	---	---	--

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

16. cím bevételei összesen:						10 000	0	0	10 000	10 000
-----------------------------	--	--	--	--	--	--------	---	---	--------	--------

17 KOMMUNÁLIS FELADATOK

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	0	0	381	8 077	8 458
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0
2 Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	145	145
3 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

17. cím bevételei összesen:						0	0	381	8 222	8 603
-----------------------------	--	--	--	--	--	---	---	-----	-------	-------

18 EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSOK

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	1 800	0	0	1 800	1 800
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

18. cím bevételei összesen:						1 800	0	0	1 800	1 800
-----------------------------	--	--	--	--	--	-------	---	---	-------	-------

19 SZABADIDŐS ÉS SPORTSZOLGÁLTATÁSOK

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-név	Ki-emelt elő-irány-zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mereteke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------	---	--	---	---	--

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

19. cím bevételei összesen:	0	0	0	0	0
-----------------------------	---	---	---	---	---

20 KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	33 509	0	0	33 509	33 509
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	600	600

2 Felhalmozási költségvetés

1 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0
2 Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	3 000	800	3 000	937	3 937
3 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

20. cím bevételei összesen:	36 509	800	3 000	35 046	38 046
-----------------------------	--------	-----	-------	--------	--------

21 VALLÁSI ÉS EGYÉB KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	40	0	40

2 Felhalmozási költségvetés

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

21. cím bevételei összesen:	0	0	40	0	40
-----------------------------	---	---	----	---	----

22 OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

1 Működési költségvetés

1 Működési bevétel	0	0	0	0	0
2 Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3 Működési célú támogatások áht-on belülről	311 914	0	0	312 414	312 414
4 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0
2 Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási bevételek

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

5 Külső működési célú finanszírozási bevételek

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat csoport-szám	Elő-irány-zat csoport-név	Kiemelt elő-irány-zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Valtozas mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------------------	---	---	---	---	--

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

22. cím bevételei összesen:						311 914	0	0	312 414	312 414
-----------------------------	--	--	--	--	--	---------	---	---	---------	---------

23 SZOCIÁLIS VÉDELEM

1 Működési költségvetés

1	Működési bevétel	0	0	0	0	0
2	Közhatalmi bevételek	0	0	0	0	0
3	Működési célú támogatások áht-on belülről	518 585	48	185 951	344 700	530 651
4	Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

- 3 Belső működési célú finanszírozási bevételek
 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek
 5 Külső működési célú finanszírozási bevételek
 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

23. cím bevételei összesen:						518 585	48	185 951	344 700	530 651
-----------------------------	--	--	--	--	--	---------	----	---------	---------	---------

24 EGYÉB FUNKCIÓK

- 1 Működési költségvetés
 2 Felhalmozási költségvetés
 3 Belső működési célú finanszírozási bevételek
 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek
 5 Külső működési célú finanszírozási bevételek
 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek

24. cím bevételei összesen:						0	0	0	0	0
-----------------------------	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---

Működési költségvetés összesen:						3 306 699	143 149	709 053	3 304 876	4 013 929
Működési bevétel						335 342	0	837	335 342	336 179
Közhatalmi bevételek						1 780 000	103 958	516 534	1 367 424	1 883 958
Működési célú támogatások áht-on belülről						1 156 857	39 191	191 642	1 566 816	1 758 458
Működési célú átvett pénzeszközök						34 500	0	40	35 294	35 334
Felhalmozási költségvetés összesen:						249 942	-36 980	19 251	341 218	360 469
Felhalmozási bevételek						3 000	0	16 251	5 298	21 549
Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről						246 942	-36 980	3 000	154 496	157 496
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök						0	0	0	181 424	181 424
Belső működési célú finanszírozási bevételek összesen:						0	0	0	0	0
Maradvány igénybevétele						0	0	0	0	0
Értékpapírok bevételei						0	0	0	0	0
Betétek megszüntetése						0	0	0	0	0
Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek összesen:						0	0	0	0	0
Maradvány igénybevétele						0	0	0	0	0
Értékpapírok bevételei						0	0	0	0	0
Betétek megszüntetése						0	0	0	0	0
Külső működési célú finanszírozási bevételek összesen:						0	0	0	0	0
Értékpapírok bevételei						0	0	0	0	0
Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről						0	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási bevételek						0	0	0	0	0
Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek összesen:						0	0	0	0	0
Értékpapírok bevételei						0	0	0	0	0

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-nev	Ki-emelt elő-irány-zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
					Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről	0	0	0	0	0
					Egyéb finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0

II. FEJEZET MŰKÖDÉSI ÉS FELHALMOZÁSI

BEVÉTELEI ÖSSZESEN: 3 556 641 106 169 728 304 3 646 094 4 374 398

MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):	3 789 106	163 056	996 819	3 575 653	4 572 472
Működési bevétel	803 019	8 706	280 859	542 597	823 456
Közhatalmi bevételek	1 780 000	103 963	516 534	1 367 429	1 883 963
Működési célú támogatások áht-on belülről	1 171 587	50 284	194 036	1 630 333	1 824 369
Működési célú átvett pénzeszközök	34 500	103	5 390	35 294	40 684
FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):	249 942	-36 091	19 251	344 857	364 108
Felhalmozási bevételek	3 000	889	16 251	8 937	25 188
Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	246 942	-36 980	3 000	154 496	157 496
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	181 424	181 424
BELSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):	0	0	32 624	15 498	48 122
Maradvány igénybevétele	0	0	32 624	15 498	48 122
Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0
Betétek megszüntetése	0	0	0	0	0
BELSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):	0	0	0	0	0
Maradvány igénybevétele	0	0	0	0	0
Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0
Betétek megszüntetése	0	0	0	0	0
KÜLSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):	0	0	0	0	0
Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0
Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről	0	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0
KÜLSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):	0	0	0	0	0
Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0
Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről	0	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0

A KÖLTSÉGVETÉS MŰKÖDÉSI ÉS FELHALMOZÁSI

BEVÉTELEI ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET): 4 039 048 126 965 1 048 694 3 936 008 4 984 702

III. FEJEZET — FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK**25 FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK**

1	Működési költségvetés				
2	Felhalmozási költségvetés				
3	Belső működési célú finanszírozási bevételek				
1	Maradvány igénybevétele	116 529	0	0	503 548
2	Értékpapírok bevételei	13 000	0	0	0
3	Egyéb finanszírozási bevételek	38 037	-3 900	0	34 137

Cím-szám	Cím-nev	Elo-irany-zat cso-peri-szám	Elo-irany-zat cso-port név	Ki-emelt elo-irany-zat szám	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Valtozas mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									
1	Maradvány igénybevétele					339 471	0	0	660 670	660 670
2	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
3	Egyéb finanszírozási bevételek					0	0	0	0	0
5	Külső működési célú finanszírozási bevételek									
1	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
2	Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről					0	0	0	132 808	132 808
3	Egyéb finanszírozási bevételek					0	0	0	0	0
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási bevételek									
1	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
2	Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről					44 145	0	0	44 145	44 145
3	Egyéb finanszírozási bevételek					0	0	0	0	0
25. cím bevételei összesen:						551 182	-3 900	0	1 375 308	1 375 308
MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						3 789 106	163 056	996 819	3 575 653	4 572 472
1	Működési bevétel					803 019	8 706	280 859	542 597	823 456
2	Közhatalmi bevételek					1 780 000	103 963	516 534	1 367 429	1 883 963
3	Működési célú támogatások áht-on belülről					1 171 587	50 284	194 036	1 630 333	1 824 369
4	Működési célú átvett pénzeszközök					34 500	103	5 390	35 294	40 684
FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						249 942	-36 091	19 251	344 857	364 108
1	Felhalmozási bevételek					3 000	889	16 251	8 937	25 188
2	Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről					246 942	-36 980	3 000	154 496	157 496
3	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök					0	0	0	181 424	181 424
BELSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						167 566	-3 900	32 624	553 183	585 807
1	Maradvány igénybevétele					116 529	0	32 624	519 046	551 670
2	Értékpapírok bevételei					13 000	0	0	0	0
3	Egyéb finanszírozási bevételek					38 037	-3 900	0	34 137	34 137
BELSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						339 471	0	0	660 670	660 670
1	Maradvány igénybevétele					339 471	0	0	660 670	660 670
2	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
3	Egyéb finanszírozási bevételek					0	0	0	0	0
KÜLSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						0	0	0	132 808	132 808
1	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
2	Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről					0	0	0	132 808	132 808
3	Egyéb finanszírozási bevételek					0	0	0	0	0
KÜLSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						44 145	0	0	44 145	44 145
1	Értékpapírok bevételei					0	0	0	0	0
2	Hitel-, kölcsönfelvétel áht-n kívülről					44 145	0	0	44 145	44 145
3	Egyéb finanszírozási bevételek					0	0	0	0	0
A KÖLTSÉGVETÉS MŰKÖDÉSI ÉS FELHALMOZÁSI BEVÉTELEI MINDÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						4 590 230	123 065	1 048 694	5 311 316	6 360 010

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat csoport-szám	Elő-irány-zat csoport-név	Kiemelt elő-irány-zat szám	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	2016 évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Valtozás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016 évi módosított előirányzat ONKENTES FELADAT	2016 évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016 évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	----------------------------	---------------------------	----------------------------	---	--	---	--	--	---

I. FEJEZET — ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK**1 EGYSGÉGES SZOCIÁLIS KÖZPONT****1 Működési költségvetés Működési költségvetés**

1	Személyi juttatások	388 971	7 830	286 559	172 559	459 118
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	105 609	1 739	72 748	48 823	121 571
3	Dologi kiadások	200 596	3 179	148 667	75 553	224 220
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	3 000	-395	2 000	605	2 605
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7	Tartalékok	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
1	Beruházások	0	8 916	3 986	13 430	17 416
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0
3	Belső működési célú finanszírozási kiadás					
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					
5	Külső működési célú finanszírozási kiadás					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					

1. cím kiadásai összesen:	698 176	21 269	513 960	310 970	824 930
---------------------------	---------	--------	---------	---------	---------

2 JUSTH ZSIGMOND VÁROSI KÖNYVTÁR**1 Működési költségvetés Működési költségvetés**

1	Személyi juttatások	23 229	212	0	27 668	27 668
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	6 399	57	0	7 342	7 342
3	Dologi kiadások	11 292	958	0	12 112	12 112
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7	Tartalékok	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
1	Beruházások	381	0	0	1 977	1 977
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0
3	Belső működési célú finanszírozási kiadás					
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					
5	Külső működési célú finanszírozási kiadás					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					

2. cím kiadásai összesen:	41 301	1 227	0	49 099	49 099
---------------------------	--------	-------	---	--------	--------

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-név	Ki-emelt elő-irány-zat szám	KIADÁSOK	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Valtozás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
					Kiemelt előirányzat neve					

3 NAGY GYULA TERÜLETI MÚZEUM

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	17 376	0	26 288	4 507	30 795
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	4 894	0	6 988	608	7 596
3	Dologi kiadások	16 246	3 703	26 694	1 920	28 614
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	3 100	554	8 604	210	8 814
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

3. cím kiadásai összesen:	41 616	4 257	68 574	7 245	75 819
---------------------------	--------	-------	--------	-------	--------

4 NAPKÖZITOTTHONOS ÓVODA

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	229 850	-2 928	0	239 157	239 157
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	65 581	0	0	69 278	69 278
3	Dologi kiadások	21 137	0	0	21 137	21 137
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	0	0	0	1 500	1 500
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

4. cím kiadásai összesen:	316 568	-2 928	0	331 072	331 072
---------------------------	---------	--------	---	---------	---------

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-név	Ki-emelt elő-irány-zat szám	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mérése az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				

5 GYERMEK-ÉS DIÁKÉLELMEZÉSI INTÉZMÉNY

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	78 870	12 834	30 927	62 434	93 361
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	21 456	3 095	8 051	16 946	24 997
3 Dologi kiadások	249 005	-12 678	102 092	239 448	341 540
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	0	1 749	0	1 749	1 749
2 Felújítások	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5. cím kiadásai összesen:	349 331	5 000	141 070	320 577	461 647
---------------------------	---------	-------	---------	---------	---------

6 OROSHÁZI POLGÁRMESTERI HIVATAL

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	393 069	0	9 205	398 795	408 000
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	96 831	0	2 235	108 347	110 582
3 Dologi kiadások	205 064	0	4 266	194 534	198 800
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	4 600	0	0	15 402	15 402
2 Felújítások	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

6. cím kiadásai összesen:	699 564	0	15 706	717 078	732 784
---------------------------	---------	---	--------	---------	---------

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat csoport-szám	Elő-irány-zat csoport-név	Ki-ermett elő-irány-zat szám	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				
Működési költségvetés összesen:					2 138 475	17 606	726 720	1 701 773	2 428 493
ezen belül: Személyi juttatások					1 131 365	17 948	352 979	905 120	1 258 099
Munkaadókat terhelő adók, járulékok					300 770	4 891	90 022	251 344	341 366
Dologi kiadások					703 340	-4 838	281 719	544 704	826 423
Ellátottak pénzbeli juttatásai					3 000	-395	2 000	605	2 605
Működési célú támogatások áht-n belülre					0	0	0	0	0
Működési célú támogatások áht-n kívülre					0	0	0	0	0
Tartalékok					0	0	0	0	0
Felhalmozási költségvetés összesen:					8 081	11 219	12 590	34 268	46 858
Beruházások					8 081	11 219	12 590	34 268	46 858
Felújítások					0	0	0	0	0
Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre					0	0	0	0	0
Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre					0	0	0	0	0
Tartalékok					0	0	0	0	0
Belső működési célú finanszírozási kiadás összesen:					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Pénzeszközök betétként elhelyezése					0	0	0	0	0
Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás összesen:					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Pénzeszközök betétként elhelyezése					0	0	0	0	0
Külső működési célú finanszírozási kiadás összesen:					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre					0	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási kiadások					0	0	0	0	0
Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás összesen:					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre					0	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási kiadások					0	0	0	0	0

I. FEJEZET MŰKÖDÉSI ÉS

FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN:	2 146 556	28 825	739 310	1 736 041	2 475 351
--	------------------	---------------	----------------	------------------	------------------

II. FEJEZET — ÖNKORMÁNYZAT**7 ÁLTALÁNOS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK****1 Működési költségvetés Működési költségvetés**

1 Személyi juttatások	74 594	-408	6 012	72 792	78 804
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	21 478	408	1 978	21 585	23 563
3 Dologi kiadások	146 152	39 515	23 528	191 180	214 708
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	23 521	4 675	627	31 784	32 411
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	25 803	6 116	0	40 019	40 019
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	133 600	7	0	148 130	148 130
2 Felújítások	91 071	43 850	0	136 421	136 421
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	73	73
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

Cím-szám	Cím-név	Elo-irany-zat cso-port-szám	Elo-irany-zat cso-port-név	Ki-emelt elo-irany-zat szám	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	--	---	---	---	---	--

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

7. cím kiadásai összesen:						516 219	94 163	32 145	641 984	674 129
---------------------------	--	--	--	--	--	---------	--------	--------	---------	---------

8 KÖZREND ÉS KÖZBIZTONSÁG

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	11 047	0	10 160	1 867	12 027
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	2 897	0	2 691	416	3 107
3 Dologi kiadások	2 587	0	3 180	287	3 467
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	0	672	902	0	902
2 Felújítások	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

8. cím kiadásai összesen:						16 531	672	16 933	2 570	19 503
---------------------------	--	--	--	--	--	--------	-----	--------	-------	--------

9 KÖZFOGLALKOZTATÁS

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	5 419	0	5 419	295 599	301 018
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	732	0	0	39 636	39 636
3 Dologi kiadások	76 647	0	832	150 354	151 186
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	0	0	0	52 298	52 298
2 Felújítások	0	0	0	102	102
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

9. cím kiadásai összesen:						82 798	0	6 251	537 989	544 240
---------------------------	--	--	--	--	--	--------	---	-------	---------	---------

Cím- szám	Cím- név	Elő- irány- zat cso- por- szám	Elő- irány- zat cso- por- név	Ki- emelt elő- irány- zat szám	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				

10 ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	0	0	0	0	0
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

10. cím kiadásai összesen:	0	0	0	0	0
----------------------------	---	---	---	---	---

11 KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	7 834	0	0	1 308	1 308
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	98 026	0	35 000	64 733	99 733
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	34 700	0	0	5 400	5 400
2	Felújítások	0	0	0	8 676	8 676
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

11. cím kiadásai összesen:	140 560	0	35 000	80 117	115 117
----------------------------	---------	---	--------	--------	---------

12 TURIZMUS

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	585	0	731	0	731
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	19 605	0	19 605	0	19 605
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat csoport-szám	Elő-irány-zat csoport-név	Ki-emelt elő-irány-zat szám	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	630	0	0	630	630
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

12. cím kiadásai összesen:

20 819

0

20 336

630

20 966

13 VÍZKÁRELHÁRÍTÁS

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	0	0	0	0	0
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	18 474	0	0	18 474	18 474
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	1 466	0	0	1 466	1 466
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

13. cím kiadásai összesen:

19 940

0

0

19 940

19 940

14 HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	2 500	0	0	3 000	3 000
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	1 916	0	0	1 916	1 916
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	51 000	0	0	25 800	25 800
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	0	0	0	127	127
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-nev	Ki-emelt elő-irány-zat szám	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
 5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

14. cím kiadásai összesen: 55 416 0 0 30 843 30 843

15 SZENNYVÍZELVEZETÉS ÉS TISZTÍTÁS

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3 Dologi kiadások	10 000	0	0	10 097	10 097
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	93 842	93 842
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	0	-8 355	0	278 203	278 203
2 Felújítások	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	12 133	0	12 133	12 133
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	27 094	27 094
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
 5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

15. cím kiadásai összesen: 10 000 3 778 0 421 369 421 369

16 EGYÉB KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS KÖZTISZTASÁGI TEVÉKENYSÉGEK

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3 Dologi kiadások	6 565	0	8 700	2 821	11 521
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	65 143	0	0	71 143	71 143
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	0	0	0	0	0
2 Felújítások	0	0	0	0	0
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

- 3 Belső működési célú finanszírozási kiadás
 4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás
 5 Külső működési célú finanszírozási kiadás
 6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

16. cím kiadásai összesen: 71 708 0 8 700 73 964 82 664

Cím-szám	Cím-név	Elo-irány-zat cso-port-szám	Elo-irány-zat cso-port-név	Ki-emeit elc-irány-zat szám	KLADÁSOK Kiemelt előirányzai neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Valtozas mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	--------------------------------------	---	---	---	---	--

17. KOMMUNÁLIS FELADATOK

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	167 600	0	18 522	168 117	186 639
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	1 528	0	0	1 528	1 528
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	77 706	0	2 460	86 206	88 666
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	63 145	0	0	71 430	71 430
2	Felújítások	41 500	0	0	39 000	39 000
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	7 568	7 568
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

17. cím kiadásai összesen:	351 479	0	20 982	373 849	394 831
----------------------------	---------	---	--------	---------	---------

18. EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSOK

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	5 749	0	0	8 150	8 150
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	15 167	0	0	15 167	15 167
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	932	0	0	932	932
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	0	0	0	0	0
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

18. cím kiadásai összesen:	21 848	0	0	24 249	24 249
----------------------------	--------	---	---	--------	--------

Cím-szám	Cím-név	Elo-irány-zat cso-port-szám	Elo-irány-zat cso-port-név	Ki-smelt elő-irány-zat szám	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				

19 SZABADIDŐS ÉS SPORTSZOLGÁLTATÁSOK

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3 Dologi kiadások	6 372	0	4 852	6 062	10 914
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	5 050	0	0	5 050	5 050
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	212 500	0	209 084	14 500	223 584
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	0	0	0	0	0
2 Felújítások	20 000	0	0	20 000	20 000
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

19. cím kiadásai összesen:	243 922	0	213 936	45 612	259 548
----------------------------	---------	---	---------	--------	---------

20 KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1 Személyi juttatások	2 946	0	2 566	380	2 946
2 Munkaadókat terhelő adók, járulékok	785	0	693	92	785
3 Dologi kiadások	17 818	0	91 773	628	92 401
4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5 Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6 Működési célú támogatások áht-n kívülre	237 950	0	91 450	106 997	198 447
7 Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1 Beruházások	4 000	0	0	7 500	7 500
2 Felújítások	0	850	0	850	850
3 Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4 Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	50 000	-850	0	49 150	49 150
5 Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

20. cím kiadásai összesen:	313 499	0	186 482	165 597	352 079
----------------------------	---------	---	---------	---------	---------

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat csoport-szám	Elő-irány-zat csoport-név	Kiemelt elő-irány-zat szám	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				

21 VALLÁSI ÉS EGYÉB KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	2 142	0	2 170	0	2 170
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	579	0	579	0	579
3	Dologi kiadások	2 610	-12	2 649	0	2 649
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	3 600	0	3 600	0	3 600
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	23 000	0	23 450	0	23 450
7	Tartalékok	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
1	Beruházások	0	12	276	0	276
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0
3	Belső működési célú finanszírozási kiadás					
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					
5	Külső működési célú finanszírozási kiadás					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					

21. cím kiadásai összesen:	31 931	0	32 724	0	32 724
----------------------------	--------	---	--------	---	--------

22 OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	4 800	0	4 800	0	4 800
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	1 450	0	1 450	0	1 450
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	15 000	0	47 000	0	47 000
7	Tartalékok	0	0	0	0	0
2	Felhalmozási költségvetés					
1	Beruházások	4 500	37	0	6 960	6 960
2	Felújítások	10 000	0	0	12 990	12 990
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0
3	Belső működési célú finanszírozási kiadás					
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					
5	Külső működési célú finanszírozási kiadás					
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					

22. cím kiadásai összesen:	35 750	37	53 250	19 950	73 200
----------------------------	--------	----	--------	--------	--------

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-név	Ki-emelt elő-irány-zat szám	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKENTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
----------	---------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------	--	---	---	---	---	--

23 SZOCIÁLIS VÉDELEM

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	1 250	0	0	18 854	18 854
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	94 607	48	4 800	87 079	91 879
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	50 700	2 072	13 250	68 944	82 194
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	12 000	0	0	225	225
7	Tartalékok	0	0	0	0	0

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	1 690	26	0	5 797	5 797
2	Felújítások	0	0	0	24 380	24 380
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	20 000	0	20 000
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	20 000	0	0	0	0
5	Tartalékok	0	0	0	0	0

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

23. cím kiadásai összesen:	180 247	2 146	38 050	205 279	243 329
----------------------------	---------	-------	--------	---------	---------

24 EGYÉB FUNKCIÓK

1 Működési költségvetés Működési költségvetés

1	Személyi juttatások	0	0	0	0	0
2	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3	Dologi kiadások	0	0	0	0	0
4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0	0	0	0
5	Működési célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
6	Működési célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
7	Tartalékok	181 832	-1 767	0	255 114	255 114

2 Felhalmozási költségvetés

1	Beruházások	0	0	0	0	0
2	Felújítások	0	0	0	0	0
3	Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	0	0	0	0
4	Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	0	0	0	0	0
5	Tartalékok	80 000	0	0	80 000	80 000

3 Belső működési célú finanszírozási kiadás

4 Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

5 Külső működési célú finanszírozási kiadás

6 Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás

24. cím kiadásai összesen:	261 832	-1 767	0	335 114	335 114
----------------------------	---------	--------	---	---------	---------

Cím-szám	Cím-név	Elő- irány- zat cso- port- szám	Elő- irány- zat cso- port név	Ki- emelt elő- irány- zat szám	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Valtozás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
					Működési költségvetés összesen:	1 818 197	45 857	643 611	1 982 678	2 626 289
					ezen belül: Személyi juttatások	96 148	-408	26 327	370 638	396 965
					Munkaadókat terhelő adók, járulékok	26 471	408	5 941	61 729	67 670
					Dologi kiadások	459 068	34 713	159 567	560 858	720 425
					Ellátottak pénzbeli juttatásai	96 057	48	6 250	87 079	93 329
					Működési célú támogatások áht-n belülre	101 482	6 347	17 477	124 389	141 866
					Működési célú támogatások áht-n kívülre	857 139	6 516	428 049	522 871	950 920
					Tartalékok	181 832	-1 767	0	255 114	255 114
					Felhalmozási költségvetés összesen:	556 302	48 382	21 178	996 378	1 017 556
					Beruházások	243 731	-7 601	1 178	577 941	579 119
					Felújítások	162 571	44 700	0	242 419	242 419
					Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	12 133	20 000	12 133	32 133
					Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	70 000	-850	0	83 885	83 885
					Tartalékok	80 000	0	0	80 000	80 000
					Belső működési célú finanszírozási kiadás összesen:	0	0	0	0	0
					Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
					Pénzeszközök betétként elhelyezése	0	0	0	0	0
					Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás összesen:	0	0	0	0	0
					Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
					Pénzeszközök betétként elhelyezése	0	0	0	0	0
					Külső működési célú finanszírozási kiadás összesen:	0	0	0	0	0
					Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
					Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre	0	0	0	0	0
					Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
					Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás összesen:	0	0	0	0	0
					Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
					Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre	0	0	0	0	0
					Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
II. FEJEZET MŰKÖDÉSI ÉS										
FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN:						2 374 499	94 239	664 789	2 979 056	3 643 845

Cím-szám	Cím-név	Elo-irany-zat csc-port-szám	Elo-irany-zat csc-port-név	Ki-emelt elő-irany-zat szám	2016 évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016 évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016 évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016 évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
KIADÁSOK					Kiemelt előirányzat neve				
MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):					3 956 672	63 463	1 370 331	3 684 451	5 054 782
ezen belül: Személyi juttatások					1 227 513	17 540	379 306	1 275 758	1 655 064
Munkaadókat terhelő adók, járulékok					327 241	5 299	95 963	313 073	409 036
Dologi kiadások					1 162 408	29 875	441 286	1 105 562	1 546 848
Ellátottak pénzbeli juttatásai					99 057	-347	8 250	87 684	95 934
Működési célú támogatások áht-n belülre					101 482	6 347	17 477	124 389	141 866
Működési célú támogatások áht-n kívülre					857 139	6 516	428 049	522 871	950 920
Tartalékok					181 832	-1 767	0	255 114	255 114
FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):					564 383	59 601	33 768	1 030 646	1 064 414
Beruházások					251 812	3 618	13 768	612 209	625 977
Felújítások					162 571	44 700	0	242 419	242 419
Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre					0	12 133	20 000	12 133	32 133
Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre					70 000	-850	0	83 885	83 885
Tartalékok					80 000	0	0	80 000	80 000
BELSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Pénzeszközök betétként elhelyezése					0	0	0	0	0
BELSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Pénzeszközök betétként elhelyezése					0	0	0	0	0
KÜLSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre					0	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási kiadások					0	0	0	0	0
KÜLSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):					0	0	0	0	0
Értékpapírok kiadásai					0	0	0	0	0
Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre					0	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási kiadások					0	0	0	0	0

A KÖLTSÉGVETÉS MŰKÖDÉSI ÉS

FELHALMOZÁSI KIADÁSAI ÖSSZESEN (I+II. FEJEZET):	4 521 055	123 064	1 404 099	4 715 097	6 119 196
--	------------------	----------------	------------------	------------------	------------------

III. FEJEZET — FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK**25 FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK**

1	Működési költségvetés Működési költségvetés					
2	Felhalmozási költségvetés					
3	Belső működési célú finanszírozási kiadás					
1	Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
2	Pénzeszközök betétként elhelyezése	0	0	0	0	0
3	Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	38 830	38 830
4	Belső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					
5	Külső működési célú finanszírozási kiadás					
1	Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
2	Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre	0	0	0	132 808	132 808
3	Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
6	Külső felhalmozási célú finanszírozási kiadás					
1	Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
2	Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre	69 175	1	0	69 176	69 176

Cím-szám	Cím-név	Elő-irány-zat cso-port-szám	Elő-irány-zat cso-port-név	Ki-emelt elő-irány-zat szám	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	2016. évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
3 Egyéb finanszírozási kiadások						0	0	0	0	0
25. cím kiadásai összesen:						69 175	1	0	240 814	240 814
MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						3 956 672	63 463	1 370 331	3 684 451	5 054 782
	1				Személyi juttatások	1 227 513	17 540	379 306	1 275 758	1 655 064
	2				Munkaadókat terhelő adók, járulékok	327 241	5 299	95 963	313 073	409 036
	3				Dologi kiadások	1 162 408	29 875	441 286	1 105 562	1 546 848
	4				Ellátottak pénzbeli juttatásai	99 057	-347	8 250	87 684	95 934
	5				Működési célú támogatások áht-n belülre	101 482	6 347	17 477	124 389	141 866
	6				Működési célú támogatások áht-n kívülre	857 139	6 516	428 049	522 871	950 920
	7				Tartalékok	181 832	-1 767	0	255 114	255 114
FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						564 383	59 601	33 768	1 030 646	1 064 414
	1				Beruházások	251 812	3 618	13 768	612 209	625 977
	2				Felújítások	162 571	44 700	0	242 419	242 419
	3				Felhalmozási célú támogatások áht-n belülre	0	12 133	20 000	12 133	32 133
	4				Felhalmozási célú támogatások áht-n kívülre	70 000	-850	0	83 885	83 885
	5				Tartalékok	80 000	0	0	80 000	80 000
BELSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						0	0	0	38 830	38 830
	1				Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
	2				Pénzeszközök betétként elhelyezése	0	0	0	0	0
	3				Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	38 830	38 830
BELSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						0	0	0	0	0
	1				Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
	2				Pénzeszközök betétként elhelyezése	0	0	0	0	0
	3				Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
KÜLSŐ MŰKÖDÉSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						0	0	0	132 808	132 808
	1				Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
	2				Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre	0	0	0	132 808	132 808
	3				Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
KÜLSŐ FELHALMOZÁSI CÉLÚ FINANSZÍROZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						69 175	1	0	69 176	69 176
	1				Értékpapírok kiadásai	0	0	0	0	0
	2				Hitel-, kölcsöntörlesztés áht-n kívülre	69 175	1	0	69 176	69 176
	3				Egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
A KÖLTSÉGVETÉS MŰKÖDÉSI ÉS FELHALMOZÁSI KIADÁSAI MINDÖSSZESEN (I+II+III. FEJEZET):						4 590 230	123 065	1 404 099	4 955 911	6 360 010

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI FELÚJÍTÁSI KIADÁSAI FORRÁSONKÉNT

ezer forintban

Sorszám	MEGNEVEZÉS	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz kepest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKENTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
II. ÖNKORMÁNYZAT						
1.	Magunkért-Egymásért Civil Egyesület épület renoválása	2 000	0	0	2 000	2 000
2.	Táncsics Mihály Intézmény felújítása	1 500	0	0	1 500	1 500
3.	Orosháza-Rákóczitelep Általános Iskola elektromos hálózat felújítása	2 000	0	0	3 500	3 500
4.	Buszmegállók felújítása	4 600	0	0	4 600	4 600
5.	Pacsirta utcai Pártok Háza fémlemeztető felújítás folytatása	2 500	0	0	0	0
6.	Református Iskola felújítás	22 000	0	0	22 000	22 000
7.	Nagy Gyula Területi Múzeum felújítása	2 500	0	0	2 500	2 500
8.	Vörösmarty Iskola felújítása	6 500	0	0	9 490	9 490
9.	Önkormányzati bérlakás felújítása	571	973	0	25 924	25 924
10.	Sportinfrastruktúra fejlesztés	20 000	0	0	20 000	20 000
11.	Napköziotthonos Óvoda felújítás	7 900	0	0	7 900	7 900
12.	TOP-1.1.3.-15 Helyi gazdaságfejlesztés	12 500	0	0	12 500	12 500
13.	TOP-1.4.1.-15. Családbarát és munkába állást segítő intézmények felújítása	12 500	0	0	12 500	12 500
14.	TOP-2.1.2.-15 Zöld város kialakítása I. ütem	20 000	0	0	20 000	20 000
15.	TOP-3.2.1.-15 Energiahatékonyság és megújuló-energiaforrás	20 000	0	0	20 000	20 000
16.	TOP-4.1.1.-15 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	3 000	0	0	3 000	3 000
17.	TOP-4.2.1. Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése	6 000	0	0	6 000	6 000
18.	TOP-4.3.1.-15 Leromlott városi területek rehabilitációja	12 500	0	0	12 500	12 500
19.	Bónus átalakítása	4 000	0	0	4 000	4 000
20.	Orosháza utcák építési munkái	0	0	0	8 676	8 676
21.	Közfoglalkoztatási programok felújítási kiadásai	0	0	0	102	102
22.	Önkormányzati ingatlanok felújítása	0	42 877	0	42 877	42 877
23.	Petőfi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. Titkárságának felújítása	0	850	0	850	850
ÖNKORMÁNYZAT ÖSSZESEN:		162 571	43 850	0	242 419	242 419
2016. ÉVBEN INDULÓ FELÚJÍTÁSOK ÖSSZESEN:		162 571	43 850	0	242 419	242 419

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI BERUHÁZÁSI KIADÁSAI FORRÁSONKÉNT

ezer forintban

Sorszám	MEGNEVEZÉS	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
2016. ÉVBEN INDULÓ BERUHÁZÁSOK, FEJLESZTÉSEK:						
I. INTÉZMÉNYEK						
1.	Tárgyi eszköz beszerzés (ESZK)	0	8 916	0	17 416	17 416
2.	Számítógépek beszerzése (2 db) (Könyvtár)	300	0	0	300	300
3.	Videómagnó beszerzés (Könyvtár)	30	0	0	30	30
4.	Hangfalállványok, mikrofonállvány rendezvényekre (Könyvtár)	51	0	0	51	51
5.	Tárgyi eszköz beszerzés (Könyvtár)	0	0	0	1 346	1 346
6.	Polcrendszer beszerzés (Múzeum)	1 800	0	0	1 800	1 800
7.	Fénymásoló beszerzés (Múzeum)	1 000	0	0	1 000	1 000
8.	Számítógép beszerzés (Múzeum)	300	0	0	300	300
9.	Tárgyi eszköz beszerzés (Múzeum)	0	554	0	5 964	5 964
10.	Tárgyi eszköz beszerzés (Óvoda)	0	0	0	1 500	1 500
11.	Tárgyi eszköz beszerzések (Polg.Hiv.)	1 200	0	0	8 875	8 875
12.	Bútorok és textíliák beszerzése (Polg.Hiv.)	1 400	0	0	4 500	4 500
13.	Kerékpárvasárlás (Polg. Hiv.)	500	0	0	500	500
14.	Adócsoport e-bavallás rendszer (Polg.Hiv.)	1 500	0	0	1 527	1 527
15.	Tárgyi eszköz beszerzések (Gyermek- és Diákélelmezési Int.)	0	1 749	0	1 749	1 749
INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN:		8 081	11 219	0	46 858	46 858
II. ÖNKORMÁNYZAT						
1.	Orosháza város településfejlesztési koncepciója	16 535	0	0	16 535	16 535
2.	Orosháza Gyopárosfürdő városrész gyógyhelyé nyilvánítás	630	0	0	630	630
3.	Orosházi Festőműhely Zombai u.	2 200	0	0	0	0
4.	Szentotonyai új játszótér kerítés magasítás	200	0	0	200	200
5.	Kerékpártárolók kihelyezése	1 500	0	0	1 500	1 500
8.	Kórház utcai parkolóépítés	30 100	0	0	0	0
9.	Orosháza Város Belvízvédelmi Tervének elkészítése	1 466	0	0	1 466	1 466
10.	Hajnal-közi fitness-park	2 500	0	0	2 532	2 532
11.	Közvilágítás további fejlesztése	5 000	0	0	7 003	7 003
12.	Kalandpark bővítése	7 600	0	0	7 568	7 568
13.	Útalap készítése	4 400	0	0	0	0
14.	Térfigyelő rendszer diszpécser központjának klimatizálása	200	0	0	200	200
15.	Klíma (telefonközpont)	200	0	0	200	200
16.	Villámvédelmi felülvizsgálat	400	0	0	686	686
17.	TOP-1.1.1-15 Iparterületek fejlesztése	14 250	0	0	14 250	14 250
18.	TOP-1.2.1-15 Turizmusfejlesztése	30 000	0	0	30 000	30 000
19.	TOP-3.2.2 Közcélú energiaellátás	5 000	0	0	5 000	5 000
20.	TOP-2.1.1-15 Bamamezős területek rehabilitációja	21 000	0	0	21 000	21 000
21.	TOP-2.1.3-15 Környezetvédelem fejlesztése	20 000	0	0	20 000	20 000
22.	Laptopbeszerzés	450	7	0	457	457
23.	DOTTO kisvona	20 000	0	0	16 500	16 500
24.	Otthon Melege önrő	38 645	0	0	31 077	31 077
25.	Otthon Melege nyílászáró	5 500	0	0	5 500	5 500
26.	Média Kft részére kamera beszerzés	4 000	0	0	4 000	4 000
27.	Platán Idősek Otthona mosdóhelyiségek korszerűsítése	1 690	0	0	1 690	1 690
28.	Garzonbérők házába kamera beszerzése	265	0	0	265	265
29.	Személygépjármű beszerzés	5 500	0	0	8 664	8 664
30.	Táncsics Mihály Gimnázium Kollégiumába kazán beszerzés	4 500	0	0	4 530	4 530
31.	Tárgyi eszköz beszerzések (Mezei Őrszolgálat)	0	672	902	0	902
32.	Önkormányzat kisbusz beszerzés	0	0	0	5 000	5 000
33.	Rendezvény infrastruktúrális fejlesztés	0	0	0	3 500	3 500
34.	Rákóczi utcai Iskola focikapu leállítás	0	37	0	1 037	1 037
35.	Tárgyi eszköz beszerzések (Önkormányzat)	0	0	0	6 574	6 574
36.	Csatornahálózati rekonstrukciós munkák (Alföld Víz Zrt.)	0	-8 355	0	125 424	125 424
37.	Parkolóépítés (Hajnal u., Hajnal köz, Ady u.)	0	0	0	2 500	2 500
38.	Rekultivált hulladéklerakó fáklyázójához szivattyú vásárlása	0	0	0	127	127

Sorszám	MEGNEVEZÉS	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
39.	Tárgyi eszköz beszerzések (GYIÖK)	0	12	0	276	276
40.	Jelzőrendszer eszköz beszerzések	0	26	0	4 107	4 107
41.	Csatornahálózat kiépítése és szennyvíztisztító telep pályázat (szállítói)	0	0	0	168 829	168 829
42.	Buszmegállók kialakítása	0	0	0	2 700	2 700
43.	Rákócziutcai Iskola rámpa kialakítása	0	0	0	1 393	1 393
44.	Városháza beléptető rendszer	0	0	0	2 377	2 377
45.	Rendőrség és Tűzoltóság részére eszközbeszerzés	0	0	322	0	322
47.	Közfoglalkoztatási programok eszközbeszerzése	0	0	0	52 298	52 298
48.	Zombai utca 9. szám alatti ingatlan kerítés helyreállítás	0	0	0	300	300
ÖNKORMÁNYZAT ÖSSZESEN:		243 731	-7 601	1 224	577 895	579 119
BERUHÁZÁSOK MINDÖSSZESEN:		251 812	3 618	1 224	624 753	625 977

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
HITELTARTOZÁSAINAK TÖRLESZTÉSE

Sorszám	M E G N E V E Z É S	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz kepest	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
MŰKÖDÉSI CÉLÚ HITELTÖRLESZTÉSEK:				
1.	Munkabérhitel	0	0	0
2.	Folyószámlahitel	0	0	0
MŰKÖDÉSI CÉLÚ HITELTÖRLESZTÉSEK ÖSSZESEN:		0	0	0
FEJLESZTÉSI CÉLÚ HITEL-ÉS KÖTVÉNYTÖRLESZTÉSEK:				
3.	Operatív Programokhoz önrész biztosítása (UniCredit Bank Zrt.)	40 375	1	40 376
4.	Fejlesztési célhitel (OTP Bank Nyrt)	28 800	0	28 800
FEJLESZTÉSI CÉLÚ HITEL-ÉS KÖTVÉNYTÖRLESZTÉSEK ÖSSZESEN:		69 175	1	69 176
HITEL-ÉS KÖTVÉNYTÖRLESZTÉSEK MINDÖSSZESEN:		69 175	1	69 176

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI CÉL-ÉS ÁLTALÁNOS TARTALÉKAI FORRÁSONKÉNT

ezer forintban

Sorszám	MEGNEVEZÉS	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módcsíráshoz képest	2016. évi módosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
CÉLTARTALÉKOK:						
1.	Személyi jellegű kifizetések tartalékba vont része (járulékokkal)	39 462	0	0	5 057	5 057
2.	2016. évi központi bérintézkedés (kompenzáció) kiadása járulékokkal	20 820	-1 767	0	161	161
3.	Kártalanítás, kártérítés elkülönített kerete	1 550	0	0	1 550	1 550
4.	Eseti, vis maior kiadások tartaléka	5 000	0	0	1 200	1 200
5.	Elbírálás alatt lévő, III. előkészítés alatt álló TOP-os pályázatokhoz önrész biztosítása, fejlesztési tanulmányok készítése és egyéb tartalékok	80 000	0	0	80 000	80 000
6.	Elkülönített - kötött felhasználású bankszámlák 2015. december 31-i egyenlegei	0	0	0	246 330	246 330
CÉLTARTALÉKOK ÖSSZESEN:		146 832	-1 767	0	334 298	334 298
ÁLTALÁNOS TARTALÉK ÖSSZESEN:		115 000	0	0	816	816
TARTALÉKOK MINDÖSSZESEN:		261 832	-1 767	0	261 832	335 114

TÁJÉKOZTATÓ
OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI MŰKÖDÉSI ÉS FELHALMOZÁSI CÉLÚ
BEVÉTELI ADATAIRÓL

ezer forintban

Sorszám	MŰKÖDÉSI CÉLÚ BEVÉTELEK	2016. évi eredeti előirányzat MIND- OSSZESEN	Valtozas merteke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZO FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- OSSZESEN
01	Intézményi működési bevételek	467 677	8 706	280 022	207 255	487 277
02	Önkormányzat működési bevételei	335 342	0	837	335 342	336 179
03	Helyi adókból származó bevételek	1 686 000	103 319	500 000	1 289 319	1 789 319
04	Átengedett központi adók	80 000	-1 895	0	78 105	78 105
05	Egyéb közhatalmi bevételek	14 000	2 534	16 534	5	16 539
06	Általános működési és ágazati feladatok állami támogatása	541 625	-4 683	0	542 377	542 377
07	Működési célú központosított állami támogatások	552 094	-19 312	185 951	395 104	581 055
08	Önkormányzatok működési célú kiegészítő állami támogatásai	0	22 333	0	107 365	107 365
09	Működési célú támogatások áht-on belülről	77 868	51 946	6 585	586 987	593 572
10	Működési célú pénzeszköztávétel áht-on kívülről	34 500	103	143	40 541	40 684
11	Működési célú bevételek összesen (1+...+10):	3 789 106	163 051	990 072	3 582 400	4 572 472
12	Intézmények működési célú maradványa	0	0	0	48 122	48 122
13	Önkormányzat működési célú maradványa	116 529	0	0	503 548	503 548
14	Működési célú értékpapírműveletek bevételei	13 000	0	0	0	0
15	Működési célú (likvid) hitelműveletek bevételei	0	0	0	132 808	132 808
16	Működési célú egyéb finanszírozási bevételek	38 037	-3 900	0	34 137	34 137
17	Működési célú finanszírozási műveletek bevételei (12+...+16):	167 566	-3 900	0	718 615	718 615
18	MŰKÖDÉSI CÉLÚ BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN (11+17):	3 956 672	159 151	990 072	4 301 015	5 291 087

ezer forintban

Sorszám	FELHALMOZÁSI CÉLÚ BEVÉTELEK	2016. évi eredeti előirányzat MIND- OSSZESEN	Valtozas merteke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZO FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- OSSZESEN
19	Intézményi felhalmozási bevételek	0	0	0	3 639	3 639
20	Önkormányzati immat.javak és tárgyi eszközök értékesítése	3 000	0	3 101	5 298	8 399
21	Önkormányzati részesedések bevételei	0	0	13 150	0	13 150
22	Felhalmozási célú központosított állami támogatások	0	0	0	0	0
23	Önkormányzatok felhalmozási célú kiegészítő állami támogatásai	0	0	0	0	0
24	Felhalmozási célú támogatások áht-on belülről	246 942	-39 190	0	157 496	157 496
25	Felhalmozási célú pénzeszköztávétel áht-on kívülről	0	0	0	181 424	181 424
26	Felhalmozási célú bevételek összesen (19+...+25):	249 942	-39 190	16 251	347 857	364 108
27	Intézmények felhalmozási célú maradványa	0	0	0	0	0
28	Önkormányzat felhalmozási célú maradványa	339 471	0	0	660 670	660 670
29	Felhalmozási célú értékpapírműveletek bevételei	0	0	0	0	0
30	Felhalmozási célú hitelműveletek bevételei	44 145	0	0	44 145	44 145
31	Felhalmozási célú egyéb finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0
32	Felhalmozási célú finanszírozási műveletek bevételei (27+...+31):	383 616	0	0	704 815	704 815
33	FELHALMOZÁSI CÉLÚ BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN (26+32):	633 558	-39 190	16 251	1 052 672	1 068 923

34	KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK (11+26):	4 039 048	123 861	1 006 323	3 930 257	4 936 580
----	---	------------------	----------------	------------------	------------------	------------------

35	FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK BEVÉTELEI (17+32):	551 182	-3 900	0	1 423 430	1 423 430
----	--	----------------	---------------	----------	------------------	------------------

36	MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉS HIÁNYA (46-11):	167 566	-99 588	380 259	102 051	482 310
----	--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

37	FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS HIÁNYA (59-26):	314 441	98 791	17 517	682 789	700 306
----	--	----------------	---------------	---------------	----------------	----------------

38	KÖLTSÉGVETÉS HIÁNYA (65-34):	482 007	-797	397 776	784 840	1 182 616
----	-------------------------------------	----------------	-------------	----------------	----------------	------------------

39	BEVÉTELI FŐÖSSZE G (34+35):	4 590 230	119 961	1 006 323	5 353 687	6 360 010
----	------------------------------------	------------------	----------------	------------------	------------------	------------------

TÁJÉKOZTATÓ
OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI MŰKÖDÉSI ÉS FELHALMOZÁSI CÉLÚ
KIADÁSI ADATAIRÓL

ezer forintban

Sorszám	MŰKÖDÉSI CÉLÚ KIADÁSOK	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKENTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
40	Intézményi működési kiadások	2 138 475	17 806	726 720	1 701 773	2 428 493
41	Önkormányzat működési kiadásai	677 744	32 994	198 085	1 080 304	1 278 389
42	Működési célú támogatások áht-n belülre	101 482	6 347	17 477	124 389	141 866
43	Működési célú támogatások áht-on kívülre	857 139	6 516	428 049	522 871	950 920
44	Intézményi működési célú tartalékok	0	0	0	0	0
45	Önkormányzat működési célú tartalékai	181 832	0	0	255 114	255 114
46	Működési célú kiadások összesen (40+...+45):	3 956 672	63 463	1 370 331	3 684 451	5 054 782
47	Működési célú értékpapírműveletek kiadásai	0	0	0	0	0
48	Működési célú (likvid) hitelműveletek kiadásai	0	0	0	132 808	132 808
49	Működési célú egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	38 830	38 830
50	Működési célú finanszírozási műveletek kiadásai (47+48+49):	0	0	0	171 638	171 638
51	MŰKÖDÉSI CÉLÚ KIADÁSOK MINDÖSSZESEN (46+50):	3 956 672	63 463	1 370 331	3 856 089	5 226 420

ezer forintban

Sorszám	FELHALMOZÁSI CÉLÚ KIADÁSOK	2016. évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKENTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
52	Intézményi felhalmozási kiadások	8 081	11 219	12 590	34 268	46 858
53	Önkormányzati immateriális javak és tárgyi eszközök létesítése, felújítása	406 302	37 099	1 178	820 360	821 538
54	Önkormányzati részesedések kiadásai	0	0	0	0	0
55	Felhalmozási célú támogatások áht-on belülre	0	12 133	20 000	12 133	32 133
56	Felhalmozási célú támogatások áht-on kívülre	70 000	-850	0	83 885	83 885
57	Intézményi felhalmozási célú tartalékok	0	0	0	0	0
58	Önkormányzat felhalmozási tartalékai	80 000	0	0	80 000	80 000
59	Felhalmozási célú kiadások összesen (52+...+58):	564 383	59 601	33 768	1 030 646	1 064 414
60	Felhalmozási célú értékpapírműveletek kiadásai	0	0	0	0	0
61	Felhalmozási célú hitelműveletek kiadásai	69 175	1	0	69 176	69 176
62	Felhalmozási célú egyéb finanszírozási kiadások	0	0	0	0	0
63	Felhalmozási célú finanszírozási műveletek kiadásai (60+61+62):	69 175	1	0	69 176	69 176
64	FELHALMOZÁSI CÉLÚ KIADÁSOK MINDÖSSZESEN (59+63):	633 558	59 602	33 768	1 099 822	1 133 590

65	KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK (46+59):	4 521 055	123 064	1 404 099	4 715 097	6 119 196
----	--	------------------	----------------	------------------	------------------	------------------

66	FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK KIADÁSAI (50+63):	69 175	1	0	240 814	240 814
----	---	---------------	----------	----------	----------------	----------------

68	KIADÁSI FŐÖSSZE G (65+66):	4 590 230	123 065	1 404 099	4 955 911	6 360 010
----	-----------------------------------	------------------	----------------	------------------	------------------	------------------

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI ÖSSZESÍTETT INTÉZMÉNYI KÖLTSÉGVETÉSI ADATAI

Önkormányzat	INTÉZMÉNY	Bevételek	Maradvány igénybevétele	Intézmény-finanszírozás	BEVÉTELEK ÖSSZESEN	Személyi juttatások	Munkaadókat terhelő adó, járulékok	Dologi kiadások	Elhatárolt pénzbeli juttatásai	Pénzeszközátadás, egyéb támogatások	Felhatalozási kiadások	KIADÁSOK ÖSSZESEN
01	Egységes Szociális Központ	261 942	17 325	545 663	824 930	459 118	121 571	224 220	2 605	0	17 416	824 930
02	Justh Zsigmond Városi Könyvtár	7 130	338	41 631	49 099	27 668	7 342	12 112	0	0	1 977	49 099
03	Nagy Gyula Történelmi Múzeum	10 976	18 613	46 230	75 819	30 795	7 596	28 614	0	0	8 814	75 819
04	Napköziotthonos Óvoda	200	35	330 837	331 072	239 157	69 278	21 137	0	0	1 500	331 072
05	Gyermek-és Diákélelmiszer Intézmény	218 885	8 878	233 884	461 647	93 361	24 997	341 540	0	0	1 749	461 647
06	Orosházi Polgármesteri Hivatal	63 049	2 933	666 802	732 784	408 000	110 582	198 800	0	0	15 402	732 784
07	INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN (01+...+06):	562 182	48 122	1 865 047	2 475 351	1 258 099	341 366	826 423	2 605	0	46 858	2 475 351

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
INTÉZMÉNYEINEK 2016. ÉVI FINANSZÍROZÁSI ÜTEMTERVE

Kiemelt előirányzat neve	I. hó	II. hó	III. hó	IV. hó	V. hó	VI. hó	VII. hó	VIII. hó	IX. hó	X. hó	XI. hó	XII. hó	Osszesen
KIADÁSOK													
Személyi juttatások	99 149	101 380	101 330	136 168	136 500	136 729	136 108	136 274	153 899	150 177	156 490	210 860	1 655 064
Munkaadókat terhelő adók, járulékok	26 286	27 712	26 722	33 006	32 160	32 180	32 978	31 860	36 114	36 703	36 133	57 182	409 036
Dologi kiadások	105 086	103 279	102 165	197 514	114 090	108 088	103 820	110 444	229 907	108 531	113 667	150 257	1 546 848
Ellátottak pénzbeli juttatásai	8 255	8 255	8 255	8 255	8 030	8 255	8 255	8 255	255	8 255	8 255	13 354	95 934
Támogatások áht-n belülre	8 457	8 457	8 457	9 617	10 257	10 257	10 257	10 257	20 257	20 257	20 257	37 212	173 999
Támogatások áht-n kívülre	77 262	77 262	77 262	70 112	70 112	70 112	70 112	70 112	80 112	167 707	80 110	131 719	1 041 994
Tartalékok													
Intézményfinanszírozás (-)*	139 034	141 884	139 811	145 831	142 961	138 029	142 370	147 648	181 966	159 387	166 311	219 815	1 865 047
Beruházási és felújítási kiadások	33 856	34 856	34 937	46 253	45 253	46 253	45 253	46 853	105 553	105 253	104 952	211 935	861 207
Hitelforrásztés	5 765	5 765	5 765	5 765	5 765	5 765	5 765	5 765	5 765	5 765	5 765	5 761	69 176
Tartalékok	21 819	21 819	21 819	16 622	16 472	16 472	16 472	16 472	150 000	16 473	16 473	4 201	335 114
Összesen:	524 969	530 689	526 523	669 143	581 600	572 140	571 390	583 940	963 828	778 508	708 413	1 042 296	8 053 419
BEVÉTELEK													
Működési bevétel	61 676	58 684	58 684	40 339	55 849	56 028	46 596	48 590	218 228	52 578	54 140	72 064	823 456
Közhatalmi bevételek	48 300	48 300	348 700	18 300	48 300	48 300	148 300	18 300	608 300	148 300	148 300	252 263	1 883 963
Támogatások áht-on belülről	11 727	4 727	325 328	137 605	137 605	137 605	137 605	137 605	382 756	56 605	144 497	210 704	1 824 369
Átvett pénzeszközök	0	0	34 500	5 287	0	0	0	0	194	0	0	703	40 684
Intézményfinanszírozás (+)*	139 034	141 884	139 811	145 831	142 961	138 029	142 370	147 648	161 966	169 387	176 311	219 815	1 865 047
Maradvány igénybevétele	456 000	0	0	0	0	165 851	0	0	590 489	0	0	0	1 212 340
Értékpapírok bevételei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34 137	34 137
Hitel felvétel	0	0	44 145	0	0	0	0	0	0	0	0	132 808	176 953
Összesen:	716 737	253 595	951 168	347 362	384 715	545 813	474 871	352 143	1 961 933	426 870	523 248	922 494	7 860 949
Bevételek és Kiadások egyenlege	191 768	-277 074	424 645	-321 781	-196 885	-26 327	-96 519	-231 797	998 105	-351 638	-185 165	-119 802	-192 470
Halmazott egyenleg	191 768	-85 306	339 339	17 558	-179 327	-205 654	-302 173	-533 970	464 135	112 497	-72 668	192 470	0

ezer forintban

* Az intézményfinanszírozás összegének (1.865.047 eFt) bevételi és kiadási oldalon történő megjelenése miatt a főösszeg halmazódást mutat!

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
BEVÉTELEINEK FŐBB JOGCÍMCSONPORTJAI 2016. ÉVBEN

ezer forintban

BEVETELI JOGCÍMCSONPORTOK	2016. évi eredeti előirányzat MIND- OSSZESEN	Változás merteke az előző módosításhoz képest ±	2016. évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MIND- OSSZESEN
I. Működési bevételek (1.+2.)	2 583 019	112 669	797 405	1 910 014	2 707 419
1. Működési bevételek (1.1.+1.2.)	803 019	8 706	280 859	542 597	823 456
1.1. Intézmények működési bevételei (1.1.1.+...+1.1.10.)	467 677	8 706	280 022	207 255	487 277
1.1.1. Áru- és készletértékesítés ellenértéke	46 472	-46 034	40	398	438
1.1.2. Szolgáltatások ellenértéke	34 542	52 292	15 335	72 847	88 182
1.1.3. Közvetített szolgáltatások értéke	50	364	138	4 776	4 914
1.1.4. Tulajdonosi bevételek	0	0	0	0	0
1.1.5. Ellátási díjak	299 233	-106	259 043	41 573	300 616
1.1.6. Kiszámlázott általános forgalmi adó	47 533	3 196	3 844	48 565	52 409
1.1.7. Általános forgalmi adó visszatérítése	39 797	-1 674	1 034	37 089	38 123
1.1.8. Kamatbevételek	0	0	0	0	0
1.1.9. Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	0	0	502	0	502
1.1.10. Biztosító által fizetett kártérítés	0	0	0	113	113
1.1.11. Egyéb működési bevételek	50	668	86	1 894	1 980
1.2. Önkormányzat működési bevételei (1.2.1.+...+1.2.10.)	335 342	0	837	335 342	336 179
1.2.1. Áru- és készletértékesítés ellenértéke	60 328	0	0	60 328	60 328
1.2.2. Szolgáltatások ellenértéke	3 937	886	0	4 823	4 823
1.2.3. Közvetített szolgáltatások értéke	5 234	4 557	0	9 791	9 791
1.2.4. Tulajdonosi bevételek	176 658	-11 042	0	165 616	165 616
1.2.5. Ellátási díjak	0	0	0	0	0
1.2.6. Kiszámlázott általános forgalmi adó	38 418	1 349	837	39 767	40 604
1.2.7. Általános forgalmi adó visszatérítése	50 667	-1 313	0	49 354	49 354
1.2.8. Kamatbevételek	100	0	0	100	100
1.2.9. Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	0	0	0	0	0
1.2.10. Biztosító által fizetett kártérítés	0	0	0	0	0
1.2.11. Egyéb működési bevételek	0	5 563	0	5 563	5 563
2. Intézmények közhatalmi bevételei (2.1.)	0	0	0	5	0
2.1. Egyéb közhatalmi bevételek (2.1.1.+2.1.2.)	0	0	0	5	0
2.1.1. Igazgatási szolgáltatási díjak	0	0	0	5	0
2.1.2. Egyéb bírság	0	0	0	0	0
3. Önkormányzat közhatalmi bevételei (3.1.+3.2.+3.3.)	1 780 000	103 958	516 546	1 367 412	1 883 958
3.1. Jövedelemadók (2.1.1.)	0	8 358	0	8 358	8 358
3.1.1. Termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó	0	48	0	48	48
3.1.2. Talajterhelési díj	0	8 310	0	8 310	8 310
3.2. Termékek és szolgáltatások adói (2.2.1.+...+2.2.5.)	1 757 000	96 705	500 000	1 353 705	1 853 705
3.2.1. Építményadó	210 000	13 840	0	223 840	223 840
3.2.2. Iparűzési adó	1 450 000	80 949	500 000	1 030 949	1 530 949
3.2.3. Idegenforgalmi adó	17 000	3 859	0	20 859	20 859
3.2.4. Gépjárműadó	80 000	-1 943	0	78 057	78 057
3.2.5. Egyéb díjak és adók	0	0	0	0	0
3.3. Egyéb közhatalmi bevételek (2.3.1.+...+2.3.3.)	23 000	-1 105	16 546	5 349	21 895
3.3.1. Adóbírságok, pótlékok	9 000	-3 651	0	5 349	5 349
3.3.2. Önkormányzatot megillető központi és egyéb bírság	1 000	12	1 012	0	1 012
3.3.3. Mezőéri járulékból származó bevételek	13 000	2 534	15 534	0	15 534
II. Állami támogatások (1.+2.)	1 093 719	548	185 951	1 047 056	1 233 007
1. Önkormányzat működési célú támogatása (1.1.+...+1.6.)	1 093 719	-1 662	185 951	1 044 846	1 230 797
1.1. Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	229 711	-1 755	0	229 711	229 711
1.2. Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	311 914	-2 928	0	312 666	312 666
1.3. Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	518 585	-19 312	185 951	360 437	546 388
1.4. Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	33 509	0	0	34 667	34 667
1.5. Működési célú központosított előirányzatok	0	22 333	0	103 291	103 291
1.6. Elszámolásból származó bevételek	0	0	0	4 074	4 074
2. Önkormányzat fejlesztési célú támogatása	0	2 210	0	2 210	2 210
III. Felhalmozási és tőke jellegű bevételek (1.+2.+3.+4.)	3 000	0	0	5 500	5 500

BEVETELI JOGCIMCSPORTOK	2016 évi eredeti előirányzat MIND- ÖSSZESEN	Változás mérték: az előző modosításho- z képest ±	2016 évi modosított előirányzat ÖNKÉNTES FELADAT	2016 évi modosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016 évi modosított előirányzat MIND- ÖSSZESEN
1. Immateriális javak értékesítése	0	0	0	0	0
2. Ingatlanok értékesítése	0	0	0	0	0
3. Egyéb tárgyi eszközök értékesítése	3000	0	0	5500	5 500
4. Részesedések bevételei	0	0	0	0	0
IV. Működési és felhalmozási célú támogatások áht-n belülről (1.+2.)	324 810	12 756	6 585	742 273	748 858
1. Működési célú támogatások áht-n belülről (1.1.+...+1.7.)	77 868	51 946	6 585	586 987	593 572
1.1. Iskolaegészségügyi szolgálatokhoz	1 800	0	0	1 800	1 800
1.2. Központi bérintézkedések állami támogatási része	20 820	0	0	1 928	1 928
1.3. KEF működtetése	0	0	0	0	0
1.4. Határ menti gyógyfürdők turisztikai együttműködése (INTERREG)	0	0	0	0	0
1.5. Munkahelyi egészségprogram pályázat (TÁMOP)	0	0	0	0	0
1.6. TOP pályázat	0	62 947	0	62 947	62 947
1.7. Foglalkoztatási támogatások	31 546	-22 094	0	423 443	423 443
1.8. Mezei Órszolgálat támogatása	4 320	0	5 310	0	5 310
1.09. Egyéb működési célok	19 382	11 093	1 275	96 869	98 144
2. Felhalmozási célú támogatások áht-n belülről (2.1.+...+2.9.)	246 942	-39 190	0	155 286	155 286
2.1. Csatornahálózat kiépítése és szennyvíztisztító telep bővítése	132 257	0	0	73 340	73 340
2.2. Internetszolgáltatások minőségi javulása Aradon és Orosházán	0	0	0	0	0
2.3. Dankó utcai védőerdő gondozása	0	0	0	145	145
2.4. Ivóvízminőség-javító Társulás pályázatához önerő	0	0	0	0	0
2.5. Földművelők emlékműve (NKA)	0	0	0	0	0
2.6. Báthory Júlia Üveggyűjtemény I. ütem (NKA)	3 000	0	0	3 000	3 000
2.7. Vörösmarty Tagintézmény napelemes fejlesztése	0	0	0	0	0
2.8. Integrált Városközpont Fejlesztés (DAOP)	0	0	0	0	0
2.9. TOP pályázat	111 685	-62 947	0	48 738	48 738
2.10. Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal támogatása	0	0	0	0	0
2.11. TMKIT székely napelemes fejlesztése	0	0	0	0	0
2.12. Polgármesteri Hivatal napelemes fejlesztése	0	0	0	0	0
2.13. Petőfi Művelődési Központ napelemes fejlesztése	0	0	0	0	0
2.14. Foglalkoztatási támogatása	0	25 167	0	25 167	25 167
2.15. Egyéb felhalmozási célok	0	-1 410	0	4 896	4 896
V. Működési és felhalmozási célú pénzeszközátvételek áht-n kívülről (1.+2.)	34 500	103	143	221 965	222 108
1. Működési célú pénzeszköz-átvétel áht-on kívülről (1.1.)	34 500	103	143	40 541	40 684
1.1. Egyéb működési célokhoz	34 500	103	143	40 541	40 684
2. Felhalmozási célú pénzeszköz-átvétel áht-on kívülről (2.1.+2.2.+2.3.)	0	0	0	181 424	181 424
2.1. Csatornahálózat kiépítése és szennyvíztisztító telep bővítése	0	0	0	180 754	180 754
2.2. Földművelők emlékműve	0	0	0	0	0
2.3. Egyéb felhalmozási célokhoz	0	0	0	670	670
VI. Felhalmozási bevételek	0	889	17 140	2 548	19 688
VII. Értékpapírok bevételei, betétek megszüntetése, egyéb finanszírozás (1.+2.+3.)	51 037	-3 900	0	34 137	34 137
1. Értékpapírok bevételei	13 000	0	0	0	0
2. Betétek megszüntetése	0	0	0	0	0
3. Egyéb finanszírozási bevételek	38 037	-3 900	0	34 137	34 137
VIII. Hitel- és kölcsönfelvétel áht-on kívülről (1.+2.)	44 145	0	0	176 953	176 953
1. Működési célú hitel- és kölcsönfelvétel áht-on kívülről	0	0	0	132 808	132 808
2. Felhalmozási célú hitel- és kölcsönfelvétel áht-on kívülről	44 145	0	0	44 145	44 145
IX. Maradvány igénybevétele (1.+2.)	456 000	0	0	1 212 340	1 212 340
1. Maradvány - önkormányzati (1.1.+1.2.)	456 000	0	0	1 164 218	1 164 218
1.1. Működési célú maradvány igénybevétele	116 529	0	0	503 548	503 548
1.2. Felhalmozási célú maradvány igénybevétele	339 471	0	0	660 670	660 670
2. Maradvány - intézményi (2.1.+2.2.)	0	0	0	48 122	48 122
2.1. Működési célú maradvány igénybevétele	0	0	0	48 122	48 122
2.2. Felhalmozási célú maradvány igénybevétele	0	0	0	0	0
BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN (I.+...+IX.):	4 590 230	123 065	1 007 224	5 352 786	6 360 010

11. melléklet a /2017. (.) önkormányzati rendelethez

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
TÖBBÉVES KIHATÁSSAL JÁRÓ DÖNTÉSEINEK SZÁMSZERŰSÍTÉSE ÉVENKÉNTI BONTÁSBAN ÉS ÖSSZEJÍTVE

HITELSZERŐDÉS											TÖRLESZTÉS						ezzer forintban
ÉVE	C É L J A			Kamat mértéke (%) ¹	Fennálló tartozás 2015. december 31-én	2015. XII. 31-ig	2016. évben	2017. évben	2018. évben	2019. évben	2020. évben	2021-2024. években					
	ÖSSZEGE																
2009.	Operatív programokhoz önrész biztosítás (UniCredit Zrt.)			—	254 182	60 563	40 375	40 375	40 375	40 375	40 375	52 307					
2014.	Fejlesztési célhitel (OTP Nyrt.)			—	232 616	28 978	28 800	28 800	28 800	28 800	28 800	88 616					
TŐKETÖRLESZTÉS ÖSSZESEN :				—	486 798	89 541	69 175	69 175	69 175	69 175	69 175	140 923					
2009.	Operatív programokhoz önrész biztosítás kamata (UniCredit Zrt.)			1,350	—	6 140	4 255	4 035	3 860	3 065	2 540	1 856					
2014.	Fejlesztési célhitel (OTP Nyrt.)			1,350	—	9 152	9 055	8 985	8 122	6 896	5 145	10 937					
KAMATTÖRLESZTÉS ÖSSZESEN :				—	—	15 292	13 310	13 020	11 982	9 961	7 685	12 793					

ezer forintban

1 A referencia kamatláb mérése a 2016. február 4-3 havi BUBOR mérésén került rögzítésre

NAGYOBB VOLUMENŰ EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK				Fennálló tartozás 2015. december 31-én	TELJESÍTÉS						ezzer forintban
ÉVE	C E L J A				2015. XII. 31-ig	2016. évben	2017. évben	2018. évben	2019. évben	2020. évben	
2008.	Köztemelő fenntartása (közszolgáltatási szerződés)			88 344	30 314	5 803	5 803	5 803	5 803	5 803	29 015
2013.	Helyi autóbusszközeledés támogatása szerződés szerint			105 247	70 247	35 000			0	0	0
2013.	T-4 kút üzemeltetése			31 527	21 018	10 509			0	0	0
EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN:				—	121 579	51 312	5 803	5 803	5 803	5 803	29 015

ezer forintban

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI EURÓPAI UNIÓS PROJEKTJEI

ezer forintban										
sorszám	Projekt megnevezése	Támogatást biztosító megnevezése/ Támogatás azonosítója	Bevétel			Kiadás				Összesen
			Tervévet megelőző bevételek	Tervévi bevételek	További években várható bevételek	Összesen	Tervévet megelőző kiadások	Tervévi kiadások	További években várható kiadások	
Önkormányzaton belül megvalósuló projektek										
			0	0	0	0	0	0	0	0
Intézményi projektek										
			0	0	0	0	0	0	0	0

ezer forintban

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI ENGEDÉLYEZETT LÉTSZÁMKERETEI (ÁLLÁSHELYEI)
(ÉRVÉNYES 2016. JANUÁR 1-JÉTŐL)

fő

Sorszám	INTÉZMÉNY	Szakmai létszámkeret	Intézmény-üzemeltetési létszámkeret	Engedélyezett létszámkeret összesen	Közfoglalkoztatotti létszámkeret összesen
01	Egységes Szociális Központ	131,500	48,500	180,000	0,000
02	Justh Zsigmond Városi Könyvtár	8,500	0,750	9,250	0,000
03	Nagy Gyula Területi Múzeum	5,000	0,000	5,000	0,000
04	Napköziotthonos Óvoda	79,000	0,000	79,000	0,000
05	Gyermek-és Diákélelmezési Intézmény	38,500	1,750	40,250	0,000
06	Orosházi Polgármesteri Hivatal	100,500	45,875	146,375	6,000
	ebből:				
	Köztisztviselői törvény hatálya alá tartozók	97,500	0,000	97,500	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	3,000	45,875	48,875	0,000
07	INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN (01+...+06):	363,000	96,875	459,875	6,000
08	ÖNKORMÁNYZAT ÖSSZESEN:	12,000	0,000	12,000	450,000
	ebből:			0,000	
	Közalkalmazottak	4,000	0,000	4,000	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	8,000	0,000	8,000	0,000
09	ÖNKORMÁNYZAT MINDÖSSZESEN (07+08):	375,000	96,875	471,875	456,000

(ÉRVÉNYES 2016. MÁRCIUS 1-JÉTŐL)

fő

Sorszám	INTEZMÉNY	Szakmai létszámkeret	Intézmény-üzemeltetési létszámkeret	Engedélyezett létszámkeret összesen	Közfoglalkoztatotti létszámkeret összesen
01	Egységes Szociális Központ	131,500	48,500	180,000	0,000
02	Justh Zsigmond Városi Könyvtár	9,000	0,750	9,750	0,000
03	Nagy Gyula Területi Múzeum	5,000	0,000	5,000	0,000
04	Napköziotthonos Óvoda	79,000	0,000	79,000	0,000
05	Gyermek-és Diákélelmezési Intézmény	38,500	1,750	40,250	0,000
06	Orosházi Polgármesteri Hivatal	99,500	45,875	145,375	6,000
	ebből:				
	Köztisztviselői törvény hatálya alá tartozók	97,500	0,000	97,500	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	2,000	45,875	47,875	0,000
07	INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN (01+...+06):	362,500	96,875	459,375	6,000
08	ÖNKORMÁNYZAT ÖSSZESEN:	15,000	0,000	15,000	450,000
	ebből:			0,000	
	Közalkalmazottak	7,000	0,000	7,000	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	8,000	0,000	8,000	0,000
09	ÖNKORMÁNYZAT MINDÖSSZESEN (07+08):	377,500	96,875	474,375	456,000

(ÉRVÉNYES 2016. ÁPRILIS 1-JÉTŐL)

fő

Sorszám	INTÉZMÉNY	Szakmai létszámkeret	Intézmény-üzemeltetési létszámkeret	Engedélyezett létszámkeret összesen	Közfoglalkoztatotti létszámkeret összesen
01	Egységes Szociális Központ	131,500	48,500	180,000	0,000
02	Justh Zsigmond Városi Könyvtár	9,000	0,750	9,750	0,000
03	Nagy Gyula Területi Múzeum	7,000	0,000	7,000	0,000
04	Napköziotthonos Óvoda	79,000	0,000	79,000	0,000
05	Gyermek-és Diákélelmezési Intézmény	38,500	1,750	40,250	0,000
06	Orosházi Polgármesteri Hivatal	99,500	45,875	145,375	6,000
	ebből:				
	Köztisztviselői törvény hatálya alá tartozók	97,500	0,000	97,500	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	2,000	45,875	47,875	0,000
07	INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN (01+...+06):	364,500	96,875	461,375	6,000
08	ÖNKORMÁNYZAT ÖSSZESEN:	15,000	0,000	15,000	450,000
	ebből:			0,000	
	Közalkalmazottak	7,000	0,000	7,000	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	8,000	0,000	8,000	0,000
09	ÖNKORMÁNYZAT MINDÖSSZESEN (07+08):	379,500	96,875	476,375	456,000

(ÉRVÉNYES 2016.SZEPTEMBER 1-JÉTŐL)

fő

Sorszám	INTÉZMÉNY	Szakmai létszámkeret	Intézmény-üzemeltetési létszámkeret	Engedélyezett létszámkeret összesen	Közfoglalkoztatotti létszámkeret összesen
01	Egységes Szociális Központ	131,500	48,500	180,000	0,000
02	Justh Zsigmond Városi Könyvtár	9,000	0,750	9,750	0,000
03	Nagy Gyula Területi Múzeum	7,000	0,000	7,000	0,000
04	Napköziotthonos Óvoda	80,000	0,000	80,000	0,000
05	Gyermek-és Diákélelmezési Intézmény	38,500	1,750	40,250	0,000
06	Orosházi Polgármesteri Hivatal	99,500	45,875	145,375	6,000
	ebből:				
	Köztisztviselői törvény hatálya alá tartozók	97,500	0,000	97,500	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	2,000	45,875	47,875	0,000
07	INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN (01+...+06):	365,500	96,875	462,375	6,000
08	ÖNKORMÁNYZAT ÖSSZESEN:	15,000	0,000	15,000	450,000
	ebből:			0,000	
	Közalkalmazottak	7,000	0,000	7,000	0,000
	Munka törvénykönyv alapján foglalkoztatottak	8,000	0,000	8,000	0,000
09	ÖNKORMÁNYZAT MINDÖSSZESEN (07+08):	380,500	96,875	477,375	456,000

Tisztelt Képviselő-testület!

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 4/2016. (II.15.) önkormányzati rendeletével fogadta el, majd a 13/2016 (IV.9.), a 29/2016. (X.06.) és a 36/2016. (XII.22.) önkormányzati rendeletével módosította a 2016. évi költségvetését.

Az év során ismertté vált feladatok illetve realizált bevételek szükségessé teszik a költségvetési rendelet módosítását.

A módosítás eredményeként az önkormányzati költségvetés főösszege 6.236.945 ezer Ft-ról 6.360.010 ezer Ft-ra nőtt.

BEVÉTELEK:

A növekedés összege 123.065 ezer Ft, mely az alábbi bevételi tételekből áll:

Intézményi működési bevételek	8.706 ezer Ft,
Közhatalmi bevétel:	
Intézményi közhatalmi bevétel	5 ezer Ft,
Önkormányzati közhatalmi bevétel	103.958 ezer Ft,
Működési célú támogatások államháztartáson belülről és kívülről:	
Intézményi működési célú támogatások	11.196 ezer Ft,
Önkormányzat működési célú támogatások	39.191 ezer Ft,
Intézményi felhalmozási bevételek	889 ezer Ft,
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről és kívülről:	
Önkormányzat felhalmozási célú támogatások	-36.980 ezer Ft,
Önkormányzat finanszírozási bevétele	-3.900 ezer Ft,
Bevételek összesen:	123.065 ezer Ft.

Orosháza Város Önkormányzat intézményei saját hatáskörben a bevételi előirányzatait átcsoportosította illetve megemelte figyelembe véve a 2016. december 31-ei teljesítés adatokat. Ezáltal emelkedett a működési bevételek előirányzata (bérleti díjak, szolgáltatások ellenértéke) 8.706 ezer Ft-tal, az Orosházi Polgármesteri Hivatal közhatalmi bevételét 5 ezer Ft-tal emelte meg, az Egységes Szociális Központ, a Gyermek- és Diákélelmezési Intézmény és a Justh Zsigmond Városi Könyvtár a működési célú támogatások bevétele államháztartásról belülről kiemelt előirányzat összesen 11.093 ezer Ft-tal növekedett a közfoglalkoztatási támogatások miatt. A működési célú átvett pénzeszközök előirányzatát az Egységes Szociális Központ emelte 103 ezer Ft-tal.

Felhalmozási bevételek előirányzata 889 ezer Ft-tal növekedett az Egységes Szociális Központ saját hatáskörű előirányzat módosítása miatt.

Az Önkormányzat közhatalmi bevételeinek kiemelt előirányzata a teljesítési adatok figyelembevétel megemelésre került 103.958 ezer Ft-tal. A működési célú támogatás előirányzata a felhalmozási célú támogatások átcsoportosításával (közfoglalkoztatási programok, TOP pályázat támogatása illetve az állami támogatások teljesítéshez való igazítása) összesen 39.191 ezer Ft-tal emelkedett. A felhalmozási célú támogatások előirányzata az átcsoportosítások révén 36.980 ezer Ft-tal csökkent.

A finanszírozási bevételek előirányzata 3.900 ezer Ft-tal csökkent a 2016. év végén megérkezett állami megelőlegezés eredményeképpen.

KIADÁSOK:

Az intézmények kiadási előirányzatai összességében 28.825 ezer Ft-tal, az Önkormányzat tervszámai pedig 94.240 ezer Ft-tal növekedtek. A kiemelt előirányzatokon összegezve a módosítás az alábbi változásokat eredményezi:

adatok: ezer Ft-ban

Megnevezés	Intézmények	Önkormányzat	Összesen
01. Személyi juttatások és járulékok	22 839	0	22 839
02. Dologi kiadások	-4 838	34 713	29 875
03. Ellátottak pénzbeli juttatásai	-395	48	-347
04. Működési célú támogatások	0	12 863	12 863
05. Tartalékok (működési)	0	-1 767	-1 767
06. Működési kiadások összesen (01+...+05):	17 606	45 857	63 463
07. Beruházások	11 219	-7 601	3 618
08. Felújítások	0	44 700	44 700
09. Felhalmozási célú támogatások	0	11 283	11 283
10. Tartalékok (felhalmozási)	0	0	0
11. Felhalmozási kiadások összesen (07+...+10):	11 219	48 382	59 601
12. Finanszírozási kiadások:	0	1	1
13. Kiadások mindösszesen (06+11+12):	28 825	94 240	123 065

Az Intézmények személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulékok kiemelt előirányzatok az állami támogatások (prémiumévek program, szociális ágazati pótlék) révén növekedett.

A dologi kiadások mind az Intézményeknél, mind az Önkormányzatnál a 2016. december 31-ei teljesítések felülvizsgálatával került átcsoportosításra.

Az ellátottak pénzbeli juttatásainak átcsoportosítása révén az Intézményeknél csökkenést az Önkormányzatnál növekedést eredményezett (Magyar Államkincstártól érkezett lakhatási támogatás).

A működési célú támogatások előirányzat összegének emelkedését az állami támogatások továbbadása eredményezte az Orosházi Többcélú Kistérségi Társulásnak.

A személyi jellegű kifizetések tartalékba vont része 1.767 ezer Ft csökkenését a Magyar Államkincstár bérintézkedéseivel kapcsolatos előirányzat átcsoportosítása eredményezte.

Az intézmények beruházási kiadásai saját hatáskörű módosítás eredményeként emelkedtek, a dologi előirányzatról való átcsoportosítással részleteket a 4. melléklet tartalmazza.

Az Önkormányzat felújítási és beruházási előirányzat növekedését a saját hatáskörű előirányzat átcsoportosítások eredményezték.

Finanszírozási kiadás előirányzat növekedését az 1 ezer Ft kerekítés eredményezte a Magyar Államkincstár KGR-K11 rendszerének forintos alapú kitöltése miatt.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előzőekben részletesen ismertetett változások alapján kérem a költségvetés módosításának megvitatását a rendelet megalkotását!

Orosháza, 2017. március 01.

Készítette:

Dr. Horváthné Dr. Barta Edit
jegyző

Beterjesztette:

Dávid Zoltán
polgármester

TÁJÉKOZTATÓ TÁBLÁK

1. tájékoztató tábla

2. tájékoztató tábla

3. tájékoztató tábla

Bevételek részletezése 2016. évben

Orosháza Város Önkormányzata működési kiadásai 2016. évben

Orosháza Város Önkormányzata 2016. évi összesített intézményfinanszírozási adatai

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
BEVÉTELEINEK RÉSZLETEZÉSE 2016. ÉVEKBEN

MEGNEVEZÉS	Sorszám	2016 évi eredeti előirányzat MIND-ÖSSZESEN	Változás mértéke az előző módosításhoz képest ±	2016 évi módosított előirányzat ONKÉNTES FELADAT	2016 évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016 évi módosított előirányzat MIND-ÖSSZESEN
I. fejezet: Önkormányzati Intézmények működési bevételei	01	482 407	19 907	287 766	270 777	558 543
I. fejezet: Önkormányzati intézmények felhalmozási bevételei	02	0	0	0	0	0
II. fejezet: Önkormányzat működési és felhalmozási bevételei (04+05+06+13+44+50+55+60+63+66+70+73)	03	4 107 823	103 158	542 353	5 259 102	5 801 467
Önkormányzat tevékenységével kapcsolatos bevételek	04	79 281	0	0	79 281	79 281
ÁFA visszatérülés adóhatóságtól	05	50 667	0	0	50 667	50 667
Vagyongazdálkodásból származó bérleti díjbevételek (07+...+11)	06	200 294	0	3 938	200 294	204 232
– Lakbérek	07	42 396	0	0	42 396	42 396
– Egyéb (ingatlan-) bérleti díjak	08	72 885	0	0	72 885	72 885
– Vásárcsarnok és piac bérleti díjbevételei	09	13 335	0	0	13 335	13 335
– Fürdő vagyon hasznosításából származó bevétel	10	2 540	0	0	2 540	2 540
– Vagyon hasznosítása Alföldvíz Zrt-vel kötött szerződés alapján	11	66 852	0	0	66 852	66 852
– Egyéb vagyon hasznosítása	12	2 286	0	3 938	2 286	6 224
Sporttevékenységgel kapcsolatos bevételek	13	0	0	0	0	0
Lakosságtól és különféle szervektől származó bevételek összesen (15+...+21+37)	14	363 680	4 197	25 265	896 074	921 339
– Közterülethasználati díj	15	5 000	0	0	5 000	5 000
– Kamatbevétel	16	100	0	0	100	100
– Út- és közműfejlesztési hozzájárulás	17	0	0	0	0	0
– Környezetvédelmi bírság (=Helyi környezetvédelmi feladatok támogatása)	18	1 000	0	1 000	0	1 000
– Egyéb szervektől, lakosságtól származó bevételek	19	34 500	0	0	34 500	34 500
– Mezőőri járulékból származó bevételek	20	13 000	2 534	15 534	0	15 534
– Fejlesztési célú pénzeszköztávtelek (22+...+35)	21	246 942	-39 190	3 000	333 710	336 710
a. Dankó utcai védőerdő telepítése	22	0	0	0	145	145
b. Csatornahálózat kiépítés és szennyvíztisztító telep bővítése (KEOP)	23	132 257	0	0	254 094	254 094
c. Integrált Városközpont Fejlesztés (DAOP)	24	0	0	0	0	0
d. Csatornahálózat kiépítés és szennyvíztisztító telep bővítése (Víziközmű)	25	0	0	0	0	0
e. Ivóvízminőség-javító Társulás pályázatához önerő	26	0	0	0	0	0
f. DAREH Társulásnak átadott pénzeszköz-átvétel	27	0	0	0	0	0
g. TOP pályázatból bevétel	28	111 685	-62 947	0	48 738	48 738
h. Földművelők emlékműve (NKA és Gazdakör)	29	0	0	0	0	0
i. Báthory Júlia üveggyűjtemény I. ütem (NKA)	30	3 000	0	3 000	0	3 000
j. Vörösmarty Tagintézmény napelemes fejlesztése	31	0	0	0	0	0
k. TMKIT székelő napelemes fejlesztése	32	0	0	0	0	0
l. Polgármesteri Hivatal napelemes fejlesztése	33	0	0	0	0	0
m. Petőfi Művelődési Központ napelemes fejlesztése	34	0	0	0	0	0
n. Foglalkoztatási támogatása	35	0	25 167	0	25 167	25 167
o. Egyéb felhalmozási célra átvett pénzeszközök	36	0	-1 410	0	5 566	5 566
– Működési célú pénzeszköztávtelek (37+...+44)	37	63 138	40 853	5 731	522 764	528 495
a. Iskolaegészségügyi szolgálathoz (OEP)	38	1 800	0	0	1 800	1 800
b. Központi bérintézkedések állami támogatásához	39	20 820	0	0	1 928	1 928
c. Önkormányzat szervezetfejlesztése pályázat (ÁROP)	40	0	0	0	0	0
d. Mezei Őrszolgálat támogatása	41	4 320	0	5 310	0	5 310
e. Foglalkoztatás támogatásai	42	30 047	-22 094	0	416 408	416 408
f. Egyéb működési célra átvett pénzeszközök	43	6 151	62 947	421	102 628	103 049
Helyi adókból származó bevételek (45+...+49)	44	1 686 000	103 319	500 000	1 289 319	1 789 319
– Építményadó	45	210 000	13 840	0	223 840	223 840
– Magánszemélyek kommunális adója	46	0	0	0	0	0
– Iparűzési adó	47	1 450 000	80 949	500 000	1 030 949	1 530 949
– Idegenforgalmi adó	48	17 000	3 859	0	20 859	20 859
– Pótlékok, bírságok	49	9 000	4 671	0	13 671	13 671
Átengedett központi adókból származó bevételek (51+...+54)	50	80 000	-1 895	0	78 105	78 105
– Személyi jövedelemadó helyben maradó része	51	0	0	0	0	0
– Személyi jövedelemadó jövedelemkülönbségek mérséklésére	52	0	0	0	0	0
– Gépjárműadó	53	80 000	-1 943	0	78 057	78 057
– Föld bérbeadásából származó bevétel (jövedelemadó)	54	0	48	0	48	48
Állami támogatásokból származó bevételek (56+...+59)	55	1 093 719	548	0	1 232 995	1 233 007
– Normatív állami hozzájárulások, támogatások	56	1 093 719	0	0	1 093 707	1 093 719

– Egyes szociális feladatok kiegészítő támogatása	57	0	0	0	0	0
– Központosított előirányzatok	58	0	-1 755	0	0	0
– Egyéb központi támogatások	59	0	2 303	0	139 288	139 288
Ingatlanértékesítésből származó bevételek (61+62)	60	0	0	0	0	0
– Önkormányzati lakások értékesítése	61	0	0	0	0	0
– Egyéb helyiségek, ingatlanok értékesítése	62	0	0	0	0	0
Értékesítésből származó bevételek (63)	63	3 000	889	0	6 389	6 389
Adóssághozkötéssel kapcsolatos bevételek (65+66)	64	0	0	0	2 548	2 548
– Működési célú bevételek	65	0	0	0	0	0
– Felhalmozási célú bevételek	66	0	0	0	2 548	2 548
Hitelműveletek bevételei (68+69+70)	67	44 145	0	0	176 953	176 953
– Működési célú hitelfelvétel (működési hiány rendezésére)	68	0	0	0	132 808	132 808
– Felhalmozási célú hitelfelvétel (felhalmozási hiány rendezésére)	69	44 145	0	0	44 145	44 145
– OTP Bank Nyrt fejlesztési célú hitelfelvétel	70	0	0	0	0	0
– egyéb finanszírozási bevétel	71	0	0	0	0	0
Önkormányzat pénzmaradványa (73+74)	72	456 000	0	0	1 212 340	1 212 340
– Működési célú pénzmaradvány	73	116 529	0	0	551 670	551 670
– Felhalmozási célú pénzmaradvány	74	339 471	0	0	660 670	660 670
Részesedések bevételei	75	13 000	0	13 150	0	13 150
Egyéb finanszírozási bevételek	76	38 037	-3 900	0	34 137	34 137
BEVÉTELI FORRÁSOK ÖSSZESEN (01+02+03):	77	4 590 230	123 065	830 119	5 529 879	6 360 010

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA MŰKÖDÉSI KIADÁSAI 2016. ÉVBEN

ezer forintban

Sorszám	MEGNEVEZÉS	2016. évi eredeti előirányzat MINDÖSSZES EN	2016. évi módosított előirányzat ÖNKENTES FELADAT	2016. évi módosított előirányzat KÖTELEZŐ FELADAT	2016. évi módosított előirányzat MINDÖSSZES EN	Változás mértéke az előző módosításhoz kepest
1	2	3	5	6	7	8=7-4
I.	Általános közszolgáltatások					
1.	Polgármester, alpolgármester illetménye, egyéb kifizetések	20 791	0	22 362	22 362	0
2.	Önkormányzati képviselők tiszteldíja	24 086	0	24 086	24 086	0
3.	Egyéb dolgozók személyi kiadásai	23 171	16	25 744	25 760	-408
4.	Megbízási díjak	15 000	14 201	577	14 778	0
5.	Cafeteria-keret	600	0	600	600	0
6.	Reprezentációs kiadások	5 000	5 050	0	5 050	0
7.	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	21 478	1 978	21 585	23 583	408
8.	Nem adatátviteli célú távközlési (telefon) díjak	800	0	800	800	0
9.	Adatátviteli célú távközlési (internet) díjak	4 800	0	4 800	4 800	0
10.	Számítástechnikai programkövetés	7 330	0	7 330	7 330	0
11.	Eu-s projekt táblák leszerelése	0	0	0	0	0
12.	Számítástechnikai egyéb szolgáltatások	196	76	120	196	0
13.	Könyvvizsgáló díjazása	3 048	3 302	0	3 302	0
14.	Önkormányzati biztosítási díjak	9 173	2 173	8 537	10 710	0
15.	Egyéb kiadások (önkormányzati, III. szakmai szövetségek tagdíja)	1 062	227	5 951	6 178	0
16.	Egyéb kiadások (társulási tagdíjak)	20 458	0	20 458	20 458	0
17.	Önkormányzati tevékenység irodaszer, készletbeszerzés, posta	3 500	0	5 235	5 235	0
18.	Közjegyzői fizetési meghagyásos eljárás kiadásai, perköltség, végrehajtási díj	1 500	0	1 500	1 500	0
19.	ÁFA befizetés adóhatóság felé	1 672	0	1 672	1 672	0
20.	Felhalmozási hitelhez kapcsolódó kamatkiszámlázások, banki költségek	13 310	0	13 312	13 312	0
21.	Kamatkiszámlázások és banki költségek, bankgarancia díjak	17 000	0	17 414	17 414	0
22.	Önkormányzati közbeszerzési eljárások (szerződés szerint)	21 054	1 524	22 230	23 754	0
23.	Önkormányzati vagyon üzemeltetése (VÜRT szerződés)	20 000		22 200	22 200	0
24.	Önkormányzati ingatlan és ingó vagyon karbantartása	11 000	400	21 661	22 061	0
25.	Életveszélyes ingatlanok felújítása	400	400	0	400	0
26.	Önkormányzat saját halottainak temetési költsége	1 000	0	1 000	1 000	0
27.	Közösségi célú ingatlanok közüzemi díjai (VÜRT)	6 501	1 000	6 365	7 365	0
28.	Üres ingatlanok (üzletek) közüzemi díjai (VÜRT)	1 800	0	1 847	1 847	0
29.	Üres lakások közüzemi díjai (VÜRT)	1 800	0	1 874	1 874	0
30.	Társasházak felújítási költsége (VÜRT)	8 800	0	8 800	8 800	0
31.	Önkormányzat szervezetfejlesztése pályázat (ÁROP)	0	0	0	0	0
32.	"Együtt egymásért" - ÁROP	0	0	0	0	0
33.	Értékbecslések	1 500	0	1 000	1 000	0
34.	Geodéziai munkák (területmegosztás, előkészítés)	1 500	0	2 000	2 000	0
35.	Földhivatali díjak	1 600	0	1 600	1 600	0
36.	Eljárási díjak	3 500	0	3 500	3 500	0
37.	Báthory Júlia Üveggyűjtemény III. ütem közbeszerzése	0	0	0	0	0
38.	Önkormányzati lakások energetikai vizsgálata (bérbeadásakor kötelező)	0	0	0	0	0
39.	Intézmények GMBSZ szerinti felülvizsgálata	0	0	3 472	3 472	0
40.	Fizetendő általános forgalmi adó	0	0	0	0	0
41.	Önk.ingatlanok közüzemi díjai (villamos energia)	5 000	0	8 005	8 005	0
42.	Pályázatokhoz kapcsolódó eljárás díjak, tanulmányok, kiadások	2 041	0	2 479	2 479	0
43.	Tulajdoni lapok lekérdezése TAKARNET program segítségével	600	0	600	600	0
44.	Temetőfenntartási tevékenység (ÁFA-val együtt):	5 803	0	5 803	5 803	0
45.	Továbbképzés	10	0	10	10	0
46.	Településrendezési eszközök felülvizsgálata, módosítása	0	0	0	0	0
47.	Elsősegélynyújtó képzés (3 fő)	0	0	0	0	0
48.	A mi főterünk és az oroshaza.hu honlap üzemeltetése, egyéb kiadások	13	0	117	117	0
49.	TOP pályázat (helyi komplex program megvalósítása)	3 500	0	3 500	3 500	0
50.	Érdekeltségi alap átadása önkormányzati intézménynek	0	0	0	0	0
51.	Gondnoki teendők ellátása (Közösségi házak)	0	0	1 318	1 318	0
52.	Kiküldetési kiadások	500	500	0	500	0
53.	Önk.ingatlanok közüzemi díjai (gázenergia)	550	0	587	587	0

54.	Értékvédelmi rendelet támogatása	1 100	0	1 100	1 100	0
55.	Hirdetési kiadások	0	0	2 693	2 693	0
56.	Vállalkozásoknak kamat támogatási hitelhez támogatás	0	0	1 000	1 000	0
57.	CS.O.K. igényhez magánszemélyek támogatása	0	0	5 000	5 000	0
58.	Arcképek kiadvány költségei	0	1 298	0	1 298	0
I.	Általános közszolgáltatások (ÁFA-val együtt):	293 547	32 145	311 844	343 989	0
II. Közrend és közbiztonság						
1.	Egyéb munkavállalók személyi juttatásai	1 659	0	1 859	1 859	0
2.	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	416	0	416	416	0
3.	Egyéb munkavállalók munkájához kapcsolódó egyéb kiadások	20	0	20	20	0
4.	Mezei Őrszolgálat	9 388	10 160	8	10 168	0
5.	Cafeteria-keret, munkaadókat terhelő járulék	2 481	2 691	0	2 691	0
6.	Mezei Őrszolgálat dologi kiadásai	2 300	3 180	0	3 180	0
7.	Térfigyelő rendszer üzemeltetés, karbantartás	267	0	267	267	0
II.	Közrend és közbiztonság (ÁFA-val együtt):	16 531	16 031	2 570	18 601	0
III. Közfoglalkoztatás						
1.	Személyi juttatások (közcelű foglalkoztatottak saját forrás része)	0	0	295 599	295 599	0
2.	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	39 636	39 636	0
3.	Közfoglalkoztatottak egészségügyi alkalmassági díja	0	0	0	0	0
4.	Közfoglalkoztatás dologi kiadásai	21 047	0	36 649	36 649	0
5.	Önkormányzati ingatlan és ingó vagyon karbantartása	0	0	0	0	0
6.	Önkormányzati intézményi épületek karbantartási igényei	100	100	0	100	0
7.	START munkaprogramhoz kapcsolódó kiadások	55 500	0	113 533	113 533	0
8.	Hajléktalan közfoglalkoztatás személyi kiadásai	0	0	0	0	0
9.	Hajléktalan közfoglalkoztatás dologi kiadásai	0	0	0	0	0
10.	Pilot munkaprogram személyi kiadásai	5 419	5 419	0	5 419	0
11.	Pilot munkaprogram dologi kiadásai	732	732	172	904	0
12.	Pilot munkaprogram személyi kiadásai (önérő)	0	0	0	0	0
13.	Pilot munkaprogram munkaadókat terhelő járulékok (önérő)	0	0	0	0	0
14.	Pilot munkaprogram dologi kiadásai (önérő)	0	0	0	0	0
III.	Közfoglalkoztatás (ÁFA-val együtt):	82 798	6 251	485 589	491 840	0
IV. Állategészségügyi feladatok						
1.	Eboltással, összeírással kapcsolatos megbízási díjak	0	0	0	0	0
2.	Munkaadókat terhelő adók, járulékok	0	0	0	0	0
3.	Dologi és egyéb folyó kiadások	0	0	0	0	0
IV.	Állategészségügyi feladatok összesen (ÁFA-val együtt):	0	0	0	0	0
V. Közúti közlekedés						
1.	Közütek fenntartása és üzemeltetése (VÜRT szerződés)	63 026	0	63 026	63 026	0
2.	Földes utak megerősítése (egyszerűsített útalappal)	2 500	0	0	0	0
3.	Győri Vilmos téri forgalomirányító jelzőlámpa karbantartása	500	0	500	500	0
4.	Forgalomirányító jelzőlámpák áramdíja	44	0	44	44	0
5.	Helyi autóbusz-közlekedés támogatása (szerződés szerint)	35 000	35 000	1 707	36 707	0
6.	Közlekedési lámpák üzemeltetési költségei (villamosenergia, karbantartás)	590	0	764	764	0
7.	Földes utak karbantartása	4 200	0	0	0	0
8.	Orosháza Áztóbusz állomás - Gyopárosfürdő Turistajárat	0	0	0	0	0
V.	Közúti közlekedés (ÁFA-val együtt):	105 860	35 000	66 041	101 041	0
VI. Turizmus						
1.	Városmarketing Iroda működtetése	19 605	19 605	0	19 605	0
2.	Gyopárosfürdő honlap üzemeltetés	585	731	0	731	0
3.	Kedvezményes fürdőbelépő idegenforgalmi adóból	0	0	0	0	0
VI.	Turizmus (ÁFA-val együtt):	20 190	20 336	0	20 336	0
VII. Vízkárelhárítás						
1.	Vízkárelhárítás (VÜRT szerződés)	18 474	0	18 474	18 474	0
2.	Csapadékvíz elvezető rendszer karbantartása	0	0	0	0	0
VII.	Vízkárelhárítás (ÁFA-val együtt):	18 474	0	18 474	18 474	0
VIII. Hulladékgazdálkodás						
1.	Dél-kelet Alföldi Hulladékgazdálkodási Társulás támogatása	1 916	0	1 916	1 916	0
3.	Állati hulladékgyűjtési szolgáltatás díja (ATEV Zrt.)	2 500	0	2 500	2 500	0
4.	OHU közszolg.tevék. Kompenzáció	51 000	0	25 800	25 800	0
5.	Rekultivált hulladéklerakó útógondozása	0	0	500	500	0
VIII.	Hulladékgazdálkodás (ÁFA-val együtt):	55 416	0	30 716	30 716	0
IX. Szennyvízelvezetés és -tisztítás						
1.	Szennyvízszállítás állami támogatása (nem közművesített terül.)	0	0	0	0	0

2.	Szennyvíz pályázat esélyegyenlőségi vállalásának teljesítése	10 000	0	10 097	10 097	0
3.	Víziközmű Társulat működési hozzájárulás	0	0	79 166	79 166	0
4.	Víziközmű Társulat kamatkiadási hozzájárulás	0	0	14 676	14 676	0
5.	Szennyvízpályázatból elszámol lakossági önerő visszafizetése	0	0	27 094	27 094	0
IX.	Szennyvízelvezetés és -tisztítás (ÁFA-val együtt):	10 000	0	131 033	131 033	0
X.	Egyéb környezetvédelmi és köztisztasági tevékenység					
1.	Helyi környezetvédelmi feladatok támogatása (=Környezetvédelmi bírság)	1 000	0	1 456	1 456	0
2.	Kóbor ebek befogása	4 800	0	4 800	4 800	0
3.	Dögtér monitoringja	200	0	200	200	0
4.	Környezetvédelmi döntéseknél szakértő igénybevétele	600	0	600	600	0
5.	Környezetvédelmi akcióprogramok szervezése	65	0	65	65	0
6.	Környezetvédelmi intézkedések megtétele határozat alapján	500	0	500	500	0
7.	Köztisztasági és településtisztasági tevékenység (VÜRT szerződés)	55 293	0	60 293	60 293	0
8.	Karantén kártevők és rágcsálók irtása (VÜRT szerződés)	5 050	0	6 050	6 050	0
9.	Négy évszakos korcsolya pálya üzemeltetése	4 200	8 700	0	8 700	0
10.	tereprendezési munkák	0	0	0	0	0
X.	Egyéb környezetvédelmi és köztisztasági tevékenység (ÁFA-val együtt):	71 708	8 700	73 964	82 664	0
XI.	Kommunális feladatok					
1.	Park-és erdőfenntartás (VÜRT szerződés)	77 706	0	82 706	82 706	0
2.	Közterületi fa és cserjepótlások	6 000	0	6 500	6 500	0
3.	Közterületi kitermelt fák pótlása (szerződéssel lefedett)	0	0	0	0	0
4.	Erdészeti szakmunkák elvégzése erdőterv alapján	10 000	0	10 145	10 145	0
5.	Ivóvízminőség-javító Társuláshoz hozzájárulás (működés)	1 528	0	1 528	1 528	0
6.	Máltai játszótér üzemeltetése	19 968	0	19 968	19 968	0
7.	HU-RO pályázat eszközeinek üzemeltetési kiadásai	2 104	1 060	1 044	2 104	0
8.	Extrém park vagyon védelem	411	420	0	420	0
9.	Szűnyoggyérítés (saját forrás része)	9 000	7 264	0	7 264	0
10.	Szökőkút villamos energia kiadása	385	0	385	385	0
11.	Főtér pályázathoz kapcsolódó kiadások, üzemeltetés	915	915	0	915	0
12.	T-4 kút üzemeltetése (szerződés szerint)	10 509	0	13 136	13 136	0
13.	Vízdlj (közkefolyók, szökőkút, locsolócsapok után)	6 000	0	6 899	6 899	0
14.	Naptáras közvilágítás, közterület villamosenergia díja	90 000	0	104 892	104 892	0
15.	Közvilágítási hálózat ellenőrzése megbízási díj	1 248	0	1 372	1 372	0
16.	Karácsonyi díszvilágítás költsége	3 900	7 913	0	7 913	0
17.	Kalandpark üzemeltetés	2 460	3 410	0	3 410	0
18.	Piactéri gödör betöltése	0	0	0	0	0
19.	Önkormányzati 40 db lakás GMBSZ szerinti felülvizsgálat javítás	0	0	0	0	0
20.	Zöldterület kezelés	4 700	0	3 700	3 700	0
21.	Dolto kisvonalat működtetése	0	0	3 500	3 500	0
22.	Üvegkörtefa üzemeltetése	0	0	76	76	0
XI.	Kommunális feladatok(ÁFA-val együtt):	246 834	20 982	255 851	276 833	0
XII.	Egységsségügyi alapellátások					
1.	Iskola-egységsségügyi ellátás pénzeszközáradás Egyháznak	932	0	932	932	0
2.	Iskola-egységsségügyi ellátás dologi kiadása	868	0	868	868	0
3.	Egységsségügyi alapellátás bérleti díj	4 881	0	7 282	7 282	0
4.	Orvosi Ügyelet (Kistérség Többcélú Társulás)	15 167	0	15 167	15 167	0
XII.	Egységsségügyi alapellátások (ÁFA-val együtt):	21 848	0	24 249	24 249	0
XIII.	Szabadidős- és sportszolgáltatások					
1.	Sportági feladatok	5 050	0	5 050	5 050	0
2.	Sportlétesítmények bérleti díja	3 872	4 852	0	4 852	0
3.	Sportlétesítmények fenntartása (VÜRT szerződés)	12 500	0	14 500	14 500	0
4.	Sporttámogatás	155 000	157 100	0	157 100	0
5.	Városi sportcsarnok üzemeltetése	10 000	10 000	0	10 000	0
6.	MKSZ régióközpont támogatása	0	0	0	0	0
7.	Orosháza Kártya támogatása	32 000	38 984		38 984	0
8.	Gyopárosfürdő gyógyhelyé nyilvánítás költségei	2 500		6 062	6 062	0
9.	TFA verseny támogatása	3 000	3 000		3 000	0
XIII.	Szabadidős- és sportszolgáltatások (ÁFA-val együtt):	223 922	213 936	25 612	239 548	0
XIV.	Kulturális szolgáltatások					
1.	Orosháza Város kitüntetései személyi kiadása	2 566	2 566	0	2 566	0
2.	Orosháza Város kitüntetései járulék kiadása	693	693	0	693	0
3.	Orosháza Város kitüntetései dologi kiadása	1 790	1 790	0	1 790	0
4.	Mappák, díszdobozok a kitüntetésekhez	100	100	0	100	0

5. Kiadványok támogatása	800	800	0	800	0
6. Első világháború centenáriumi megemlékezése	4 000	3 193	0	3 193	0
7. Orosháza Város monográfiája	2 500	1 390	0	1 390	0
8. Rendezvények szervezése	0	0	0	0	0
9. Egyéb városi oktatási és közművelődési feladatok	0	0	500	500	0
10. Testvérvárosi kapcsolatok kiadásai	4 000	4 000	0	4 000	0
11. Diákok csereüldötése	2 000	2 000	0	2 000	0
12. Nyári napközis gyermektábor	600	0	600	600	0
13. Petőfi Kulturális Közhazsnú Nonprofit Kft. támogatása	103 000	0	106 997	106 997	0
14. Petőfi Kulturális Közhazsnú Nonprofit Kft. Felhalmozási támogatása	50 000	0	49 150	49 150	-850
15. Rendezvények szervezése	64 000	78 500	0	78 500	0
16. MÉDIA Kft. támogatása	71 450	91 450	0	91 450	0
17. Báthory Júlia Üveggyűjtemény elhelyezése működési kiadások	0	0	0	0	0
XIV. Kulturális szolgáltatások (ÁFA-val együtt)	307 499	186 482	157 247	343 729	-850
XV. Vallási és egyéb közösségi szolgáltatások					
1. Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési támogatása	1 200	1 200	0	1 200	0
2. Német Nemzetiségi Önkormányzat működési támogatása	1 200	1 200	0	1 200	0
3. Román Nemzetiségi Önkormányzat működési támogatása	1 200	1 200	0	1 200	0
4. Helyi rendezvények támogatása (kérelem)	4 000	3 500	0	3 500	0
5. Civil szervezetek támogatása	10 000	10 950	0	10 950	0
6. Egyházak támogatása	9 000	9 000	0	9 000	0
7. GYIÖK Személyi juttatások	2 142	2 170	0	2 170	0
8. GYIÖK Munkaadókat terhelő járulékok	579	579	0	579	0
9. GYIÖK Dologi kiadások (működtetés, programtámogatás, ifjúsági koncepció)	1 960	1 949	0	1 949	-12
10. KEF pályázat kiadásai	650	700	0	700	0
XV. Vallási és egyéb közösségi szolgáltatások (ÁFA-val):	31 931	32 448	0	32 448	-12
XVI. Oktatási tevékenység					
1. Úszásoktatás	4 800	4 800	0	4 800	0
2. Bursa Hungarica	1 450	1 450	0	1 450	0
3. Oktatási programok	15 000	7 000	0	7 000	0
4. Tehetséggondozó program	0	0	0	0	0
5. Kodolányi János Főiskola támogatása	0	40 000	0	40 000	0
XVI. Oktatási tevékenység (ÁFA-val együtt):	21 250	53 250	0	53 250	0
XVII. Szociális védelem					
1. Családok Átmeneti Otthonában elhelyezettek térítési díja	225	0	225	225	0
2. Idősbarát Önkormányzat díj terhére	0	0	0	0	0
3. Aktív korúak ellátása	0	0	0	0	0
4. Természetben kiosztott Erzsébet utalvány	0	0	12 018	12 018	0
5. Lakhatási települési támogatás	33 600	0	28 284	28 284	48
6. Átmeneti települési támogatás	30 500	0	29 646	29 646	0
7. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	4 000	0	4 000	4 000	0
8. Temetési települési támogatás	2 200	0	2 200	2 200	0
9. Köztetetés	4 500	0	4 500	4 500	0
10. Adósságkezelési célú települési támogatás	2 000	0	2 000	2 000	0
11. Gyógyszerkiváltás támogatása	4 000	0	4 431	4 431	0
12. Önkormányzati segély	0	0	0	0	0
13. Óvodáztatási támogatás	0	0	0	0	0
14. Állami normatíva továbbadása Többcélú Kistérségi Társulás részére	50 700	0	53 517	53 517	0
15. Szociális ágazati pótlék továbbadása Többcélú Kistérségi Társulás részére	0	0	15 427	15 427	2 072
16. Rászoruló gyermekek étkeztetése	8 782	0	18 854	18 854	0
17. Jelzőrendszeres szolgálat üzemeltetési hozzájárulás	1 250	1 250	0	1 250	0
18. Városi Kórház támogatása	12 000	12 000	0	12 000	0
19. Gyermekek születésének támogatása	4 800	4 800	0	4 800	0
20. Kórház felhalmozási támogatás	20 000	20 000	0	20 000	0
XVII. Szociális védelem	178 557	38 050	175 102	213 152	2 120
ÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSI KIADÁSAI ÖSSZESEN (I+...+XVIII):	1 706 365	663 611	1 758 292	2 421 903	1 258

OROSHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016. ÉVI ÖSSZESÍTETT INTÉZMÉNYFINANSZÍROZÁSI ADATAI

ezer forintban

Sorszám	INTEZMÉNY	MŰKÖDÉSI CÉLÚ INTÉZMÉNYFINANSZÍROZÁS						FELHALMOZÁSI CÉLÚ INTÉZMÉNYFINANSZÍROZÁS						MIND- ÖSSZESEN (14=7+13)
		Normatív hozzájárulás 2	Normatív kötött támogatás 3	Egyéb állami támogatás 4	Központi finanszírozás (5=2+3+4)	Önkormány- zati támogatás 6	Összesen (7=5+6)	Nonnatív hozzájárulás 8	Normatív kötött támogatás 9	Egyéb állami támogatás 10	Központi finanszírozás összesen (11=8+9+10)	Önkormány- zati támogatás 12	Összesen (12=11+12)	
01	Egységes Szociális Központ	292 024	0	57 328	349 350	190 813	540 163	0	0	0	0	5 500	5 500	545 663
02	Justh Zsigmond Városi Könyvtár	33 507	0	2 591	36 098	5 152	41 250	0	0	0	0	381	381	41 631
03	Szántó Kovács János Területi Múzeum	0	0	5	5	43 125	43 130	0	0	0	0	3 100	3 100	46 230
04	Napköziotthonos Óvoda	304 217	0	732	304 949	25 888	330 837	0	0	0	0	0	0	330 837
05	Gyermek-és Diákélelmezési Intézmény	93 872	0	842	94 714	134 170	228 884	0	0	0	0	0	0	228 884
06	Orosházi Polgármesteri Hivatal	234 480	0	5 719	240 199	427 003	667 202	0	0	0	0	4 600	4 600	671 802
07	INTÉZMÉNYEK ÖSSZESEN (01+...+06):	958 100	0	67 215	1 025 315	826 151	1 851 486	0	0	0	0	13 581	13 581	1 865 047

ELŐTERJESZTÉS
Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok
Bizottsága ülésére

Tárgy: Óvodai beíratás időpontjának meghatározása

Tisztelt Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.) 83. § (2) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint a fenntartó feladata, hogy döntsön az óvoda heti és éves nyitvatartási idejének meghatározásáról, az óvodába történő jelentkezés módjáról.

Az Nkt. 8. § (1) bekezdése szerint az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A nevelési és oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet (továbbiakban: Rendelet) 20. § (1) bekezdése szerint: „Az óvodai beiratkozásra a tárgyév április 20-a és május 20-a között kerül sor. A fenntartó az óvodai beiratkozás idejéről, az óvodai jogviszony létesítésével összefüggő eljárásról a beiratkozás első hatánapját megelőzően legalább 30 nappal közleményt vagy hirdetményt tesz közzé a saját honlapján, közlemény vagy hirdetmény közzétételét kezdeményezi a fenntartásában működő óvoda honlapján, ennek hiányában a helyben szokásos módon, valamint tájékoztatja az óvoda működésének helye szerinti települési önkormányzatot, amennyiben a fenntartó nem a települési önkormányzat.”

A Rendeletnek megfelelően javaslom, hogy az óvodai beíratás időpontjául 2017. április 24.(hétfő) és 2017. április 25. (kedd) napját jelölje ki.

Kérem a Tisztelt Társadalmi Kapcsolatok Bizottságát az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága dönt arról, hogy

1.) a 2017/2018. nevelési évre az óvodai beíratás időpontját az alábbiak szerint határozza meg:

Az óvodai beíratás időpontja 2017. április 24. és 2017. április 25. 8-17-óráig.

2.) felkéri az óvoda vezetőjét, hogy gondoskodjon az óvodai beíratás időpontjának nyilvánosságáról.

Végrehajtásért felelős: Németh Gabriella óvodavezető
Határidő: azonnal

Orosháza, 2017. február 24.

Bojtor István
alpolgármester